

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ex libris E. D. Weckmüller
Solling d. XII Aug. do 1861 XXX.
Conf. med. 20 pp.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Εὖ γὰρ δὴ δ' ἀποφθέμετος, τί θεοῖς
θεῖον ἔχουσιν, "εὐεργεσίαν, ἥπερ,
καὶ ἀληθείαν."

Longin. § 1.

Ρησευσία γὰρ νόσημα μικροπενί, φιλη-
δονία δ' αὐτοκτονία.

Longin 44

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

42
ΗΘΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

SIVE

GNOMICI

POETÆ GRÆCI.

AD OPTIMORUM EXEMPLARIUM FIDEM
EMENDAVIT

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK.

ARGENTORATI
IN BIBLIOPOLIO ACADEMICO.

MDCCCLXXXIV.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

К

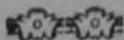
LECTORI

S. D.

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

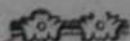
REGIÆ INSCRIPTIONUM
ET HUMANIORUM LITERARUM ACADEMIÆ
SOCIUS.

Quam a me Sophoclem jamdudum expectes, miraberis, Lector amice, nec forte moderate feres, libellum tibi obtrudi, qui nihil habet cum illo commune. Sic jam questi sunt ex amicis etiam meis nonnulli, quum necopinantibus illis, longeque alias res meditari me putantibus, prodierunt cura mea aliquantulum expoliti Argonauticorum Poëta, & facetissimus veteris comediæ scriptor. Bono animo es: explebitur cum Deo expectatio desiderii tui. Prælum tandem subiit Princeps Tragicorum: excusa jam sunt Scholia omnia, quorum de edendi ratione non ita pridem sententiæ suæ participes fecit literatos omnes in Eruditorum Diario Vir morum probitate, integritate vitæ, doctrinæ elegantia apud bonos omnes maxime commendatus, & supra impurissimorum scurrarum calumnias & convicia immensum quantum evectus. Perductæ sunt item ad finem quatuor Tragoediæ; quinta operas exercet. Inceptum opus, quantum per me licebit, non

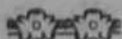
intermittetur; nec tamen ita properabitur, ut festinationis olim poenitendum mihi sit, neu, si quid mihi interea diversum arriserit, animo ut non geram morem. Datam fidem praestitutum me spero; sed videto: in diem certam non promisi; nec a Sophoclis studiosis pigra pelliciendo, argento quemquam circumduxi, quod faciunt hodie nebulones quidam perditissimi, ita ut integrum mihi semper futurum sit, uti legitima exceptione.

Jam vero, quanam fuerit in edendo hoc libello ratio consilii mei, paucis docendus es. Poëtarum, quos Gnomicos vocant, editionem accuratam & venustam nullam videram. Veteris sapientiae, Græcæque elegantiae studiosis gratum me facturum quid putavi, si eis enchiridion hoc nitidius politiusque ornatum traderem. Theognidem, qui agmen hic ducit, primus in lucem edidit Aldus Manutius, cujus liber instar est veteris apographi, quo ipse usus est. Codicis illius vitium, ut in principem editionem, sic ex ea in ceteras omnes permanavit, quod quale sit, cuivis hanc novam cum aliis conferenti statim in oculos incurret. Nempe Theognidis poësis quæ superest, non est continuum opus, sed ex fragmentis constat e variis illius hominis elegiis aut poëmatibus excerptis. Illam ad quatuor codices Bibliothecæ Regiæ contuli, quorum in tribus sententiæ fere ad eundem modum distinctæ sunt, quo in hoc libello. Singulæ vel in capite habent literam majusculam miniatam, vel litera illa carent, vacuo relicto spatio, ubi peritioris calligraphi manu pingenda erat. Præterea

qui primus farraginem illam coagmentavit, Theognideis versus plurimos immiscuit aliorum auctorum, Tyrtaei, Mimnermi, & maxime Solonis. Poterant quidem illi inter Theognideos relinqui, si Theognis seorsim & sine ullo comitatu excuderetur; sed quum adjunctos habeat illos ipsos scriptores, quorum possessionem invaserat, interdicto adversus eum agi, tum æquitatis, tum concinnitatis ratio postulabat; qua de re in notis dixi.

Insunt huic editioni omnia, quæ continet pars altera editionis Poëtarum minorum Græcorum Radolphi Wintertoni, Cantabrigiæ excusæ anno MDCLXXVII. præter Orphei, vel nescio cujus id nomen mentiti, fragmenta tria, quæ in Orphicorum editione Gefneriana legi fatius visum est, ideoque removenda duxi. Sed horum in locum Cleanthis pulcherrimum Hymnum suffeci; insuperque Hesiodi Poëma Ἠθικόν, si quod aliud, huic collectioni addidi. Pseudo-Phocylidis carmen ex iisdem Regiis codicibus emendavi, qui Theognidem continent, quorum unus Hesiodum etiam habet. Alia quæcunque omnia Stobæi Florilegium servavit, ad scriptum codicem Bibliothecæ Regiæ collata, longe emendatius quam antea in hoc libello exhibentur. Solonis inter veteres Sapientes præstantissimi non pauca solum fragmenta, sed quæcunque ad nostram ætatem pervenerunt & conquiri potuerunt, secundis curis limatiora in hanc collectionem intuli. In Comicorum vero sententiis, fragmenta aliquot, quorum partem tantum Wintertoni editio exhibet, integra dedi, ex auctoribus qui ea servarunt.

Latinam versionem plerisque horum carminum ad-
jungi solitam, ut tironibus damnosam, doctioribus in-
utilem, consulto omisi. Ne tamen hic libellus omni
utilitatis aut voluptatis fructu careret, quem capere
possent qui literis græcis haud fuerunt imbuti, senten-
tias & fragmenta ab Hugone Grotio, aliisque summis
viris eleganti carmine latino reddita singulis græ-
cis subjeci. Notas addidi breves, criticas fere &
græcæ lectionis constitutionem spectantes. Anthologiam
sententiarum parallelarum e græcis latinisque Poëtis
facere perfacile fuisset; sed inutili mole librum onerare
nolui. Stobæum adeant & florilegia latinorum Poëta-
rum, qui, quot diversis modis res eadem possit enun-
tari, perpendere amant. Pauci sunt hæc, quibus te
volebam, Lector amice; nec te diutius demorabor.
Fructu hac nostra opella, quæ si tibi tuisque ita, ut
fore confido, erit accepta & utilis, otium mihi tran-
quillum & diuturnum precare, quod nulli alii rei li-
bentius impendam, quam ut bonarum literarum studiis
commodem.

Dabam Argentorati XIII. Martii MDCCLXXXIV.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΣ

ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

Ω ἄνα, Λητοῦς υἱέ, Διὸς τέκος, οὐποτε σείω
 λήσσομαι ἀρχέμενος, οὐδ' ἀνταπνέμενος·
 ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὑψίστον, ἔν τε μέσσοισιν
 αἰέσω· σὺ δ' ἐμῷ κλυθι, καὶ ἐσθλά δίδου.

5 Φοῖβε ἄναξ, ὅτε κεν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ,
 Φοῖνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
 ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχρειδέῃ λίμνῃ,
 πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίῃ
 ῥομφαῖς ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
 10 γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολυῆς.

Ἀβριμι θηροφόνε, θύγατερ Διὸς, ἦν Αὔγαμέμνων
 εἶσαθ' ὅτ' εἰς Τροίην ἔπαλε νηυσὶ θοαῖς,
 εὐχομένῳ μοι κλυθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλλαχε.
 σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

15 Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
 εἰς γάμον ἐλθούσαι, καλὸν αἰεσατ' ἔπος,
 ὅτι καλὸν φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστί.
 20 τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Κύρνε, σοφισμένω μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικεῖσθαι
 20 τοῖσδ' ἔπεισι· λήσει δ' οὐ ποτε κλεπτομένη.
 οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοῦ σθλοῦ παρεόντος.
 ὥδε δὲ πᾶς ἐρέει· Θεὺς γινιδὸς ἐστὶν ἔπη
 τοῦ Μεγαρέως, πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπων νομαστῶν
 ἀσποῖσιν δ' οὐπω πᾶσιν ἀδεῖν δύναμει.
 25 οὐδὲν θαυμαστὸν, Πολυπαῖδ', οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
 οὐδ' ὕων πάντας ἀνδάνει, οὐτ' ἀνέχων.
 σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποδείκτομαι, αἰῶ περ αὐτὸς,
 Κύρην, ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.

Πέπνυτο, μὴδ' αἰσχροῖσιν ἔπ' ἔργμασι, μὴδ' ἀδίκῳσι
 30 τιμᾶς, μὴτ' ἀρετὰς ἔλκεο, μὴτ' ἄφενος.
 ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
 ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο,
 καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
 ἵξε, καὶ ἀνδάνε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
 35 ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἅπ' ἐσθλὰ μαθήσεται· ἦν δὲ κακοῖσι
 συμμιχθῆς, ἀπολείς καὶ τὸν ἔοντα νόον.
 ταῦτα μαθὼν, ἀγαθοῖσιν ὁμίλει, καὶ ποτε φήσεις
 εὖ συμβουλευεῖν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ μὴ τέκη ἄνδρα
 40 ὑβριστὴν, χαλεπῆς ἡγεμόνα σίκετος.

ἀσπίδι μὲν γὰρ ἔασι σάφρονες· ἡγεμόνες δὲ
 τετράφικται πολλὴν εἰς κακότητα πεσεῖν,
 οὐδεμίαν πω, Κύρην, ἀγαθοὶ πόλιν ὤλισσαν ἄνδρες.
 ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν αὐτῇ,
 45 δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας γ' ἀδίκισι διδῶσιν,
 οἰκείων κερδῶν εἵνεκα καὶ κράτεος,
 ἔλπεο μὴ θηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
 μὴδ' εἰ νῦν κείται πολλῇ ἐν ἡσυχίᾳ,
 εὐτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται
 50 κέρδεα, δημοσίῃ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.
 ἐκ τῶν γὰρ σιάσεις ἐσθί, καὶ ἔμφυλοι φόνος ἀνδρῶν.
 μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῆδε χρεῖ.

Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις· λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι·
 οἱ πρὸς θ' οὔτε δίκας ᾔδεσαν, οὔτε νόμους·
 55 ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δεσφας αἰγῶν κατέτριβον,
 εἰσω δ' ὥστ' ἔλασσαι τήνδ' ἐνέμονηο πόλιν.
 καὶ νῦν εἰς ἀγαθοὶ, Πολυπαίδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ,
 νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσπαρῶν;
 ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
 60 οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν.
 μηδένα τῶνδε φίλον, Πολυπαίδη, ποίεο ἀσπίων
 ἐκ θυμοῦ, χρεῖης εἵνεκα μηδεμιᾶς.
 ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώττης φίλος εἶναι,
 χρεῖμα δὲ συμμίξης μηδενὶ μὴδ' ὀτιοῦν
 65 σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ οἷζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
 ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισι πίστις ἐπ' οὐδεμίᾳ.

ἀλλὰ δόλους γ', ἀπάτας τε, πολυπλακίας τ' ἐφίληται
οὕτως, ὥς ἄνδρες μῆκετι σωζόμενοι.

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρὶ,
70 εὐτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλης τελέσαι.
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν, βουλευέο ποτὰ μογήσας,
καὶ μακρὴν ποσὶ, Κύρνε, ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μὴδὲ φίλοισιν ὁμῶς ἀνακρίνεο πᾶσι.
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.
75 παύροιςιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔρ' ἐπιχειρεῖ,
μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάθῃς ἀνὴν.

Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
ἄξιός, ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοσπασίῃ.

Παύρους εὐρήσεις, Πολυπαῖδ' ἄνδρας ἐταίρους
80 πιστοὺς ἐν χαλεπαῖς πρῆγμασι γιγνομένους,
οἳ τινες ἂν ταλμῶεν, ὁμόφρονά θυμὸν ἔχοντες,
ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
τοὺς δ' οὐχ εὐρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
85 οἷσιν ἐπὶ γλώσσει τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεισιν
αἰδῶς, οὐδ' αἰσχροὺς χρῆμ' ἐπὶ κέρδος ἄγει.

Μὴ μ' ἔπεισι μὲν σίεργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
εἴ με φιλεῖς, καὶ σοὶ πιστὸς ἔνεσι θῆος.
ἦ με φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἦ μ' ἀποπειπὼν
90 ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νῆκος ἀειρέμενος.

ὅς δὲ μὴ γλώσση διχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δεινός, Κύρν'· ἐχθρὸς βέλτερος, ἢ φίλος ὢν.

Οὕτω χρὴ τὸν γ' ἐσθλὸν ἐπιστρέψαντα νόημα,
ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.

95 Εἴ τις ἐπαινήσει σε τόσον χρόνον, ὅσπον ὀφθαλμοί,
νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ γλώσσαν ἴσσι κακὴν,
τοιούτος τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὐ τι μάλ' ἐσθλός,
ὅς κ' εἴπῃ γλώσση λῶσθα, φρονεῖ δ' ἕτερα.

ἄλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμὸς φίλος, ὅς τὸν ἑταῖρον
100 γινώσκων, ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα, φέρει
ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δ' ἐμοὶ, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καὶ ποτ' ἐμοῦ μνήσεται ἐξοπίσω.

Μηδείς σ' ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλεῖναι,
Κύρνε· τί δ' ἐστὶ ὄφελος κείνος ἀνὴρ φίλος ὢν;
105 οὐτ' ἂν σ' ἐκ χαλεποῦ πόντου ῥύσαιο καὶ ἄτης,
οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν' ἐθέλοι.
δειλούς δ' εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτῃ χάρις ἐστίν·
ἴσον γὰρ σπείρειν πόντον ἄλως πολλῆς.

οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων, βαθὺ λήϊον ἀμῶς,
110 οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιλαβοίς.
ἄπολλος γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἦν δ' ἐν ἀμάρτης,
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παδόντες,
μνήμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

115 Μηποτέ τοι κακὸν ἄνδρα φίλον ποιῆσθαι ἑταῖρον,
ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν, ὥστε κακὸν λιμένα.

πολλοὶ παρ' κρητῆρι φίλοι γίνονται ἑταῖροι·
 ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
 κιθῶνλου δ' ἀνδρὸς γινῶμαι χαλεπώτερον οὐδέν,

120 Κύρην, οὐδ' εὐλαδῆος ἐστὶ περὶ πλείονος.
 χρυσοῦ κιθῶνλοιο καὶ ἀργύρου ἄνσχετος ἄτη,

Κύρνε, καὶ ἔξυρξιν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῷ·
 εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λήληθε
 ψυδρὸς ἑὼν, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει,

125 τοῦτο θεὸς κιθῶνλόγατον ποίησε βροτοῖσι,
 καὶ γινῶμαι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.
 οὐ γὰρ ἂν εἰδῆις ἀνδρὸς νόον, οὔτε γυναικὸς,

πρὶν πειραθείης ὥσπερ ὑποζυγίου·
 οὐδέ κεν εἰκάσσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὤνιον ἔλθῶν·
 130 πολλὰ μὲν γὰρ γινώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

Μήτ' ἀρετὴν εὐχου, Πολυπαῖδη, ἔξοχος εἶναι,
 μήτ' ἄφαιος· μόνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.

Οὐδέν ἐν ἀνθρώποισι πατρός καὶ μητρός ἄμεινον
 ἔσπετο, τοῖς ὅσιν, Κύρνε, μέμλε δίκη.

135 Οὐδείς, Κύρην, ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός·
 ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.

οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδώς,
 εἰς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.

πολλὰ μὲν γὰρ δοκέων θῆσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκε·
 140 καὶ τε δοκῶν θῆσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.

οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παρὰ γίγνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσιν·
 ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.

ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

145 Οὐδείς ποῦ ξῖνον, Πολυπαῖδῃ, ἐξπατήτας
οὐδ' ἱκέτην θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθε.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν, αἰδέως χρήματα πατάμενος.
ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶς ἀρετὴ ἔστι·
150 πᾶς δὲ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἴσως.

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ πεισκάκῳ ἀνδρὶ δοῦσιν·
ἢ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι, Κύρνε, ἔσεται.

Υβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακὸν ὥπασεν ἀνδρὶ,
οὗ μέλλει χάριν μηδεμίαν θέμεναι.
155 τίκλει τοι κόρος ὕβριν, ἔταν κακῷ ἔλκος ἔπληται
ἀνθρώπων, καὶ ὅττι μὴ νόος ἄρτιος ἦ.

Μήποτε τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολαθεῖς,
μὴδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.
Ζεὺς γὰρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,
160 ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.

Μήποτε, Κύρνε, ἀγορεύσθαι ἔπος μέγα. αἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νῦν ἔχ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.

Πολλοὶ τοι χρωῖνται δειλαῖς Φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.

165 εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι Φαύλῳ
μοχθίζουσι· τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἴππται.

Οὐδείς ἀνθρώπων οὔτ' ὀλβίος, οὔτε πενυχρὸς,
οὔτε κακὸς, νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.
ἀλλ' ἄλλω κακὸν ἐστὶ· τὸ δ' ἀτρεκές, ὀλβίος οὐδείς
170 ἀνθρώπων, ὅσπονος ἥλιος καθορᾷ.
ὣν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμείμενος αἰνεῖ.
ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.

Θεοῖς εὐχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος. οὗ τ' ἄτερ θεῶν
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγὰρ, οὔτε κακῶ.

175 Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίῃ πάντων δαίμωνσι μάλιστ' αἰ
καὶ γήρας πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου·
ἣν δὴ χρεὶ Θεύγοντα καὶ ἐς μεγακλήτεα πένον
ρίπτειν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἡλιθάτων.
καὶ γὰρ ἀνὴρ πενὴ δαδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν
180 οὔτ' ἔρξαι δύναται· γλῶσσαι δὲ οἱ δέδεσται.
χρεὶ δ' ἄρ' ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
εἰζεσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.
τιθάναι, φίλε Κύρνε, πενυχρῶ βέλτερον ἀνδρὶ,
ἢ ζῶειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.

185 Κρίους μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας· καὶ τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
κλῆσασθαι, γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἣν οἱ χρήματα πολλαὶ διδῶ.
εὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀνκίνεται εἶναι ἄκοιτις
190 πλουσίου· ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.

χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγνηται,
 καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλεῖστος ἔμιξε γένος.
 οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαιδὴ, ἀσπίων
 μακροῦσθαι. σὺν γὰρ μίσχεται ἐσθλὰ κακοῖς.
 195 αὐτὸς τοι τούτην εἰδὼς κακίπατριν εἶπεν,
 εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι παιδόμενος,
 ἔνδοξος κακίδοξον, ἐπεὶ κρατερὴ μιν ἀνέγκη
 ἐντύει, ἥ τ' ἀνδρὸς τλήμενα θῆκε νόον.

Χρήματα δ' ὧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται
 200 καὶ καθαρῶς, αἰεὶ παρμόνιμον τελέθει.
 εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ δοκῶ
 κηρύσσεται, εἴθ' ὄρεα παρ' τὸ δίκαιον ἰλάν,
 αὐτίκα μὲν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐν δὲ τελευτὴν
 αὐτοῖς ἔγενετο κακόν· θάψων δ' ὁπερέσχε νόος.
 205 ἀλλὰ τὰδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
 γίνονται μάκαρες χρηματικὴν ἀμνηστίας.
 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔστι κακὸν χρεὸς· ὅς δὲ φίλοισιν
 αἶψα ἐξουτίσῃ πταίσιν ἐπιπρέμασεν· *περὶ καὶ τοῦτο φιλόσοφος.*
 ἄλλων δ' οὐ κατέμαρτε δίκην· θάνατος γὰρ ἀνκιδὸς *σε. 1. φθ.*
 210 πρόσθεν ἐπὶ βλεφάρους ἔζετο κῆρα φέρων.

Οὐδεὶς τοι Φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
 τῆς δὲ Φυγῆς ἐστὶ τοῦτ' ἀνιηρότερον.

Κύριε, φίλους κατὰ πάντας ἐπίσχεφε ποικίλον ἥθος,
 ὄργην συμμίσγων, ὅς ἑκάστος ἔφυ.
 215 πουλύπου ὄργην ἴσχε πολυπλόκου, ὅς ποτὶ πέτρῃ,
 τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τότε δ' ἄλλοις χρέα γίγνου·
κρεῖσσόν ται σοφίῃ γίγνεται ἀτροπίης.

Μιδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιτῶν,
220 Κύρνε, μέσση δ' ἔρχου τὴν ὁδόν, ὥσπερ ἐγώ.

Ὅστις ται δοκίει τὸν πλησίον ἰδμεναι οὐδέν,
ἀλλ' αὐτὸς μούνος ποικίλα δὴνέ' ἔχειν,
κείνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεδλακμμένος ἐσθλαῦ,
ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
225 ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδεῖν ἑαυτὸν·
τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἴδον.

Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενέφρονι δῆμῳ,
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνὴρ.
οὐδ' ἔτι γε πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν,
230 ἀλύειν, πόλεως ὥσπερ ἀλωσομένης.

Σοὶ μὲν ἐγὼ πῖερ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πατήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν αἰερόμενος
ῥηϊδίᾳ· δαίνας δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσθῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.
235 καὶ σὲ σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγοις νέοι ἄνδρες
εὐκόσμως ἐρατοὶ καλὰ τε καὶ λιγέα
ἔσσονται· καὶ ὅταν ὀνοφεροῖς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῆς πολυκωκύτους εἰς Λίδαο δόμους,
εὐδέσπῃ· οὐδὲ θανάων ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
240 ἀφθιγον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, κατ' Ἑλλάδα γῆν σπρωφώμενος, ἢδ' ἀνὰ νήσους,
ἰχθυόεντα περὶ πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον,

οὐχ ἴσπων νώτοιςιν ἐΦήμενος· ἀλλὰ σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοπέφάνων.

- 245 πᾶσι γὰρ οἷσι μέμηλε καὶ ἐστομένοισιν αἰοδῇ,
ἔσση ὁμῶς, ὅφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἥλιος.
αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς·
ἀλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μὴ ἀπατᾶς.

- Κάκιστον τὸ δίκαιότατον· λιῶσιν δ' ὕγαινειν·
250 ἥδιστον δὲ τυχεῖν, οὐ τις ἑκάστος ἐρεῖ.

Ἴππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλή· ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καὶ μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
πολλάκι δὲ μέλητα διαρρήξασα χαλὰν
φεύγειν, ὥσαμένη τὸν κακὸν ἥϊον.

- 255 Οὐ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παῖδι τερεῖν
ἄλλος ἀνὴρ κατέχει πικρὸν ἐμοῦ κακίων.
ψυχρὸν μοι παρὰ τῆς φίλοι πίνουνσι τοκῆς,
ὥσθ' ἅμα θ' ὑπέρβει, καὶ με γούστα φέρει.
ἔνθα μέσση παρὰ παῖδα λαῶν ἀΐκων, ἐφίλητα
260 δειρὴν, ἥ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.

Γνωτὴ τοι πενίη, καὶ ἄλλοτρή περ εἴουσα.
οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας.
πάνη γὰρ τοῦλασσον ἔχει· πάνη δ' ἐπίμικτος,
πάνη δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίνεταί, ἔνθα περ ἦ.

- 265 Ἴσως τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
γῆρας τ' οὐλόμενον καὶ νεότητ' εἶδον.

τῶν πάντων δὲ κακίστην ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
καὶ πασέων νοῦσων ἐστὶ πονηρότατον,
παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἄρμενα πάντα παράσχους,
270 χρήματα δ' ἐγκαταθεῖς πόλλ' ἀνιηρὰ πάθεις,
τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνικι δ' ἀπολέσθαι,
καὶ στυγέουσ', ὥσπερ πτωχὸν ἐπερχόμενον.

Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν.
275 δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλ' ἀνελέσθαι
παρ' ποδός, ἡγεῖσθαι δ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

Ἀσλὼν μηδενὶ πιστεύων πόδα τίπτε πρόσβαινε,
μήδ' ὄρκῳ πίσυνος, μήτε συνημοσύνη,
μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχει βασιλῆα μέγιστον
280 ἔβρυν ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
ἐν γάρ τοι πόλει ἔδωκε κακοφύργῳ ἀνδάνει οὐδέν·
ὥς δὲ τὰ σῶσαι οἱ πολλοὶ ἀναλκότεροι.
νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ, γίνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
ἀνδράων, γίνονται δ' εὐτραπελοῖσι νόμος.
285 αἰδῶς μὲν γάρ ὄλωλεν, ἀναιδείη δέ, καὶ ὕβρις
νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.

Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται· ἀλλὰ μιν ἔμψης
καὶ κρατερόν περ ἐόνδ', αἰρεῖ ἀμνηχανίη.

Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾷ χαλεπώτατον ἄχθος.
290 Φθειγόμενος δ' ἀδᾶκῃς, εἴσι παρῇ, πέλεται.
ἐχθαίρουσι δὲ πάντες, ἀναγκάη δ' ἐπίμιξις
ἄνδρες τοιοῦτου συμποσίῳ τελέθει.

οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὶν κακὸν ἀνδρὶ γίνεται,
οὐδ' ἦν ἐκ γαστρὸς, Κύρνε, μιᾶς γεγόνη.

295 Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἶσθι, καὶ ἀργαλὴς, καὶ ἀπηνὴς
λάτρεισι καὶ ὁμῶσι, γείτοσι τ' ἀγχιθύροις.

Οὐ χρεὶ κηλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν,
τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἔς τ' ἂν εἰς ἑρθὰ λάβῃς.

Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
300 ἀλλ' ἀνδρεςσι κακοῖς συνδόμενοι φίλῳ·
ἔργα τε δέιλ' ἔμχθον, καὶ ἔσθ' δισφῆμα καὶ ὕβρις,
ἐλπίόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

Εν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεσπυμένος ἵππῳ,
πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπεσπῆκε δοκεῖ.
305 εἶδε φέρειν τὰ γελοῖα· θυρήσιν δὲ κακτερὸς εἴης,
γινώσκων ὀργὴν, ἦν τιν' ἑκάστος ἔχει.

Εν μὲν μαινομένοις καὶ καὶ μαίνομαι· ἐν δὲ δικαίοις
πάντων ἀνδρῶν εἰμὶ δικαιοτάτος.

Κύρην, ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεὶ·
310 τοῦ μὲν δ' ἐν τ' ἀγαθοῖς κείμενος, ἐν τε κακοῖς.
εἰ δὲ τις κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.

Μή ποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἀνδρὸς ἀπολέσσης,
πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολῇ.
315 εἴ τις ἀμπερτωλῇσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῶτο,
οὐ ποτ' ἂν ἀλλήλοισ ἀφθμιοι οὐδὲ φίλοι

εἶεν. ἀμαρτωλοὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἔπονται
 θνητοῖς, Κύρνε· θεοὶ δ' οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.

Καὶ βραδὺς εὐβουλος εἶπεν ταχὺν ἄνδρα διώκων,
 320 Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκη ἀθανάτων.

Ἡσυχος, ὥσπερ ἐγὼ, μίσσῃν ὁδὸν ἔρχοο ποσσὶ,
 μηδ' ἐτέρωσι διδούς, Κύρνε, τὰ τῶν ἐτέρων.

Μήποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι, Κύρνε, φιλήσῃς·
 οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βῆς, γίγνεται ὥστες ἔτι.

325 Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν. πάντων μέσ' ἄριστα. καὶ οὕτως,
 Κύρνε, ἔξεις ἀρετὴν, ἣν τε λαβεῖν χαλεπόν.

Ζεὺς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἳ με φιλεῦσι,
 τῶν τ' ἐχθρῶν μείζον, Κύρνε, δυνησόμενον.

χ' οὕτως ἂν ἠσκήσω μετ' ἀνθρώποις θεὸς εἶναι,
 330 ἣν ἀποτιθέμενον μῦθον κίχῃ θανάτου.

ἀλλὰ, Ζεῦ, τέλεσόν μοι, Ολύμπιε, καίριον εὐχὴν,
 ὅς δ' ἐμοὶ ἀντὶ κακῶν καὶ τι παθεῖν ἀγαθόν.
 τεθναίνῃ δ', εἰ μὴ τι κακῶν ἀμπαυμα μεριμνῶν
 εὐροίμην, δοίης τ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.

335 αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν
 ἀνδρῶν, οἳ τὰ μὰ κρήματ' ἔχουσι, βίη
 σολήσασκε· ἐγὼ δὲ κύνων ἐπέρησα χαράδρην,
 χαιμάρῃ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος.
 τῶν εἴη μέλαν αἶμα πιεῖν, ἐπὶ τ' ἐσθλὸς ἄροισα
 340 δαίμων, ὅς κατ' ἐμὸν νῦν τελέσειε τάδε.

Α δειλὴ πένι, τί μένεις προλιπούσα παρ' ἄλλον
 ἄνδρ' εἶναι; τί δὲ δὴ μ' οὐκ ἐφελόντα φίλεις;
 κἄν' ἴθι, καὶ δέμον ἄλλον ἐπαίχιο, μὴδὲ μετ' ἡμῶν
 αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.

345 Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ καὶ σόλοισιν ἔχμηρες,
 εὐτέ σε καὶ τούτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν.
 ὥς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακόν, ὥς δὲ καὶ αὐτὶς
 ἐκδύναι πειρώ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Μηδὲ λῖν ἐπίφαινε· κακόν δέ τι, Κύρν', ἐπιφαιτῶν
 350 παύρους κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις.

Αγδρός τοι κραδίη μινύθει μέγα πῆμα παθύνως,
 Κύρν'· ἀποστινυμένου δ' αὖξεται ἐξουσίῳ.

Εὐ κώτιζε τὸν ἐχθρόν· ὅταν δ' ὑποχείριος ἔλθῃ,
 τίται νιν, πρόσφασιν κηδεμίαν θέμενος.
 355 Ἰσχε νόον· γλώσση δὲ τὸ μέλιχρον αἰὲν ἐπέσθω·
 δειλῶν τοι τὰς τοῦ ὀξυτέρῃ κραδίη.

Οὐδένα, Κύρν', αὐγαὶ φαεσιμερότου ἡελίοιο
 ἄνδρ' ἐφορῶσ', ὧ μὴ μῶμος ἐπικρέμαται.
 ἀγλῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον, ὅντιν' ἔχουσιν·
 360 οὔτε γὰρ εὐ ἔρδων ἀνδάνω, οὔτε κακῶς.
 μιμνεῖνται δ' ἐμὲ πολλοὶ ἐμῶς κακοὶ ἢ δὲ καὶ ἐσθλοὶ·
 μιμνεῖσθαι δ' οὐδεὶς τῶν ἀσώφων δύναται.

Μὴ μ' αἰέκοντα βίη κελῶν ὑπ' ἁμαξαν ἔλαυνε,
 εἰς φιλότητα λῖν, Κύρνε, προτελόμενος.

- 365 Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε. σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
 τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν.
 ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἐκάσθου·
 σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὑπάκτον, βασιλεῦ.
 πῶς δὴ σέῃ, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἀνδρᾶς ἀλιτροῦς
 370 ἐν ταυτῇ μοίρῃ τὸν τε δίκαιον ἔχειν,
 ἢν τ' ἐπὶ σωφροσύνῃν τριβῇ νόος, ἢν τε πρὸς ἔδρῃν
 ἀνθρώπων αἰδέοις ἔργμασι πειθομένων;
 οὐδέ τι κεκρυμμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
 οὐδ' ὁδὸς, ἢν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἄδει.
 375 ἔμπης δ' ὅλβον ἔχουσιν ἀπήμενα· τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
 ἔργων ἴσχονται θυμὸν, ὅπως πενίης
 μητέρ' ἀμνηχανίην ἐλαῖον, τὰ δίκαια φιλεῦντες,
 ἢ τ' ἀνδρῶν προάγει θυμὸν εἰς ἀμπλοκίην,
 βλάπτουσ' ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
 380 τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχρα πολλὰ φέρειν,
 χρημοσύνην εἰκὼν, ἢ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
 ψεύδειά τ', ἐξαπάτας τ', οὐλομένους τ' ἐριδίας,
 ἀνδρᾶ καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δὲ οἱ οὐδὲν ὀικεν·
 ἢ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίλλει ἀμνηχανίην.
 385 ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὸν ἀμείνων,
 φαίνεται, εὖτ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχη.
 τοῦ μὲν γὰρ τ' αἰδία φρονίει νόος, οὔτε περ αἰεὶ
 ἰδέσθαι γνώμη στήθεσιν ἐμπίπτει·
 τοῦ δ' αὖ οὔτε κακῆς ἔπειτα νόος, οὔτ' ἀγαθοῖσι.
 390 τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρή τὰ τε, καὶ τὰ φέρειν.

Αἰδοῦσθαι τε φίλους, φεύγειν τ' ἐλπίσιν ὄρους
ἐντρέπου, ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἐργασιν ἀνθρώπων· πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
395 σπεύδει ἀνὴρ κέρδος διζήμενος, ὃν τινα δαίμων
πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει,
καὶ οἱ ἔθηκε δοκεῖν ἃ μὲν ἢ κακὰ, ταῦτ' ἀγὰθ' εἶναι
εὐμαρέως· ἃ δ' ἂν ἢ χρήσιμα, ταῦτα κακὰ.

Φίλιππος ὦν ἡμαρτες· ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδέν.
400 ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτιπες.

Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσεις πασι καμίνω
αἰδοῦς, ἢ τ' ἀγαθοῖς ἀνδοῦσι, Κύρην, ἔπειτα.

Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίαν δοκεῖ εἶναι ἑταῖρος,
ᾧ γνώμη δ' ἔπειτα· Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις.

405 Πίπτον δ' εὐχόμενος θαυρήξομαι, οὐδ' ἐμέ οἶνος
ἐξάγει, ὥστ' εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.

Οὐδέν ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὐρεῖν
πιστόν ἑταῖρον, ὅτῳ μὴ τις ἔνεστι δόλος.
ὣς βάσκον δ' ἐλθὼν παρατρέβομαι, ὥστε μοι ἔσθω
410 χρυσός· ὑπερτερὴν δ' ἄμυν ἔνεστι νόψ.

Πολλὰ με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ' ὧπ' ἀνάγκης
σιγῷ, γιγνώσκων ἡμετέρεην δύναμιν.

Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσση θύραι οὐκ ἐπίκεινται
 ἀριόδοιαι, καὶ σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.
 415 πολλὰ καὶ γὰρ τὸ κακὸν καὶ κακούμενον ἔνδον, ἄμεινον
 ἐσθλὸν δ' ἐξελθόν, λαῖον ἢ τὸ κακόν.

Ἀρχὴν μὲν μὴ Φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
 μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὕξους ἡλίου.
 Φύλα δ', ὅπως ἄκιστα πύλας Αἰδαο περιῆται,
 420 καὶ κεῖσθαι πολλὴν γαῖαν ἐφιστάμενον.

Φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾶν βροτὸν, ἢ Φρένας ἐσθλὰς
 ἐνθήμεν. οὐδεὶς πω τοῦτό γ' ἐπεφράτατο,
 ὅστις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν.
 εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεός,
 425 ἰᾶσθαι κακότητα καὶ ἀτηρέας Φρένας ἀνδρῶν,
 πολλοὺς αὖ μισθούς καὶ μεγάλους ἔφερον.
 εἰ δ' ἦν ποιντὸν τε καὶ ἐνθετον ἀνδρὶ νόημα,
 οὐ ποτ' αἶψ' ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακός,
 παιδόμενος μύθοισι σάοφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων
 430 οὐ ποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἀνδρ' ἀγαθόν.

Νήπιος, ὅς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν Κυλικῇσι,
 τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.

Οὐδεὶς τοι πάντ' ἐσθλὸν πανόλβιος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
 τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, οὐκ ἐπίδηλος ὅμως.
 435 δειλὸς δ' οὔτε κακοῖσιν ἐπίστανται, οὔτ' ἀγαθοῖσι
 θυμὸν ὁμῶς μίσγειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
 παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'. ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
 κρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.

Εἰ μὲ ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμύμονα ἀπ' ἄκρης
 440 αἰεὶ λευκὸν ἴδωρ ρέυσσεται ἡμετέρης.
 εὐρήσεις δ' ἐμὲ πᾶντιν ἐπ' ἔργμασιν ὥσπερ ἄπειρον
 χρυσόν, ἐρυθρὸν ἰδίῳ, τριβόμενον βατάνῳ,
 τοῦ χρεῖης καθύπερθε μέλας οὐχ ἄπλεται ἰός,
 οὐδ' εὐρώς, αἰεὶ δ' ἄνθος ἔχει καθαρόν.

445 Ἀνθρῶπ', εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος, ὥσπερ ἀνόητος,
 καὶ σώφρων οὕτως, ὥσπερ ἄφρων, ἐγένου,
 πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφάνητο τῶνδε πολιτῶν,
 οὕτως, ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιός εἰ.

Οὐ τοι σύμφερὸν ἐστὶ γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι.
 450 οὐ γὰρ πηδάλῳ πείθεται, αἰεὶ ἀκατος·
 οὐδ' ἄκνυραι ἔχουσιν· ἀπορρήξασα δὲ δεσμά
 πολλάκις ἐκ νυκλῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.

Μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοῖνα
 χρήμασι, τῶν ἀνυσίς γίγνεται οὐδεμία.

455 Εὐμαρέως τοι χρήμα θεοὶ δόσαν, οὔτε τι δειλόν,
 οὐτ' ἀγαθόν· χαλεπῶ δ' ἔργματι κῦδος ἔπι.

Ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καὶ σοὶ γὰρ δίκαια φίλ' ἔστω,
 μηδὲ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν εἴσι.

Μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
 460 μηδὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἵεναι.
 μηδ' εὐδόντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅντινα ἡμῶν
 θωρηχθέντ' οἴῳ μαλθακὸς ὕπνος ἔλοι.

μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθευδεῖν.
 πᾶν γὰρ ἀναγκάϊον χρῆμ' ἀνιρὸν ἔφω.

465 τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παραστιάδον οἶνοχοοίτω.
 οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἄερα παθεῖν.
 αὐτὰρ ἐγὼ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἶνου,
 ὕπνου λυτικάκου μνήσσομαι οἴκαδ' ἰών·

δείξω δ' ὡς εἶνος χαριέσιπτος ἀνδρὶ πεπόσθαι.
 470 οὔτε τι γὰρ νήφω, οὔτε λήην μεθύω.
 ὅς δ' ἂν ὑπερβῶλλῃ πόσις μέτρον, οὐκ ἔτ' ἐκείνος
 τῆς αὐτοῦ γλώσσης κακτερός, οὐδὲ ἴσου·
 μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' εἰδεται αἰσχροῖ·
 αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ,

475 τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων τε καὶ ἥπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα
 γινώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβόλῃδην.
 ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπαινίσκτο, μὴ σε βιάσθω
 γαστήρ, ὥς τε κακὸν λάτριν ἐφικέριον·
 ἢ παρῶν μὴ πῖνε. σὺ δ' οὐκ ἔχε τοῦτο μάταιον·

480 κατίζεις αἰεὶ, τοῦνεκά τοι μεθύεις.
 ἢ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσιος, ἢ δὲ πρόκειγχι,
 τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χαμρὸς ἔχεις·
 ἀγνείσθαι δ' οὐκ οἶδης. ἀνήκτες δὲ τοιοῦτος,
 ὅς πολλαὶς πίνων μὴ τι μάταιον ἐρεῖ.

485 ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
 ἀλλήλων ἐρίδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
 ἐς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἐνὶ καὶ σὺν ἅπασι.
 καὶ οὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.

Ἀφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος, ὅταν δὴ
 490 πίνειθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

Εν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἰδόμεν ἄνδρες
 γινώσκουσ'· ἄνδρὲς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
 καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἥρατο πίνων,
 ὥστε καταισχύναί καὶ πρὶν εἶντα σοφόν.

495 Οἶνοβαρέω κεφαλὴν, Ονομάκριτε, καί με βιάται
 οἶνος, ἀτὰρ γνώμης οὐκ ἔτ' ἐγὼ ταμίης
 ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλὰ γ' ἀναστὰς
 πειρηθῶ, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχη,
 καὶ νόον ἐν σλήθεσσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
 500 ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.

Οἶνος πινόμενος πούλυς, κακόν· ἦν δέ τις αὐτὸν
 πίνῃ ἐπιστάμενως, οὐ κακόν, ἀλλ' ἀγαθόν.

Ἥλθεις δὴ, Κλεάριστε, βαθεὺν διὰ πόντον ἀνύστας,
 ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν ἔχον, ὡς τάλαν, οὐδὲν ἔχων.

505 νηὸς τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ῥυάδι θήσομεν ἡμεῖς,
 Κλεάρισθ', αἷ' ἔχουεν, χ' αἶα δίδουσι θεοί.
 τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστά παρέξομεν· ἦν δέ τις ἔλθῃ
 σὺ φίλος ὢν, κατὰκειτ', ὥς Φιλότιτος ἔχεις.
 οὔτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον

510 σὺς ἐνικὰ ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
 ἦν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ᾧδ' αἱ εἰπεῖν,
 ὥς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὥς χαλεπῶς δὲ μάλ' εὖ,
 ὥθ' ἓνα μὲν ξεῖνον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
 ξείνισι δὲ πλεόνεσσ' οὐ δυνατὸς παρέχειν.

515 Οὐ σε μάτην, ὦ Πλούτε, βροτοὶ τιμᾶσι μάλιστα.
 ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.

- καὶ γὰρ τοὶ πλοῦτον μὲν ἔχειν, ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
 ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.
 πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
 520 ΠΛΟΥΤΕΙΝ· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος.
 οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχῃς Ραδαμάνθυος αὐτοῦ,
 πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδεω Σίσυφου,
 (ὅς τε καὶ ἐξ Αἰδέω πολυιδρίησιν ἀνῆλθε,
 πείσας Περσιφόνην αἰκυλίοισι λόγοις,
 525 ἢ τε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα κήμας·
 ἄλλος δ' οὐπω τις τοῦτό γ' ἐπεφρόνατο,
 ὅν τινα δὴ θανάτῳ μέλαν νέφος ἀμφοκαλύψοι,
 ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποθιμμένων,
 κυανέας τε πύλας παραμύλλεται, αἳ τε θανόντων
 530 ψυχὰς εἰργουσι, καί περ ἀναινομένας.
 ἀλλ' ἄρα κακῶθεν Σίσυφος πάλιν ἤλυθεν ἥρως
 ἐς Φάος κέλευ, σφῆσι πολυφροσύναις.)
 οὐδ' εἰ ψείδῃ μὲν ποιῆς ἐτύμοισιν ἑμοῖα,
 γλώτταν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀνιθέου,
 535 αὐτότερος δ' εἰσθὰ πόδας ταχέων Ἀρπυιῶν,
 καὶ παῖδων Βορέου, τῶν ἄφαρ ἴσι πόδες.
 ἀλλὰ γε χρεὶ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
 ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.

- Ωι μοι ἐγὼν ἥδης καὶ γήραος οὐλομένοιο,
 540 τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπονισσομένης.

Οὔτε τινα προῦδ' αὖτε φίλον καὶ πιστὸν ἐταῖρον,
 οὐτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.

Αἰεὶ μοι φίλον ἦτορ ἱκίναται, ὅππότε' ἀκούσω
αὐλῶν φθειγομένων ἱμερόεσσαν ὕπα.

545 χαίρω δ' αὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος αἰδῶν,
χαίρω δ' εὐφρογόνῳ χερσὶ λύρην ὀχέων.

Οὔποτε δουλείῃ κεφαλὴ εὐθεῖα πέφυκεν·

ἀλλ' αἰεὶ σκυλιῇ, καὶ αὐχένῃ λοξὸν ἔχει.

οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὔθ' ὑάκινθος·

550 οὔδ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Οὔ τις ἀνὴρ, φίλε Κύρνε, πίδαα χαλκίετται ἀντὶ,

εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυακίδα, ὕβρις,

ἥπερ Κενταύρους ὤμοφάγου, ἐπέση.

555 Χρὴ με παρὰ στήθεσσι καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσει,

Κύρνε, δίκην, ἴσον τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,

μάνησιν, αἰωνοῖς τε, καὶ αἰδομένοις ἱερόσιν,

ὅφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχροὺς ὄνειδος ἔχω.

Μηδένα πώ κακότητι βιάζο· τῷ δὲ δικαίῳ

560 τῆς εὐεργεσίας οὐδὲν ἀρείότερον.

Ἀνέλεος ἄφρογός πολεμον πολυδάκρυον ἐγείρει,

Κυρὲν, ἀπὸ τηλαυγοῦς φαινόμενος σκοπιῆς.

ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπέρνοισι χαλινούς·

δηίων γὰρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω·

565 οὐ πολλὴν τὸ μεσηγυρὶ διαπρήξουσιν κέλευθον,

εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Χρὲ ταμῶν χαλεποῖσιν ἐν ἀλυσὶ κείμενον ἄνδρα,
πρὸς τε θεῶν αἰτεῖν ἔλυσιν ἀθανάτων.

Φράζιο, κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἴσταιται ἀκμῆς.

570 ἄλλοτε πόλλ' ἔξεις, ἄλλοτε παυρότερα,
ὥστε σε μήτε λίην ἀφνεὸν κλεῖτεστι γενέσθαι,
μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάττει.

Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐκπίπτοναι
χρήματι τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοιςιν ἔχειν.

575 Κεκλησθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέξισθαι δὲ παρ' ἐσθλόν
ἄνδρα χρεῶν, σοφίην πᾶσιν ἐπιστάμενον,
τοῦ συνεῖν, ὅπόταν τι λήγῃ σφόν, ὄφρα διαλαχῆς,
καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρως ἔχων ἀπίης.

Ἦδη τερπόμενος παίζω. διπλὸν γὰρ ἔνερθε

580 γῆς, ὀλέσας ψυχὴν, κείσομαι ὥστε λίθος
ἄφθογος, λείψω δ' ἐρατὸν Φαῖς κηλίοιο·
ἐκείνῳ δ' ἐσθλὸς εἶναι ὄψομαι οὐδὲν ἔτι.

Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα· πείρα δ' ἀρίστον.
πολλοὶ ἀπειρήτων δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.

585 εἰς βλάσκειν δ' ἐλθὼν, παρατριδόμενός τε μολίσδῳ,
χρυσὸς ἀπειθὸς εἶναι, καλὸς ἄπασιν ἔσθ.

Εὖ ἔρδων εὖ πράσσει. τί δ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλεις;
τῆς εὐεργεσίας ῥηδίην ἄγγελίη.

Οἳ με φίλοι προδοῦσιν, ἐπεὶ τὸν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι,
590 ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.

Ρῆδ' αὖτ' ἐξ ἀγαθοῦ θάψαι κακόν, ἢ ἢ κακοῦ ἐσθλόν.
μή με δίδασκ'· οὐ γὰρ τέλειος εἰμι μαθεῖν.

Εἰςθαίρω κακὸν ἄνδρα· καλυψαμένη δὲ πάρεμι,
μικρῆς ὀρνίθος κοῦφον ἔχουσα νόον.

595 εἰςθαίρω δὲ γυναῖκα περιδόμενον, ἄνδρα τε μάργον,
ὅς τιν' ἀποτρέψιν βούλετ' ἀρουραν ἀροῦν.
ἄλλα, τὰ μὲν περιδιδόναι, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι
ἔργα· τὰ δ' ἐξοπίζω τῇ φυλακῇ μελέτω.

Τολμᾷν χρὴ τὰ δίδουσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
600 ἐκιδίως δὲ φέρειν ἀμφοτέρων τὸ λάτρεον.
μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦν φρένα, μήτε ἀμαθῶσι
τερφύης ἐξαπίνης, πρὶν τέλος αἶφρον ἰδεῖν.

Ἀνθρώπων, ἀλλήλοισιν ἀποσπεύθον ὦμεν ἐταῖροι.
πλὴν γούτου, πατρὸς χρημικτὺς ἐστὶ κόρος.
605 δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν, ἀτὰρ κίνοισιν ὁμιλεῖν
ἀνδράσιν, αἳ τοῦ σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.

Οὐ μ' ἔλαθες Φοιτῶν κατ' ἀμαξιδόν, ἢν ἄρα καὶ πρὶν
ἡλᾶσθαι, κλέπτων ἡμετέραν Φιλίην.
ἔρρε θεοῖσιν γ' ἐχθρὸν καὶ ἀνθρώποισιν ἀπίστον,
610 ψυχρὸν ὅς ἐν κόλπῳ ποικίλῃ εἶχες ὄφιν.

Κύρνε, κύει πόλις ἡδε. δέδοικα δὲ μὴ τέκη ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
τοιγὰρ καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις,
αἶα τανῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.

615 Πολλῶ τοι πλέονας λιμοῦ νόρος ὤλεσεν ἦδη
 ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.

Ἀρχὴ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
 αἰσχροὺς δὴ κέρδος· καὶ κακὸν ἀμφοτέρων
 γίγνεται. οὐδὲ τι καλὸν ὅτῳ ψεύδους προσμαρτεῖ
 620 ἄνδρϊ, καὶ ἐξῆλθε πρῶτον ἀπὸ σόματος.

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλήσιον, οὐδὲ μὲν αὐτὸν
 αἰνῆσαι. δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
 σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακῇ λισσάμενοι·
 οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.

625 Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
 τῶν νῦν ἀνθρώπων ἥλιος καθορᾷ.

Οὔτε μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται.
 πολλὰ γὰρ θνητῶν κρείσσονες ἀθάνατοι.

Πᾶ' ἐν ἀμνησθήσει κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ.
 630 ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, αἰτίη δὲ πενιχρὸν.
 πᾶσιν δ' ἀνθρώποις αὐτὸς ἐνέσθι νόος.

Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποις ἔασι·
 παντοῖαι δ' ἀρεταί, καὶ βιότου παλάμαι.

635 Ἀργαλέον φρονέειν παρ' ἄφροσι πόλλ' ἀγορεύειν,
 καὶ σιγᾶν αἰεὶ· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.

Αἰσχρὸν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφουσ' εἶναι·
αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων παρ' μεθύουσι μένει.

Ἦδη, καὶ νέστις ἐπικουφίζει νόον ἀνδρὸς·
640 πολλῶν δ' ἐξαιρεί θυμὸν ἐς ἀμπλοκίην.

Ὡς περ μὴ θυμοῦ κρίστων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις,
Κυρὸν, ὅ γε, καὶ μεγάλας κίτται ἐν ἀμπλοκίαις.

Βουλεύου δις καὶ τρίς ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ,
ἀτιμὸς γὰρ αἰὲν λάτρος ἀνὴρ τελέθει.

645 Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἔπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς·
οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις.

Ἐλπίς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι.
αὐτοὶ γὰρ χαλεποὶ καίμινες ἀμφότεροι.

Πολλὰ κ' παρ' ὁδῶν τε καὶ ἐλπίδα γίνεται εὐρεῖν
650 ἔργ' ἀνθρώπων· βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.

Ὅς τοι κήδεαι ὅ εἰς οὗτ' εὐνουν, οὔτε τιν' ἔχθρὸν,
εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοι.

Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὖροις κεν ἑταίρους,
καίμινος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμνηχανή.

655 Ἦδη νῦν αἰδώς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλαυν·
αὐτὰρ ἀνκιδιὴν γαῖαν ἐπιστρέφεται.

Ἀ δειλὴ πεινὴ, τί ἐμοῖς ἐπικειμένη ὦμοις
 σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον,
 αἰσχροὶ δ' ἐμ' οὐκ ἐθέλοντα βίη καὶ πολλὰ διδάσκεις,
 660 ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον,

Εὐδαίμων εἶην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι,
 Κύρην * ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.

Σὺν σοί, Κύρνε, παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες.
 ἀλλὰ τό γ' ἄλλότριον κῆδος, ἐφικέμεν.

665 Μηδ' ἐν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀπῶ φρένας, μηδ' ἀγαθοῖσι
 χαῖρ', ἐπεὶ ἐστὶ ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.

Οὐδ' ἐμύσαι χερὶ τοῦθ', ὅτι μήποτε πρῆγμα τίδ' ἔσται.
 θεοὶ καὶ γὰρ νημεσῶντ', αἵσιν ἔπεισι τέλος.

Χρὴ πρῆξαι μὲν τοι τι. καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγενεο,
 670 καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ. καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
 αἰψὰ καλ' ἐπλούτησε, καὶ ὅς μάλ' ἀπολλέει πέπυται
 ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μῆν.
 καὶ σώφρων ἦμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
 ἔσπετο * καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὧν ἔλαχεν.

675 Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, εἰά περ ἦδ' εἰν,
 οὐκ ἂν ἀνιόμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών.
 νῦν δ' ἐμὲ γινώσκοντα παρέρχεται * εἰμὶ δ' ἄφρωνος
 χρημοσύνη, πολλῶν γνούς περ ἄμεινον ἔτι,
 οὐνεκα νῦν φερόμεσθα, καθ' ἰσθία λευκὰ βαλόντες,
 680 Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ ὀνοφειρῆν.

κιντλιν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
 ἀμφοτέρων τοίχων, ἣ μάλα τις χαλεπὸς
 σώζεται· οἱ δ' εὐδουσι· κυβερνήτην μὲν ἑπαύσαν
 ἐσθλόν γ', ὅς Φυλακὴν εἶχεν ἐπιτιμμένως·

685 χρήματα δ' ἀρπάζουσι βίη, κίσμας δ' ἀπόλωλε·
 δασμὸς δ' οὐκ ἔτ' ἴσος γίνεται ἐς τὸ μέσον·

Φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθε.
 δειμαίνω μὴ πως νῦν κατὰ κύμα πῆν.

ταῦτ' ἐμοὶ ἤνιχθω, κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·

690 γινώσκει δ' ἂν τις καὶ κακός, ἂν σοφὸς ᾖ.

Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀδριες· οἱ δὲ τὰ κακοὶ
 ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πένι.

ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παρ' ἄλλοι.

εἶργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

695 Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
 οὔτε δίκην εἰπεῖν, οὐδὲν τούτο θέμις.

Οὐ χρὴ ποιμαίνειν ὅ τι μὴ ποιμαντέον εἴη,
 οὐδ' ἔρδειν ὅ τι μὴ λῶτον ἢ τελέσται.

700 Χαίρων εὐ τελέσειας ὁδὸν μεγάλου διὰ πάντων,
 καὶ σε Ποσειδάων χάριμα φίλοις ἀγάγοι.

Πολλοὺς τοι κόρος ἀνδρας ἀπάλεσιν ἀφρονέοντας.

γνώναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

Οὐ δύναμαί σοι, θυμὲ, παρασχεῖν ἄρμενα πάντα.
 τέτλαθε· τῶν δὲ καλῶν οὐ τι σὺ μούνος ἔρας.

705 Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἦν δέ τι δεινὸν
ἐβύβστη, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νέον.

Φρουρίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πλεῖρά, ποικίλ' ἔχουσαι,
μειρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιότου.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
710 ὕβριν ἄδειν· καὶ σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον
θυμῷ, σχέτλια ἔργα μετὰ φρεσὶν ὅστις ἀπὸ νῆς
ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τίσαι κακὰ· μὴδ' ἔ' ὀπίσσω
πατρὸς ἀτάσθαλῃ παισὶ γένοιτο κακὴν.

715 παῖδες δ', οἳ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
ποιοῦσι, Κρονίῳ, σὺν ὅλῳ ἀζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια, μετ' ἀσπίσιν φιλέοντες,
μὴ τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίναι πατέρων,
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
720 ἐκφέγγει· τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.

Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστὶ οἰκαιον,
ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκλὸς ἔοι ἀδίκων,
μὴ τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μὴδ' ὄρκον ἀλιτρὸν,
ἀλλὰ δίκαιος ἔοι, μὴ τὰ δίκαια παθεῖν;
725 τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλος ὄρῳ πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
ἄξειτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχει,
ὅππότε ἀνὴρ ἀδίκος καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τι ἀνδρῶν
οὔτε τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,
ὑβρίζει, πλούτῳ κεκορημένος, οἳ δὲ δίκαιοι
730 τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πεινῇ;

Ταῦτα μαθὼν, φίλ' ἱταῖρε, δικαίως χρήματα παῖδ',
 σώφρονα θυμὸν ἔχων εὐλὸς ἀτασθαλίας,
 αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος· ἐς δὲ τελευτὴν
 αἰνήσεις, μύθῳ σώφρονι πειδόμενος.

- 735 Ζεὺς μὲν τῆσδε πόλιος ὑπερέχει, αἰθέρι νείων,
 αἰεὶ δεξιτέρην χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνη,
 ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 ἀρθρεύσαι γλῶτταν καὶ νόον ἡμέτερον.
 φόρμυγξ δ' αὖ φθέγγειθ' ἱερὸν μέλος, ἧδ' καὶ αὐλὸς.
 740 ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι
 πίνωμεν, χαρίεντα μετ' ἀκῆλοισι λέγοντες,
 μηδὲν τὸν Μῆδων δειδύοιτες πέλεμον
 ὧδ' εἶναι. καὶ ἄμεινον ὁμῶφρονα θυμὸν ἔχοντας
 νόσφι μεριμνῶν εὐφροσύνης διόγειν
 745 τερπόμενους, τηλοῦ δὲ κακῆς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
 γῆρας τ' οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.

- Χρὴ Μουσῶν θεράπειαι καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσόν
 εἰδείη σοφίης, μὴ θονονερὸν τελέθειν·
 ἀλλὰ τὰ μὲν μῦσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιῆν,
 750 τί σφιν χρήσεται μῦθος ἐπιστάμενος,

- Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπὶ ῥγῶσας πόλιν ἄκρην,
 Ἀλκαθῶ Πέλοπος παῖδ' ἡγαυὸν χαρίζομενος·
 αὐτὸς δὲ σῖρατὸν ὑβριστὴν Μῆδων ἀπέρυκε
 τῆσδε πόλεως, ἵνα σοὶ λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ,
 755 ἥρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ' ἐκατόμβας,
 τερπόμενοι κίθαρ' καὶ ἐρατῇ θαλῇ,

- παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαιαῖς τε σὸν περὶ βωμόν,
 ἢ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν
 καὶ σῖάνην Εἰρήνην λαοφθόρον. ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε,
 760 ἦλκος ἡμετέρην τήνδε Φύλασσε πέλιν.
 ἦλθεν μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελίην ποτε γαῖαν,
 ἦλθεν δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
 Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὴν ἄστυ·
 καὶ μὴ ἐφίλειον προφρόνως πάντας ἐπερχομένους.
 765 ἀλλ' οὐ τις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων.
 οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλοι πατέρης.

- Μὴ ποτ' ἐμοὶ μελέδημα νεώτερον ἄλλο Φανείη
 ἀντ' ἐρατῆς σοφίης. ἀλλὰ τὸ αἰὲν ἔχων
 τερπαίμην Φορμίστη καὶ ὀρχηθμῶ καὶ αἰοιδῇ,
 770 καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Μῆτε τινα ξείνῳ διηλύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
 μήτε τῶν ἐνδύμων, ἀλλὰ δίκαιος εἶν
 τὴν σκευὴν φρένα τέρπει· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
 ἄλλος τις σέ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

- 775 Τους ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπακινεῖ·
 τῶν δὲ κακῶν μῆνις γίνεταί οὐδεμία.
 ἀνθρώπων δ' ἄψευδος ἐπὶ χθονὶ γίνεταί οὐδεὶς·
 ἀλλ' ὡς λῶϊον, οὐ μὴ πλεόνεσσι μέλει.

- Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
 780 ἔστις πᾶσιν ἀδῶν δύσεται εἰς Αἴδου.
 οὐδὲ γὰρ ὅς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
 Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἀδῶν δύναται.

Τόρνου καὶ σθ' ἄθλης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
 εὐθύτερον χρὴ μὲν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,
 785 ὦ τινὶ κιν Πυθῶνι θεῶν χρήσασ' ἱέρεια
 ὁμφὴν σημήνη πίονος ἐξ αὐτοῦ.
 οὔτε τι γὰρ προσθεῖς οὐδὲν κί τι φάρμακον εὖροις,
 οὐτ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμωπῆκιν προφύγεις.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν αἰκίεος οὔτι κίκιον,
 790 τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρέτερον.
 οἷ μὲ φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθὲς,
 εἰδῆσω καὶ τῶν, ὅν τιν' ἔχουσι, νόον.

Βούς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῶ ποδὶ λαῖξ' ἐκιδάινων
 ἴσχει κωτίλλειν, καί περ ἐπιστάμενον
 795 Κύρν', ἔμπης δ' ὅ τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι.
 ὅ τι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὐ τι δέδοικα παθεῖν.
 εἰς πολὺ ἄρρητον κακὸν ἦκαμιν, ἔνθα μάλα στίχαι,
 Κύρνε, συναμφοτέρως μοῖρα λάβοι θανάτου.

Οἱ δ' ἀπογυρᾶσκένης ἀτιμάζουσι τοκήας,
 800 τούτων τοι χάρη, Κύρν', ὀλίγη γέλειται.

Μῆτε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεος εἶναι,
 μήτε κτεῖνε, θεῶν ὄρκια συνθέμενος.

Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος αἰεῖδεν
 θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
 805 ἢ τε τρέφει καρποῖσιν ἐν εἰλαπίναις φορεῖν ἄλλας
 ξανθῆσιν τε κόμαις πορφύρεους σιφάνους.

ἀλλ' ἄγε δὴ, Σκύθα, κείρε κόμην, ἀπόσπαι δὲ κῶλον,
πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.

Πίστει χρέματ' ὀλεσσα, ἀπισίῃ δ' ἐσάωσα·
810 γνῶμη δ' ἀργαλή γίνεται ἀμφοτέρων.
πάντα τὰδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ· οὐδὲ τις ἡμῖν
αἴτιος ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων·
ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις
πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν εἰς κακότητ' ἔβαλον.

§15 Δισσαί τοι πόσις κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
διψα τε λυσιμελής, καὶ μέθυτις χαλεπή.
τούτων δ' ἂν τὸ μέσον σφραγίσσῃμαι, οὐδ' ἐμὲ πείσεις,
οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται· ἐν δ' ἀχάριστος,
820 εὐτ' ἂν θωρήξῃς μὲν ἄνδρα πρὸς ἐχθρόν ἄγῃ.
ἀλλ' ὅπποταν καθύπερθε, εἰὼν ὑπένερθε, γένηται,
τούτῳ κίς οἴκαδ' ἵμεν παυσάμενοι πόσις.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐσιν·
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.

825 Λαῖξ ἐπίτω δῆμῳ κενόφρονι, τύπτε δὲ πάντῳ
ὄξεϊ, καὶ ξεύγλῃν δύσλοφον ἀμφιτίθει.
οὐ γὰρ ἔθ' εὐρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὅποσους ἥελος καθορᾷ.

Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολέσειεν Ολύμπιος, εἰς τὸν ἑταῖρον
830 μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαιπατᾷ ἐθέλει.

Ἄνδρα τοι ἔστ' ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
ὥς ἐν ἐμῇ γνώμῃ, Κύρνε, πάλαι κέκριται.
ῥῶτα μὲν καὶ πρόσθεν, ἅτάρ πολὺ λῶϊον ἦδη,
οὐνεκα τοῖς δαίμοσι σὺδ' ἐμὶ' ἐστὶ χάρις.

835 Πολλὰ κίς ἡ πόλις ἦδε οἱ κημένων κακότης,
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς, παρὰ γῆν ἔειχε.

Τῶν δ' ἐφίλων εἰ μὲν τις ὄρε' ἐμὴν ἐχονῖα,
αὐχέν' ἀποσπρέψας οὐδ' ἐπερὴν ἐθέλει.
ἦν δέ τι μοι ποδὲν ἐσθλόν, ἃ πολλὰ κί γίγνεται ἀνὸρ,

840 πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.

Οἳ με φίλοι προδιδούσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσι τι δοῦναι,
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ κακομάτη
ἐσπερὶν τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρὴν αὐτοῖς ἔσταιμι,
ἦμος ἀλεαυγάνων φθοῖρος ἐγερομένων.

845 Πολλοῖς ἀχρήσισι κλέος διδοῦν' ἀνδράσιν ὄλεον
ἐσθλόν, ὅς οὐδ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν εἶναι,
οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται.
αἰχμητῆς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σάοι.

Εἰ μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθε
850 χαλκῆος, ἀνθρώπων δαῖμα παλαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἳ με φιλεῦσι,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνὴρ καὶ μέγα πῆμ' ἔσσομαι.

Οἶνε, τὰ μὲν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
εὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, εὔτε φιλεῖν δύνάμηναι.

855 ἑσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. τίς ἂν σέ γε μωμήσαιο,
τίς δ' ἂν ἐπαινῆσαι, μέτρον ἔχων σοφίης;

860 Ἠεῖαις, φίλε θυμέ· τάχ' ἂν τινες ἄλλοι ἔσονται
ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.
πῖν' οἶνον, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ἄπο Τηϋγέτοιο
ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευς ὁ γέρας
εὖρεος ἐν βήσσητι θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
ἐκ πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάσκειν.
τοῦ πίνων, ἀπὸ μὲν χαλεπαῖς σκεδάσεις μελεδῶνκας,
θωρηχθεὶς δ', ἔσσει πολλὸν ἐλαφρότερος.

865 Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχει πόλιν, ὅφρα μετ' ἄλλων
κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
μηδὲ λῆν κήρυκος ἂν οὗς ἔχε μακρὰ βοῶντος.
οὐ γὰρ πατρώας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
ἀλλ' αἰσχροῖν, παρμόνι καὶ ἀκυπνέων ἐπιβάντα
870 ἴσπων, μὴ πόλεμον δακρυρὲντ' ἐσιδεῖν.

Οἷ μοι ἀναλκείης. ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν.
ὥς κυφελλίζον Ζεὺς ὀλέσει γένος.

875 Γνώμης οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἢ γε ἑαυτῷ,
οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρην, ἀνιηρότερον.

Μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε, καταθνήτοῖς χαλεπαίνειν,
γυγνώσκων, ὥς νῦν εἶον ἕκαστος ἔχει.

αὐτὸς ἐπὶ στήθεσσι, καὶ ἔργματα τῷ τε δίκαιῳ,
 880 τῷ τ' ἀδίκῳ, μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἔπῃ.
 ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἐκάστω·
 οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.

Ὅς τις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χρήματα θνητῶν,
 κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνεισὶν ἔχει.

885 εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βίотου τέλος ἦν, ὅπόσον τις
 ἡμεῶν ἐκτελέσας εἰς Αἴδα περᾶν,
 εἰκὸς ἂν ἦν, ὅς μὲν πλείω χρόνον αἰσάτ' ἐμμένε,
 Φεῖδεσθαι μᾶλλον τοῦτον ἔν εἶχε βίον.

νῦν δ' οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
 890 καὶ δαίνομαι ψυχὴν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.
 ἐν τριόδῳ δ' ἔσθικα· δύ' εἰσι προσόντες μοι·
 Φροντίζω τούτων ἦν τιν' ἴω προτέρην·

ἢ μὴδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
 ἢ ζῶν τερπνῶς, ἔρχομαι τελῶν ὀλίγα;
 895 εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὅς ἐφείδετο, κοῦ πιτε γαστρὶ
 σίτον ἐλευθέριον πλούσιος ἂν ἐδίδου·
 ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον Αἴδος εἴσω,
 χρήματα δ' ἀνθρώπων οὐπιτυχῶν ἔλαβεν,
 ὥστ' ἐς ἄκακιστον ποιεῖν, καὶ μὴ δόμεν, ὥς κ' ἐθέλοι τις.

900 εἶδον δ' ἄλλον, ὅς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος·
 χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ'· Ὑπάρχω, Φρένα τέρψας·
 πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ.
 οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἀρίστον ἀπείλων
 τὴν δαπάνην θεσβαί, καὶ μελέτην ἔχέμεν.

905 οὔτε γὰρ ἂν προκαμῶν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
 οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις.

οὐδ'· εἰ γῆρας ἴκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραΐη·
 ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.
 εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι· ἣν δὲ πίνειαι,
 910 παῦροι· οὐκ ἔθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.

Φεῖδυσθαι μὲν ἄμεινον, ἐπεὶ οὐδὲ θανάοντ' ἀποκλαίει
 οὐδείς, ἣν μὴ ὄρα χρήματα λειπόμενα.

Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ πλοῦτος ὀνηθεῖ.
 ἔλθοις, ὅς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχε.
 915 πάντες μιν τιμῶσιν· ὁμῶς νέοι, οἳ τε κατ' αὐτὸν
 εἰκονσι χώρης, οἳ τε παλαιότεροι.

Οὐ δύναμαι Φωνῇ λιγυρᾷ ἀδέμεν, ὥσπερ αἰθῶν·
 καὶ γὰρ τὴν προτέρην νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
 οὐδὲ τὸν αὐλητὴν τροφασίζομαι· ἀλλὰ μ' ἐταῖρος
 920 ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.
 ἐβύβην αὐλητῆρος αἰείσομαι, ὥδε καταστάς
 δεξιός, ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Ἔμμι παρὰ σιάθμην ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδετέρωσσε
 κλινόμενος. χρεὶ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
 925 πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὗτ' ἐπὶ δῆμῳ
 τρέψας, οὗτ' αἰδέοις ἀνδράσι πειδόμενος.

Νεῦρόν ὑπ' ἐξ ἐλάφοιο, λέων ὥς ἀλκὴ πεπωθώς,
 ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον.
 τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς, πόλιν οὐκ ἀλόπαξα·
 930 ζευζάμενος δ' ἵππους, ἄρματος οὐκ ἐπέβην·

πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσσα τελέσας·
 ῥήσας δ' οὐκ ἔρησ', ἦνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.

Δειλούς εὖ ἔρδοντι δ'ὲν κακά. τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
 χρεύσεται πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.

935 Εἰ τι παθὼν ἀπ' ἐμοῦ ἀγαθὸν μέγα μὴ χάριν εἶδας,
 χρεῖζων ἡμετέρους αὐτίς ἴκοιο δέμους.

Ες τε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
 ἥδ' ὅτι μοι ἔδοκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ·
 νῦν δ' ἥδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδαϊ.
 940 ἄλλης δὲ κρήνης πόμαί ἢ ποταμοῦ.

Μὴ ποτ' ἐπαινήσης, πρὶν ἂν εἴδῃς ἄνορα σαφηνῶς,
 ὄργην, καὶ ῥυθμὸν, καὶ τρέπον ὅστις ἂν ᾖ.
 παλοὶ τοι κίεθλον ἐπίκλοπον ἦθες ἔχουσιν
 κρύπλους, ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
 945 τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθες ἐκάστω.
 καὶ γὰρ ἐχὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκλὸς ἔειν.
 ἔφθην δ' αἰνήτας, πρὶν σὺ κατὰ πάντα δοῆναι
 ἦθες· νῦν δ' ἥδη, ναῦς ἅθ', ἐκὰς διέχαι.

Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιόινιον ἄθλον ἐλέσθαι;
 950 πολλὰκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἀνδρ' ἀγαθόν.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεὶ ποτε γαῖα καλύψει,
 εἰς τ' ἔρεθος καταῖξ' ὧμά τε Περσεφόνης,
 τέρεται, οὔτε λυγρὸς οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
 οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐσκαειράμετος.

955 ταῦτ' ἐσθρῶν, κραδίη εὖ πείσεσθαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρομέων προφέρω.

Μὴ μοι ἀνὴρ εἴη γλώσση φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ,
χερσὶν τε σπεύδοι χρέμασί τ' ἀμφοτέρω.
μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
960 ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναϊτ' ἀγαθόν.

Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταδόμεθα θυμῷ,
ὄφρ' ἔτι τετραπλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
αἶψα γὰρ, ὥσπερ νόημα, παρέρχεται ἀνδρῶν ἥδη·
οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίνεται ὠκυγέρῃ,
965 αἶ τε περ ἄνδρα φέρουσι θάροντος ἐς πόντον ἀνδρῶν
λαῖσιν, πυροφόρῳ τετραμένω πεδίῳ.

Πῖνε, ὅταν πίνωσιν· ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσιθῆς
μηδεὶς ἀνδρῶν γνῶ σε βαρυνόμενον.
ἄλλοτὲ τοι πάστων ἀνιήσεται, ἄλλοτὲ τ' ἔρδων
970 χαίρησιν δύνασθαι, ἄλλοτὲ τ' ἄλλος ἀνὴρ.

Εἴθ' εἴη σ', Ἀκρόδημε, ἐφίμερον ὕμνον αἰεῖειν,
ἄθλον δ' ἐν μέσσω παῖς καλὸν ἄνδρας ἔχων
σοὶ τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι διηρώσι,
γνώης γ' ὅσων ὄνων κρείσσονες ἡμίονοι.

975 Ἡμεῖς δ' ἡέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγέλλει μέσσατον ἡμᾶρ ἔχων,
δαίονος δὴ μνησαίμεθ', ὅσον τινα θυμὸς ἀνώγει,
παλαιοὶν ἀγαθῶν γαστρί χαριζόμενοι·

980 χέρνυα δ' αἶψα θύραζε θέρει, σιφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὲς ῥαδινῆς χειρὶ Λάκκινα κόρη.

Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι. ὅφρα τις ἦεν
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχη, καὶ Φρεσὶν ἐσθλὰ νοῆ,
τῶν αὐτοῦ κλέωνων εὖ πασχέμεν. οὐ γὰρ ἀνκοῖν
δις πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
985 θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπιίγει
οὐκόμενον, κεφαλῆς δ' ἀπτεται ἀκροτάτης.

Ως μάκαρ, εὐδαίμων τε, καὶ ὅλβιος ὅς τις ἄπειρος
ἄθλων εἰς Αἰδοῦ δῶμα μέλαν κατέβη,
πρὶν τ' ἐχθροὺς πλῆξαι καὶ ὑπερβῆναι περ ἀνάγκη,
990 ἐξετάσαι τε φίλους, ὅν τιν' ἔχουσιν ἴσον.

Οὐ ποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήτω
δύσλοφον, οὐδ' εἰ μοι Τρωῶδες ἔπessι κάρη.

Δειλοῖς τοι κακότητι κατ' αἰότεροι νόοι εἰσὶ·
τῶν δ' ἀγαθῶν τίσι πρήξεις ἰδυτέραί.

995 Ρηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.

Τόλμα, θυμέ, κακοῖσιν, ὅμως ἄτλητα πεπονθώς.
δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.

μηδὲ σὺ γ' ἀπρηκτοῖσιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
1000 ἔχθρει, μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
μηδ' ἐχθροὺς εὐφραίνε· θεῶν δ' εἰμαρμέναι δῶρα
οὐκ ἂν ρηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,

οὐτ' ἂν πορφυρέης καταδύς ἐς πυθμένα λίμνης,
οὐθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἡρώεης.

1005 Ἀφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τινες οἶνον
μὴ πίνουσ', ἄσπερον καὶ κυνὸς ἀρχομένου.

Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.

1010 εὐδῶμεν· φυλακὴ δὲ πόλεως φυλάκισσι μελήσει
ἀστυφείλης ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐσκεκασμένος εὔδει,
ἡμέτερον κῶμον δέχεται ἀρχαλῶς.
νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
ἄσπερα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

1015 Σοὶ δὴ, οἷά τε παιδί φίλῳ, ὑποθήσομαι αὐτὸς
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
μὴ ποτ' ἐπεινόμενος πρήξῃ κακὸν, ἀλλ' ὁ βαθεῖα
σὴ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·
τῶν γὰρ μακρομένων μάχεται θυμὸς τε νόος τε·
1020 βωλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον εἴασομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφοτέρωι.
αὐταὶ γὰρ τὰδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
σοὶ καὶ ἐμοί, καὶ μὴν ἀμφιπερικλίσσι.

1025 Τιμαγόρα, πολλῶν ὄργην ἀπάτερθεν ὄρωντι
γιγνώσκειν χαλεπὴν, καί περ ἐόντι σοφῷ.

οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύφαλος ἔχουσι
πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν σὺλομένην πενίᾳ.

1030 Ἐν δ' ἥσῃ παρὰ μὲν συναμύληται κάλλιον εὐδαιν,
ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἰέμενον·
ἔστι δὲ κωμῶζοντα μετ' αὐλητῆρος αἰδοῖν.
τούτων οὐδὲν τοι ἄλλ' ἐπιτερπνότερον
ἀνδράσιν ἢ δὲ γυναιξί· τί μοι πλουτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

1035 Ἀφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἳ τε θανάτῳ
κλαίουσ', οὐδ' ἥσῃς ἄνθος ἀπολλύμενοι.

Πρὸ γνῶμας ἀπὲρ κίου χαλασώτατόν τοι τελευτὴν
γῶναί, ὅπως μέλλει τούτο φέρος τελέσκει.
ὀρφνὴ γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλαντος ἐσιστάει
1040 οὐ ξυνετὰ θνητῆς περὰτ ἀμηχανίης.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μεμνήσομαι ἐσθλὸν εὐνίᾳ·
οὐδὲ μὲν ἀνέσσω δειλὸν εὐνίᾳ φίλον.

Δεῖ μὲν γὰρ ἄλκιρα πολλὰ φέρειν βαρέ'· οὐ γὰρ ἐπίσθῃ
τοῦτ' ἔρδειν, ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

1045 Κόσφορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Ἀκακείῳ διῇ
ναίειτ' ἐπ' Εὐρώτῃ καλλιρρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλευσάμην φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχαιμι·
εἰ δέ τι καῖνος ἐμοί, δις τόσων αὐτὸς ἔχει.

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
1050 οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,

γινώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
 ἔχθαιρειν, χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
 σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἔμοιγε μὲν οὐ τις ἀνάγκη
 τοῦτ' ἔρδειν. τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

1055 Ἦδη καὶ πτερύγεσσι ἐπαίρομαι, ὥσπερ πετεινὸν,
 ἐκ λίμνης μεγάλης ἄνδρα κακὸν προφυγών,
 βρόχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότιτος ἀμαρτῶν,
 ὕπερον αὖ ἐτέρου γνώστη ἐπιφροσύνην,
 ὅς τις σοι βούλευσεν ἐμοῦ πέρι, καὶ σ' ἐκέλευσεν
 1060 αἰχέσθαι προλιπὼνθ' ἡμετέρεην Φιλῆν.

Υβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
 καὶ Σμύρνην· πάντως, Κύρνε, καὶ ὕμμαις ὀλεῖ.

Ω, μοι ἐγὼ δειλός, καὶ οὐ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
 τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δεινὰ παθὼν, γενόμην.

1065 Κύρνε, οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί· οἱ δ' ἐπὶ κακοὶ πρὶν
 νῦν ἀγαθοί· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,
 τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
 τιμῆς; μνηστρεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνὴρ.
 ἀκλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀκλήλοισι γελῶσιν,
 1070 οὐτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.

Χρήματ' ἔχων, πένιν μ' ὠνειδίσας, ἀλλὰ τὰ μὲν μοι
 εἴσι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπειζόμενος.

Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμερόεσσι τε πάντων,
 σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνὴρ.

ἀλλ' ὄφρα τις ζῶν καὶ ἔρῃ Φάος ἡελίοιο,
 1100 εὐσεβέων περὶ θεούς, Ελπίδα προσηνέτω·
 εὐχόμενος δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
 Ελπίδι τε πρῶτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
 Φραζέσθω δ' αἰδοῖαν ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεὶ,
 οἱ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι
 1105 αἰὲν ἐπ' ἄλλοτρίοις κλένοις ἐπέχουσι νόημα,
 αἰσχυρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκόμενοι.

Μήποτε τὸν παρούνα μεθίεις φίλον, ἄλλον ἐρεῖνα,
 δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Εἴη μοι πλουτεῖν· κακῶν ἀπάγεσθε μεριμνῶν
 1110 ζῶειν ἀδολαδέως, μηδὲν ἔχον· κακόν.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὐχομαι. ἀλλ' ἐμοὶ εἴη
 ξὴν ἀπὸ τῶν δόλων μηδὲν ἔχον· κακόν.

Πλούτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον ἀί·
 οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
 1115 ὥς δ' αὖτως σοφίην ὁ σαφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
 ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.

Ὄφθαλμοι καὶ γλῶσσα καὶ οὐατα καὶ νόος ἀνδρῶν
 ἐν μέσσω σιγῶν ἐν συνετοῖς φύεται.

Ταῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε· κακοῖσι δὲ μὴ ποθ' ὀμάρτει,
 1120 εὐτ' ἂν ὁδοῦ τελέης, τέρματά τ' ἐμπορίης.
 τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
 τῶν δὲ κακῶν ἀνεμοὶ δαυλὰ φέρουσιν ἔσση.

ἐκ καχεταρείης κακὰ γίγνεται· εὐ δὲ καὶ αὐτὸς
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους.

1125 Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι δίδουσιν ἀρίστην.
ἀνθρώπου γνώμη πείρατα πάντος ἔχει.
ὦ μάκαρ, ὅστις δὴ μιν ἔχει φρεσίν· ἢ πολὺ κρείσσω
ὔβριος οὐλομένης, λευγκλέου τε κόρου,
(ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος) τῶν οὐ τι κάκιον.
1130 πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων, Κύρνε, πέλει κακότης.

Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχυρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,
Κύρνε, μεγίστην κεν πείραν ἔχῃς ἀρετῆς.

Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δεῖδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρες
εἴργει μὴτ' ἔρδειν μῆτε λέγειν ἀσέβη.

1135 Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλίνει
οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

Νοῦς ἀγαθός καὶ γλώσσα, τὰ τ' ἐν παύροις σέφουκεν
ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.

Οὐ τις ἄποινα δίδους θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
1140 δυστυχίαν, εἰ μὴ Μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλαι·
οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
θνητὸς ἀνὴρ ὄψῃς βουλόμενος προφύγοι.

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιλικῷ ἐγκατακείσθαι
τεθνεώς· ἀλλὰ τι μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν.

1145 ἀσπαλάθοι γε τάρπησιν ὁμοῖον σπῶμα θανέει.
τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.

Μήτε θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμενυθι. οὐ γὰρ ἀνέλκον
ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.

1150 Ορνίθος φωνὴν, Πολυπαῖδῃ, ὅζυ βρώσης
ἤκουσ', ἣ τε βροτοῖς ἀγγελος ἦλθ' ἀρότου
ωραίον· καὶ μοι κραδίην ἐπατάξε μέλαιναν,
ἅπτε μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγροῦς,
οὐδ' ἐμοὶ ἡμίονοι κύφων' ἔλκουσιν ἀρότου,
τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα κευτέλης.

1155 Οὐκ εἰμ', οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλεύεταί, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
οἰμαχθεῖς ὑπὸ γῆν· εἴτι τύραννος ἀνὴρ.
οὐδ' ἂν ἐκείνος, ἐμοῦ τεθνηὸς, οὐτ' ἀνιῶτο,
οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.

1160 Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι.
ἀργαλὲς γὰρ εἶναι, καὶ φίλος, εὐτ' ἂν ἀπῆς.

1165 Αἶθων μὲν γένος εἰμί· πόλιν δ' εὐτείχεα Θῆβιν
οἰκῶ, πατρώας γῆς ἀπερυσσόμενος.
μή μ' ἀφελῶς παίζουσα φίλους δένναζε τοκῆας,
Αργυρί. σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι·
ἡμῖν δ' ἄλλα μὲν ἐστί, γύναι, κακὰ πόλιν, ἐπεὶ ἐκ γῆς
φεύγουμεν· ἀργαλίην δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὐθ' ἡμᾶς περνασι· πόλις δὲ μὲν ἐστί καὶ ἡμῖν
καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.

Μήποτε

Μήποτε παρ' κλαίουσι καθεζόμενοι γελᾶσωμεν,
 1170 τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερόμενοι.

Εχθρόν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἔξαπαγῆται,
 Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥάδιον ἔξαπατᾶν.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
 πλάσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

1175 Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἢ τὸν ἔχοντα
 πημαίνει, θυμῷ δειλᾷ χαριζομένη.

Οὐδὲν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι, γρηχικός.
 μάρτυς ἐγώ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου, κλυθισύνης.

1180 Αλλοεὶ δὲ παρέστω
 σοὶ καὶ ἐμοὶ, πάντων χρηστὰ δικαιοτάτον.

Ἦδη γὰρ με κέκληκε θανάσιος οἴκαδε νεκρός,
 τεθνηκώς ζῶν, ἀνέγόμενος σλόματι.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ.

THEOGRNIDIS SENTENTIÆ

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT

AB

HUGONE GROTIO

LATINIS VERSIBUS REDDITÆ.

V. 133. Tit. LXXIX.

Cyrne, nihil matre est, nihil est patre sanctius illis
jura quibus cordi, fasque piusque sedent.

V. 157. Tit. XCVI.

Cyrne, cave iratus ne cuiquam incommoda fortis,
aut paupertatis durum onus objicias.

Juppiter hoc illuc divergit pondera lanceis:
nunc dat divitias, num dat habere nihil.

V. 177. Tit. XCVI.

Pauperiem ut fugias, tentanda vel aspera montis
sunt juga: piscosi vel vada falsa maris.

Nam cui paupertas est addita, nil facere audet,
nil fari: linguam vincula sæva premunt.

Cyrne, per & terras & per vada carula ponti
paupertas quavis est fugienda via.

V. 185. Tit. LXX. & LXXXVIII.

Nobilitas asinis & equis simul, arietibusque
dat pretium: nec de femine degeneri

admissura placet. Sed pravæ e sanguine pravo,
si dos sit, præsto est optima conditio.

Nec dedignatur ditemque malumque maritum
femina: divitiæ præ probitate placent.

In pretio pretium est: genus & prænobile vili,
obscurum claro, miscet avaritia.

V. 221. Tit. IV.

Qui nihil alterius putat esse in pectore mentis,
at sibi consiliûm millia suppetere,

hic mihi commota furiatus mente videtur:
nam scimus multi multa, nec hæc eadem.

Ast aliis rem non licitas augere per artes
relligiò est: alios frausque dolusque juvant.

V. 249. Tit. CIII.

Pulchrum iustitia est, fortunatumque valere:
at suave inprimis cernere quod cupias.

V. 309. Tit. XXXVII.

Vir bonus immoto constat sibi pondere mentis,
fortunaque animum gestat utraque parem.

Divitias fin, Cyrne, malo bona numina donent,
desipit, acceptum nec retinere potest.

V. 321. Tit. XV.

Medio, duce me, proficiscere calle,
& ne, Cyrne, aliis des aliena cave.

V. 401. Tit. XXXI.

Nulla potest animo res tam pretiosa recondi
quam pudor: hæc dos est propria, Cyrne, probis.

V. 413. Tit. XXXVI.

Linguae hominum multis nullo satis objice clausa est
janua, consuetis multa tacenda loqui:

per quæ sæpe malum latitans erumpit in auras:
debuerant rebus claustra patere bonis.

V. 417. Tit. CXXI.

Optima fors homini natum non esse, nec unquam
 adspexisse diem, flammiferumque jubar:
 altera, jam genitum demitti protinus orco,
 & pressum multa mergere corpus humo.

V. 449. Tit. LXXI.

Tempestiva feni primævo flore puella
 non est, nec clavo cen ratis, apta regi:
 anchora non illam teneat: sed fune soluto
 nocte illam statio non tua suscipiet.

V. 471. Tit. XVIII.

Qui bibit, atque modum nescit fervare bibendi,
 non linguæ, mentis non herus ille suæ:
 ore tremens balbo ficcis ridenda profatur:
 migravit pulsa sobrietate pudor.
 Qui sapiens fuerat, tunc desipit. Hæc memor alta
 mente tene, vinum ne sine lege bibas.
 Sobrius a mensa te surripi, ne tibi venter,
 vili ut mancipio, turpiter imperitet.

V. 489. Tit. XVIII.

Vini quod nimium est deducit pondera menti,
 exsequans stolidum cum sapiente viro.

V. 491. Tit. XVIII.

Flamma vel argentum solet explorare vel aurum:
 sed vinum humani pectoris indicium est,
 quantumvis sapiat. Vitium nam detegit omne,
 ipsaque denudat callida consilia.

V. 495. Tit. XVIII.

Bacchi flore grave est caput, ô Onomacrite: vino
 auferor, & mentis non mihi promus ego:
 tota domus circum me vertitur: at mihi, credo,
 surgere erit fatius, ni liquor ille pedes

cum mente invasit. Metuo ne quid temulentus
admittam, cujus sit meminisse pudor.

V. 501. Tit. XVIII.

Utilis est Bacchus, recteque utentibus insons,
infamant illum qui sine lege bibunt.

V. 515. Tit. XCI.

Non ego te miror laudari, Plute, Deorum
ante alios, culpam quum patiantur opes.
omnis enim posita est in censu divite virtus :
ultra si quid habes, utilitate caret :
moribus antiquis quamvis superes Rhadamanthum,
nec sapiat præ te Sisyphus Æolides.
At rectum fuerat solos ditescere justos :
paupertas vitiis debuit esse comes.
Hunc omnes animo sensum deponere debent,
omnia prævalidis cedere divitiis.

V. 539. Tit. CXVII.

Hei mihi pubertas dulcis, ætulisque senectus,
quod fugit illa a me, quod venit ista mihi!

V. 547. Tit. LXII.

Non est mancipium recta cervice tueri :
fors flexum servos jussit habere caput.

V. 615. Tit. XVIII.

Paucos rara fames : multos, haurire volentes
plus quam quod fatis est, perdidit ingluvies.

V. 617. Tit. X.

Grata quidem primo mendacia : sed malus illis
exitus. Ex æquo finis utrique nocet.
Nil habet ille boni, cui mentis adultera vox est,
falsiloquo cujus prodit ab ore dolus.

V. 627. Tit. XCVIII.

Respondere hominum non possunt omnia votis:
supra mortales hoc habuere Dei.

V. 629. Tit. XCVII.

Nondum in pauperie quod summum evasimus: unde
cor mœret trepidis sollicitudinibus.

Pauper ubique jacet: ditem sectantur honores:
quodque adeo mirum est, omnibus ista placent.

V. 635. Tit. III.

Qui sapit, huic durum est ad stultos multa profari:
non tamen & semper posse filere datur.

V. 637. Tit. XVIII.

Sobrius a potis, a ficcis ebrius ablit,
ne prave facies infociabilia.

V. 639. Tit. LII.

Ætas prima ferox subducit pondera menti,
multorumque animos crimina multa docet.

V. 645. Tit. XXXVII.

Semper quippe bonis prudentia juncta pudorque,
sed quorum nostro tempore rara feges.

V. 647. Tit. CXI.

Tantumdem plerumque valent spes atque periculum,
mortali generi numina dura duo.

V. 649. Tit. CXII.

Spe melius nobis succedere multa videmus;
consilia eventu multa carere suo.

V. 655. Tit. XXXII.

Frons procul humanis abiit de sedibus exul:
nec pudor in terris quit reperire locum.

V. 657. Tit. XCVI.

Cur humeris innixa meis, ô turpis egestas,
dedecoras corpus, dedecoras animum;

meque reluctanter trahis ad deformia multa,
qui tot res pulchras atque bonas didici?

V. 661. Tit. CIII.

Cyrne, Deis placeam: felix me vita sequatur:
præterea virtus non opus ulla mihi.

V. 673. Tit. CVI.

Sæpe repulsa bonos sequitur, stultosque malosque
circumstat studiis obsequiosus honor.

V. 691. Tit. XCII.

Divitibus multis cor adest: quibus arcta domi res,
sæpe animum claris artibus adjiciunt.

Vanus utrinque labor. Namque hos extundere magna,
paupertas, illos non finit ingenium.

V. 701. Tit. IV.

Non paucos fatias evertit mentis egenos:
difficile est, adfuit quum bona, nosse modum.

V. 703. Tit. XIX.

Non præstare tibi quæ vis, anime, omnia possum:
perfer: non soli nam tibi pulchra placent.

V. 845. Tit. CVI.

Divitias dat sæpe malis Deus: at nec amicis
ulla, nec hinc ipsis nascitur utilitas.

Perpetuus virtutis honos: vir pectore forti
incolumes terras præstitit & populos.

V. 925. Tit. XXXIX.

Ornabo tenuem patriam, nec civibus exstans,
nec pravis præbens moribus obsequium.

V. 941. Tit. III.

Tu quemquam laudare cave, nisi qualis ad iram
noris, qui mores, ingenique vigor.

Multis namque hominum sublesta & adultera furtim
mens latet, inque dies est alia atque alia.

Sed ficti mores ipso se tempore produnt:
nec me deceptum sapius infitior.

V. 997. Tit. CXXV.

Vix patienda quidem patimur: patiare tamen, cor:
pectoris ignavi est dura nequire pati.

Nil profecturos nec alas in mente dolores,
teque & amicorum pectora discrucies,
hoste tuo gaudente. Deum fatalia dona
mortalis genitus non facile effugias.

V. 1027. Tit. XCVII.

Multorum res arcta domi virtutibus obstat:
multi in divitiis tegmen habent vitiiis.

V. 1085. Tit. CXXVII.

Non ego pauperiem metuo, nec deprecor hostes,
qui nomen celebrant per maledicta meum:
sed me flere jubet fugiens formosa juventas,
& veniens tremulo curva fenestra gradu.

V. 1091. Tit. CXI.

Omnibus e Divis, mortalibus una favet Spes.

V. 1109. Tit. CIII.

Sit mihi divitiis florens, intactaque curis,
liberaque & nullo faucia vita malo.

V. 1111. Tit. CIII.

Nec cupio, nec opes opto mihi: sit mihi parvo
lata, sed a duris libera vita malis.

V. 1113. Tit. XCI.

Hæc duo fine carent, sapere & ditescere. Nam nec
humana expleris pectora divitiis;
nec sapiens animus sapiendi vota relinquit,
aut se doctrinis exfatiare potest.

V. 1117. Tit. III.

Illi lingua sapit, oculi quoque, nec minus aures,
quæque sita in medio pectore mens animi.

V. 1173. Tit. VIII.

Multum, Cyrne, solent homines peccare loquendo,
quum perturbata est ignea vis animi.

V. 1175. Tit. XX.

Ira, Cyrne, nihil crudelius: illa sequentem
lædit, & excruciat cor miserabiliter.

V. 1177. Tit. LXVII.

Conjuge, Cyrne, bona nil dulcius. Hoc ego verum
consciis & testis sum tibi, tuque mihi.

V. 1179. Tit. XI.

Veri teneamur amore
tuque & ego, quo nil justius esse potest.

ΚΑΛΛΙΝΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ.

Μέχρις τῷ κατὰ κείσθαι; κότε ἄλκιμον ἔξετε θυμόν,
 ὦ νέοι; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικλίονας,
 ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
 ἥσθαι· ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπαντα ἔχει.

* * * * *

5 καὶ τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκονιτάτω.
 τιμῆν τε γὰρ ἐσσι καὶ ἀγλαὴν ἀνδρῶν, μαχεσθαι
 γῆς πέρι, καὶ παίδων, καὶ πατρίδος τ' ἀλόχου,
 δυσμένειαν· θάνατος δὲ τότε ἔσται, ὅπποτε κεν δὴ

Μοῖραι ἐπικλώσω· ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω
 10 ἔλχος ἀνασχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
 ἔλτας, τὸ πρῶτον μινυμένον πολέμου.

οὐ γὰρ κως θανάτον γε φυγεῖν εἰμαρμένον ἐσθιν
 ἀνδρῶν, οὐδ' ἦν προγόνων ἢ γένος ἀθανάτων.
 πολλὰ κ' ἐκτότητα φυγῶν καὶ δοῦπον ἀκρόνῃαν

15 ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
 ἀλλ' ὃ μὲν οὐκ ἔμψης δῆμῳ φίλος, αὐδὲ ποθεινός·
 τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἦν τι πάθῃ.

λαῶν γὰρ σύμπαντι πάθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
 θνήσκοντος· ζῶων δ', ἄξιός ἡμιθέων.

20 ὥσπερ γὰρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρωσιν·
 ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξις μόνος ἑών.

ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

I.

- Τεθνάμεναι γάρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
 ἄνδρ' ἀγαθόν, περὶ ἧ πατρίδι μαρναμένον·
 τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πόντας ἄγρους
 πλωχεύειν, πάντων ἔσ' ἀνιηρότατον,
 5 πλαζόμενον σὺν μητρὶ Φίλῃ, καὶ πατρὶ γέροντι,
 παισὶ τε σὺν μικροῖς, κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
 ἔχθιστος γὰρ τοῖσι μετέσσειται, οὗς κεν ἴκηται,
 χρησμοσύνη τ' εἰκὼν καὶ στυγερὴ κείνη·
 αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
 10 πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἔπεται.
 εἶθ' οὕτως ἄνδρός τοι ἀλωμένου οὐδέμι' ὥρῃ
 γίγνεται, οὗτ' αἰδώς εἰσπίπτω τελέθει.
 θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχόμεθα, καὶ περὶ παίδων
 θνήσκωμεν, ψυχῶν μηκέτι Φειδόμενοι,
 15 ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένουτες,
 μηδὲ θυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβου.
 ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν,
 μηδὲ Φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρναμένοι.
 τοὺς δὲ παλαιότερους, ὧν οὐκ ἔτι γούνατ' ἐλαφρά,
 20 μὴ καταλείποντες Φεύγετε τοὺς νεαροὺς.
 αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
 κεῖσθαι πρόσθε νεῶν ἄνδρα παλαιότερον,
 ἢ ὃν λευκὸν ἔχοντα κάρη, πολὺν τε γένειον,
 θυμὸν ἀποπνέοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,

25 αἵματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα,
 (αἰσχροὶ γὰρ ὕ' ὀφθαλμοῖς καὶ νευροσπῆτον ἰδεῖν)
 καὶ χροὰ γυμνασθέντα. νέεσι δὲ πάντ' ἐπέειπεν·
 ἔφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,
 ἀνδράσι μὲν θνητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς τε γυναῖξιν,
 30 ζῶος ἑὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.

II.

Αἶψ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικητοῦ γένος ἔσσι
 θαρσεῖτ', οὐπω Ζεὺς αὐχένα λαοῖσι ἔχει.
 μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
 ἰθύς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,
 5 ἐχθρὸν μὲν ψυχὴν θέμενος. θανάτου δὲ μελαίνας
 κῆρας, ἴσ' αὐγαῖσιν ἡελίοιο, φίλας.
 ἴσσι γὰρ ὡς Ἀρεῖας πολυδακρύου ἔργ' ἀρίδῃλα,
 εὖ δ' ὀργὴν ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου·
 καὶ πρὸς Φειδωλῶν τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
 10 ὧ νέεσι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἠλάσατε.
 εἰ μὲν γὰρ τολμῶσι, παρ' ἀλλήλοισι μένουσιν,
 εἰς τ' αὐτοσχέδιον καὶ προμάχους ἰέναι,
 παυρότεροι θνήσκουσι, σέουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
 τριστάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπέλωλ' ἀρετή.
 15 οὐδεὶς ἂν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἔκαστα,
 ὅσσ', εἴαν αἰσχροὶ πάθῃ, γίνεται ἀνδρὶ κακὰ.
 ἀργαλέον γὰρ ὅπισθε μεταφρενὸν ἔστι δαΐζειν
 ἀνδρὸς Φεύγοντος δῆψ' ἐν πολέμῳ.
 αἰσχροὺν δ' ἔστι νέκυς κατακείμενος ἐν κονίῃσι
 20 νῶτον ὅπισθ' αἰχμῇ δευρὸς ἐληλαμένος.

- ἀλλὰ τις εὖ διαβὰς μενέτω, ποσὶν ἀμφοτέροισι
 στήριχθεις ἐπὶ γῆς, χεῖλος οδοῦσι θαλῶν,
 μηρούς τε, κνήμας τε κάτω, καὶ στέρνα, καὶ ὦμους
 ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
 25 δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασπέτω ὄβριμον ἔγχος,
 κινεῖτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς.
 ἔρδων δ' ὄβριμα ἔργα, διδασκέσθω πολεμίζειν,
 μὴδ' ἐκλὸς βελέων ἐσάτω ἀσπίδ' ἔχων.
 ἀλλὰ τις ἐγυὺς ἰὼν, αὐτοσχεδὸν ἔλχει μακρῷ
 30 ἢ ξίφει οὐτάζων, θήϊον ἄνδρ' ἐλέτω·
 καὶ πόδα παρ' ποδὶ θείς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
 ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ, καὶ κυνέην κυνέῃ,
 καὶ στέρνον στέρνῳ, πεπλημένος ἀνδρὶ μακρόσθῳ,
 ἢ ξίφειος κώπῃ, ἢ δόρυ μακρὸν ἔχων.
 35 ὑμεῖς δ', ὦ γυμνῆτες, ὑπ' ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος
 πλώσσοντες, μεγάλας πφαλλετε χερμαδίαις,
 δούρασι τε ξιστοῖσιν ἀκρόχρονες εἰς αὐτοὺς,
 τοῖσι παντοπλίταις ἐγρύθεν ἰσάμενοι.

III.

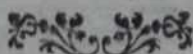
- Οὐδ' αὖ μνηστῆμιν, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείμιν,
 οὔτε πόδων ἀρετῆς, οὔτε παλαισμοσύνης,
 οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε εἶην τε,
 νικῶν δὲ θείων Θρηίκιον Βορέην·
 5 οὐδ' εἰ Τιθωνοῖο Φυὴν χαριέστερος εἶην,
 πλουτοῖν δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω βᾶδιον,
 οὐδ' εἰ Τανταλίδεω Πέλοπος βασιλεύτερος εἶην,
 γλῶσταν δ' Ἀδρήστου μελιχρότηρυν ἔχοι,

- οὐδ' εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν, πλὴν θούριδος ἀλκῆς.
 10 οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ,
 εἰ μὴ τετλαῖν μὲν ὄρῳ φόνον αἱματόεσσι,
 καὶ δῆϊων ὀρέγοιτ' ἐγυῦθεν ἰσχύμενος.
 ἢ δ' ἀρετὴ, τό γ' ἀρίστων ἐν ἀνθρώποισιν ἄεθλον,
 κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ νέῳ.
 15 ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πέληί τε, πανί τε δήμῳ,
 ὅς τις ἀνὴρ διαβῆς ἐν προμάχοισι μένη
 νωλεμέας, αἰσχυρὰς δὲ φυγῆς ἐπὶ πᾶσιν λάτῃται,
 ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,
 θαρσύνῃ δὲ πεσεῖν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεσίως.
 20 οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ·
 αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔσπετε φάλαγγας
 τρηχέας, σπουδῇ τ' ἐσχεθε κῶμα μάχης.
 αὐτὸς δ' ἐν προμάχοισι πετῶν φίλον ὤλεσε θυμὸν,
 ἄστυ τε, καὶ λαοὺς, καὶ πατέρ' εὐκλείδας,
 25 πολλὰ διὰ δόλῳ, καὶ ἀσπίδος ὀμφιλοέσσης,
 καὶ διὰ θάρρους πρόσθεν ἐληλαμένος.
 τὸν δ' εὐθυβρονταὶ μὲν ὁμῶς νέοι ἠδὲ γέροντες,
 ἀργαλέον τε πόθῳ πᾶσα κέκηδε πόλις.
 καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίστημοι,
 30 καὶ παῖδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.
 οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομ' αὐτοῦ·
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ εἰὼν γίγνεται ἀθάνατος,
 ὅν τιν' ἀριστεύουσι, μένουσ' αὖ τε, μαρναμένον τε
 γῆς πέρι καὶ παῖδων, θούρος Ἀρης ἐλίσσῃ.
 35 ἦν δὲ Φύγῃ μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
 νικήσας δ' αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἔλη,

πάντες μιν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἢ δὲ παλαιοὶ,
 πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς Αἶδον.
 γηράσκων δ' ἄσποῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
 40 βλάπτειν αὐτ' αἰδοῦς, οὔτε δίκης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν δαίμοσιν ὁμῶς νέοι, οἳ τε κατ' αὐτὸν,
 εἰκοστ' ἐκ χώρης, οἳ τε παλαιότεροι.
 ταύτης νῦν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἰκέσθαι
 πειράσθω θυμῷ, μὴ μεθιὲς πόλεμον.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

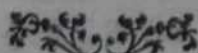

CALLINI EPHESII

ELEGIA

INTERPRETE HUGONE GROTIIO.

Quonam hic usque tepor, Juvenes, quando ignea vobis
 vis animi? Non vos Amphiperictyonum
 tam segnes censura movet? vos alta putatis
 otia, quum tellus undique marte fremit.
 Jam quicumque vir est, scutum ferat obvios hosti,
 & jaculum vibret vel moriente manu.
 Gloria namque ingens adoriri continus hostem
 pro grege natorum conjugeque & patria.
 Fortibus & pavidis conditio tempore mortem
 Parca feret. Rectum quilibet interea
 protendat gladium, clypeo generosa recondens
 pectora, dum primo sanguine pugna calet.
 A fato nulli meritis fit gratia, non si
 auctores generis sit numerare Deos.
 Sæpe aliquem elapsum circumstridentia tela,
 in lare privato mors inopina rapit:
 mors vilis populo, & nullum meritura favorem.
 Fortem plebs celebrat, grataque nobilitas,
 sive cadens populi gemitus expressit amantis,
 seu vivens auget semideum numeros,
 vertitque in se oculos ceu celsio vertice turris:
 quippe unus multos laudibus exsuperans.

T Y R T Æ I

ELEGIA II.

INTERPRETE H. GROTIŌ.

Audite, invicti quando genus Herculis estis:
obstipo nondum Juppiter est capite.
Ne stantum contra numerum trepidate virorum,
sed parmam primis objicite agminibus.
Projicite ex animo hanc animam, nec lumina Solis
quærite præ Mortis nocte soporifera:
scitis enim, sævi quam facta illustria Martis,
quam sit bellorum nobilis ille furor,
sæpe fugam experti, fugientes sæpe secuti:
ô juvenes, fors vos ista, nec ista latet.
Nam qui confertis clypeorum umbonibus audent
cominus in primos vulnera ferre viros,
sæpe minus pereunt, & servant pone sequentes:
at timidis virtus undique disperiit.
Nec quisquam fando valeat memorare, malorum
degeneres animos millia quanta premunt.
Turpe etenim trepido fugientem prælia cursu
imbelli dorso vulnera fuscipere:
turpe & pulverea stratum tellure cadaver,
cujus ab hostili cuspide terga rubent.
Sed bene progressus miles pede calcet utroque
tellurem, & labrum dente premat tacito:
crus, latosque humeros, & pectus forte, femurque
ventroso clypeus ferreus orbe tegat:
dextera sed validam summa vi torqueat hastam,
pennata & galeam crista supervolitet.

Discite belligeram faciendo fortiter artem:
 munitum scuto tela timere nefas.
 Cominus aggrediens, protentam quilibet hastam,
 vel gladium, hostili deprimat in latere:
 hæreat & scutum scuto, stabilisque pedi pes,
 tum conus cono, tum galeæ galea:
 pectora pectoribus cocant: sic ipsius hostis
 vel telum manibus prendite, vel capulum.
 Tu vero interea veles post scuta latefcens,
 nec lapidum densis imbribus obruere,
 nec cessa jaculis obstantem figere turbam:
 te teget armato milite densa cohors.

TYRTÆI ELEGIA III.

INTERPRETE H. GROTIŌ.

Non ullo in pretio, non ulla laude notandus,
 siue pedis celeris, siue manus pugilis,
 sit licet & vasto Cyclopum corpore major,
 & superet cursu Threicium Boream,
 tum pulchra vincat Tithonum munere formæ,
 Divitiis Cinyram, divitiisque Midam,
 Tantalidam Pelopem diffuso limite regni,
 Adrastum blandi vocibus eloquii,
 omnia quin habeat, si desit adorea belli:
 quippe usus nullos tempore Martis habet,
 qui non intrepidus eadem spectare cruentam,
 confertumque hosti gaudet habere pedem.
 Hoc vere solidum certamen, & unica virtus
 æterno juvenes quæ decorat decore.
 Res populi, commune bonum, vir robore præstans,
 immotus primis qui stat in ordinibus,

oblitusque fugæ venit in certamina Martis,
 adjiciens animum, projiciens animam:
 qui propter stantem generosæ mortis amore
 concitat: hunc bello dixeris egregium:
 quem subito hostiles pavitant fugitantque catervæ:
 qui belli fluctus arte manuque regit:
 qui dulcem amittit, sed primus, in agmine vitam:
 magnus honor generi, magnus honor patriæ:
 vulnera multa ferens, adversa sed omnia, fesso
 pectore, lorica nec minus, & clypeo.
 Hujus ad exequias plorant juvenesque senesque:
 hunc tota urbs planctu funera prosequitur:
 sed nec honore caret tumulus, sobolesque superbes,
 & sobolis soboles, totaque posteritas:
 semper honos nomenque manent & posthuma fama:
 sub tellure siti gloria morte caret:
 scilicet intrepidum quem stantem & belligerantem
 pro patria & natis Mars ferus abripuit.
 Fugerit at nigræ si longa silentia noctis,
 & spolia e bello victor optima ferat,
 hunc venerata minor colit, hunc & serior ætas:
 sic tumulum multo plenus honore petit:
 cujus honoratam populo nec vocibus ausit
 nec dictis quisquam lædere canitiem:
 assurgunt illi juvenes, æquævaque turba:
 assurgunt ævo jam graviore senes.
 Hoc nunc quisque paret virtutis scandere culmen,
 bellum indefesso sollicitans studio.

ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ.

I.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσείης Ἀφροδίτης;
 τεθναίνῃ, ὅτ' ἐμοὶ μηκέτι ταῦτα μέλοι,
 κρυπταδὴ Φιλότης, καὶ μείλιχα δῶρα, καὶ εὐνή.
 ἄνδρα τῆς ἥβης γίγνεται ἀρπαλέα
 5 ἀνδράσιν ἠδὲ γυναῖξιν· ἐπὴν δ' ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ
 γῆρας, ὅτ' αἰσχροὺς ὁμῶς καὶ καλὸν ἄνδρα τιθεῖ,
 αἰεὶ μὲν φρένας ἀμφὶ κακῇ τείρουσι μέριμναι,
 οὐδ' αὐγὰς προσορῶν τέρωται ἡλίου.
 ἀλλ' ἐχθρὸς μὲν παῖσιν, ἀτίμαστος δὲ γυναῖξιν.
 10 οὕτως ἀργυρέον γῆρας ἔθηκε θεός.

II.

Ημεῖς δ' οἷά τε φύλλα φέει πολυάνθεμος ὥρη
 ἥβης, ὅτ' ἀψ' αὐγῇ αὖξεται ἡλίου,
 τοῖς ἴκελοι, πύχυσιν ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
 τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακόν,
 5 οὔτ' ἀγαθόν· Κῆρες δὲ παρεσλήκασιν μέλαιναί·
 ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γῆρας ἀργαλέου,
 ἡ δ' ἐτέρη θανάτῳ. μίνυδα δὲ γίγνεται ἥβης
 καρπός, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίοναίαι ἡλίου.
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
 10 αὐτίκα δὴ τεθνάναι βέλτιον, ἢ βίος.

πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε δ' οἶκος
 τρυχοῦται, πένις δ' ἐργ' ἐδυνήρα πέλει·
 ἄλλος δ' αὖ παίδων ἐπιδύεται, ὧν τε μάλιστα
 ἱμεύων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Αἴδον·
 15 ἄλλος τοῦτον ἔχει θυμοφθόρον. οὐδέ τις ἐστὶν
 ἀνθρώπων, ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδοῖ.

III.

Τὸ πρὶν εἶν καλλίστος, ἐπὴν παραμείψεται ὥρη,
 οὐδὲ πατὴρ παιτὶ τίμιος, οὔτε φίλος.

IV.

Τιθωνῷ μὲν ἔδωκεν ἔχειν κηκὸν ἄφθιτον ὁ Ζεὺς,
 γῆρας, ὃ καὶ θανάτου βίγιον ἀργαλέου.

V.

Αὐτίχ' ἐμοὶ κατὰ μὲν γῆρῃν ῥέει ἄτπετος ἰδρώς,
 πλοιοῦμαι δ' ἐσθλὸν ἄνθρωπος ὀμηλικίης
 τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν, ἐπεὶ πλέον ὠφελεν εἶναι,
 ἀλλ' ἀλγυχρόνιον γίγνεται, ὥσπερ ὄναρ,
 5 ἥβη τιμήσασα τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον
 γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται,
 ἔχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον, ὃ τ' ἀγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
 βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.

VI.

Αἶ γὰρ ἄτερ νόσων τε καὶ ἀργαλέων μελεδῶνων
 ἐξηκονταέτη μοῖρα κίχου θανάτου.

VII.

Δεινοὶ γὰρ ἀνδρὶ πάντες ἔσμεν εὐκλειᾷ
ζῶντι φθονῆσαι, κατθανόντα δ' αἰνέσαι.

VIII.

Οποῖα δὴ φιλαῦσιν ἰατροὶ λέγειν,
τὰ φαῦλα μείζω, καὶ τὰ δεινὰ ὑπέρφορα,
πυργοῦντες αὐτούς,

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ.

MIMNERMI

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT
INTERPRETE H. GROTIŒ.

I. Tit. LXIII.

Vita quid est, quid dulce, nisi juvet aurea Cypris;
tum peream, Vesperis quum mihi cura perit,
Flos celer ætatis sexu donatus utrique,
lectus, amatorum munera, tectus amor,
omnia diffugiunt, mox quum venit atra senectus,
quæ facit & pulchros turpibus esse pares.
Torpida sollicitæ lacerant præcordia curæ:
lumina nec solis, nec juvat alma dies,
invisum pueris, inhonoratumque puellis.
Tam dedit, heu, senio tristia fata Deus,

II. Tit. XXVIII.

Nos foliis similes quæ gignit purpureum ver,
cum Sol se primum candidus exseruit,
heu non mansuro gaudentes flore juventæ
Indimus, edocti nec bona, per Superos,
nec mala. Circumstant geminæ, fera numina, Parcæ:
altera fert avi triste senilis onus,
altera fert mortem. Nec durat longius ætas,
quam Sol qui subitis spargit humum radiis.
At postquam rosei defluxit temporis hõra,
nil magis optandum, quam cito posse mori.
Hinc atque hinc animum mordent mala. Sæpe laborat
res laris: incumbit squallida pauperies.
Est & qui sobolem votis sitientibus usque
optat, ad infernas orbis iturus aquas.

Morbus adest aliis animam quoque. Denique nullus
est hominum, cui non det mala multa Deus.

III. Tit. CXVII.

Hunc qui pulcher erat quondam, quum canuit ætas,
jam sua nec soboles, jam nec amicus amat.

IV. Tit. CXVII.

Immortale malum tibi dat, Tithone, senectam
Juppiter: ipsa minus mors, mihi crede, malum est.

V. Tit. CXVII.

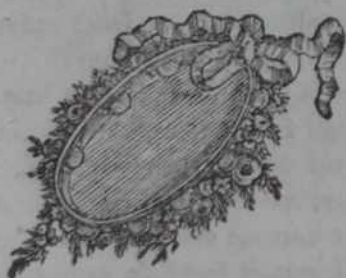
Ac veluti subito somnia prætereunt,
sic & pulchra juvena: malis onerata senectus
impedens capiti sæda supervolat,
contemtumque odiumque ferens ingloria, circum
cum noxa mentem volvitur æque oculos.

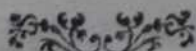
VII. Tit. CXXVI.

Omnes viris solemus excellentibus
livere vivis, mortuis laudem dare.

VIII. Tit. CII.

Ut fabulatur natio medentium,
quæ levia magni, gravia plus æquo æstimat,
laudi parandæ.

ΣΟΛΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ.

I.

Πρὸς Μίμνεμον εἰπὺντα,

ΕΞΗΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

Αλλ' εἴ μοι καὶ νῦν ἔτι πείσεται, ἔξελε τοῦτο·
μηδὲ μέγαιρ', ὅτι σεῦ λῶϊον ἐφρασάμην.
καὶ μεταποιήσαν λιγέως ταῖσι, ὧδε δ' αἶεδε·

ΟΓΔΩΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

5 μηδ' ἐμαὶ ἀκλαυστος θάνατος μέλοι, κίχην φίλοισι
καλλείπομι θανὼν ἄλγεα καὶ στεναχάς.

II.

Εργα δὲ Κυπριγενεὺς νῦν μοι φίλα, καὶ Διονύσου,
καὶ Μουσέων, ἃ τίθης ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

III.

Ολβιος, ὃ παῖδες τε φίλοι, καὶ μώνυχες ἵπποι,
καὶ κύνες ἀγρευταί, καὶ ξένος ἀλλοδαπός.

IV.

Εἰ δ' ἤθης ἐρατοῖσιν ἐπ' ἀνθεσι παῖδα Φιλήσεις,
μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος.

V.

Μημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ολυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλυτὴ μοι εὐχομένῃ.

Ε 5

- ἄλπον ἐμοὶ πρὸς θεῶν μικάρων δότε, καὶ πρὸς ἀπάντων
 ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν.
 5 εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρὸν.
 τοῖσι μὲν αἰδοῖεν, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
 χρήματα δ' ἰμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
 οὐκ ἐθέλω. πάντως ὕψιστον ἦλθε δίκη.
 πλεῖστον δ' ὃν μὲν δῶτι θεοὶ, παρὰ γίγνεται ἀνδρὶ
 10 ἔμπεδος ἐκ νεότητος πυθμῆνος ἐς κορυφάν.
 ὃν δ' ἀνδρες τιμῶσιν, ὃς ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
 ἔρχεται· ἀλλ' ἀδίκῃς ἐργασίαις πεφύεμένος,
 οὐκ ἐθέλων ἔπεται· ταχέως δ' ἀνακίσσεται ἄτη.
 ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥστε πυρὸς.
 15 Φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνίκη δὲ τελευτᾷ.
 οὐ γὰρ ὄνθ' θνητοῖς ὕβρις ἔργα πέλει,
 ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος. ἐξακρίνης δὲ
 ὥστ' ἀνεμὸς νεφέλας αἴψα διεσκέδασεν
 ἡρινός, ὃς πάντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
 20 πυθμῆος κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρου
 ἀρώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἔδος, αἰπὺν ἰκάνει
 οὐρανόν, αἰθέριον δ' αὐτῆς ἔθηκεν ἰδεῖν,
 λάμπει δ' ἡελίοιο μένος κατ' ἀπείρονα γαῖαν
 καλόν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν.
 25 τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἐκάσῳ,
 ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ἐξυχολος.
 αἰεὶ δ' οὐ τι λήληθε διαμπερές, ὃς τις ἀλιτρεῖν
 θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὴν ἔτισεν, ὃ δ' ὕψιστον· ἦν δὲ φύγασιν
 30 αὐτοί, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιούσα κίχη.

ἦλυθε πάντως. αὐτὶς ἀνάγκη ἐργα τίουσιν

ἢ παῖδες τούτων, ἢ γένος ἑξοπίσω.

Θνητοὶ δ' ὥς νεύμεν, ἑμῶς ἀγαθὸς τε καὶ καλὸς τε

ἐσθλὴν δ' εἰς αὐτοῦ δόξαν ἑκάστος ἔχει,

35 πρὶν τι παθεῖν· τότε δ' αὐτὶς οὐδύρεται. ἄχρι δὲ τούτου

χάσκειν, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.

χ' ὅστις μὲν νούσσειν ὑπ' ἀργαλῆς ἐπιέσθῃ,

ὥς ὕγιής ἐσθαι, τοῦτο κατεφρόνισται.

ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,

40 καὶ καλὸς, μορφὴν εὖ χαρίεσσαν ἔχων.

εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δὲ μιν ἔργα βιάται,

κλήσασθαι πάντως χρήματα ποικίλ' ἀναί.

σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος. ὁ μὲν κατὰ πλῆθος ἀλλάττει

ἐν νηυσὶ, κρηῖζων οἴκαδ' οὐρανὸν ἄρην,

45 ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλειοῖσι,

Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος.

ἄλλος γῆν τέμνων πολυδίπυρον, εἰς ἐνικυτὸν

λατρεύει, τοῖσι κακῶσι ἄροτρα μέλει.

ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνει

50 ἔργα δοκῶς, χειροῖν συλλέγεται βίον.

ἄλλος Οὐλημπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδάχθη,

ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.

ἄλλον μάντιν ἔθνην ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων

ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλέθεν ἐρχόμενον,

55 ὃ συνομακρήτησσι θεοῖ· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως

οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὐδ' ἱερά,

οὐδ' οἱ Παιῶνες πολυφαρμάκων ἔργον ἔχοντες

ἱητροί, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεισι τέλως.

- πολλὰκι δ' ἐξ ἐλπίδος ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
 60 κοῦκ ἂν τις λύσαι ἤπια φάρμακα δούς·
 τὸν δὲ κικλῆς νοῦτοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε
 ἀψάμενος χειροῖν, αἶψα τίθησ' ὑγίη.
 Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἥδ' καὶ ἐσθλόν·
 ὁῶρε δ' ἀφυσία θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
 65 πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις εἶδε
 ποῦ στήσσειν μέλλει, χρήματος ἀρχαίῳ.
 ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκίμειν πειρώμενος, οὐ προσηπας,
 ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
 τῷ δὲ καλῶς ἔρδουσι θεοὶ περὶ πάντα τίθησι
 70 συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυτον ἀφροσύνης.
 πλούτου δ' οὐδὲν τέμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν,
 οἳ γὰρ νῦν ἡμέαν πλεῖστον ἔχουσι βίον,
 διπλάσιον σπεύδουσιν· τίς ἂν κορέσειεν ἀπαχίας;
 κέρδεά τοι θνητοῖς ὥπασταν ἀθάνατοι·
 75 ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφύεινεται, ἣν ὀπίσταν Ζεὺς
 σέμνη τιτομένην, ἄλλοτ' ἢ ἄλλος ἔχει.

VI.

Οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτός· ἀλλὰ πόνηροι
 πάντες, ὅσους θνητοὺς ἥελιος καθορᾷ.

VII.

Εργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν αἰεὶν χαλεπόν.

VIII.

Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
 μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μῶνον ἔχει.

IX.

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

X.

Πάμπαν δ' ἀθανάτων ἀφάνης νόος ἀνθρώποισι.

XI.

Τίλει γὰρ κόρος ὕβρις, ὅταν πολὺς ὄλβος ἔπληται.

XII.

Ἰσόν τοι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι
καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πιδία,
ἴσποι θ', ἡμίονοί τε, καὶ ᾧ μόνι ταῦτα πύργοι,
γασιρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἄλλῃ παθεῖν,
5 παῖδες τ' ἠδὲ γυναῖκες· ὅταν δέ γε ταῦτο εὐχίηται
ᾠρῃ, σὺν δ' ἥῃ γίνεται ἀρμυρία,
ταῦτ' ἀφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα
χρήματα ἔχων οὐδαὶς ἔρχεται εἰς Αἶδαν.
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς δακτύλον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖας
10 νούτους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπιερχόμενον.

XIII.

Πολλοὶ μὲν πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένηται.
ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμεριζόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

XIV.

Παῖς μὲν ἀνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος ἔρκος ὀδόντων
φύσας, ἐκδάλλει πρῶτον ἐν ἑπ' ἔτισι.

- τοὺς δ' ἑτέροισι ὅτε δὴ τελέσει θεὸς ἐπὶ ἐναιατοῦς,
 ἥσως ἐκφαίνει σήματα γιγνομένης.
 5 τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεζομένων ἐπὶ γυῖαν
 λαχνοῦται, χροίης αἵθης ἀμειβομένης.
 τῇ δὲ τετάρτῃ πᾶς τις ἐν ἑβδομάδ' ἐστὶν ἄριστος
 ἰσχύϊ, οἳ τ' ἄνδρες σήματ' ἔχουσ' ἀρετῆς.
 πέμπτῃ δ' ὦραν ἄνδρα γάμου μεμνημένον εἶναι,
 10 καὶ παῖδων ζητεῖν εἰσπαίσσω γενεήν.
 τῇ δ' ἑκτῇ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρός,
 οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὅμως ἔργ' ἀπάλαστα θέλει.
 ἐπὶ δὲ νοῦν καὶ γλῶσσαν ἐν ἑβδομάσι μὲν ἄριστος,
 ὅκλω τ' ἀμφοτέρων τέσσαρα καὶ δέκ' ἔτι.
 15 τῇ δ' ἐνάτῃ δύναται μὲν ἔτι, μαλακώτερον δ' αὐτοῦ,
 πρὸς μεγάλῃ ἀρετῇ σώματι καὶ σοφίῃ.
 τῇ δεκάτῃ δ', ὅτε δὴ τελέσει θεὸς ἐπὶ ἐναιατοῦς,
 οὐκ αἶψ' ἄλλως εἰὼν μοῖραν ἔχ' θανάτου.

XV.

- Περὶ γὰρ πόλιν κατὰ μὲν Διὸς οὐ ποτ' ὀλεῖται
 αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
 ταῖη γὰρ μέγα θυμὸς ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
 Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὑπερθεῖν ἔχει.
 5 αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
 ἄσποὶ βούλοισι, χρήμασι πειδόμενοι,
 δήμῳ δ' ἠγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἐτοῖμον
 ὕβρις ἐκ μεγάλης ἀλγία πολλὰ παθεῖν.
 εὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
 10 εὐφροσύνας κισμεῖν δαιτὸς ἐκ κευχή.

πλουτῶσιν ὃ ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενοι.

- οὐδ' ἱερῶν κλεάνων, εὔτε τι δημοσίαν
 Φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἀρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
 οὐδὲ φυλάσσειναι σεμνὰ Δίκης θέμιθλα,
 15 ἢ σιγῶσαι συνοῖδε τὰ γινόμενα, πρό τ' ἐοῖα
 τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἤλθ' ἀπολισομένη.
 ταύτῃ τοι πάσῃ πόλει ἔρχεται ἔλκος ἄφυκτον,
 εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην,
 ἢ σπᾶσιν ἔμφυλον, πόλεμον δ' εὐδοντ' ἐπεγείρει,
 20 ὅς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
 ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον αἶψα
 τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι νόμοις.
 ταῦτα μὲν ἐν ὄμῳ σπρέφεται κακὰ τῶν δὲ πειρηρῶν
 ἰκνῶνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπήν,
 25 πραθένεις, δεσμοῖσι τ' αἰετίζονται δεστέλης.

- οὕτω δημοσίον κακὸν ἔρχεται οἰκᾷδ' ἐκάσῳ
 αὐλαιοὶ δ' εἴ τι ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θυραὶ
 ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἔρκος ὑπέρβαρον, εὐρε δὲ πάντας,
 εἴ κε τις ἢ Φεύγων ἐν μυχῇ ἢ θαλάμῳ.
 30 ταῦτα διδάξει θυμὸς Ἀθηναίους με κτελεῖν,
 ὅς κακὰ πολλὰ πόλει δυσνομία παρέχει
 εὐνομία δ' εὐκόσμη καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
 καὶ θαμὰ τοῖς ἀδικοῖς ἀμφιτίθησι πείδας,
 τραχέα λειάνει, παύει κόρον, ὕδριν ἀμαυροῖ,
 35 αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθρα φνέμενα,

εὐθύνει δὲ δίκας σκολιὰς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
 πρᾶννει, παύει δ' ἔργα διχοσπασίης,
 παύει δ' ἀργαλέης ἐρίδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
 πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

XVI.

Αὐτὸς κήρυξ ἦλθεν ἀφ' ἡμερτῆς Σαλαμίνος
 κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος.

* * * *

εἶπεν δὴ τότε ἐγὼ Φολεγάνδριος, ἡ Σικινίτης
 ἀντὶ γ' Ἀθηναίου, πατριᾷ ἡμεμφόμενος.
 5 αἵψα γὰρ ἂν Φάτις ἦδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο·
 Ἀττικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμίν' ἀφέντων.

* * * *

ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα, μαχιστόμενοι περὶ νήσου
 ἡμερτῆς, χαλεπὸν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

XVII.

Δείξει δὴ μακρὴν μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀσπίς,
 δείξει, ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης.

XVIII.

Ἐκ νεφέλης φέρεται χιόνος μένος ἠδὲ χαλάζης·
 βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίγνεται ἀστεροπῆς·
 ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἦν δέ τις αὐτὴν
 μή κινῇ, πάντα τ' ἔστι δικαιοσύνη.
 5 ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλεις ὄλυνται· εἰς δὲ μακάρων
 ὄμιλος ἀνδρῶν ἐὼν δουλοσύνην ἔπεισε.

XIX.

XIX.

Εἰ δὲ πιπύθατε δινὰ δι' ὑμετέρην κακίτητα,
 μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε.
 αὐτοὶ γὰρ τούτους κῆρύσσετε, ῥύσια ὀρήεις,
 καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἴσχετε δουλοσύνην.
 ὧς ὑμέων δ' εἰς μὲν ἑκάστος ἀλώπεκος ἔχνησι βαίνει,
 ὑμῖν δὲ σύμπασιν χαῖνος ἐνέσθι νόος.
 εἰς γὰρ ῥηλώσαν ὀρέετε, καὶ εἰς ἔσθι αἰμύλιον ἀνδρός·
 εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

XX.

Δῆμῳ μὲν γὰρ ἔδωκε τύσιν κρᾶτος, ὅσπον ἐπαρκεῖν,
 τιμῆς τῷτ' ἀφελῶν, οὗτ' ἐπορεζόμενος·
 οὐ δ' εἶχεν δύναμιν, καὶ κρήμασιν ἦσαν αὐτοῖ,
 καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν αἰμῆς ἔχειν.
 ὧς ἔστιν δ' ἀμφιδολῶν κρατερὸν σῆκος ἀμφατέρωσι·
 νικῶν δ' οὐκ εἶκσ' οὐδέ τις αὐτὸς ἀδίκως.

XXI.

Ωδ' ἂν δῆμος ἀρετὰ σὺν ἡγεμόνεσσιν ἔποιτο,
 μήτε λῶν ἀνέθεῖς, μήτε πιεζόμενος.

XXII.

Νεῖλον ἐπὶ προχοῇσι, Κανωδίδους ἐγγύθεν ἀκτῆς.

XXIII.

Πρὸς Φιλοκυνθρόν, ἕνα τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων.
 Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσταν
 τὴν πόλιν εὖ καίεις, καὶ γένος ὑμέτερον.

αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηὶ Θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου
 ἀσκηθῇ πέμποι Κύπρις ἰοπέφανος·
 οἰκισμῷ δ' ἐπὶ τῷδε χάριν καὶ κῦδος ὑπάζοι
 ἑσθλόν, καὶ νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέραν.

XXIV.

Πρῶτα μὲν εὐχόμεσθα Διὶ Κρονίδῃ βασιλῇ,
 θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κῦδος ὑποσσαι.

XXV.

Οὐκ ἔφυ Σέλιον βαθυφρον, οὐδὲ βουλῆεις ἀνὴρ.
 ἐσθλὰ γὰρ θεῶν διδόντες, αὐτὸς οὐκ ἐδέξατο·
 περιβαλὼν δ' ἄγρην, ἀγατοῖς οὐκ ἀνέσπασεν μέγα
 δίκτυον, θυμοῦ θ' ἀμαρτῇ καὶ φρενῶν ἀποσφαιλῆς.
 ἤθελον γὰρ κεν κρατήσας, πλοῦτον ἄφθονον λαβῶν,
 καὶ τυραννήσας Ἀθηνῶν μόνον· μέραν μίαν,
 ἀσπὸς ὑπὲρ ὅσον δεδάσθαι, καπιτετερίφθαι γέρας.

XXVI.

Χαῦναι μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δ' ἐμοὶ χολούμενοι
 λοξὸν ἰφθαλμοῖς ἐρῶσι πάντες ὥστε δῆτον.

XXVII.

Εἰ δὲ γῆς ἐφεισάμην
 πατρίδος, τυραννίδος δὲ καὶ βίης ἀμειλίχην
 οὐ κατηψάμην, μίαντας καὶ κατασχύντας κλέος,
 οὐδὲν αἰδοῦμαι. πλεον γὰρ ὥστε νικῆσιν δοκῶ
 πάντας ἀνθρώπους.

XXVIII.

Συμπατρὸν ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
 μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Οὐλυπίων
 ἀρίστη, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγὼ ποτὲ
 ἔρους ἀνείλον παλλαχῇ πεπηγυίας,
 5 πρόσθεν δὲ δουλείσασα, νῦν ἐλευθέρα.
 πολλοὺς δ' Ἀθῆνας, πατρίδ' εἰς θεόκλιταν,
 ἀνήγαγεν πραθέντας, ἄλλων ἐκδοίως,
 ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὑπο
 χεσμον λέγουσας, γλώσσαν οὐκ ἔτ' Ἀττικῇ
 10 ἰέντας, ὥς ἂν παλλαχῇ πλανωμένον
 τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλοσύνην ἀνέστα
 ἔχοντας, ἥδη δεσπώσας τρομακτικὰς,
 ἐλευθέρους ἔθικα. ταῦτα μὲν κρείττει,
 ἐμοῦ βίαν τε καὶ δίκην τυραχμοσύνης,
 15 ἔρεξα, καὶ διήλθον ὡς ὑπεσχόμην.
 θεσμούς δ' ἐμοίαι τῷ κακῷ τε καὶ γαθῷ,
 εὐθεΐαν εἰς ἑκάστην ἀρμόσας δίκην,
 ἔγραψα κέρρον δ' ἄλλας, ὥς ἐγὼ, λαθὼν,
 κακοβουλὴς τε καὶ φιλοκλήμων ἀνὴρ,
 20 οὐκ ἂν κατέσχε θυμὸν, οὐτ' ἐπαύσατο,
 πρὶν ἂν ταράξας, πῖαρ ἐξέλῃ, γάλα,
 - - - - -
 εἰ γὰρ ἠθέλων
 ἅ τοις ἐναντίοισιν ἠνδάνεν τότε,
 αὐτὸς δ' ἅ τοῖσιν ἀτέρως, δράσθαι κακὰ,
 25 πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἢ ἐχηρῶδη πόλιν.

τῶν οὐνεκ' ἀρχὴν πάντοθεν κυκούμενος,
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐσθράφην λύκος.

XXIX.

Ἀμα γὰρ ἄεθλα σὺν θεοῖσιν ἦνυσα,
ἅμα δ' οὐ μάτην ἔρδον.

XXX.

Πίνουσι, καὶ τρώγουσιν, οἱ μὲν ἴτρα,
οἱ δ' ἄρτον αὐτῶν, οἱ δὲ συμμεμιγμένους
γούρους φακοῖσι· κῆθι δ' οὔτε σιμμάτων
ἄπεισιν οὐδέν, ἅπ' ἂν ἀνθρώποισι γῆ
5 Φέρει μέλαινα· πάντα δ' ἐφθόνως πάρα.

XXXI.

Πεφυλαγμένος ἄνδρα ἔκαστον,
ἔρα μὴ κρυπτὸν ἔλχος ἔχων
κροαῖῃ, Φαιδρῶ
προσνέπῃ προσώπῳ,
5 γλῶσσαι δὲ οἱ διχόμυθος
ἐκ μελαίνης φρενὸς γεγωνῇ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝΟΣ.

SOLONIS

QUÆ SUNT APUD STOBÆUM

INTERPRETE H. GROTIIO.

I. Tit. CXXIII.

Ne mihi sit lethum planctu sine: sed mea tristes
funera amicorum condecorant lachrymæ.

V. Tit. IX.

Mnemofynæ magnique Jovis sanctissima proles,
exaudite preces, quas fero, Pierides:
ut florens homines inter rumore secundo
a Diis concessa prosperitate fruatur:
quem metuant hostes, & quem vereantur amici,
his placidum, aut illis fortiter horribilem.
Divitias habuisse velim: sed non bene partas
non cupiam: feris Poena venit pedibus.
Stant veluti solido fultis adamante columnis
hæ, quas alma Deum gratia mittit, opes.
Non intrat male parta domum fortuna benigno
numine, sed vetitis artibus implicita
obluctans sequitur: mox sese in damna resolvit:
& velut ex parvo nascitur igne rogas,
principio tenui sic finit maxima clades:
nam male quæritis non datur esse diu:
prospicit in finem longe Deus: ac velut olim
vere novo nebulas disentiunt animæ,
quæ postquam ex imo fluctus civere profundo,
telluris volitant per sola frugiferæ,

vastantes fata læta: dein se in sidera tollunt:
tollunt, & subito blanda serena micant:
ipse comas puro diffundit lumine Titan:
aspicere est toto nubila nulla polo:
sic se habet ira Jovis: non, qui mortalibus est mos,
mens illi quovis crimine læsa tumet:
nec latet æternum sceleris sibi conscius auctor:
arcantum facinus scit referare dies.
Serius aut citius pœnæ delicta sequuntur:
nec si quis vilis fata Deum effugere,
nulla manet merces. Aliena piacula pendent,
aut nati, aut natis profata posteritas.
At nos tantundem justosque malosque valere
credimus, atque intus sit sibi quisque placet,
donec supplicio tactus dolet: ante petacem
spes animum vanis lætat imaginibus,
nec sibi desistit placidam spondere salutem,
aspera quem vastat nec medicanda lues.
Sæpe etiam paridus fortis sibi nomina ponit,
& turpis facies se putat esse bona.
Est qui pauperie pressus jacet, & tamen audet
ingentes animo fingere divitias.
Nil intentatum. Secat ille cupidine lucri
cœrula monstriferos quos agit unda sinus:
nec metuit nimbos iterumque iterumque furentes
expectare, animæ prodigus ipse suæ.
Alter humum curvo Cerealem versat aratro,
autumnūve satis provocat arboribus.
Pars manibus victum quærent, artesque fatigant
Palladis ingenio Mulciberique datas.
Ast aliis Muxæ, dulces ante omnia Muxæ,
doctrinæ multo nectare corda rigant.

Alter Apollineo donatus munere vates,
 omne malum, multo quam venit ante, docet:
 verba Dei præstant. Fato quæcunque manet fors,
 non hanc avertet victima, sed nec aves,
 nec qui pæonias ægris mortalibus herbas
 sæpe erraturam ferre laborat opem.
 Sæpe dolor tenuis morbos produxit acerbos,
 tollere quos nullis sit medicaminibus:
 sæpe diu sævo jactatum corporis æstu
 contactu sanum reddidit una manus.
 Sic fato fors læta venit; contraria fato:
 nec vitare datur quæ placuere Deis.
 Omnia confusis sunt plena tumultibus, & quo
 exeat inceptum non videt auctor opus.
 Hinc qui sollicitè momenta expendit agendi,
 imprudens magnis luctibus obruitur:
 & temere aggressis divino munere felix
 exitus absolvit non bona consilia.
 Divitiis nullus modus est, nec finis habendi:
 nam quibus inprimis res litet ampla domi,
 bis tantum cupiunt. Et quis satiaverit omnes?
 Humano generi commoda dant Superi:
 commoda sed Noxam pariunt: qua Juppiter usus
 vindice, nunc illum, mox alium feriet.

VI. Tit. xcviij.

Nemo beatus homo est: sed pars adscripta dolorum
 omnibus ætherium quos jubar irradiat.

XII. Tit. xcviij.

Non est ille magis dives, cui copia multa
 argenti atque auri est, plenaque farre seges,

muli & cornipedes ; quam si quis nil habet, extra
 quod ventri fatis est & lateri & pedibus,
 deliciasque tori. Nam quum maturuit aetas,
 & vita in medio florida enriculo est,
 has solas homo sentit opes. Quæcunque superflunt,
 nil horum ad Stygias nos comitatur aquas.
 Nec mors muneribus, nec morbi cedere norunt,
 nec serpens tremulo curva fenestra pede.

XIII. Tit. I.

Sæpe mali dites, & fortibus instat egestas:
 at mihi virtutis munera divitiis
 permutare nefas. Manet usque immobilis illa:
 at fluxas nunc hic, nunc habet alter opes.

XV.

SOLONIS ELEGIA

CITATA A DEMOSTHENE, CONVERSA
 A PHILIPPO MELANCHTHONE.

Non urbem superi cupiunt evertere nostram:
 & nobis, nisi sint numina læsa, favent:
 ac nostræ custos arcis Tritonia Pallas
 perpetua cura mœnia nostra tegit.
 Ipsi sed patriam sceleratis mentibus ultro
 conantur cives dilacerare suam.
 Nam pretio quidam vendunt legesque fidemque,
 aurum qui nullo jure modoque petunt.
 Sævitiâ exercent, rapiuntque tyrannida quidam,
 induat ut justus civibus arma dolor.
 Pars fludet & sarcire domestica damna rapinis,
 exhaustis patrias quum male luxus opes:

diripiuntque urbis patrimonia publica nostræ,
 & sibi divitias vique doloque parant:
 & non Justitiæ formidant numen & iram,
 consiliis Superum quæ Dea semper adest.
 Hæc oculis cernit vigilantibus omnia facta:
 nemo putet, falli numina posse Deum.
 Et quamvis pœnas differt aliquando, tacetque,
 mente tamen memori facta nefanda notat.
 Exigit & tandem pœnas. Non regna, nec urbes
 effugiunt clades, quas meruere, graves.
 Hinc urbs divitiis quondam imperioque superba,
 servitii patitur tristia jura modo:
 aut rabidi cives in mutua vulnera stringunt
 exorta gladios seditione suos:
 aut validos hostes sine causa forte lacessunt,
 sopitumque movent quod fuit ante malum.
 Namque urbs, quæ foeios injustis provocat armis,
 mox ruet, & subitis est peritura modis.
 Casibus his validæ gentes delentur, & urbes,
 pro sprete pœnas quæ pietate luunt.
 Et si qui excidio patriæ fortasse supersunt,
 posthac fata illos non leviora manent.
 Extorres, sine spe, sine sede, inopesque vagantur,
 aut emti pretio vincula dura gerunt.
 Sic partem fert quisque suam, quum publica clades
 incidit, & prohibet janua nulla malum.
 Non latebræ quemquam fugientem abscondere possunt:
 in thalamos penetrant publica damna tuos.
 Hæc moneo cives, nec fabula ficta putanda est:
 leges atque Deum spernere, crede, nocet.
 Sed placidam retinet pacem reverentia juris,
 peccanti quæ non parcere lenta solet.

Hæc prohibet turpem luxum, frænatque rebelles,
crescere nec patitur semina sparsa mali:
judicis emendat fraudes, violentaque facta
nasci inter cives dissidiumque vetat.
Denique vita hominum tranquilla & honesta manebit,
servandi leges dum pia cura manet.

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ ΜΙΛΗΣΙΟΥ.

I.

Χρηίζων πλούτου, μελέτην ἔχε πόνος ἀγροῦ.
ἀγρόν γάρ τε λέγουσιν Αμάλθειης κέρως εἶναι.

II.

Καὶ τὸδε Φωκυλίδεω· Τετόρων ἀπὸ τῶνδ' ἐγένοντο
Φῦλα γυναικείων. ἡ μὲν κυνὸς, ἡ δὲ μελίσσης,
ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ἡ δ' ἵππου χαιτηίσσης.
εὐφορὸς ἦδε, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἰκρίτη.
5 ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, οὐτ' ἀρ' κακὴ, οὐδὲ μὲν ἐσθλή.
ἡ δὲ κυνὸς, χαλεπὴ τε καὶ ἄγριος. ἡ δὲ μελίσσης,
οἰκονόμος τ' ἀγαθὴ, καὶ ἐπίσταται ἐργάζεσθαι,
ἥς εὐχου, φίλ' ἐταῖρε, λυγρὸν γάμον ἱμερόεντα.

III.

Καὶ τὸδε Φωκυλίδεω· Τί πλέον γένος εὐγενὲς εἶναι,
οἷς οὐτ' ἐν μύθοις ἔπεται χάρις, οὐτ' ἐν βουλῇ;

IV.

Καὶ τὸδε Φωκυλίδεω· Πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον
οἰκεῖσα σμικρὴ, κρείστων Νίνου ἀφρανούσης.

V.

Καὶ τὸδε Φωκυλίδεω· Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μὲν, ὅς δ' εὖ·
πάντες, πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλῆς Λέριος.

VI.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Χρὴ τοι τὸν ἑταῖρον ἑταίρῳ
φρονίζειν ἅπσ' ἂν περιγυγύζῃσι πολῖται.

VII.

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ, κυλίκων περὶνισσομενάων,
ἡδέα κατὰ λῶα καθεύμενον εἰσποσάζειν.

PHOCYLIDIS MILESII

QUÆ APUD STORÆUM SUNT
HUGONE GROTIIO INTERPRETE.

I. Tit. LVI.

Quisquis opes quærit, glebæ sibi comparet uber:
nam rus est vere illud, habet quod Copia, cornu.

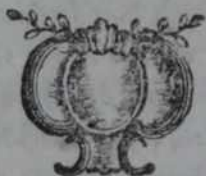
II. Tit. LXXIII.

Hæc quoque Phocylidæ: Rebus de quatuor ortum
gens muliebris habet. Nam pars cane, pars ape nata est,
pars sue, pars & equa. Sed quam generavit equæ vis,
fecunda est, agilis, vaga, formosissima vultu.

De sue quæ genita est, inter pravamque bonamque,
trux & difficilis. Quæ de cane, gnara laborum,
fida domus custos. Ape quæ folerte creata est,
hanc thalami sociam votis ardentibus opta.

III. Tit. LXXXVII.

Hæc quoque Phocylidæ: Pars maxima nobilitatis
nil aut consilio pollet, aut voce differta.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

I.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρεὶν ἔμπεδον αἰεὶ.
ἐν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος εἶπεν ἀνὴρ.

ΟΙΗΠΕΡ ΦΥΛΛΩΝ ΓΕΝΕΗ, ΤΟΙΗΔΕ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ.

παῦροί μιν θνητῶν οὐκ αἰ δεξάμενοι
5 σπέρμοις ἐγκατέθεντο. παρὶσι γὰρ ἐλπίς ἐκάστω,
ἀνδρῶν ἢ τε γένων στήθεσιν ἐκφύεται.
θνητῶν δ' ἔφρα τις ἄνθος ἔχον πολυήμετον ἥδης,
κυῦθον ἔχων θυμόν, τὸ μὲν ἀτέλεστο νοεῖ.
οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασμένον, οὔτε θανεῖν θάαι,
10 οὐδ', ὕγιής ἔστιν ἢ, φρονίδ' ἔχει καμάρτου.
νήπιοι, αἳ τρυγῇ κείται γένος, οὐδέ τ' ἴσασιν
ὡς χρένος ἔσθ' ἥδης καὶ βίотου ὀλίγος
θνητός. ἀλλὰ σὺ ταῦτα μάθων βίотου ποτὶ τέρμα
ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν τλήθῃ χαριζόμενος.

II.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον
τὰ πρῶτα. τὴν μὲν ἐξ ὕδός τανύτριχος,
τῇ πάντ' ἀν' οἶκον βορβόρῃ πιφυρμένα.
ἄκοσμα κίτται, καὶ κυλινδρεῖται χαμαὶ
5 αὐτὴ δ' ἄλουργος, ἄπλυτος γ' ἐν εἵμασιν,
ἐν κοπρήσιν ἡμῖν πιαίνεται.

Τὴν δ' ἐξ ἀλιτρῆς θεὸς ἔθηκεν ἀλώπηκος
 γυναῖκα, πάντων ἰδρὲν· οὐδὲ μιν κακῶν
 λελήθειν οὐδὲν, οὐδὲ τῶν ἀμεινόνων.

10 τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστὶ πολλάκις κακόν,
 τὸ δ' ἐσθλόν· ἐργὴν δ' ἄλλοι ἀλοῖν ἔχει.

Τὴν δ' ἐκ κυνὸς λειτουργόν, αὐτομήτορα,
 ἢ πάντ' ἀκούσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
 15 πάντῃ δὲ παπταίνουσα καὶ πλανώμενη,
 λελήκειν. ἦν καὶ μηδὲν ἀνθρώπων ἐρεῖ.
 παύσει δ' ἂν μιν οὗτ' ἀπειλήσας ἀνὴρ,
 οὐδ' εἰ χολωθείς ἐξαράξειεν λίθῳ
 ὀδύνας, οὐδ' ἂν μελιχρὺς μυθεύμενος
 οὐδ' εἰ παρὰ ξείνοισιν ἡμένη τύχῃ·
 20 ἀλλ' ἐμπεδῶς ἀπρηκλὸν αὐτοῖν ἔχει.

Τὴν δὲ πλάσαντες γῆνιν Ολύμπιοι,
 ἔδωκαν ἀνδρὶ πονηρὸν· οὐτὲ γὰρ κακόν,
 οὐτ' ἐσθλόν οὐδὲν οἶδε ταύτῃ γυνή·
 25 ἔργον δὲ μῦθον, ἑσθλὸν, ἐπίστανται·
 οὐτ', ἂν κακὸν χεῖμαίνα ποιήσῃ θεός,
 βιγῶσα, οἷον ἄσπον ἔλκεται πυρός.

Τὴν δ' ἐκ θαλάσσης ἐν Θρεσίῃ γ' ἤδη νόει.
 τῇ μὲν γελᾷ τε καὶ γέγηθεν ἡμέρην.
 ἐπαινέσει μιν ξείνος ἐν δόμοις ἰδὼν·
 30 Οὐκ ἐστὶν ἄλλη τῆσδε λαῶν γυνή
 ἐν πάσιν ἀνθρώποισιν, οὐδὲ καλλιῶν.
 τὴν δ', οὐκ ἀνεκλὸς οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν,
 οὗτ' ἄσπον εἰλθεῖν, ἀλλὰ μαίνεται τότε
 ἀπληγον, ὥσπερ ἀμφὶ τέκνοισιν κύων.

35

ἀμειλιχος δὲ πᾶσι κ' ἀποδυμένη,
 ἐχθροῖσιν ἴσα καὶ φίλοις, γίννεται.
 ὥσπερ θαλάσσια πολλάκις μὲν ἀτρεμῆς
 ἔσθ' ἢ ἀπώμων, χάσμα ναύτησιν μέγα,
 θέρους ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται

40

βαρυκλύποισι κύμασιν φορευμένη·
 ταύτῃ μάλιστα ἔθηκε τιαύτῃ γυνὴ
 ὀργήν· Φυὴν δ', ὡς πένθος, ἀλλοίην ἔχει.

45

Τὴν δ' ἐκ σποδῆς τε καὶ παλιπρῶτος ἄνδρ',
 ἢ σὺν τ' ἀνάγκῃ, σὺν τ' ἐπιπῆστιν κόλῳ
 ἔρεξεν ὦν ἁπαλὰ, καὶ παρῆντο
 ἀρεστιά· τόφρα δ' ἐσθίει μὲν ἐν मुखῷ
 προνύξ, προῆμας, ἐσθίει δ' ἐπ' ἐσχάτῃ·
 ὅμως δὲ καὶ πρὸς ἔργον ἀφροδίσειον
 ἐλθόνθ' ἐτάκρον ὀνίνουν ἐδέξατο.

50

Τὴν δ' ἐκ γαλῆς, δύσλητον εὐζυρόν γένος,
 κείνῃ γὰρ οὐ τι καλὸν οὐδ' ἐφίμερον
 πρόσθεσιν, οὐδὲ τερπνόν, οὐδ' ἐράσμιον·
 εὐνὴς δ' αἰδηγὴς ἐσθ' ἢ ἀφροδίτης,
 τὸν δ' ἄνδρα τὸν συνένια ναυσίῃ διδοῖ·
 κλέπτουσα δ' ἔρδει πολλά γείτονας κακὰ,
 ἄθρυτα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει.

55

Τὴν δ' ἴσπας ἀεχροχαιτόεσσ' ἐγείνατο,
 ἢ δούλῃ ἔργα καὶ δύνῃ περιτρέπει·
 καὶ τ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσμον
 ἄρειεν, οὔτε κόσρον ἐξ εἴκου βάλοι,
 οὔτε πρὸς ἱππὸν, ἀσβολὴν ἀλευμένη,
 ἔχειτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιῆται φίλον.

60

λούται δὲ πάσης ἡμέρης ἀπὸ ῥύπον
 οἷς, ἄλλοτε τρεῖς, καὶ μύρεις ἀλείφεται·
 65 αἰὶ δὲ χαίτην ἐκλευσιμένην φορεῖ,
 βασιῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιαιμένην.
 καλὸν μὲν ὦν θέημα τοιαύτη γυνή
 ἄλλοις· τῷ δ' ἔχθρη γίνεται κακόν,
 ἢν μή τις ἢ τύραννος, ἢ σκηπτεύχης ἦ,
 70 ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Τὴν δ' ἐκ πίθῃκου· τοῦτο δὲ διακριδὸν
 Ζεὺς ἀνδράσιν μέγιστον ὥπατεν κακόν.
 αἰσχιστὰ μὲν πρόσωπα· τοιαύτη γυνή
 εἰσιν δὲ ἄσπερος πᾶσιν ἀνθρώποις γέλως.
 75 ἐπ' αὐχένα βραχυῖα κινεῖται μέγας,
 ἄπυργος, αὐτόκωλος. ἢ τάλως κινῆ
 ὅς τις κακὸν τοιοῦτον ἀγκυλίηται.
 δῖνεα δὲ πᾶντα καὶ τρόπους ἐπίστανται,
 ὥσπερ πίθῃκος, οὐδέ οἱ γέλωας μέλει.
 80 οὐδ' ἂν τιν' εὖ ἔρξαιεν, ἀλλὰ τοῦθ' ἔρῃ,
 καὶ τοῦτο πᾶσιν χυμὸν βουλεύεται,
 ὅπως τι, χάς μέγιστον, ἔρξαιεν κακόν.

Τὴν δ' ἐκ μελισσῆς. τὴν τις εὐτυχεῖ λαβὼν.
 κείνη γὰρ οἷα μῶμος οὐ προσιζάνει·
 85 θάλλει δ' ὑπ' αὐτῆς καὶ παύεται βίος·
 φίλη δὲ σὺν Φιλεῦνι γηράσκει πόσει,
 τεκοῦσα καλὸν κ' οὐνομάκλυτον γένος·
 καὶ ῥιπρεσπῆς μὲν ἐν γυναιξὶ γίνεται
 πάσῃτι, θεῇ δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις·
 90 οὐδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη,

ἔκου λέγουσιν ἀφροδίτους λόγους.

ταῖας γυναῖκας ἀνδράσιν χαρίζεται

Ζεὺς τὰς ἀρίστας, καὶ πολυφραδιστάτας.

95 Τὰ δ' ἄλλα φύλα ταῦτα μηχανῇ Διὸς
ἔσιν τε πάντα, καὶ παρ' ἀνδράσιν μένει.

Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακόν,

γυναῖκας· ἣν τι καὶ δοκῶσιν ὠφελεῖν,

ἔχοντί τοι μάλιστα γίνεται κακόν.

οὐ γὰρ ποτ' εὐφρων ἡμέρην διέρχεται

100 ἄπασαν, ἔστις σὺν γυναικὶ τέλειται·

οὐδ' αἴψα λιμὸν ἐκ δόμων ἀπώσεται,

ἐχθρόν συνοικητῆρα, σιτημένα θεόν.

ἀνὴρ δ' ὅταν μάλιστα θυμηθεῖσθ' δοκῇ

κατ' οἶκον, ἢ θεοῦ μοῖραν, ἢ ἀνθρώπου χάριν,

105 εὐρούσῃ μάμον ἐς μάχην κορύσσεται.

ἔκου γὰρ γυνὴ ἔστιν, οὐδ' ἐς οἶκον

ξεῖνον μαλὲν πρὸφρόνως δεχοίατο.

ἥ τις δέ τοι μάλιστα σωφρονεῖν δοκεῖ,

αὕτη μέγιστα τυγχάνει λωδωμένη.

110 κεχρηνότες γὰρ ἀνδρὸς - - -

- - - οἱ δὲ γείτονες

χαίρουσ' ὀρώμεν καὶ τὸν, ὡς ἀμάρτανει.

τὴν ἣν δ' ἑκάστος αἰνέσει μεμνημένος

γυναῖκα, τὴν δὲ τούτερου μνησέσθαι

ἴσῃ δ' ἔχοντες μοῖραν οὐ γινώσκομεν.

115 Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακόν,

καὶ δεσμὸν ἀμφέθηκεν ἄρρηκτον πέδιον.

ἐξ οὗ τε τοὺς μὲν Αἰθῆς ἰδέεσθαι

γυναικὸς εἵνεκ' ἀμφοτέρωθεν.

III.

Γυναικὸς οὐδὲν χρεῖμα' ἀνὴρ ληΐζεται
ἐσθλῆς ἄμεινον, οὐδὲ βίβιον κακῆς.

IV.

Ω παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρὺκλυπὸς
πάντων, ὅσ' ἐσσι, καὶ τίθης' ἔπη θέλει.
νοῦς δ' οὐκ ἔσ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐφήμεροι
αἰὲ βροτοὶ δὴ ζῶμεν, οὐδὲν εἰδότες,
5 ὥπως ἔκαστον ἐκτελευτήσει θεός.

ἐλπίς δὲ πάντας κἀπιπείθει τρέφει
ἄπρηκτον ἐρμαινόισας. οἱ μὲν ἡμέρας
μένουσιν ἐλθεῖν, οἱ δ' ἐτέαν περὶ τροπᾶς.
νέεα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δεικνύσεται
10 πλούτῳ τε καὶ ἀγαθοῖσιν ἔσται φίλος.
φθάνει δὲ τὸν μὲν καὶ ἀξίαν καθεῖν,
πρὶν τέρμ' ἵκηται· τοὺς δὲ δύστηνοι νόσοι
φθείρουσι θνητῶν· τοὺς δ' Ἀρεὶ διόμημένους,
πέμπει μελαίνης Αἰδὸς ὑπὸ χθονός·

15 οἱ δ' ἐν θαλάσῃ, καίλασι κλονεῦμενοι
καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἄλγος,
θνήσκουσιν, εὖτ' ἂν μὴ δυνήσωνται ζῶειν·
οἱ δ' ἀρχόντῃ ἠΨαλλο δύστηνον μέρω,
καυτὰ γέροι λείπουσιν ἡλίου φάος.

20 οὕτω κακῶν ἅπ' οὐδὲν· ἀλλὰ μυρία
βροτοῖσι κῆρες, κἀνεπίφραστοι δύναι,
καὶ πῆματ' ἐσλὶν· εἰ δ' ἐμοὶ πιθοίκατο,

οὐκ ἂν κακῶν ἐρῶμεν, οὐδ' ἐν ἀλγεσι
κακοῖς ἔχοντες θυμὸν αἰκίζοίμεθα.

V.

Πάμπαν δ' ἄμωμος οὕτως, οὐδ' ἀκήριος.

VI.

Τοῦ μὲν θανόντος οὐκ ἂν ἐνθυμοίμεθα,
εἴ τι φρονοῖμεν, πλείον ἡμέρας μῆκος.

VII.

Ο δ' αὖ θάνατος ἔκινχε καὶ τὸν Φυγόμαχον.

VIII.

Ἄνθρωπος ἔων, μήποτε φήσῃς
ὅ τι γενήσεται,
μὴδ' ἄνδρα ἰδὼν, ὅσον ἐσσεῖται
χρέον. ὡκυγὰρ οὐδὲ ταυπερέυγου μυίας
οὕτως ἂ μετασίσσι.

IX.

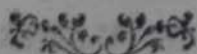
Βιοτῆς μὲν γὰρ
χρόνος ἐστὶ βραχύς· κρυφθεὶς δ' ὑπὸ γῆς
καῖται θνητὸς τὸν ἄπαυλα χρόνον.

X.

Ζεὺς πάντων αὐτὸς Φέρμακκα μῶνος ἔχει.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

SIMONIDIS

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT

H. GROTIUS INTERPRETE.

I. Tit. xcviii.

Veridico Chius dixerat ore Senex :
Est similis plane foliis humana propago.
Sed pauci ista suis auribus hausta , simul
mentibus inscribere. Fovet spes credula cunctos ,
quæ sese juvenum cordibus insinuat.
Nam dum multivoli floret yaga temporis ætas ,
multa homines volvunt irrita consilia.
Quin neque hunc lethi mordet , neque cura senectæ
pectora , nec morbos membra timent vegeta.
Tantilla est miseris sapientia , nec videt ævi
atque juventutis quam breve in spatium.
Tu monitus meliora , datur dum vivere , vive :
vive inquam , & Genio comiter obsequere.

II. Tit. lxxiii.

Non fecit unam semine mentem Deus.
Est quæ parentis lûpidæ morem refert
suis propago , tota res ejus domi
prostrata turpi fordet in cœno ac situ :
at ipsa nunquam lota , cultu squalido ,
pinguescit alto confidens in stercore.
Est , ex maligna vulpe quam finxit Deus ,
sagace mente præditam , ejus nihil
boni malive præterit solertiam :
quin ipsa sese , moris alterni , bonam
malamque præbet , blanda & irritabilis.

At quæ parentem sedula expressit canem,
audire quærit omnia & nosse omnia,
vagans, oberrans, lumine emissitio,
tollens latratum sæpe viso nemine:
illam nec ullis comprimet conjunx minis,
nec si ille malas rudere edentaverit,
nec si benignos mollis affatus paret:
tum sæpe, quamvis hospites juxta sedens,
inefficaces stulta clamores movet.

Est, quam Deorum finxit e limo manus,
durum marito tædium: quæ nescia
boni malique desidem vitam trahit:
opus nec ullum docta, præter mandere.
Nec, quum gelascit horrido cælum Jove,
saltem crepanti proximat sellam foco.

Mari creatam jam mihi considera.
Modo hæc renidet læta per totum diem,
ut laudet illam quisquis ignotus videt,
juretque nullam reperiri feminam
aut pulchriorem, aut cultiorem moribus:
modo illa rursus visu & affatu gravis,
ut ferre nemo possit, horrendum furit,
velut canis fuccincta catulorum grege,
infensa cunctis, trux & implacabilis,
amici & hostis nesciens discrimina.
Ut sæpe, venti quum tenent silentium,
æstiva ridet unda pacati maris
blandita nautis: sæpe quum nimbi irruunt,
horrescit altis intonata fluctibus:
sic illa & iras tollit, & ponit truces,
pontique ritu mobiles æstus habet.

Afellus at quam gignit & piger cinis,
necessitatis lege ineluctabili
minisque adacta, quod viro iustum, facit:
furtim interim qua nocte, qua potest die,
sefe faginat, & vel ad focum vorat:
nec delicate feligens adulteros,
cuius roganti comiter morem gerit.

At fele natum, triste & infelix genus:
in hac benignum & illecebrosum nihil,
nil reperire est dulce, nil amabile:
intacta lecti gaudiis, spernit virum
fastidiosæ plena contumaciæ:
multumque, sed per furta, vicinis nocet:
pollucta ab aris ablignitum venit.

At quam superbus edidit jubeis equus,
spernit laboris omne servilis genus:
non illa cribrum, non molam tangit manu:
non, si quid usquam sordidum, everrat domo:
ingens sedere credit ad furnum nefas,
perosa fumum: sponte nil præstat viro:
sed bis lavatur de die, vel ter quoque,
& delibutum corpus unguentis habet:
discriminatas pectine exili comas
gaudet retinēdis impedire floribus:
extraneorum visibus spectaculum
dulce atque amœnum, conjugii damnum grave,
ni forte rex sit aut superbus satrapa
impendioso lætus oblectamine.

Deformis autem simiæ propaginem
Deus maritis pessimam misit luem:
nam quum per urbis publicam incedit viam,
turpi ore debet omnibus ludibrium,

cervice parva, vix ut inflecti queat,
inclunis & crus tota: vir certe miser
in ejus ista pellis amplexus venit:
consilia novit omnia atque omnes dolos,
ut æmulator finius: risu abstinet,
nec demeretur quempiam: hoc unum videt,
totosque secum sola consultat dies,
quo machinato maximum inceptet malum.

Api beatus profatam qui duxerit,
in qua invenire nil potest calumnia;
floreſcit ejus vita matrimonio:
amans amanti confenescit conjugi:
ſtirps unde prodit pulchra, rumoris boni:
multum illa vincit quicquid est ſexus ſui:
divina toto gratia in vultu micat:
nec feminarum garrulos cœtus adit
libidinosis prurientes vocibus.

Tales benignus Juppiter donat viris
prudente iuſtas corde, caſto corpore.

Sed & pilores feminae nutu Jovis
olim exſistere, & nunc adhæreſcunt viris.
Hanc ille finxit maximam mortalibus
crucem. Licet putantur ad multa utiles,
qui vivit una, ſentiet quid ſit mali.
Nam lætus unum tranſiget nunquam diem,
cum femina qui degit ætatem ſuam:
vix Eſuriginem a ſuo aſpellet lare,
ferale numen, triſte contubernium.
Quia quum maritus gaudio quam maximo
divinitus tentatur aut humanitus,
illa ad querelas jurgiumque accingitur.
Quacunque vero femina in domo eſt, ibi

hospes benigne nullus excipi potest.
 Deinde quæ videtur apprime bona,
 hæc vero hiantem maxime illudit viri
 securitatem. Gaudet infortunio,
 malignitatis mos ut est, vicinia.
 Quumque ista fiant, cuique laudatur sua;
 culpatur uxor alteri quæ contigit:
 nec nos eadem forte sentimus premi.
 Mali repertor quippe tanti Juppiter
 adfabricavit vinculum insolubile.
 Hinc cæde multos Orcus alterna accipit
 effascinosos feminarum amoribus.

IV. Tit. xcviii.

O nate, metas Juppiter rerum omnium
 habet penes se, quoque vult figit loco.
 Mens nulla nobis. Victitamus in diem
 ultro citroque cursitantes, insciti
 quem cuique finem destinet rector Deus.
 Omnes inani spes fovet fiducia
 nil promoventes. Alter expectat diem
 venire, longas alter annorum vices:
 nec est, futurum qui sibi non spondeat
 Janum faventem copia & pecuniis.
 Sed vota nondum consecutos occupat
 tristis senectus, acris aut morbi lues
 consumit artus, sævus aut Martis furor
 mittit peremptos sub domum Plutonium:
 aut dum procellæ vortices vi fuscitant,
 Neptunus alto sorbet oppressos salo,
 quum terminavit Parca vivendi ambitum.
 Sunt, qui micantem deferunt ultro diem,

sibi que nodo spiritus claudunt viam.
 Nil a malis immune. Sed mortalium
 subiecta fertur mille fors incommodis
 & mille damnis. Si mihi fides foret,
 nos sponte nostris non adessemus malis,
 addiceremus corda nec doloribus.

V. Tit. cv.

Illæsa nulli vita, nec culpa vacans.

VI. Tit. cxxv.

Nos de peremptis cura, si pectus sapit,
 mordebit una non diutius die.

VII. Tit. cxxx.

Mors & fugacem persequitur virum.

VIII. Tit. cv.

Quid ventura ferat fors homini, parce homo dicere,
 nec fave augurio, quanta viro vita, quis exitus.
 Nam non tam rapidis acta fugit musca volatibus,
 quam lapsæ subita res hominum prætereunt vice.

IX. Tit. cxxii.

Breve mortalis spatium vitæ.

Dein clausus homo tellure jacet
 tempus in omne.

X. Excerpt. de R. N. Tit. iii.

Ipse Deus, cunctis quo medeatur, habet.

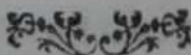
ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

- Αθανάτους μὲν πρῶτα θεούς, νόμῳ ὡς διάκεινται,
 τίμα· καὶ σέθεν ὄρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαπούς.
 τῶς τε καταχθονίους σέθεν δαίμονας, ἔννομα βέζων·
 τοὺς τε γονεῖς τίμα, τοὺς τ' ἄλχις ἐκγεγυῶτας·
 5 τῶν δ' ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ἔς τις ἄριστος.
 πράξι δ' εἶκε λόγους, ἔργοισι τ' ἐπωφελίμοισι.
 μὴδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἀμαρτιάδος εἵνεκα μικρῆς,
 ὄφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγλύθι καίει.
 ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κρατεῖν δ' εἰδίξο τῶνδε,
 10 γαστήρς μὲν πρῶτιστ' αἰ, καὶ ὕπνου, λαχυνείης τε,
 καὶ θυμοῦ. πρήξεις δ' αἰσχρὸν ποτε, μήτε μετ' ἄλλου,
 μήτ' ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλα τ' αἰσχύνεο σαυτὸν.
 εἶτα δικαιοσύνην ἄσκει ἔργῳ τε λόγῳ τε.
 μὴδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μὴδὲν ἔθιξε.
 15 ἀλλὰ γινῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι.
 χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κλῆσθαι φίλει, ἄλλοτ' ὀλέσται,
 ὅσσα τε δαίμονήσιν τύχαις βροτοὶ ἄλγ' ἔχουσιν,
 ἢν ἂν μοῖραν ἔλῃς, ταύτην φέρε, μὴδ' ἀγανάκει·
 ἰᾶσθαι δὲ πρέπει, καθύσαν δύνῃ· ὥδε δὲ φράζου·
 20 οὐ πάνν τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα διδῶσι.
 πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι θεилоὶ τε καὶ ἐσθλοὶ
 προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσειο, μήτ' ἄρ' ἐάσῃς
 εἰργεσθαι σαυτὸν· ψευδὸς δ' ἦν περ τι λέγεται,
 πρῶως ἴσχε'· ὃ δὲ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω.

- 25 μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρίσῃ, μήτε τι ἔργῳ,
 πρῆξαι μήτ' εἰπεῖν ὅ τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι·
 βουλευούδ' ἐπὶ ἔργου, ὥπως μὴ μῶρα πέληται.
 δεῖλόν τοι πρῆσσειν τε λέγειν τ' ἀνόντα πρὸς ἀνδρὸς·
 ἀλλὰ τὰδ' ἐνέλεσιν, ἃ σε μὴ μετέπειτ' ἀνήσει.
- 30 πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκειν
 ὅσα χρεῖων, καὶ τερπνότατον βίον ὥδε διαΐξαι.
 Οὐδ' ὕμνης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρεῖ,
 ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον, καὶ σίτου, γυμνασίων τε
 ποιῆσθαι· μέτρον δὲ λέγω τὸδ', ὃ μὴ σ' ἀνήσει.
- 35 εἰδίξου δὲ δίκαιαν ἔχειν καθάρειον, ἀνδραπῶν·
 καὶ πεφύλαξέ γε ταῦτα ποιεῖν, ὅπῃσιν φθόνον ἴσχει,
 μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ἐπὶ καλῶν ἀδολήμων·
 μὴδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
 πρῆσσε δὲ ταῦθ', ἃ σε μὴ βλάψει· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
- 40 Μηδ' ὕπνον μηχανοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
 πρὶν τῶν ἡμετέρων ἔργων τρεῖς ἑκάστον ἐπελθεῖν·
 Πῇ παύσῃ; Τί δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον εὖκ' ἐτελέσθι;
 ἀεζήμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα
 ἄλλα μὲν ἐκπρῆξας, ἐπιπλήσσεις· χρηστὰ δὲ, τέρπου.
- 45 Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρεῖ ἔργαν σε,
 ταῦτά σε τῆς θεῆς ἀρετῆς εἰς ἴχνη θήσει.
 καὶ μὰ τὸν ἀμετέρου ψυχᾷ παραδόνηα τετρακλῖν,
 παγὰν ἀνέκτου φύσεως, ἀλλ' ἔρχου ἐπ' ἔργον,
 θεοῖσιν ἐπιεζόμενος τελέσαι, τούτων δὲ κρατήσας,
- 50 γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων
 σύστασιν, ἥ τε ἕκαστος διέρχεται, ἥ τε κρατεῖται·
 γνώσῃ δ' ἥ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ πάντας ὁμοῖν,

- ὥστε σε μήτε ἄλκιπ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
 γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πῆματ' ἔχοντας·
 55 τλήμονες, οἳ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐκ ἐσθρῶσιν
 οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίστασι.
 τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει Φρένας· ὥς δὲ κύλινδροι
 ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα Φέρονται, ἀπείρουκα πῆματ' ἔχοντες.
 λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λήληθε
 60 σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, ἱκανοῖα δὲ Φεύγειν.
 Ζεῦ πάτερ, ἥ πολλῶν καὶ κακῶν λύσεως ἁπαλίας,
 εἰ πᾶσιν δείξαις, οἷω τῇ δαίμονι χρεῶναι.
 ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτῶν,
 οἷς ἱερὰ προφέρουσα Φύσις θεῖκνυσιν ἑκάσται.
 65 ὦν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὦν σε κίχου,
 ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σκώσεις.
 Ἀλλ' εἴργου βροτῶν, ὦν εἵπομεν, ἐν τε καθαρμοῖς,
 ἐν τε λύσει ψυχῆς κρίνων, καὶ φράζου ἑκάσται,
 ἡνίοχον γνώμην στήσας καὶ καταρθεὶν ἀρίστην.
 70 ἦν δ' ἀπειλείδας σῶμα εἰς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθης,
 ἔσσεαι ἀθάνατος, καὶ ἀμρότος, οὐκ ἔτι θνητός.

AUREI PYTHAGORÆ VERSUS

QUI APUD STOBÆUM SUNT
INTERPRETE HUGONE GROTIIO.

V. 4. Tit. LXXIX.

Auctores generis cole, deinde & sanguine junctos.

V. 9. Tit. 1.

Res has superare memento,
ingluviem, fomnumque, fœmuliq; libidinis arma,
irarumque faces. Nihil adiutoribus aude
turpe aliis, solusque nihil: te disce vereri.
Iustitiam factisque simul verbisque celebra.
In re vel minima peccare assuefcere noli.
Omnibus esse, sacri, genitis fatale memento.
Res & opes quærique solent, iterumque perire.

V. 17. Tit. CVIII.

Mortali generi quos dat fortuna dolores,
partem ferre datam, nec succensere, memento.

V. 21. Tit. III.

Plurimus humanas sermo defertur ad aures,
inde bonus, malus inde: sed his tu parce moveri,
nec cursu desiste: pati mendacia disce
leniter. Hæc vero tibi sint ante omnia curæ:
non dictis tibi, non factis persuadeat alter,
ut dicas, facias, quod rectius esset omitti.
Quæ nocitura cave: sint consilia ante labores.

V. 27. Tit. III. & IV.

Consilio factum prævertere, ne quid aberres.
 Turpia patrato patrare, nefanda profari,
 ignari est: fac tu, nequeant quæ facta dolere,
 & quod non calles nihil incipe: discere quod usus
 exigit: hæc vitam tibi sunt paritura beatam.

V. 32. Tit. V. & CI.

Corporis interea nunquam contemne salutem.
 Sit modus in potu, dapibus, duroque labore:
 quod doleat vitare, modus, me iudice, verus.
 delicias arce, contentus simplice victu.

ALITER.

Est modus, hunc ferva, potus, dapis, atque laborum:
 quem si nosse cupis, modus est, nocitura cavere.
 esto tibi non lauta nimis, non sordida mensa.

V. 37. Tit. XV.

Intempestivos sumtus fuge: nec tamen esto
 sordidus. In cunctis rebus modus optima res est.

V. 40. Tit. III.

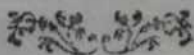
Ne prius in dulcem declines lumina somnam,
 quam bene perpendas ter totius acta diei,
 quo prætergressus, quid gestum in tempore, quid non,
 lucis ab exortu supremam ad vespertis horam.
 Tristitiam curvis suspende, & gaudia rectis.

V. 47. Excerpt. de R. N. Tit. XIII.

Per qui Nilgeminum nostræ orfus tradere menti,
 naturæ æternæ fontem.

V. 54. Tit. IV.

Nonne vides, ut sponte sua sibi quisque ruinam
 arcessant? miser heu, bona qui vicina nec audit,
 nec videt. Effugium pauci novere malorum.

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ

ΕΤΕΡΟΥ Η ΦΕΥΔΩΝΤΜΟΥ
ΠΟΙΗΜΑ ΝΟΥΘΕΤΙΚΟΝ.

- Μήτε γκρικλοπείειν, μήτ' ἄρσενα Κύπριν ὀφθαίν,
μήτε δόλους βράβειν, μήτ' αἵματι χεῖρα κινάειν.
μή πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ' ἐξ ὅτιαν βίωσιν.
ἀρεκίσθαι παροῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.
- 5 Ψεύδαι μὴ βράζειν, τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν.
Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σείο γούνας.
πᾶσι δίκαια νέμειν, καδὲ κρίειν ἐς χάριν ἔλκειν.
μὴ βίβης πινύν· ἀδίκως μὴ κρῖνε πρόσωπον.
ἦν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ θεὸς μετέπειτα δικάσσει.
- 10 μαρτυρίην ψευδῇ Θεύγειν· τὰ δίκαι' ἀγορεύειν.
παρθενίην τηρεῖν· ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φιλάσσειν.
μέτρα νέμειν τὰ δίκαια, καλὸν δ' εὐμετρεῖν ἅπασι.
πλαθμὸν μὴ κρούειν ἐτερέζυγον, ἀλλ' ἴσον ἔλκειν.
μήτ' ἐπινοεῖν, μήτ' ἀγνοεῖν, μήτε ἐκονί.
- 15 Ψεύδοικον στυγέει θεὸς ἄμειντος ὅστις ὁμόσσει.
σπέρματα μὴ κλέπειν· ἐπαράσιμος, ὅστις ἔλκεται.
μισθὸν μαχθήσαντι δίδου· μὴ θλίβῃς πένετα.
γλώσση νῦν ἐχέμεν· κρυπλὸν λόγον ἐν Θερσίν ἴσχειν.
μήτ' ἀδικεῖν ἐθέλῃς, μήτ' οὖν ἀδικοῦντα εἰσῆς.
- 20 πλῆγῃ δ' εὐθύ δίδου, μηδ' αὔριον ἐλθέμεν εἴπῃς.
πληρώσας σίε χεῖρ', ἔλεον χεῖρ' ἐνὶ παράσχου.
ἄσπερον εἰς οἶκον δέξαι, καὶ τυφλὸν ὁδηγεῖ.

ναυηγούς οὐκ εἶρον, ἐπεὶ πλοῦς ἐστὶν ἄθλος.
 χεῖρα πεσόντι δίδου· σῶσον δ' ἀπερίστειτον ἄνδρα.
 25 κινὰ πάνθ' ἀνίων· ὁ βίος τροχός· ἄσματος ὄλβος.
 πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὀρέξον·
 ὣν σοι ἔδωκε θεός, ταύτων χρῆζουσι παρὰ σخου.
 ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφρονα πάντα.

Τὸ ξίφος ἀμφιβαλὺν, μὴ πρὸς Φόνον, ἀλλ' ἐς ἄμυναν·
 30 εἴθε δὲ μὴ χρῆζοις μὴτ' ἔννομα, μὴτ' ἀοίκως γε.
 ἦν γὰρ ἀποκλείνης ἐχθρὸν σέο, χεῖρα μιαινείς.
 Αἰγροῦ γειτονέουλος ἀπόσχεο, μηδ' ἄρ' ὑπερβῆς.
 μηδὲ τιν' αὐξόμενον καρπὸν λώβησαν ἀρούρης.

Εσώσαν ὁμότιμοι ἐπὶ ἡλῶδες ἐν πολήταις·
 35 πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλοῦτος·
 χώρα δ' οὐ τι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισι.

Ἡ φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἀπάσης.
 χρυσὸς αἰεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄργυρος ἀνθρώποισι.
 χρυσέ, κακῶν ἀρχηγέ, βιοσάρε, πάντα χαλέπῳ,
 40 εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι πῆμα ποθεινόν.
 σοῦ γὰρ ἔκπτι μάχαι τε, λεηλασίαι τε, Φόνος τε,
 ἐχθρὰ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφεοὶ τε συναίμοις.

Μηδ' ἑτέρον κεύθοις κραδίη νόον, ἀλλ' ἀγορεύων·
 μηδ', ὡς πετροφυῆς πολύπους, κατὰ χώραν ἀμείβου.
 45 Ὅστις ἐκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνὴρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
 οὐκ ἔρω τὸ τέλος· βουλὴ δ' εὐθύνηθ' ἐκάστω.

Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μὴτ' ἀλκῇ, μὴτ' ἐνὶ πλούτῳ.
 εἰς θεὸς ἐστὶ σοφός, δυνατός θ' ἅμα, καὶ πολυόλβος.

Μηδὲ παραιχομένοισι κακοῖς τρύχου τεόν ἦτορ·
 50 οὐκ ἔτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτκλον.

Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὄργην·
πολλὰ κινὴ γὰρ πλήξας αἰέκων φόνον ἐξετέλεσσαν.

Εἶσω κοινὰ πάθῃ· μηδὲν μέγα, μηδ' ὑπέροπλον
οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
55 ἡ πολλὴ δὲ τροφὴ πρὸς ἀμέτρους ἔλκει ἔρωτας·
ὑψαυχεὶ δ' ὁ πολὺς πλούτος, καὶ ἐς ὕβριν αἰέξει.

Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει·
ὄργη δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.

Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν, ἐσθλός· Φαύλων δὲ, κακοῦργος.
60 τόλμα κακῶν, ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεύνας.
σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς, ὁ δὲ Κίπριος, αἰσχρὸς ὀφέλλει.
ἰδὺς ἀγανόφρων κικλήσκειται ἐν πολιταῖς.
μέτρω μὲν Φαγέειν, πίνειν καὶ μυθολογεῖν.
πάντων μέτρον ἀρίστον, ὑπερβαίνει δ' ἀλγεινὰ.

65 Μὴ φθονέης ἀγαθῶν ἐτάροις, μὴ μῶμον ἀνὰ ψῆς.
ἄφθονοι Οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοισι τελέθουσι.
οὐ φθονεῖ μὴν πολὺ κρείσσοσι ἡλίου αὐγαῖς·
οὐ χεῖρ οὐρανόισι ὑψώμασι, πέρθει ἐοῦσα·
οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· αἰεὶ δ' ἐμόνοισι ἔχουσιν.
70 εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πέλος ἔσθῃ.

Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχυρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
μὴ μιμοῦ κακότητα, Δίκη δ' ἀπόλειψεν ἄμυναν.
πειθῶ μὲν γὰρ ὄνειαρ· ἔρις δ' ἔριν ἀντιφουτεύει.
μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄφει.

75 νικᾷν εὖ ἐροῦντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.

Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
ἢ πλείσταις θαλάισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρηστὴς πικρὸς γένη ἀνδρὶ πένητι.

μηδ' τις ὀρνίθας καλῆς ἅμα πάντας ἐλίσσω·
80 μητέρα δ' ἐκπρόλιπας, ἣν ἔχης πάλι τῆσδε νεοσσός.

Μηδέποτε κρῖνεν ἀδάκμονας ἀνδρας ἑσθής·
τὴν σοφίην σοφός ἰθύνει, τέχνην δ' ὁμοτέχνος.
οὐ χωρεῖ μεγάλην διδασκὴν ἀδιδάκτος ἀκούειν·
οὐ γὰρ δὴ τοσούτ' εἰ μηδέποτε ἐσθλὰ μαθόντες.

85 Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.
πολλοὶ γὰρ πόσις καὶ βρώσις εἰσιν ἑταῖροι,
καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὶν κορέσασθαι ἔχουσιν·
ἀχθόμενοι δ' ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, πάντες ἀπληροί.

Λαῶ μὴ πίστευε· πολυτέρως ἐστὶν ὁμιλεῖν·
90 λαός τοι, καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ, ἀκαταύχιστα πάντα.

Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίστας μετ' ἑσθλῆς φίλον ἦτορ.
μέτρα δὲ τεύχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.

Γαῖαν ἐπιμαираσθαι ἀτακχύτες νεκύεσσι,
μὴ τύμβον φθιμένου ἀνθρώπου, μηδ' ἀθέατα
95 δαίτῃς ἡλίω, καὶ δαίμωνιν χέλον ὄρησ.
οὐ καλὸν ἀρμυρὴν ἀνελυμέναν ἀνθρώποις.
καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλπίζομεν εἰς Φάος ἐλθεῖν
λείψαν ἀπονεχομένων· ἐπίσω δὲ θεοὶ τελέεσθαι.
ψυχαὶ γὰρ μένουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.

100 πνεῦμα γὰρ ἐστὶ θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκῶν·
σάμας δ' ἄρ' ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πᾶν τόδ' ἐς αὐτὴν
λυόμενον κόνις ἐστίν· ἀλλ' ὃ ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.

Πλούτου μὴ Φεῖδου· μέμνησ' ὅτι θνητὸς ὑπερβύχης.
οὐκ ἐν εἰς Αἶδην ὄλβον ἔχειν, καὶ χρήματ' ἄγεσθαι.
105 πάντες ἴσοι νέκυες· ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει.
κοινὰ μέλαθρα δόμων αἰώνια, καὶ πατὴρ Αἰδης·

ξυνὸς χάρος ἄπασι, πένητί τε καὶ βασιλευσίν.
οὐ πολὺν ἀνθρώποι ζῶμεν χρόνον, ἀλλ' ἐπὶ καιρὸν
ψυχὴ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρω· ξὴ διὰ πάντας.

- 110 Μήτε κακοῖς ἄχθου, μήτ' οὖν ἐπαυάλλω χάερμη.
πολλὰ τοι ἐν βίῳ καὶ θαρσαλέοισιν ἄπιστα.
καίρῳ λατρεύειν, μηδ' ἀντιπνέειν ἀνέμοισι.
πῆμα, καὶ ἀχθομένοισι κακοῦ λύσις ἦλυθε, ἄφνω.

Μὴ μεγαληγορήσι τρυφῶν Φρένα λυσιπώδεις.

- 115 εὐεπὶν ἀσχεῖν, ἢ τις μάλα πάντας ἐνήσει.
ἔπλον τοι λόγος ἀνδρὶ τομώτερόν ἐστι σιδήρου.
ἔπλον ἐκάσῳ νείμε θεός· Φύσιν ἠερόφαιτον
ἔρνοι· πολλὴν ταχυτῆτ' ἀλκὴν τε λένουσι·
ταύροις δ' αὐτόχυτον κέρας ἐσλὶν· κέντρα μελίσσαις,

- 120 ἔμφυτον ἄλκαρ, ἔδακε· λόγος δ' ἔρυμ' ἀνθρώποισι.
τῆς δὲ θεοπνεύστου σοφίης λόγος ἐσλὶν ἀρίστος.
βέλτερος καὶ κέντρος ἔφυ σισσοφισμένος ἀνὴρ.
ἀγρὰ καὶ πόλιος σοφίη καὶ νῆα κυβερνᾷ.

Οὐχ ὅσιν κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἀδελκόν·

- 125 ἄλλὰ χρεὶ κακοεργὸν ἀποτροπιάσθαι ἀνάγκη.
πολλὰκι συνδνήσκουσι κακοῖς οἱ συμπαρέοντες.
Φαρῶν μὴ δέξῃ κλοπίμην ἀνδρῶν παραθήκην·
ἄμφοτέροις κλώπες, καὶ ὁ δεξιόμενος, καὶ ὁ κλέψας.

Μοίρας παισὶ νέμειν· ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη.

- 130 Ἀρχόμενος Φειδου πάντων, μὴ τέρμ' ἐπιδύης.
μὴ κλίνους θνητοῦ βέρον κατὰ μέτρον ἔλκει.

Κτήνος δ' ἦν ἐχθροῦ πίση καδ' ἑδὼν, συνέγειρεν.
πλεζόμενον δὲ βροτὸν καὶ ἀλίτρωπον οὐχ ὑπαλύεις.
βέλτερον ἀν' ἐχθροῦ τυχεῖν φίλον εὐμένεσσι.

- 135 ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν, ἔλκος τ' ἀκέσασθαι.
 μηδὲ τι θηρόεσρον δαΐση κρέας· ἀργίποσιν δὲ
 λείψανα λείπει κυσίν· θηρῶν ἅπο θῆρες ἔδουλοι.
 Φάρμακα μὴ τεύχειν· μαγικῶν βίβλων ἀπίχισθαι.
 νηπιάχων ἀπαλῶν μὴ ἄψῃ χειρὶ βιαία.
- 140 Φεῦγε διχασίας καὶ ἔριν, πολέμου προσιόντος.
 μὴ κακὸν εὖ ἔρξης· σπείρειν ἴσον ἔστί ἐνὶ πότῳ.
 Εργάζεσθαι, μοχθῶν ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύεις.
 πᾶς γὰρ ἀεργὸς ἀνὴρ ζῶει κλοπῖμων ἀπὸ χειρῶν.
 μηδ' ἄλλου παρὰ δαιτὸς ἔδοις σκυδάλισμα τραπέζης.
- 145 ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέοις ἀνύδριστα.
 εἰ δέ τις οὐ δαδάηκε τέχνην, σκιάπλοτα διακίβη.
 ἔστί βίω πᾶν ἔργον, ἑσπᾶν μοχθεῖν ἐθέλῃτα.
 κοιτύλιος εἰ πλώειν ἐθέλεις, εὐρεῖται θαλάσσια·
 εἰ δὲ γεωπονίην μεθέπειν, μακρὴ τοι ἄρουραι.
- 150 οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀγοράσιν εὐπετέες ἔργον,
 οὐδ' αὐτοῖς μακάρεσσι· πόσις δ' ἀρετὴν μέγ' ὀφέλλει.
 μύρμηκες, γαίης μικροτέρους προηλοιοπέτες οἴκους,
 ἔρχονται βιότοιο κεχηρμένοι, ἑσπῶτ' ἄρουραι,
 λήϊα κειράμενοι, καρπῶν πλήθουσιν ἀλωαίς·
- 155 οἱ δ' αὐτοὶ πυροῖο νεστριδὲς ἄχθος ἔχουσιν,
 ἢ κριθῶν· αἰεὶ δὲ φέρων φορέοντα διώκει,
 ἢ φέρεος ποτὶ χεῖμα βορὴν σφετέρην ἐπάγοντες,
 ἄτρυτοι· φῦλον δ' ὀλίγον τελέθει πολύμοχθον.
 κάμνει δ' ἡεροφῶιτις ἀριστοπένης τε μέλισσα.
- 160 ἢ πέτρης κοίλης κατὰ χηραμὸν, ἢ δονάκεσιν,
 ἢ δρυὸς ὠγυγίης κατὰ κοιλάδος, ἔνδοθι σίμβλων
 σμήνεσι μυριότρητα κατ' ἄλγιστα κηροδομοῦσα.

- Μὴ μείνης ἄγαμος, μὴ πως νῶνυμνος ὄλκαι.
 ὅς τι φύσει καὶ αὐτός· τέκε δ' ἔμπαλιν, ὥς ἐλοχεύθης
- 165 Μὴ προαγωγέυσης ἄλοχον σέο, τέκνα μιαινών·
 οὐ γὰρ τίλει παῖδας ὁμοίους μοιχικὰ λέκτρα.
 μητρυνῆς μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα λέκτρα γονῆς·
 μητέρα δ' ὥς, τίμα τὴν μητέρα ἵχνια βᾶσαν.
 μηδὲ κασιγνήτης ἐς ἀπώτροπον ἐλθέμεν εὐνὴν.
- 170 μηδ' ἐπὶ παλλακίστιν πατρός λεχέεσσι μιγείης·
 μηδὲ γυνὴ θείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθεν γαστρός,
 μηδὲ τεκούσα κυτὶ ρίψῃ καὶ γυψὶν ἔλαροι.
 μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὲ τέμνειν ἄρσενι κοῦρον.
 μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἐκύμων χεῖρα βάλοιο.
- 175 μηδ' ἀλόχοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἔλθοις.
 μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυρλοῖς χεῖλεσσι.
 μὴ παραβῆς εὐνας φύσεως ἐς κύπριν ἄφασμον.
 οὐδ' αὐτοῖς θύρεσσι συνεύαδον ἄρσενες εὐναί.
 μηδέ τι δηλότεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσασιντο.
- 180 μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ρεύσῃς ἀκάθεκτον.
 οὐ γὰρ ἔρωι θεός ἐστι, πάθος δ' αἰδήλων ἀπάντων.
 μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνιαι βαίνειν.
 σπέργε τέκν' ἄλοχον· τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρη,
- 185 καὶ πόσις ἢ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἀνδρίχα νεῖκος·
 μηδέ τις ἀμνήσλευτα βίη καύρησι μιγείη.
- Μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρημάτων οἰκάδ' ἀγασθαι,
 λατρεύειν δ' ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.
 ἴππους εὐγενέας διζέσθαι μὲν κατὰ οἶκον,
- 190 γαῖρους δ' ὑψιτέννας, αἳ τὰρ σκυλάκων παυκαρβείους·
 γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες·

οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφ' ἑνὸς ὅτι.

μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλαν ἄγεις, ἐπὶ πῆματι πῆμα.

Μηδ' ἀμφὶ κλεάνων συνομαίμωσιν εἰς ἕρην ἔλθοις.

195 Παισι δὲ μὴ χαλέπαινε τοῖς, ἀλλ' ἥπιος ἵσθι·

ἣν δέ τι παῖς ἄλγῃ, κωλύετω υἷα μητρός,

ἢ καὶ προσέυταται γενεῇς, ἢ δημογέροντις.

Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης·

μὴ κερυφὴν πλέξης, μήθ' ἄμματα λοξὰ κορύμβων.

200 ἄρσεσιν οὐκ ἐπέσκει κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.

Παιδὸς δ' εὐμέμφου φρουρεῖν νεότησιον ὤρν.

παιδοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενά μῆξιν ἔρωτος.

παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισιν·

μηδὲ μιν ἄχρη γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἑσθης.

205 κάλλος ἀνδρὶ στήθετον ἔφυ παίδων τοιέσσιν.

Συγγενέσι φιλότιτα νέμοις, ὅσῃ δ' ὁμόνοισιν.

αἰδεῖσθαι πολιορκιτάφους, εἶπεν δὲ γέροντιν

ἑδρῆς καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον

πρέσβυν ὁμήλικα πατέρ' ἰσάει τιμαῖσι γέροντι.

210 Γαστρός ὀφειόμενον δασμόν παρέχου θεράπονται.

δούλῳ ταχὶα νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.

στίγματα μὴ γράψῃς, ἐπονειδίζων θεράποντα.

δούλον μὴ βλάψῃς, τι κακηγορέων πρὸς ἀνακτα.

λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.

215 Ἀγνείη ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρός.

Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· ταῖα βιεῦντες

ζωὴν ἐκτελέουσ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδού.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΝΟΥΘΕΣΙΩΝ.

PSEUDO - PHOCYLIDIS

VERSUS

QUI APUD STOBÆUM SUNT
INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 2. Tit. XII.

Nectere parce dolos.

V. 5. Tit. XII.

Vera loqui semper, falsis abstinere cura.

V. 10. Tit. XII.

Vera loqui, nunquam testari falsa memento.

V. 11. Tit. XI.

Fidem semper fervare memento.

V. 43. Tit. XII.

Nec tibi mens aliud condat, quam lingua profatur.

V. 47. Tit. III.

Ne tibi cor inflent sapientia, robur, opesve.

Unus enim Deus est sapiens, divesque potensque.

V. 53. Tit. v.

Sume tibi affectus medios, nec grandia quære:
nam quidquid nimium est in nullos serviet usus,
immodicæque dapes vitiis alimenta ministrant.

V. 61. Tit. v.

Pulcher amor recti; Veneris, sine crimine non est.

V. 63. Tit. v.

Esse, loqui, potare, suo stent omnia fine:
optima res modus est: hunc transiliisse nocebit.

V. 65. Tit. XXXVIII.

Alterius lætis noli macrescere rebus.
 Invidia cælum vacat & gens tota Deorum;
 non Phœbi radiis majoribus invida Phœbe;
 non terra inferior cœli laquearibus altis;
 non amnes pelago: sed habent hæc omnia pacem.

V. 71. Tit. v.

Casti tibi placeant: factis te turpibus arce.

V. 81. Tit. IV.

Judicis arbitrium ignaris permittere noli:
 doctrinam doctus regit, artem conscius artis.
 Non capit indoctus sublimia doctrinarum.
 Qui didicere boni nil, mens obbrutuit illis.

V. 105. Tit. CXIX.

Omnia mors æquat. Solus Deus imperat umbris:
 & tam pauperibus sedes quam ditibus una est.

V. 116. Tit. III.

Telum homini ratio, ferro vel acutius ipso.
 Nam Deus iniecit cunctis animantibus arma:
 hinc avibus pennæ celeres, vis tanta leoni,
 spicula sunt apibus, sunt & sua cornua tauris,
 munimenta sui. Ast homini mens sola relicta est.
 Illa autem princeps sapientia, quam Deus afflat.
 Bellipotentibus antistant sapientipotentes.
 Rura, rates, urbes sapientia sola gubernat.

V. 203. Tit. v.

Limnibus thalami natas arcete, parentes,
 nec fecus innuptum finite extra claustra vagari:
 nam tenorum pudor, & gravis est custodia formæ.

ΝΑΥΜΑΧΙΟΥ

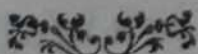
ΓΑΜΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

- Καλὸν μὲν δέμας ἀγνὸν ἔχειν, ἄδμητ' αὖτε μέμνειν
 παρθενικὴν, καθαρῶσι τ' αἰεὶ μελεδήμασι χαίρειν,
 μήτε βαρυτλήτων λαγόνων περὶ φόρτον ἄγουσαν,
 μήτε πόνον τρομέουσιν ἀγασίονον Εἰλειθυίης,
 5 ἀλλ' ἥσθαι βασιλείαν ἀΦαυρῶν θηλυτέρων,
 ψυχῆς ὄμμα Φαινόν ὑπὲρ βίοτοιο χέουσιν,
 ἔνθα γάμοι κεδνοὶ καὶ ἀληθέες, ἔνθα μιγῆσσι
 θεοπαισίοις ἐπέεσσι νοήματα Φαίδιμα τίλει.
 εἰ δέ σε καὶ ξυνοῖο πάθεις βίοτοιο κηχάνει,
 10 καὶ τοῦτο προδαίς ἐρέω, πῶς κρή σε περῆσαι
 τὸν πλοῦν, ὡς Φασιν, τὸν δεύτερον ἔμφρονι θυμῷ.
 Ἐσθω σοι πόσις εὖτος, ὃν ἂν κρῖνωσι τοκῆες.
 κἄν μὲν εἴ πινυτός, σὺ μακαρτάτη· εἰ δέ κεν ἄλλως
 ἀνέρα μοιρήται, φέρειν καὶ ταῦτον ἀνάγκη.
 15 ἀλλ' ἢν μὲν τις σοι πεπνυμένος, ὃ τίς κεν εἴπῃ,
 πείθεο· μὴδ' ἔστω βίος ἄνδιχα. γίγνεο δ' αὐτῷ
 μελιχίη, καὶ μᾶλλον ἔταν τι ἢ κῆδος ἱκάνη.
 ἀνδρὶ γὰρ ἀσχαλώνῃ παραίφασίς ἐστιν ἀκοίτις.
 λείπε δέ οἱ τὰ θυρήφι, τὰ καὶ δύναται πονέεσθαι.
 20 σοὶ δ' οἰκωφελὴ μελέτω, μέγαρόν τε φυλάσσειν.
 μηδὲ μιν ἐξέρεειν, τὰ μὴ θέμις ἐστὶ γυναικάς
 ἰδμεναι· εἰ δ' αὐτὸς σ' ἐθέλει συμφραδμόνα θεῖσθαι,
 σύνθεο μὲν τάχα μύθῳ, ἀμείβεο δ' ὀψέ, σὺν αὐτῷ

- Φραζομένη, καὶ μὴδὲν ὑπὸ σῆχος, μὴδὲ κέλευε
 25 σὴ βέβαιον ἴσῃτι· τὸ γὰρ τέλος ἐστὶν ἀφαιρόν.
 κουρίδιος πινυτῇ πόσις ἄρκιος, οὐδέ τ' ἐκείνην
 δεύτερος ἀθρήσει λεχέων ἐπὶ γυμναδεῖσαν.
 πρῶτα μὲν ἀφραϊνόητος ἀνάσχει, καὶ γὰρ ἀνάγκη
 πολλὰκι που καὶ νοῦσον ἀνάσχει κηδεμένη περ.
 30 ἴσχει δ' ἐν σπέρμοις τὰ σὰ κήδεα, μὴδ' ἀγέρευε
 πᾶσιν ὅσα πρήσσει, μὴδ' ἔννεπε πάντα τοκεῦσι.
 μούνη δ' ἀφραδέωλια πινυσσέμεν, ἀλλὰ κατ' αἶσαν.
 καὶ πινυτὸν δεδάκη ἐρεθιζέμεν ἀνέρα λῶσθαι·
 πολλὰκι δ' ἥπιος ἄνδρα καὶ ἄφρονα μῦθος ἔδειξεν.
 35 εἰ δ' ὀλοοῖς ἐτάροισιν ἐφεισπόμενος κακὸς εἴη,
 μὴ σὺ μὲν ἀνιπίσῃν κείνου, τέκος, εἰς ἑὸν ἑλθὼς·
 ἀλλ' ἐτάρους ὅτρυνε μετὰ σφίσι νείκεα βόλῃαι.
 ῥηιδίη δ' ὁδὸς ἦδε διακρίναι φιλότητα
 λευγαλέην, ἐτάροις δὲ φίλον καταθεῖσι γενέσθαι
 40 σὴ πινυτῇ. τίς γὰρ κεν ἔκων φίλον ἄφρονα θεῖτο;
 καὶ σὺ μὲν ὡς φίλον ἄνδρα καὶ ἀτρεκέως ἀγάπαζε.
 γνώτω δ' ἀμφαδίην καὶ σὸς πόσις, ὅτι γε τέκνα
 ἐκ θυμοῦ φιλέεις· ἐπεὶ οὐ τι γε τοῖος ἐτύχθη
 οἷος ἔχειν φιλότητα, καὶ ἦδεα πιστὰ δαῖναι.
 45 παρθενομὴ σὺ δ' ἄκουε, τὰ σε χρεὶ πάντα φυλάσσειν.
 μήτε φιλομμειδὸς μάλα γίγνεο, μήτε κατηφής.
 μήτ' ἔσο πάμπαν ἀεργός, ἄλλος δ' ἔχε καὶ πανοῦ ἔργον.
 μήτε κακὴ δμῶεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ
 φαίνεο. ῥήτεροι γὰρ αἶψά που πῆμα φέρονται.
 50 θάρσει δευδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἀνάκτες.
 ὀφθαίαν φιλότητας ἀνάκτει, πρὶν κεν ἀπ' ἄλλων

- εἰδείης ἐτύμως μελεδήματα καὶ νόον αὐτῶν.
 μήτε γραῦν ποτὲ σοῖσι κακὴν δέξαιο μιλάθροισ.
 πολλῶν γρῆες ἔπερσαν εὐκλίτα δάματα Φώτων.
 55 μὴδὲ μὲν ἀκριτόμυθον ἔταιρίσσαιο γυναῖκα.
 κεδνὰ κακοὶ φθείροντι γυναικῶν ἥδεα μῦθοι.
 μὴ σὺ ποτὲ χρυσῷ περιμαίνεις, μήτ' ἐπὶ δειρῆς
 παρφυρέην ὑάκινθον ἔχῃς, ἢ χλωρὸν ἴασπιν.
 χρυσὸς τοι κόνις ἐστί, καὶ ἄργυρος· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 60 λῶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφίδι θαλάσσης.
 πολλοὶ δ' ἐρρίφεται ποταμῶν παρὰ χεῖλυσιν αὐτῶς.
 εἴματα δ' εἰναλῆς ἐρυθαίνεται ἀμάχτι κόχλου·
 τοῖς ἐπεὶ τυσιόωσιν ἀλίφροισι, ἀλλὰ σὺ κόσμου,
 παρθένε, τιτύσιου μὴ δέεις, μὴδὲ κατόπισθον
 65 χειρὶ διακρίνουσα τήν ἀνγάζου μορφήν,
 μὴδὲ κόμης περίκλα πολυσχιδέας πλέεις σειρὰς,
 μὴδὲ μέλαινε τρεῖσιν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπαπᾶς.
 οὐ γὰρ ἑννευτέραις φύσις ὥπασεν ἡμιτέλειον
 μορφήν, ὅφρα καὶ ἄλλα περὶ χροὶ τεχνήσαιντο.
 70 πῶς δ' ἂν, κοῦρα, δύναιο δαήμενι Φωτὶ φανῆναι,
 θνητὸν ἐφημερὴ κομιδῇ χροῖα ποικίλουσα;
 ἐξ ἐτέρης ἐτέρην σε, καὶ ἄλλην ἄλλοτε λεύσσω,
 φαινομένην πολλῇσι μίαν μορφεῖσι γυναῖκα.

NAUMACHII

NUPTIALIA MONITA

H. GROTIUS INTERPRETE.

Pulchra quidem res est intacta in corpore casto
virginitas, animi sanctis exercita curis;
quæ nec onusta malis trahit ilia fessa laborum,
sæva nec immitis Lucinæ tela tremiscit.
Hanc sectata viam, veluti Dea, cætibus exflans
femineis, trans vitam humilem sua lumina mittit,
vera jugantur ubi connubia, fœtaque sanctis
vocibus interno gaudet mens conscia partu.
Quod si vita tibi placet hospita, providus horum
quæ fors ista trahit, monitis te ducere pergam,
ut portum cursu liceat tenuisse secundo.

Is tibi sit conjunx, quem diligere parentes.
Si fuerit sapiens, macta esto hoc munere cœli:
sin minus, hunc etiam ferre ac tolerare necesse est.
Si tibi vir prudens aliquid præceperit, audi,
nec tibi sit discors studium. Solare maritum
blanda, sed imprimis versant quàm pectora curæ:
quippe viro tristi conjunx est dulce levamen.
Quicquid agendum extra est, & res quæcunque virorum,
illi cederet domus tibi sit custodia cordi.
Quicquid non recte scit femina, quærere noli.
Sin te consiliùm sociam velit esse suorum,
sis voces audire celer, sed reddere tarda,
dispice cunctando. Nihil illum hortere rogesve
arbitrio fecisse tuo: res plena pericli est.

Quæ sapit, illa fatis primos sibi credat amores,
nec velit unquam oculis spectari nuda secundis.
Si videas peccare virum, fer; (ferre necesse est)
& tacitum cela, multum licet anxia, vulnus.
Pectore conde malum. Quid agat, vulgare caveto,
vir tuus, idque ipsos malis nescire parentes.
Ipsa mone errantem, sed quum molliſſima fandi
tempora. Sæpe bonos irritant aspera verba,
& duros mulcere datur sermone benigno.
Si flectat pravis conjunx tuus usus amicis
in pravum mores, tu ne fere jurgia contra:
ipſos inter ſe potius committe ſodales:
nec tibi, ſi ſapias, morboſum abrumperæ fœdus,
atque ad amicitias potiores vertere mentem,
durum adeo. Quis ſponte malis lætetur amicis?
Mendax abſit amor: tu puro corde maritum
dilige: tum quantæ tibi ſint ſua pignora curæ
conſpiciat conjunx: nec erit tam ferreus, ut non
& conſtante ſide & ſtabili tangatur amore.
Hæc quoque ſint, virgo, memori tibi mente reposita.
Nec nimia in riſum, triſti nec nubila vultu,
otia defugiens, moderatos fume labores.
Nec duro imperio ſervulos preme, nec tamen illis
te dederis facilem: patet indulgentia damnis:
ſecuros dominos metus & reverentia præſtant.
Externas fuge amicitias, niſi cognita quorum
ſint ſtudia & mores & vitæ totius ordo.
Improba quæ ſit anus, ſubeat tua teſta caveto:
ſtantes sæpe domos vertit maleſuada ſenectus.
Nec ſociam multi quæ ſit ſermonis adopta:
nam mala femineos perdunt conſortia mores.
Nec gravis incedas auro, nec jaſpide fulva

impedias collum, vel purpureo hyacintho.
Argentum atque aurum nihil est, nisi gleba. Lapilli,
quisquiliæ, & fluctus sunt purgamenta marini,
qualia flumineæ sunt multa in margine ripæ.
At, qua lana rubet, fanies de murice fluxit.
His sese ostentat vesana superbia: tu cur
ornamenta foris cupias adsciscere non est,
mirarive tuam speculo sub iudice formam,
aut suggesta comæ variis componere nodis,
aut oculos nigrore, genas aut pingere fuco.
Non ita femineum corpus natura creavit,
ut partem ipsa daret, pars exigeretur ab arte.
Nam qui sustineas sapientis ob ora venire,
alternis varians corpus mortale figuris?
discolor, ipsa tibi contraria, cui nova curius
& nova forma placet, nunquam potes una videri.

ΕΚ ΤΩΝ ΛΙΝΟΥ.

I.

Φράζο δὴ, σπουδὴν ἐνθυνάμενος δι' ἀκουῆς
 μύθων, ἡμετέρων, ἀτραπὸν περὶ παντὸς ἀλκῆς,
 κῆρας ἀπωσάμενος πολυσημόνας, αἳ τε βροτῶν
 ὄχλον ἀισιῶσαι, ἅταις περὶ πάντα πεδῶσι
 5 παντοδαίς, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματα ἔχουσαι.
 ταῖς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἰργεῖν Φυλακαῖσι νόοιο.
 οὗτος γὰρ σε καθαρμὸς ἀπὸ ἀμωλακίων ὀσιώσει,
 εἰ κεν ἀληθεῖη μισθὸς ὅλον γένος αὐτῶν.
 κηδὺν μὲν πρώτιστον αἰσχροῦν δώτειραν ἀπάντων,
 10 ἣν ἐπιθυμία ἠνιοχέει μάργοισι χαλινοῖς.

II.

Ελπίσθαι χρητὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστι οὐδὲν ἀελπίον.
 ῥάδιον πάντα θεῶν τελέσαι, καὶ ἀνήμετον οὐδέν.

L I N I

H. GROTIUS INTERPRETE.

I.

Certius ut veri possis insistere callem,
imbue sollicitas nostris sermonibus aures,
ut procul immanes Furias de pectore pellas,
quæ pœnis vincere solent genus omne profanum,
indutæ varias mendaci corpore formas:
has arcere vigil mentis custodia debet:
hoc etenim te rite sacrum iustiale piabit,
si potes ex animo pestes odisse nefandas,
quarum prima, malis, & maxima causa, voluptas;
quam laxis agitat frænis furiosa cupido.

II.

Omnia sunt speranda, nihil sperare negatum:
nam nihil est, quod non valeat divina potestas.

ΠΑΝΤΑΣΙΔΟΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

I.

Πειν' ἄγε δὴ καὶ πῖν'· ἀρετὴ νυ τις ἔστι καὶ αὐτῇ,
 ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖστον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνη
 εὖ καὶ ἐπιστιμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα κελύξῃ.
 ἴσον θ' ὅς τ' ἐν δαιτὶ καὶ ἐν πολέμῳ θοὸς ἀνὴρ
 5 ὑσμίνης διέπων ταλαπειθέας, ἔνθα τε παῖροι
 θαρσαλέοι τελέθουσι, μένουσί τε θούρον Ἀρχαί·
 τοῦ κεν ἐγὼ θεῖμην ἴσον κλέος, ὅς τ' ἐνὶ δαιτὶ
 τέρπηται παρῶν, ἅμα τ' ἄλλον λαὸν ἀνώγει.
 οὐ γάρ μοι ζῶειν γε δοκεῖ βροτός, ἢ βιῶναι
 10 ἀνθρώποιο βίον ταλασίφρονος, ὅς τις ἀπ' οἴνου
 θυμὸν ἐρητύσας, πίνει ποτὲν ἄλλο νεόφρων.
 εἷνος γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ,
 ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν αἰοδῆς.
 ἐν μὲν γὰρ θαλῆς ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
 15 ἐν δὲ χοροῖτυπῆς, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλόγητος.
 τῷ σε χρεὶ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὖφρονι θυμῷ
 πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον, ἢ ὅτε γῦπα,
 ἥσθαι πλημμύρονα, λελησμένον εὖφροσυνάων.

II.

Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἀρίστον,
 ἀγλαός, ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν αἰοδαί,
 πάντες δ' ὀρχηθμοί, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότιτες·
 πᾶσας δ' ἐκ κραδῆς ἀνδρῶν ἀλαπάξει ἀνίας
 5 πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χερσίων.

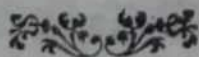
III.

Τοῦ κείνου κρητῆρα μέγαν χριστοῦ Φαινόν,
σύνωφους αἰνύμενος θαμέας ποτὶν ἡδὺν ἔπεινε.

ΡΙΑΝΟΥ.

Ἡ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἀμαρτίνουι πελόμεσθα
ἀνθρώποι, φέρομεν δὲ θεῶν ἐπερόβρωτα δῶρα
ἀφραδέϊ κρηδίῃ. βίοτοις μὲν ὅς κ' ἐπιδειυῖς
σπρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπλει,
5 ἀχνύμενος· σφετέρῃν δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀνίστα,
οὐδὲ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδὲ τι εἴηαι,
ἔβριγώς, ὅταν ἄνδρες ἐχελιδάνοι παρῶσι
καὶ οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφείῃ καὶ οἴζυς.
ὅς δ' ἐκεν εὐοχθῆσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὁπάσῃ

- 10 καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὐνεκα γαῖαν
ποσσὶν ἐπισπείθει, θνητοὶ δὲ οἱ εἰσὶ τοκήες.
ἀλλ' ὑπεροπλήῃ καὶ ἀμαρτωλῇσι νόοιο
ἴσα Διὶ βρομέει, κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένια ἴσχει,
καὶ περ ἑὼν ὄλβιος· μῆνεται δ' εὐπνηχὺν Αἰθήνην,
15 ἢ τίς τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται Οὐλύμπόνδε,
ὥς κα μετ' ἀθανάτοισι ἐναρίθμιος εἰλαπινάξῃ.
ἢ ὁ Ἄγρ' ἀπαλοῖσι μετατρωχῶσα πῶδεςσιν
αἰετὴς ἐν κεφαλῇσιν ἀνώϊστος καὶ ἄφαιλος,
ἄλλοτε μὲν γράκησι νεωτέρῃ, ἄλλοτε δ' αὐτὴ
20 ὀπλοτέρῃσι γρηῦς ἐφίσταται ἀμωλακήσιν,
Ζηνὶ θεῶν κρείοντι, Δίκη τ' ἐπὶ ἥρα φέρουσα.

ΕΥΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

I.

Πολλοὺς ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως·
 ὁρθῶς δ' ἀντιλέγειν, οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει,
 καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἰς ὃ παλαιός
 » Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦν' ἐστὶν, ἐμοὶ δὲ τὰδε. »

II.

Τοὺς ξυνοῦς δ' ἂν τις πείσαι τάχιστα λέγων εὖ,
 οἷπερ καὶ βράσις εἰσι διδασκαλίας.

III.

Πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τόλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι·
 χωρὶς δὲ, βλαβερὴ, καὶ κακότητα φέρει.

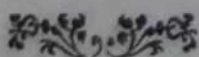
IV.

Πολλοὺς ἀνθρώπων ἔργη νέον ἐξεκάλυψε
 κρυπτόμενον, μανίας πούλῳ χρεϊότερον.

V.

Φημι πολυχρονίην μελέτην ἔμεναι, φίλε· καὶ δὴ
 ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.

I.

Ωμοσεν. ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ἔρκους μὴ δύνειν οὐκ' εἰς ἀθανάτων.

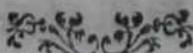
II.

Καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὅσσα καρήατι τῆμος ἔδωκα,
Ξάνθε, σὺν εὐδόμοις ἄδρ' ἀλίπη στεφάνοις,
ἄπνοα πάντ' ἐγένοντο παραχρῆμα· ὅσα τ' ὀδύνας
ἔνδοθι, νεικίραν τ' εἰς ἀχάριστον ἔδωκα,
καὶ τῶν οὐδὲν ἔμεινεν εἰς αὖριον. ὅσα δ' ἀκουαῖς
εἰσεθέμην, ἔτι μοι μῦθον παρῆσσι γάδε.

III.

Αἰεὶ τοῖς μύθοις μύθος διδοῦσι θεοί.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ.

Οἶνός τοι πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὐτ' ἂν ἐς ἄνδρα
 ἔλθῃ· κυμαίνει δ', οἷα Λίβυσσαν ἄλλα
 Βορρᾶς ἢ Νότος· τὰ δ' καὶ περρυμμένα φαίνει
 βυσσόθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πᾶν ἑτίναξεν ὅσον.

MENEKRATOUS ΣΑΜΙΟΥ.

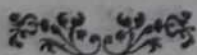
I.

Γῆρας ἐπ' αὖν μὲν ἀπῆ, πᾶς εὐχεται· ἦν δέ ποτ' ἔλθῃ,
 μέμψεται· ἔσθι δ' αἰεὶ κρεῖσσον ὀφειλόμενον.

II.

Εἴ τις νεωτάτος ἦν εὐχεται, ἄξιός ἐστι
 γηρασθῆναι πολλὰς εἰς ἐτέρω δικάδας.

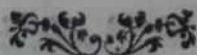
ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Ποῖν τις βίοτοιο τάμη τρίτον; εἰν ἀγορῇ μὲν
 νείκεα καὶ χαλεπαὶ πρήξεις· ἐν δὲ δόμοις
 Φρονίδες· ἐν δ' ἀγροῖς κκμάτων ἄλις· ἐν δὲ θαλάσῃ
 τάρβος. ἐπὶ ξείνης δ', ἣν μὲν ἔχῃς τι, δέος·
 5 ἣν δ' ἀπορῆς, ἀνιηρόν. ἔχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος
 ἔσσεαι. οὐ γαμέεις; ζήσῃ ἐρημότερος.
 τέκνα, πόνοι· πῆρωσις, ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
 ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ' ἐμπαλιν ἀδρανέες.
 ἣν ἄρα τοῖνδ' οὖοῖν ἐνός αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
 10 μηδέποτε, ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τυγνόμενον.

ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΥ.

Παντοῖον βίοτοιο τάμης τρίτον. εἰν ἀγορῇ μὲν
 κῦδεα καὶ πινυταὶ πρήξεις· ἐν δὲ δόμοις
 ἄμπαυμ'· ἐν δ' ἀγροῖς Φύσιος χάρις· ἐν δὲ θαλάσῃ
 κέρδος. ἐπὶ ξείνης, ἣν μὲν ἔχῃς τι, κλέος·
 5 ἣν δ' ἀπορῆς, μόνος οἶδός. ἔχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
 ἔσσεται· οὐ γαμέεις; ζῆς ἔτ' ἐλαφρότερον.
 τέκνα, πόθος· ἄφρονις ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
 ῥωμαλέαι· πολιαὶ δ' ἐμπαλιν εὐστεβέες.
 οὐκ ἄρα τῶν διστῶν ἐνός αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
 10 μηδέποτε, ἢ τὸ θανεῖν. πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίον.

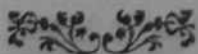
PANYASIDIS HALICARNASSÆI

INTERPRETE H. GROTIŌ.

I.

Quin bibis, ô hospes? non est hæc infima virtus,
 appositis dapibus calices educere multos
 artis ad ingenium, atque alios ad pocla vocare.
 Et mensa pariter robur spectatur & armis:
 namque ut confertos ductor ruit acer in hostes,
 quamvis late alii trepident & bella paveant:
 talis & ille mihi (levior nec gloria) latus
 qui conviva sedens alios ad gaudia cogit.
 Ille mihi vita penitus caruisse videtur,
 aut certe minime vitalem ducere vitam,
 qui vinum fugiens aliis se potibus implet.
 Prima hominum generi data sunt bona, flamma merumque.
 Pulsa mero longe cedunt mala: carmina vivunt.
 Namque fui partem vino tribuere venustas,
 & jocus, & festivus amor, mollesque choreæ.
 Mente igitur grata Bacchi complectere munus,
 & bibe, ne ventrem stipans dape, vulturis instar,
 affideas mensæ, læta dulcedinis experts.

RHIANI

CARMEN

H. GROTIUS INTERPRETE.

Dedita gens vitiis homines sumus, ipsaque Divum
munera, & alternas fortes corrumpimus, ante
corruptis animis. Hic quem gravis urget egestas
innumera in superos audet convicia, mæsto
corde fremens: premit & vires animique vigorem
degener: hunc aliquid facere aut memorare parantem
impediunt segnisque pudor vultusque potentum:
mæror edax, pavidæque habitant in pectore curæ.
Est alius, cui divitias, cui nobile regnum
dat Deus; hic vix se terris incedere credit,
vix se mortali meminit de sanguine natum,
tantum corda tument: parvus licet, erigit altum
supposita cervice caput: fulmenque Tonantis
jam sibi, jam thalamos audet spondere Minervæ:
aut fertur sublime, viamque affectat Olympo,
dulcibus ut possit mensis accumbere Divum.
Interea, sperata prius spectataque nulli,
lentos certa gradus, sedet ipso in vertice Pœna,
& vel animum simulans culpis juvenilibus instat,
vel culpas sequitur veteres, mentita-puellam,
Justitiæ magnique Jovis mandata capeffens.

EVENI PARII

AB HUGONE GROTIO CONVERSA.

I.

Sunt quibus is mos est, nullo ut discrimine contra dicere, non etiam dicere recta velint.

His ego censuerim vetus hoc debere reponi:
„Illa tibi placeant, dum magis ista mihi.“

II.

Rem bene si dicas, prudentes flectere paucis
est tibi: sunt etenim ductilis ingenii.

III.

Andere egregium est atque utile, si sapere adlit:
abjunctum clades & mala ferre solet.

IV.

Ira & quae penita cordis sub sede latebant,
tormentum gravius quam furor, exterebrat.

E CALLIMACHI

ELEGIA

FRAGMENTUM AB H. GROTIO CONVERSUM.

II.

Infudi quæcunque meis unguenta capillis,
& quæ temporibus florea ferta dedi,
omnia nunc sine honore jacent: nec tradita quæ sunt
dentibus, ingratus quæ sibi venter habet,
altera lux novit. Sed si qua fidelibus hausi
auribus, hæc mecum non peritura manent.

ERATOSTHENIS

ELEGI AB H. GROTIO CONVERSI.

Tantumdem flammæ vinum valet: atque ita versat
quem subiit, Libyrum seu mare fert Aquilo,
aut Notus imbricitor. Mentis secreta recludit,
ex imis animum sedibus excutens.

POSIDIPPI ET METRODORI

DE VITÆ INCOMMODIS ET COMMODIS

CARMINA

INTERPRETE RAYMUNDO CUNICHIO.

Quod mihi jam vitæ placeat genus? & fora fervent
litibus, & curis mæret onusta domus.

140 POSIDIPPI ET METRODORI.

Rura labor, terror maria infidet. Urbe paterna
 si procul externos mens sit adire lares,
 ditem anget graviter fervanda pecunia, egentem
 nuda & inops anget pauperies gravius.
 Duxeris uxorem; curarum millia duces
 multa domum: nolis ducere; solus eris.
 Sit proles; curis patrem enecet: orbus at idem,
 mancus eris, cen sit pars tibi demta tui.
 Mente caret juvenis: postquam sapientia venit
 fera, sibi queritur genua labare senex.
 Et vitam optamus? multo est fors optima, nunquam
 vel nasci, primo vel periisse die.

Quod mihi non vitæ placeat genus? & fora laudem,
 & requiem fesso præbet amica domus.
 Rura petis; animos oblectant rura: per altum
 is mare; longinquo a litore lucra refers.
 Quum peregre es, dives, poteris clarescere: pauper,
 pauperiem solus noveris ipse tuam.
 Duxeris uxorem; gnatis augebere: caelebs
 si fueris, nullo colla premere jugo.
 Dulce patri gnati circum oscula; sed tamen orbi
 patris sollicito corda timore vacant.
 Et senium, & viridem possum laudare juventam:
 nam juvenis præstat robore, mente senex.
 Et vitam culpas? vitæ genus elige quodvis;
 quippe vides multis omnia plena bonis.

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

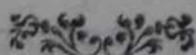
Τ Μ Ν Ο Σ Ε Ι Σ Δ Ι Α

Κυδισί' ἀθανάτων, πολυώνυμε, πατρικατὲς αἰεὶ
 Ζεῦ, φύσεως ἀρχηγέ, νόμου μέτα πάντα κυδερῶν,
 χαῖρε· σὲ γὰρ πάντεςσι δέμις θνητοῖσι προσαυδᾶν.
 ἐκ σοῦ γὰρ γένος ἐσμέν, ἱὴς μίμημα λαχόντες
 μῦνον, ὅσα ζῶσι τε καὶ ἔρπει θνήτ' ἐπὶ γαῖαν.
 τῷ σε καδυμνήσω, καὶ σὸν κράτος αἰὲν αἰέσω.
 σοὶ δὴ πᾶς ὁδε κόσμος ἐλισσόμενος περὶ γαῖαν
 πείθεται, ἥ κεν ἄγης, καὶ ἐκὼν ὑπὸ σείῳ κρατύνεται.
 τοῖον ἔχεις ὑπεργλὸν ἀνικητοῖς ἐνὶ χερσὶν
 αἰμφῆκη, πυρόεντα, αἰεζώοντα κεραυνόν.
 τοῦ γὰρ ὑπὸ πληγῆς φύσεως πάντ' ἐρύγασιν,
 ᾧ σὺ κατευθύνης καινὸν λόγον, ὅς διὰ πάντων
 φοιτᾷ, μινύμενος μεγάλῃς μικροῖς τε φάεσσιν.
 ὅς τόστος γενναῶς ὑπατος βασιλεὺς διὰ πάντος -

- - - - -
 οὐδέ τι γίγνεται ἔργον ἐπὶ χθονὶ τοῦ δίχρα, δαῖμον,
 οὔτε κατ' αἰθέριον θεῖον πέλον, οὔτ' ἐνὶ πόσῳ,
 πλὴν ὅποσα βέβρουσι κακοὶ σφετέρῃσιν ἀνοίαις·
 ἀλλὰ σὺ καὶ τὰ περισσὰ ἐπίσπασαι ἄργια θεῖναι,
 καὶ κοσμεῖς τὰ ἄκοσμα, καὶ οὐ φίλα σοὶ φίλα ἐστί·
 ὥδε γὰρ εἰς ἐν ἁπάντα συνήρμακας ἐσθλὰ κακοῖσιν,
 ὥσθ' ἕνα γίγνεσθαι πάντων λόγον αἰὲν ἐόντα,
 ἐν φεύγοντες ἔωσιν, ὅσοι θνητῶν κακοὶ εἰσι,

δύσμοροι, οἳτ' ἀγαθῶν μὲν αἰεὶ κλῆσιν ποθέοντες,
 οὐτ' ἐσπαύσιν θεοῦ κοινὸν νόμον, οὔτε κλύουσιν,
 ὧ κεν πειθόμενοι σὺν νῷ βίον ἐσθλὸν ἔχοιεν.
 αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἀνευ καλῷ ἄλλος ἐπ' ἄλλα,
 οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σπουδὴν δυσέριστον ἔχοντες,
 οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνας τετρακκίμενοι οὐδενὶ κόσμῳ,
 ἄλλοι δ' εἰς ἀνεσιν, καὶ σώματος ἡδέα ἔργα,
 σπεύδοντες μάλα πάντων ἐναντία τῶνδε γενέσθαι.
 ἀλλὰ Ζεῦ πάντῳ, κελαινεφές, ἀρχικέλευνι,
 ἀνθρώπους ῥύοιο ἀπειρασίνης ἀπὸ λυγρῆς,
 ἦν σὺ, πάτερ, σκίδατον ψυχῆς ἄπο, δὸς δὲ κυρῆσαι
 γνώμης, ἥ πίσυρος σὺ δίκης μέγα πάντα κυβερνᾷς,
 ὅφρ' ἂν τμηθέντες ἀμειβώμεσθαι σε τιμῇ,
 ὕμνουںτες τὰ σά ἔργα διηγεῖς, ὥς ἐπέοικε
 θνητὸν εἶναι· ἐπεὶ οὔτε βροτοῖς γέρας ἄλλο τι μείζον,
 οὔτε θεοῖς, ἢ κοινὸν αἰεὶ νόμον ἐν δίκῃ ὕμνεῖν.

CLEANTHIS

HYMNUS AD JOVEM

JACOBO DUPORTO INTERPRETE.

Magne pater Divum, cui nomina multa, sed una
omnipotens semper virtus, tu Juppiter auctor
naturæ, certa qui singula lege gubernas,
rex, salve! Te nempe licet mortalibus ægris
cunctis compellare: omnes tua namque propago
nos sumus, æternæ quasi imago vocis & echo
tantum, quotquot humi spirantes repimus. Ergo
te cantabo, tuum & robur sine fine celebrans.
Quippe tuo hic totus, terram qui circuit, orbis
paret, quoquo agis, imperio, atque obtemperat ultro.
Invictis telum manibus tibi tale ministrum
anceps, ignitum, hand moriturum denique fulmen:
ictu etenim illius tota & natura tremiscit:
illo & communem rationem dirigis, & quæ
mundi agitat molem, magno se corpore miscens.
Tantus tu rerum dominus, rectorque supremus:
nec sine te factum in terris, Deus, aut opus ullum
æthere nec dio fit, nec per cœrula ponti,
errore acta suo nisi quæ gens impia patrat:
confusa in sese tu dirigis ordine certo:
auspice te ingratis & inest sua gratia rebus
felice harmonia. Tu scilicet omnia in unum
sic bona mista malis compingis, ut una resurgat
cunctorum ratio communis & usque perennans,
quam refugit spernitque hominum mens læva malorum.
Heu miseri! bona qui quærunt sibi semper & optant,

divinam tamen hanc communem & denique legem
nec spectare oculis, nec fando attendere curant:
cui si parerent, poterant traducere vitam
cum ratione & mente bonam: nunc sponte feruntur
in mala præcipites, trahit & sua quemque voluptas.
Hunc agit ambitio laudisque immensa cupido;
illum & avarities & amor vesanus habendi;
blanda libido alium, Venerisque licentia dulcis;
sic alii tendunt alio in diversa ruentes.
At tu, Juppiter alme, tonans in nubibus atris,
da sapere, & mentem miseris mortalibus aufer
insanam: hanc tu pelle, pater: da apprehendere posse
consilium, fretus quo tu omnia recte gubernas:
nos ut honorati pariter tibi demus honorem,
perpetuis tua facta hymnis præclara canentes,
ut fas est homini: nec enim mortalibus ullum
nec superis majus poterit contingere donum,
quam canere æterno communem carmine legem.

TRADUCTION

DE

L'HYMNE DE CLEANTHE

PAR Mr. DE BOUGAINVILLE.

Pere & maître des Dieux, auteur de la Nature,
Jupiter, ô sagesse ! ô loi sublime & pure !
unité souveraine à qui tous les mortels
sous mille noms divers élèvent des autels ;
je t'adore, nos cœurs te doivent leur hommage,
nous sommes tes enfans, ton ombre, ton image :
& tout ce qui respire animé par tes mains,
à célébrer ta gloire invite les humains.
Béni sois à jamais ! ma voix reconnoissante
consacre ses accens à ta bonté puissante :
tu régis l'Univers. Ce tout infini
qui renferme la terre en son immensité,
ce tout harmonieux, émané de toi-même,
s'applaudit d'obéir à ton ordre suprême ;
ton souffle intelligent circule en ce grand corps,
en féconde la masse, en meut tous les ressorts ;
la foudre étincellante en ta main redoutable
porte un effroi vengeur dans l'ame du coupable.
Présent à tous les tems, tu remplis tous les lieux,
la Terre, l'Océan, le Ciel t'offre à mes yeux.
Tout dérive de toi, j'en excepte nos vices,
nos injustes projets, nos fureurs, nos caprices ;
par toi l'ordre naquit du Chaos étonné ;
chaque être tient le rang par toi seul assigné :

K

par toi des élémens la discorde est bannie,
& des biens & des maux la constante harmonie,
les enchaînant entre eux par un secret lien,
forme de leur accord un monde où tout est bien.
L'homme insensé, qu'aveugle un jour perfide & sombre,
cherche par tout ce bien & n'en saisit que l'ombre;
ta loi seule, ta loi, vrai flambeau des humains,
de la félicité leur montre les chemins.
Mais l'un dort inutile au sein de la paresse,
l'autre boit de Vénus la coupe enchanteresse:
de la soif des grandeurs cet autre est dévoré,
ou sèche auprès de l'or dont il est altéré.
Grand Dieu, pere du jour & maître du tonnerre,
du crime & de l'erreur daigne purger la terre,
affranchis la raison du joug de ses tyrans,
parle, laisse entrevoir aux mortels ignorants
des éternelles loix le plan sage & sublime.
Puisse alors de nos cœurs le concert unanime
te rendre un pur hommage égal à tes bienfaits,
& digne enfin de toi, s'il peut l'être jamais.
Ame de l'Univers, Dieu, par qui tout respire,
qu'à célébrer ton nom le monde entier conspire;
que la terre à l'envi s'unisse avec les cieux:
c'est le devoir de l'homme & le bonheur des Dieux.

INNO DI CLEANTE

A GIOVE

TRADOTTO IN VERSI ITALIANI

DA GIROLAMO POMPEI

GENTILUOMO VERONESE

O glorioso fra gli eterni, in guise
molte nomato, onnipossente ognora,
tu che, tutto con legge governando,
de la natura sei principio e duce,
salve, o Giove; però che gli nomin tutti
dritto è ben, che a te volgan le parole;
che siam tua stirpe, e solo noi, fra quanti
vivon mortali e muorvon su la terra,
lo imitar de la voce abbiain scritto.
Quindi con inni io loderotti, e sempre
canterò tua possanza. Obbediente
a te rendesi già, dovunque il traggi,
questo ciel tutto, che al suol gira intorno,
e volentieri governar si lascia
da la tua forza: tal ministro, aguzzo
d' ambo le parti, ardente, e sempre vivo
il fulmin hai ne l' invincibil mano;
però che tutte inorridiscon sotto
de' colpi tuoi le cose di natura,
e una favella, che da ognun s' intende,
tu con esso indirizzi; ed esso scorre

*pur fra le cose tutte, a grandi misto
e a piccioli fulgori. Un tanto e sommo
sendo tu regnator per ogni loco,
uè in terra, o Nume, senza te, nè sopra
de l' etereo divin polo, nè in mare
opra fassi veruna, eccetto quante
di propria insania lor fanno i malvagi.
Ma tu comporre ciò ben anche sai
che troppo eccede, e ciò che d'ornamento
è privo, adorno rendi, e torni amico
ciò che amico non è; che in tal concerto
tutte unisti a le ree cose le buone;
onde di tutte un ordine si forma,
che sempre dura, e che lusinga, fuggendo,
quanti sono malvagi in fra i mortali.
Miseri! che pur sempre desiosi
d'acquistar beni, la comun di Dio
legge nè ascoltan nè guardano, a cui
rispondendo con senno, aver felice
potrebber vita: ma, scevri dal bello,
corron essi chi ad un chi ad altro oggetto,
quasi per la gloria da un ardor portati
che mal soffre contrasto, e quali, senza
onesto modo alcun, volti a le frodi,
e quali pure a l' ozio ed a' soavi
piacer del corpo; ed a gran passi in vece
s' affrettano a produr contrari effetti.
Ma tu, che aduni gli atri nembi, o Giove,
e il fulmin tratti, ed ogni don dispensi,
gli nomin libera tu da la funesta
trista ignoranza, e la disperdi, o padre,
da l' alme, e loro di trovar concedi*

*quel consiglio, in cui tu fidando, reggi
con giustizia ogni cosa; onde onorati
sia che a vicenda ti rendiamo onore,
l'opere tue sempre laudando, come
a chi mortale sia far si conviene;
che a gli uomini, e a gli Dei verun più grande
onore altro non v'ha; che giustamente
l'ordin sempre laudar de l' Universo.*

ΗΣΙΟΔΟΥ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

- Οὐκ ἄρα μόνον ἦν ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
 εἰσι δ' αὖ· τὴν μὲν κεν ἐπακινήσει νοήσας·
 ἢ δ' ἐπιμωμητὴ· διὰ δ' ἀνδρῶν θυμὸν ἔχασιν,
 ἢ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ ὄφρην ὀφείλει,
 5 σχετλίη· οὐ τις τήν γε Φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
 ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βλάπτειν.
 τὴν δ' ἑτέραν προτέρην μὲν ἐγένετο Νυξ' ἐρεβεννῇ,
 θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑπὸ γούνοισιν, αἰθέρι καίων,
 γαίης ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσιν, πολλὸν ἀμείνω·
 10 ἢ τε καὶ ἀπάλαμιν περ ὁμῶς ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.
 εἰς ἕτερον γὰρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων
 πλούσιον, ὃς οὐ πύθει μὲν ἀρόμεναι ἢ δὲ φυτεύειν,
 οἶκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δὲ τε γείτονα γείτων,
 εἰς ἄφρονά σπεύδοντ'· ἀγαθὴ δ' ἔρις ἦδε βροτοῖσι.
 15 καὶ κεραμεῖ κεραμεὺς κατέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
 καὶ πλωχὸς πλωχῷ φρονέει, καὶ αἰδὼς αἰδῶ.
 Ω Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῶ ἐνικάρθεο θυμῷ·
 μηδὲ σ' ἔρις κακόχρητος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
 νείκε' ὀπιπλεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν εὐνοῖα.
 20 ὦρ' γὰρ τ' ἀλίγη πέλειται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
 ᾧ τιμὴ μὴ βίος ἔγδον ἐπιεταγὸς κατάκειται
 ὠραῖος, τὸν γὰρ φέρει, Δημήτερος ἀκλήν,
 τοῦ κεκορησάμενος νείκεα καὶ ὄφρην ὀφείλοισ
 κλήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' οὐκ ἔτι δεύτερον ἔσται

- 25 ὥδ' ἔροιν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νῆκος
 ἰθείης δίκης, αἱ τ' ἐκ Διὸς εἰσιν ἀρίσται.
 ἦδ' ἂν μὲν γὰρ κληρὸν ἰδυσσάμεθ'· ἀλλὰ τὰ πολλὰ
 ἀρπάζων ἐφέρεις, μέγα κυοκίτων βασιλῆας
 δωροφάγους, οἱ τήνδ' ἐκ δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι·
- 30 νήπιοι· οὐδὲ ἴσασιν ὅσω πλέον ἥμισυ πάντος,
 οὐδ' ὅσον ἐν μαλαχῇ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.
 κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
 ῥηϊδίως γὰρ κεν καὶ ἐπ' ἡματι ἐργάσαιο,
 ὥστε σὲ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν εὔναια.
- 35 αἰψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθείς,
 ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
 ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ἄνθρωπον,
 ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀκυλομήτης.
 τούνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κῆρα λυγρὰ.
- 40 κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖθις εὖς παῖς Ἰαπετιοῖο
 ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς πατρὶς μητιόεντος
 ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λατὼν Δία τερπικέρευνον.
 τὸν δὲ χολωσάμενος κατέβη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
- Ἰαπετιονίδ' ἀνάντων πέρι μῆδεα εἰδώς,
- 45 χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ὑπερπεύσας,
 σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένουςι.
 τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ᾧ κεν ἀπαντες
 τρέπῃναι κατὰ θυμόν, ἐὼν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
- Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
- 50 Ἡφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιιστα
 γαῖαν ὕδ' ἐφύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν,
 καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὧπα εἴσκειν

παρὰθινιῆς καλὸν εἶδος ἐπὶήρατον· αὐτὰρ Αἰθῆνην
 ἔργα διδασκόμεναι, πολυδαίδακλον ἰσθὺν ὑφαίνειν·
 55 καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῇν Ἀφροδίτην,
 καὶ πέσον ἀργαλέον, καὶ γυναικόεους μελεδῶνας·
 ἐν δὲ θέμειν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 Εἰρμείην ἥνωγε διάκλειον Ἀργειφόνην.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο Διὶ Κρονίῳ ἀνακτὶ.
 60 κούτικα δ' ἐν γαίῃς πλάσσε κλυτὸς Ἀμφιγυγίης
 παρθένω αἰδοίῃ ἱμελον, Κρονίδεω διὰ βουλῆς·
 ζῶσι δὲ καὶ κόσμιτε θεὰ γλαυκῶπις Αἰθήνη·
 ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτες τε θεαί, καὶ πότνια Πειθώ
 ὄρμους χρυσεύς ἔδισαν χροί· ἀμφὶ δὲ τήν γε
 65 ὄραι καλλίνομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
 ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι δακτύλος Ἀργειφόνις
 ψεύδεά σ', ἀμυλίους τε λόγους, καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 τεύξει, Διὸς βουλῇσι βαρυκλύπου· ἐν δ' ἄρα Φωνὴν
 θῆκε θεῶν κίρυξ, ἐνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
 70 Πανδῶρεν· ὅτι πάντες Ολύμπια δώματ' ἔχοντες
 δῶρον δώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφειήσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσαν,
 εἰς Επιμηθεά πέμπε πατὴρ κλυτὴν Ἀργειφόνην
 δῶρον ἄγνοια θεῶν, ταχὺν ἄγγελον. οὐδ' Επιμηθεύς
 75 ἐφράσαθ' ὥς οἱ εἶπε Προμηθεύς, μήποτε δῶρον
 δεῖξασθαι παρ Ζηνὸς Ολυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμψειν
 ἔξοπίσω, μή που τι κακὸν θνητοῖσι γένοιτο.
 αὐτὰρ ὁ δεξιόμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.
 πρὶν μὲν γὰρ ζῶεσθαι ἐπὶ χθονὶ Φῦλ' ἀνθρώπων
 80 νόσφιν ἄτερθε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,

- νοῦσαν τ' ἀργαλέον, αἳ τ' ἀνδράσι κῆρας ἔδωκαν.
 ἀλλὰ γυνὴ χεῖρεσσιν πίθου μέγα πῶμα ἀφελούσα
 ἐσκέδασ' ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κῆδεα λυγρὰ.
 μούνη δ' αὐτόθι Εὐπίς ἐν ἀρκήκιοισι δόμοισιν
 85 ἔνδον ἔμεινε πίθου ὑπὸ χεῖρεσσιν, οὐδὲ θυράζε
 ἐξέπλη· πρόσθεν γὰρ ἐπέμειλε πῶμα πίθοιο.
 ἀλλὰ δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάλκται.
 πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θαλάσσια·
 νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἢ δ' ἐπὶ νυκτὶ
 90 αὐτόματτοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρονται
 σιγῇ, ἐπεὶ Φωνὴν ἐξήλετο μητιέτα Ζεὺς.
 οὕτως οὐ τι πού ἐστι Διὸς νόον ἐξαλείψαι.
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκαλέσσω
 εὖ καὶ ἐπιστάμενός· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ διαλέοιο σῆσιν.
 95 Ὡς ὁμῶς γεγάασι θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,
 χρύστεν μὲν πρῶτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων
 ἀθάνατοι πόμπησιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
 οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανὸν ἐμβασιλεύον·
 ὥς δὲ θεοὶ ζώσκον, ἀκῆδεα θυμὸν ἔχουσιν,
 100 νόσφιν ἄτερθε πάντων καὶ οἰζύος· οὐδὲ τι δειλὸν
 γῆρας ἐπ' αὐτῶν· αἰεὶ δὲ πέδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
 τέρπον' ἐν θαλήσσι κακῶν ἐκίσθεν ἀπάντων.
 θνήσκον δ' ὥς ὕπνῳ δεδομημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
 τοῖσιν ἔνν'· καρπὸν δ' ἔφερε χεῖδωρος ἄρουρα
 105 αὐτομάτῃ πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· εἰ δ' ἐθέλημοι
 ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ γαῖαν κάλυψεν,
 οἱ μὲν δαίμονες ἀγνοὶ ἐπιχθόνιοι καλέονται,

ἑσθλοὶ, ἀλεξίκακοι, Φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
110 πλουτοδόται· καὶ τοῦτο γέρας βασιλῆϊον ἔσχον.

Δεύτερον αὐτὲ γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθε
ἀργύρεον ποίησαν Ολύμπια δώματ' ἔχοντες,
χρυσέῳ οὔτε Φυὴν ἐναλίξιον, οὔτε νόημα.
ἀλλ' ἐκαστὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεύθῃ

115 ἐτρέφετ' ἀτάλῃσι μέγα νήπιος ὥς ἐν οἴκῳ.
ἀλλ' ὅταν ἤδησται, καὶ ἤδης μέτρον ἴκοιτο,
παυρῖδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
ἀφραδίαις. ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο
ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν

120 ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἔργα ἐπὶ βωμοῖς,
ἢ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἰδέσθαι. τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἐκρύψε, χαλούμενος οὐνεκα τιμᾶς
οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ολύμπιοι ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,

125 τοὶ μὲν ἐπὶ χρόνῳ μακάρεσσιν θνητοὶ καλέονται
δεύτεροι, ἀλλ' ἔμψης τιμῇ καὶ τοῖσιν ὀπιθεῖ.

Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρῷ οὐδὲν ὁμοῖον,

130 ἐν μέλει, δεινόν τε καὶ ὄβριμον· οἷσιν Ἀρης
ἔργ' ἐμελε σπονδύλια, καὶ ὕβρις· οὐδέ τι σίτον
ἥσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμὸν
ἄπλωτοι· μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἀκαιοί
ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιδηροῖσι μέλεσσι.

τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκειοι δὲ τε οἶκοι,
135 χάλκῳ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες

βῆσαν ἐς-εὐρώην τε δόμεν κρυεροῦ Αἰδάο,
νόονυμοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ' εὔνης
εἶλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον Φῶς ἡέλιος.

140 Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
αὐθις ἐτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πολυχόστειρον
Ζεὺς Κρονίδης ποιήσῃ δικαιότερον καὶ ἄρειον,
ἀνδρῶν ἥρώων θάϊον γένος, οἷ καλέουσαι
ἡμίθεοι, προτέρη γενεῇ, κατ' ἀπείρονα γαῖαν.

145 καὶ τοὺς μὲν πόλεμος τε κακὸς καὶ Φύλοπις αἰνῇ,
τοὺς μὲν ἐφ' ἐσπιαπύλῳ Θῆβη, Καδμυίδι γαίῃ,
ἄλτε μακρυαμένους μύλων ἔνεκ' Οἰδιπόδαο·
τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
εἰς Τροίην ἀγαγὼν, Ελένης ἔνεκ' ἠυκόμοιο.

150 ἐνθ' ἦτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε.
τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίον καὶ ἡδὲ ὅπασσας
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς στείρατα γαῖης·
καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
ἐν μακίστων νήσοισι, παρ' Ὀμηκεῶν βαθυδίνην,
155 ὀλβιοὶ ἥρωες· τοῖσι καλὴ δὲα καρπὸν
τρὶς ἔτεος θάλασσα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.

Μηκετ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπλοισι μετῆναι
ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ ἔπειτα γενέσθαι.

160 νῦν γὰρ οἱ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδὲ τίτ' ἡμεῖς
παύσονται κάματον καὶ οἴζος, οὐδὲ τι νύκτωρ
ἀθιρόμενοι· χαλεπὰς δὲ θεοὶ δούσουσι μερίμνας,
ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίζεται ἐσθλὰ κακῶσιν.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
εὐτ' ἂν γεινόμενοι πολιορκήσῃσι τίχεταισιν.

- 165 οὐδὲ πατήρ παίδεσσιν ὁμοίος, οὐδέ τι παῖδες,
οὐδὲ ξείνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὥς τὸ πάρος περ.
αἶψα δὲ γηράσκοντες ἀτιμήσουσι τοκῆας·
μέμψονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποὺς βάζοντ' ἐπέεσσι,
170 σκέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδέ κεν οἵ γε
γηράνεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
χειροδίκαι· ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπύξει.
οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὔτε δικαίου,
οὔτ' ἀγαθοῦ· μάλλον δὲ κακῶν ῥησέηρα, καὶ ὕβριν
175 ἀνέρεα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χειρὶ, καὶ αἰδώς
οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κἀνὸς τὸν ἀρείονα Φῶτα,
μῦθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ὅππῃ δ' ὅρκον ὁμῆται·
ξήλος δ' ἀνθρώποισιν ἐξυροῖσιν ἅπασιν
δυσκίλαδος κακοχάρτος ὁμαρτήτει στυγερώπως.
180 καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
λευκοῖσιν φάρεσσι καλυφάμενῳ χρέα καλὸν,
ἀθανάτων μετὰ Φῶλον ἴτην, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
Αἰδῶς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλήθεια.
185 Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦς ἑρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
ὧδ' ἰρήν προσέειπεν ἀηδὼν ποικιλόγηρον,
ἴψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς·
ἢ δ' ἐλεόν, γναμπιλοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
μύρετο· τὴν δ' ὅγ' ἐπιήρατ' εὖ πρὸς μῦθον ἔειπε.
190 Δαιμονίη, τί λήληκας; ἔχει νῦ σε πολλὸν ἀρείων.
τῇδ' εἰς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω, καὶ αἰοιδὸν εὖσαν·
δεῖπνον δ', αἶκ' ἐθέλω, ποιήσομαι, ἢ μεθήσω.

- ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρήξ, ταχυσίπτερος ὄρνις.
 ἄφρων δ', ὅς κ' ἐδέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀνιφερῖζειν·
 195 νίκης τε σέρεται, πρὸς τ' αἰσχεσὶν ἄλγεα πάσχει.
 ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης, μὴδ' ὕβριν ὄφελλε,
 ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶ· οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
 ῥηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύνθει δὲ θ' ὑπ' αὐτῆς,
 ἐγκύρτας ἀτήσιν· οὐδὸς δ' ἐτέρηφι περελθεῖν
 200 κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὕπὲρ ὕβριος ἵσται,
 ἐς τέλος ἐξελθούσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
 αὐτίκα γὰρ τρέχει Οἰκός ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν.
 τῆς δὲ Δίκης ῥόδος ἐλκομένης ἥ κ' ἄνδρες ἄγωσι
 δαροφάγοι, σκολικαῖς δὲ δίκαις κρίνωσι θάλασσαν·
 205 ἡ δ' ἔπεται κλαίονσα πόλιν τε καὶ ἥδ' αἶαν ἁλῶν,
 ἡέρα ἐσταμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέροντα,
 οἳ τε μιν ἐξελάσσωσι, καὶ οὐκ ἰδέσθην ἐνεμῶν.
 οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνόχμοισι διδοῦσιν
 ἰθείας, καὶ μὴ τι παρεχθάνουσι δικαίου,
 210 τοῖσι τέθλη πόλις, καὶ δ' ἀντιῶσιν ἐν αὐτῇ,
 εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κυροτρέφει· οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
 ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύσσω Ζεὺς,
 οὐδέ ποτ' ἰδυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
 οὐδ' ἄτη· θαλῆς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμεσθαι.
 215 τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὐρεσι δὲ ὄρεῦς
 ἄκηρ μὲν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας·
 εἰσπρόκοι δ' ὅτις μαλ' αἰὲς καταβεβρίθασι·
 τέκλουν δὲ γυναῖκες εὐκότα τέκνα γονεῦσιν·
 θαλλοῦσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
 220 νείσσομαι, καρπὸν δὲ φέρει ζειῶρος ἄρουρα.

οἷς δ' ὕβρις τε μέμνηται κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
τοῖσδε δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύσσει Ζεὺς.
πολλὰκι καὶ ξυμπάσσα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηνύρα,
ὅστις ἀλατράναι, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάσεται.

225 τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήλασε πῆμα Κρονίων,
λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμὸν· ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
οὐδὲ γυναῖκες τίκλουσιν· μινύθουσι δὲ οἴκοι,
Ζηνὸς Φρεσμοσύνησιν Οὐλυππίου. ἄλλοτε δ' αὖτε
ἢ τῶν γε σφρακτὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅτε γαίης,
230 ἢ νέας ἐν πόνῳ Κρονίδης ἀποτίνεται αὐτῶν.

Ω βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
τήνδε δίκην. ἔβρυς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
ἀθάνατοι λεύσσετε, ὅσοι σκολιῇσιν δίκησιν
ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὅππιν οὐκ ἀλέγοντες.

235 τρεῖς γὰρ μυρία εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πολυπλοῦτερη
ἀθάνατοι Ζηνός· Φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
οἳ ῥα Φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
ἥρα ἐπαχέουσι, πάντῃ φαιτῶνες ἐπ' αἶαν.
ἢ δὲ τε παρθένος ἐσθὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

240 κυδὴρ τ' αἰδοῖα τε θεαῖς οἱ Οὐλυππων ἔχουσιν·
καὶ β' ὅπόταν τις μιν βλάβῃ σκολιῶς ὀνομάζων,
αὐτίκα πάρ Διὶ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι,
γῆρυετ' ἀνθρώπων ἄδμιν νόον, ὅφρ' ἀποτίσῃ
ῥῆμος ἀτασθαλίας βασιλείων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες

245 ἄλλῃ παρεκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποιδες.
ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλεῖς, ἴθύνετε μύθους,
δωραφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπὶ πάγχυ καθεσθε.
οἳ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων·

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

250 Ω Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλειο σῆσι,
καὶ νῦ δίκης ἐπακούε, βίης δ' ἐπιλάνθεο πάμπαν.
τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον οἰετάζε Κρονίων,
ἰχθύσι μὲν καὶ θηροῖ καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς,
ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς.

255 ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἡ πολλὸν ἀρίστη
γίγνεται. εἰ γὰρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν
γιγνώσκων, τῷ μὲν τ' ἔλπον διδοῖ εὐρύσπεκ Ζεὺς·
ὅς δέ κε μαρτυρήσιν ἐκὼν ἐπίστανον ὁμίσσας
ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας, νήκεστον ἀάτλη.

260 τοῦδ' ἑὶ τ' ἀμαυροτέρῃ γενεῇ μετόπισθε γέλειπται·
ἀνδρὸς δ' εὐόρου γενεῇ μετόπισθεν ἀμείψαν.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω, μετὰ νῆπιε Πέρση.
τὴν μὲν τοι κακότητα καὶ ἡλᾶδ' ἐστὶν ἐλεῶσαι
ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδὸς, καλὰ δ' ἐξυῖθι ναίει.

265 τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρῶτα θεῶν προπαύροιδιν ἔθνηκ' αἰ
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
ῥηϊδίη δὴ πείρα πέλει, χαλεπὴ περ εὐρύτα.
οὗτος μὲν πανάριστος, ὅς αὐτὸς πάντα νῆσσει·

270 ἐσθλὸς δ' αὖ κακείνος, ὅς εὖ εἰπὼντι πίθεται.
ὅς δέ κε μὴτ' αὐτὸς νοέῃ, μὴτ' ἄλλου ἀκούων
ἐν θυμῷ βάλλεται, τοῦ αὐτ' ἀχρηΐος ἀνὴρ.
ἀλλὰ σὺ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
ἐργάζεο, Πέρση, Δίου γένος, ὄφρα σε λιμός

275 ἐρχομένη, Φιλέη δὲ εὐσιέφανος Δημήτηρ
αἰδοίη, βιόστω δὲ τὴν πύμπλησι καλήν.

λιμὸς γὰρ τοὶ πᾶμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρεί.
τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἄνδρες, ὅς κεν ἀεργὸς
ζῶῃ, κηφήνεσσι κοθύουσι εἰκελὸς ὄργην,

280 οἳ τε μελισσῶν κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ
ἔσθοντες· σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν,
ὥς κε τοὶ ὠραίῳ βίότου πλήθωσι καλικάϊ.

ἔξ ἔργων δ' ἄνδρες πολὺμηλοὶ τ' ἀφνειοὶ τε
καὶ τ' ἐργαζόμενος, πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
285 ἔσσεαι ἢ δὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ πτυχίσουσιν ἀεργούς.
ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος.

εἰ δὲ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
πλουτεῦντα· πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
δαίμονι δ' οἷος ἔσῃ. τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον,

290 εἰ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κλεάνων ἀσπίφρονα θυμὸν
εἰς ἔργον τρέψῃς, μελετᾷς βίου, ὥς σε κελεύω.
αἰδώς τοι πρὸς ἀνολεῖν, θάρσος δὲ πρὸς ἔλκεν.
κρήματα δ' οὐχ ἀρπακτέα· θεόδοτα πολλὸν ἀμείνω.
εἰ γὰρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλκεν ἔληται,

295 ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληίσσεται, (οἷά τε πολλὰ
γίνεσθαι, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ
ἀνθρώπων, αἰδῶ δὲ τ' ἀνκιδίη κατωπαίξῃ)
ρεῖά τε μιν μαυροῦσι θεοὶ, μινύθουσι δὲ οἴκοι
ἄνδρι τῷ· παῦρον δὲ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλκος ὀπηδεῖ.

300 Ἴσον δ' ὅς θ' ἰκέτην, ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει·
ὅς τε κασιγνήτοιο ἐὼν ἀνὰ δέμνια βαίνει,
κρυπιδίης εὐνῆς ἀλόχου, παρακαίρια ῥέζων·
ὅς τε τευ ἀφραδίης ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα·
ὅς τε γονῆα γέροντα κακῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ

- 305 νεικεῖη χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπίεσσι.
 τῷ δὲ τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν
 ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
 ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάντων ἔργ' αἰσίφρονα θυμόν
 καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱερ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
- 310 ἀγνώως καὶ καθαρώς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν.
 ἄλλοτε δὲ σπονδῆς θυέεσσι τε ἱλάσkesthai,
 ἢ μὲν ὅτ' εὐνάξῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ,
 ὥς κε τοι ἴλαον κραδίην καὶ θυμόν ἔχῃσιν.
 ὅφρ' ἄλλων ὦνῃ κλῆρον, μὴ τὸν τεόν ἄλλος.
- 315 Τὸν Φιλέοντ' ἐπὶ δαίτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρόν· ἔχουσι
 τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐχρύθη κακίῃ.
 εἰ γάρ τοι καὶ χρημ' ἐγκώμιον ἄλλο γέννητο,
 γείτονες ἄξιοιτο ἔκιν, ζώσαντο δὲ πικροί.
 πῆμα κακὸς γείτων, ὅσπον τ' ἀνιδεὺς μέγ' ὄνεικε·
- 320 ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ.
 οὐδ' ἂν βούς ἀπέλοιτ', εἰ καὶ γείτων κακὸς εἴη.
 εὖ μὲν μετρεῖσθαι πᾶσα γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι
 αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ βῶτον, αἶ κε δύνηαι,
 ὥς ἂν χρηρίζων καὶ ἐς ὕψιστον ἄρκιον εὖρῃ.
- 325 μὴ κακὴν κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἴσ' ἄτησιν.
 δῶς ἀγαθῇ, ἄρπαξ δὲ κακῇ, θανάτοιο δότευρα.
 ὅς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δάη,
 χαίρει τῷ δάρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
 ὅς δὲ κεν αὐτὸς ἔληται, ἀναιδείῃφι πιθήσας,
- 330 καὶ τε σμικρὸν εὖν, τό γ' ἐπάχνωσεν Φίλον ἦτορ.
 εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
 καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γέννητο.

- ὅς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, ἔδ' ἀλύζεται αἴθρῳσι λιμόν.
 οὐδὲ γὰρ εἰν οἴῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
 335 οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θυρήφει.
 ἐσθλὸν μὲν παρούσης εἶσθαι· πῆμα δὲ θυμῷ
 χρήζειν ἀπεύνης· ἃ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
 ἀρχομένου δὲ πίθου, καὶ λήγοντος κορέσασθαι·
 μεσσόθι φεῖδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φεῖδι.
 340 μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἐστίν.
 καὶ τε κασιγνήτῳ γελιάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.
 πίστεις δ' ἄρα ἐμῶς καὶ ἀπιστίαι ἄλυσαν ἀνδράς.
 Μηδὲ γυνὴ σε νόον πυγασίῳλος ἐξασπατάτω,
 αἰμύλα κατὶλλουσα, τὴν ἡδῶσα καλὴν.
 345 ὅς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθε ὅγε φιλήτησι.
 Μουνογενὴς δὲ παῖς αἰῶσι πατρῴων οἶκον·
 γηραιὸς δὲ θάνατος ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων
 φερέμεν· ὥς γὰρ πλοῦτος ἀέχεται ἐν μεγάροισι.
 βεῖτα δὲ κεν κλέονεσσι πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
 350 πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
 σοὶ δ' αἰ πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῇσι,
 ἔδ' ἔρδειν· ἔργον δὲ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.
 Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομένων,
 ἄρχεσθ' ἀμητοῦ· ἀρότοις δὲ, δυσσομενάων·
 355 αἱ δὲ τοι νύκτας τε καὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα
 κεκρύφαται· αὐτὶς δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
 φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
 οὗτός τοι πιδίων πέλεται νόμος, οἳ τε θαλάσσης
 ἐγγύθι ναιετάουσ', οἳ τ' ἄλκιρα βητοσύνει,
 360 πόντιοι κυμαίνοντες ἀπὸ πρῶθι, πίονα χῶρον

γαίουςιν, γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοῶτῃν,
 γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὤρια πάντ' ἐθέλησθα
 ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος· ὥς τοι ἑκάστα
 ὥρι' αἰξήται, μὴ πως τὰ μεταξὺ χατίζων

365 πλώσσης ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσης·
 ὥς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἤλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
 οὐδ' ἐπιμετρήσω. ἐργάζεο, νῆπιε Πέρση,
 ἔργα, τὰ τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διστεκμήραντο,
 μὴ ποτε σὺν παῖδεσσι γυναικὶ τε θυμὸν ἀχέων,

370 ζητεύης βίβιον κατὰ γείτονας, οἳ δ' ἀμειλῶσιν.
 δις μὲν γὰρ καὶ τρις τάχα τεύξεαι· ἣν δ' ἐπὶ λυπῆς,
 χρήμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια τέθῃ ἀγορεύσεις.
 ἀχρεῖός δ' εἶσθαι ἐπέων νομός. ἄλλα δ' ἀνάγκη
 φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλευρήν.

375 Οἶκον μὲν πρῶτιστ' αἰ, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀρυτῆρα,
 κήτην, οὐ γαμήτην, ἣ τις καὶ Βουτὴν ἔποιτο.
 χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι,
 μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλκην, ὃ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ,
 ἣ δ' ὤρη παρεκκλίβεται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.

380 μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἔς τ' αὖριον, ἔς τ' ἐννηφιν.
 οὐ γὰρ ἐταπνοεργὸς ἀνὴρ πύμπλησι καλὴν,
 οὐδ' ἀναβάλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
 καὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.

Ἥμος δὲ λήγει μένος ὀξέος ἡλιόιο

385 καύματος ἰθαλίμου, μετοπωρινὸν ὁμβρήσαντος
 ζηνὸς ἐρισθένεος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότειος χραῖς
 πολλὸν ἐλαφρότερος· (δὴ γὰρ τότε σείριμος ἀπὴρ
 βασιὼν ὑπὲρ κεφαλῆς κηρυτρεφίων ἀνθρώπων

- ἔρχεται ἡμάτιος, πλείον δὲ τε νυκλὸς ἑπαυρεῖ.)
 390 ἥμος ἀδηλοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
 ὕλη, φύλλα δ' ἔραζε χεῖι, πτόρθοιό τε λήγει.
 τῆμος ἄρ' ὕλοσμεῖν μεμνημένος ὤριον ἔργον.
 ὄλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν,
 ἄξονά θ' ἐπιπόδην· μάλα γὰρ νύ τοι ἄρμενον οὕτως.
 395 εἰ δέ κεν ἐκλαπόδην, ἀπὸ καὶ σφύραν κε τάμοιο.
 τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδῶρ' ἀμύκη.
 πτόλ' ἐπὶ καμπύλα κᾶλα· φέρειν δὲ γῆν, ὅταν εὖρης,
 εἰς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἀρουραν,
 πρίνινον· ὅς γὰρ βουστὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν,
 400 εὐτ' ἂν Αῠθναίης δμῶς ἐν ἐλάματι πῆξας
 γόμφοισιν πελάσας προσηχῆται ἰσοδοῇ.
 δοῖα δὲ θίσθαι ἄροτρα, πανηστάμενος κατὰ οἶκον,
 αὐτόγυον καὶ πηλόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτως.
 εἰ χ' ἑτερόν γ' ἄξαις, ἑτερόν κ' ἐπὶ βουστὶ βάλοιο.
 405 δάφνης δ' ἢ πελέης ἀκιώτατοι ἰσοδοῆς.
 θρυγὲς ἔλυμα, γῆν πρίνου, βοῆ δ' ἐνναετήρω
 ἄρσενι κεκλῆσθαι, (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδόν.)
 ἥδης μέτρον ἔχοντε, τῷ ἐργάζεσθαι ἀρίστω.
 οὐκ ἂν τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμέν ἄροτρον
 410 ἄξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτάσιον αὐθι λίποιεν.
 τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετῆς αἰζὺς ἔποιτο,
 ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον, ὀκλίεσθαι,
 ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθείαν αὐλακ' ἐλαύνει,
 μηκέτι παπταίνων μεθ' ὀμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ
 415 θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὐ τι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
 ἐπιέρματα δάσσεσθαι, καὶ ἐπισπαρῖν ἀλέασθαι.

κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μὲθ' ὀμήλικας ἐπιόηται.

Φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου Φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυῖς,

420 ἢ τ' ἀρότιό τε σῆμα φέροι, καὶ χεῖματος ὥρην
δεικνύει ὁμῶς ἡρῶν * κραδίην δ' ἔδρακ' ἀνδρὸς ἀδούτεω *
δὴ τότε χορτάζειν ἔλικας βόας ἔνδον ἐόντας.
ῥηϊδίον γὰρ ἔπος εἰπεῖν * Βόε δὲ καὶ ἄμαξαν.
ῥηϊδίον δ' ἀπανήνασθαι * Πάρα δ' ἔργα βόεσσι.

425 Φησὶ δ' ἀνὴρ Φρένας ἀφνειὸς πῆξασθαι ἄμαξαν,
νῆπιος * οὐδὲ τό γ' οἶδ', ἑκατὸν δὲ τε δοῦραθ' ἄμαξης,
τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν οἰκήϊα θέσθαι.
εὖτ' ἂν δὲ πρῶτιστ' ἀρότος θνητοῖσι φαίνεται,
δὴ τότε ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς ὁμῶς τε καὶ αὐτὸς,

430 αὖτις καὶ διερὴν ἀρώων, ἀρότοις κατ' ὥρην,
πρῶτ' μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πληθῶσιν ἄρουραι.
ἔαρὶ πωλεῖν * θέρους δὲ νεκρῆναι οὐ σ' ἀπατήσει.
νεῖον δὲ σπεῖρειν ἔτι κορυβίζουσιν ἄρουραν.
νεὸς ἀλεξιάρη, παλαιὴν εὐκλήτειρα.

435 εὖχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ, Δημήτερι θ' ἀγνῇ,
ἐκτελέα βρῖθει. Δημήτερος ἱερὸν αἶλιν,
ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ἀρότου, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
χειρὶ λαδῶν, ὅρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι,
ἐνδύον ἐλκόντων μεσάδων, ὃ δὲ τυτθὸς ὅπισθεν

440 ὁμοῦς ἔχων μακέλην πόνον ὀρνίθεσσι τιθεῖν,
σπέρματα κακκρύπλων. εὐθιμοσύνη γὰρ ἀρίστη
θνητοῖς ἀνθρώποις * κακοθιμοσύνη δὲ κακίστη.
ᾧδὲ κεν ἀδρυσὴν στήλχες νεύοιεν ἔραζε,
εἰ τέλος αὐτὸς ὅπισθεν Ολύμπιος ἐσθλὸν ὁπάξῃ.

- 445 ἐκ δ' ἀγέων ἐλάσειας ἀράχνας· καὶ σε ἔοπα
 γηθήσειν, βίотου αἰρεῦμενον ἔνδον ἐόντος.
 εὐοχθέων δ' ἴξεαι πολὺν ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἄλλους
 αὐγάσει· σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
 εἰ δέ κεν ἡέλιος τροπαῖς ἀρόης χθόνα δῖαν,
 450 ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἔργων,
 ἀνία δεσμεύων κικονιμένος, οὐ μάλα χαίρων.
 αἴσεις δ' ἐν Φορμῶ· παῦροι δέ σε θήσονται.
 ἄλλοτε δ' ἄλλοις Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο·
 ἀργαλέος δ' ἀνδρεσσι κατὰ θνητοῖσι νόηται.
 455 εἰ δέ κεν ὧψ' ἀρόης, τόδε κέν τοι Φάρμακον εἴη.
 ἥμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι
 τὸ πρῶτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπὶ ἀπείραντα γαῖαν,
 τῆμος Ζεὺς νοὶ τρίτω ἤλατι, μὴδ' ἀπολήγοι,
 μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὄπλην, μήτ' ἀπαλείπων·
 460 οὕτω κ' οὐλαράτης πρωτιρότῃ ἰσοφαρίζει.
 ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μὴδὲ σε λήθαι
 μήτ' ἔαρ γινόμενον πλὴν, μήθ' ὥριος ὄμβρος.
 Πῦρ δ' ἴθι χαλκεῖον θάκον, καὶ ἐπαλέα λίσσῃν,
 ὥρῃ χειμερῇ, ὅπότε κρύος ἀνέρας εἶργον
 465 ἰσχνάνει· ἐνθα κ' αἰανὸς ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλαι·
 μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
 σὺν πενήνῃ, λεπτήν δὲ παχύν πόδα χειρὶ πιέζῃ.
 πολλὰ δ' αἰργὸς ἀνὴρ κενὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
 χρηρίζων βίотου, κακὰ προστελέξατο θυμῷ.
 470 ἐλπίς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἀνδρα κομίζει,
 ἥμενον ἐν λίσσῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἴη.
 αἰκνυεὶ δὲ θμῶεσσι, θέρους ἔτι μέσσον ἐόντος·

- Οὐκ αἰὶδ' ἔρος ἑστίται, ποιεῖσθε καλῶς.
 μῆνα δὲ Ληναιῶνα, καὶ ἥματα, βούδορα πάντα
 475 τοῦτον ἀλεύσθαι, καὶ πηγὰδας· αἱ τ' ἐπὶ γαῖαν,
 πνεύσαντες Βορέαο, δυσηλεγέες τελέθουσιν,
 ὅς τε διὰ Θρήκης ἰσποτρέφου εὐρεῖ πόνῳ
 ἐμπνεύσας ὥρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη·
 πολλὰς δὲ δρυς ὑψικόμους, ἐλάτας τε παχύας,
 480 οὐρεος ἐν βήσσης πύλῃ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 ἐμπύπλων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
 θῆρες δὲ Φρίσσουσ', οὐράς δ' ὑπὸ μίξε' ἔθεντο,
 τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατὰσκειν· ἀλλὰ νῦ καὶ τῶν
 ψυχρὸς ἐὼν διάησι, δατυστέρον περ εἶναι.
 485 καὶ τε διὰ ῥινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδὲ μὴν ἰσχει.
 καὶ τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πικρὰ δ' οὐ τι,
 οὐνεκ' ἐπιετανκὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
 ἰς ἀνέμου Βορέου. τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι.
 καὶ διὰ παρθενικῆς ἀπαλοχρὸς οὐ διάησιν,
 490 ἢ τε δόμων ἐνδοθε Φίλην παρὰ μητέρι μέμνει,
 οὐπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
 εὐτε λοεσσαμένη τέρενα χροά, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
 χρυσάμενη, νυκτὶ καταλέγεται ἐνδοθεν οἴκου
 ἡματι χεῖμερίῳ, ὅτ' ἀνόςτεος ὃν πόδα τένδει
 495 ἐν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἐν ἥθεσι λευγαλέοισιν.
 οὐ γάρ οἱ ἥελιός διέκνυ νομὸν ἐρηθῆναι·
 ἀλλ' ἐπὶ κυκνέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
 σπρωφᾶται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαίνει.
 καὶ τότε δὴ κέρασι καὶ νήκεροι ὕληκοῖται
 500 λυγρὸν μαλκισίωνες ἀνὰ θρία βηστήνεια

- Φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμνηεν,
 οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινούς κευθμῶνας ἔχουσι,
 καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῶ ἴσοι,
 οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὐδ' ὄραται,
 505 τῷ ἱκελοι φοιτῶσιν ἀλευόμενοι νίφα λευκὴν.
 καὶ τότε ἕσσασθαι ἔρυμα χροός, ὥς σε κελεύω,
 χλαῖναν μὲν μαλακὴν, καὶ θερμίσεντα χιτῶνα.
 στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόαα κηρύσσασθαι.
 τὴν περιέσσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσι,
 510 μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν, ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
 ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοός ἱφι κλαμένοιο
 ἄρμενα δῆσασθαι, πίλοις ἑνὶ τῷ πυκιάσας.
 πρωτογόνων δ' ἐρίφων, οὐτόων κρύος ἄριον ἔλθῃ,
 δέρματα συρράπτειν νεύρῳ βοός, ὅφρ' ἐπὶ ὤμῳ
 515 ὑετοῦ ἀμφιδάλην ἀλεῖν. κεφαλῇφι δ' ὑπερθεῖν
 πῖλον ἔχειν ἀσκητόν, ἵν' οὐατα μὴ καταδεύῃ.
 ψυχρὴ γὰρ τ' ἥως πέλεται, Βορέας πεσόντης.
 τὸν θθάμενος, ἔργον τελέσας, οἰκάνδ' ἐνεσθαι,
 μὴ ποτὲ σ' οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
 520 χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, κατὰ θ' εἴματα δεύσῃ·
 αἶψ' ὑπαλεύσασθαι· μεῖς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
 χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοισι, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
 τῆμος θάμνισυ βουτὶν, ἐπ' ἀνέρι δὲ πλέον εἴη
 ἀρμαλῆς· μακρὰ γὰρ ἐπὶ ῥόδοι εὐφρόναι εἰσὶ.
 525 Εὐτ' ἂν δ' ἐξήκοντα μετὰ τρωπῆς ἡελίοιο
 χειμέρι ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡματα, δὴ ῥα τότ' ἀσλήρ
 Ἀρχιλοῦρος προλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ωκεανοῖο
 πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος.

- τόνδε μετ' ὀρθρογῆ Πανδίωνις ὦργο χελιδῶν
 530 ἐς Φάος ἀνθρώποις, ἕαρος νέον ἰσταμένοιο.
 τὴν φθάμενος, οἶνας περιταμνέμεν· ὥς γὰρ ἄμεινον.
 ἀλλ' ἐπὶ τ' ἂν φερέοικος ἀπὸ χθονὸς ἂν φυτὰ βαίῃη |
 Πληϊάδας Φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκ ἔτι οἰνέων·
 ἀλλ' ἄρπας τε χαρασσέμεναι, καὶ ὁμῶας ἐγείρειν.
 535 Φεύγειν δὲ σκιερούς θῶακους, καὶ ἐπ' ἡῶ κοῖτον,
 ὥρῃ ἐν ἀμνητοῦ, ὅτε τ' ἡέλιος χροῖα κάρφει·
 τημοῦτος σπεύδειν, καὶ οἴκαδε κερπὸν ἀγείρειν,
 ὀρθρου ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἴη.
 ἡὼς γὰρ τ' ἔργουο τρίτην ἀπομείρεται αἶσαν·
 540 ἡὼς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·
 ἡὼς, ἥ τε φανέῃτα πολέας ἐπέβησε χελιδῶν
 ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ' ἐπὶ ζυγὰ βοῦσι τίθεισιν.
 Ἥμος δὲ σκόλομός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἡχέτα τέτλιξ
 δένδρεω ἐφεζόμενος λιγυρὴν καταχέυετ' αἰοδὴν
 545 πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θεέος καματώδεος ὥρῃ,
 τῆμος πιόταται τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
 μαχλόμεναι δὲ γυναῖκες, ἀφαιρόταται δὲ τε ἄνδρες
 εἰσιν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄξει,
 αὐαλέος δὲ τε χροῖς ὑπὸ καύματος. ἀλλὰ τότ' ἤδη
 550 εἴη πετραιή τε σκιή, καὶ Βίβλινος οἶνος,
 καὶ ἄτ' ἀμελγαλή, γάλα τ' αἰγῶν σθενυμέναων,
 καὶ βοῶς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυῖς,
 πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἰδοσπα πινέμεν οἶνον,
 ἐν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἥτορ ἑδωδῆς,
 555 ἀνίσιν ἀκράεος Ζεφύρου τρέψαιλα πρόσωπων,
 κρήνης τ' ἀεναίου καὶ ἀπαρρύτου, ἥ τ' ἀδολώτος.

- τρεῖς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἰέμεν οἴνου.
 δμῶσ' ὃ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκλὴν
 δινέμεν, εὐτ' ἂν πρῶτα Φανὴ σθένος Ωρίωνος,
 560 χάρῃ ἐν εὐαεΐ, καὶ εὐτροχάλῳ ἐν ἀλῶϊ.
 μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄλγεσιν. αὐτὰρ ἔπην δὴ
 πάντα βίον κατάθῃαι ἐπάρμενον ἔνδοθεν οἴκου,
 θῆτά τ' αἰκὸν ποιῆσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
 δίξασθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἐρίδος.
 565 καὶ κύνα κερχαρόδοντα κομῆν· μὴ Φαίδος σίτου·
 μὴ ποτὲ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρημαθ' ἔλθῃαι.
 χόρτον δ' ἐστικμίσαι καὶ συρφετόν, ὅφρα τοι εἴη
 βοῦσι καὶ ἡμιόνουσιν ἐπιθεταῖον. αὐτὰρ ἔπειτα
 δμῶας ἀναψύξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε λῦσαι.
 570 Εὐγ' ἂν δ' Ωρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
 οὐρανόν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ὧ Πέρσι, τότε πάντας ἀπώδρεπε αἰκάδε βότρυς.
 δείξαι δ' ἡελίῳ δέκα τ' ἡμέατα καὶ δέκα νύκτας·
 πέντε δὲ συσκιᾶσαι, ἔκλω δ' εἰς ἄλγε' ἀφύσσαι
 575 δῶρα Διωνύσου πολυγυῆτος. αὐτὰρ ἔπην δὴ
 Πληϊάδες θ', Υἱάδες τε, τὸ τε σθένος Ωρίωνος
 δύνωσι, τότε ἔπειτ' ἀγέτου μεμνημένος εἶναι
 ὠραίῳ· πλειὸν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἶη.
 Εἰ δέ σε ναυτιλίας δυσπεμφέλου ἥμερος αἰρεῖ,
 580 εὐτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄρμιον Ωρίωνος
 Φεύγουσαι, πίπλωσιν ἐς ἡεροιδέα πόντον,
 δὴ τότε παλαιοὶν ἀνέμων θύουσιν αἵται·
 καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.

- 585 νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκάται τε λίθοισι
πάνθοθεν, ὅφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὕγρον αἰένων,
χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.
ὅππῃ δ' ἐπάρμενα πάντα τεῶν ἐνικάτῃο οἴκῃ,
εὐκόσμως σιολίσας νηὸς πέρα ποντοπόροιο.
- 590 πηδάλιον δ' εὐεργές ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
αὐτὸς δ' ὠραίῳν μίμνειν πλόον, εἰσέκειν ἔλθῃ
καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλλὰδ' ἐλκέμεν, ἐν δέ τε φόρτον
ἄρμενον ἐνύνασθαι, ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρῃαι.
ὥσπερ ἐμός τε πατήρ καὶ σὺς, μέγα νήπιε Πέρση.
- 595 πλωίξεσκεν νηυσὶ, βίου κεχηρμένος ἐσθλοῦ.
ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον κινύσας,
Κύμην Αἰολίδα προλαπών, ἐν νηὶ μελαίνῃ
νάσσατο δ' ἄλχ' Ελικῶνος οἴζυρ' ἐνὶ κοίμῃ,
Ἀσιγῇ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλήϊ, οὐδὲ ποτ' ἐσθλῇ.
- 600 Τὺν δ', ὦ Πέρση, ἔργων μακρηνέμενος εἶναι
ὠραίῳν πάντων, περὶ ναυτιλίας δὲ μάστιγα.
νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μετὰ δ' ἐνὶ φορτίᾳ θέσθαι.
μείζων μὲν φόρτος, μείζον δ' ἐπὶ κέρδει κέρδος
ἔσσεται, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν αἴητας.
- 605 εὐτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίην τρέψῃς ἀεσίφρονα θυμόν,
βούληαι δὲ χρεῖα τε φυγεῖν καὶ ἀτερπέα λιμὸν,
δειξέω δὴ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡματὰ πενήκοντα μετὰ τροπᾷς ἡλείοιο,
εἰς τέλος ἐλθόντος θέρους, καματώδεος ὥρης,
- 610 ὠραίῳς πέλεται θνητοῖς πλόος· οὔτε κε νῆα
καυάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθίσεις θάλασσα,
εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

- ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλησιν ὀλέσσαι.
 ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὅμως ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
 615 τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπήμων,
 εὐκῆλος· τότε νῆα θοὴν, ἀνέμοισι πιθήσας,
 ἐλκόμεν ἐς πόντον, φέρον δ' εὖ πάντα τίθισθαι.
 σπεύδουσιν δ' ὅτι τάχιστα πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι·
 μὴδὲ μένειν οἶνόν τε νέον, καὶ ὤπωρινόν ἑμδρον.
 620 καὶ χειμῶν ἐπιόντα, Νέτοιο τε δεινὰς αἰήτας,
 ὅς τ' ὤρινε θάλασσαν, ὁμαρτήτας Διὸς ἑμδρῶ
 πολλῶ ὤπωρινῶ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
 ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλὺς ἀνδρώποισιν.
 ἦμος δὴ τὸ πρῶτον, ὅσων τ' ἐπιῶσα κορώνη
 625 ἶχνος ἐποίησεν, τόσων πέταλ' ἀνδρὶ Φανείη
 ἐν κραδίῳ ἀεροτάτῃ, τότε δ' ἄμδατός ἐστι θάλασσα,
 εἰρινὸς δ' αὖτος πέλεται πλὺς. οὐ μιν ἔγωγε
 αἶνῃμ'· οὐ γὰρ ἐμῶ θυμῷ κεχαρισμένος ἐστίν,
 ἀρπακτὴς· χηλεπῶς κε Φύγοις κακόν. ἀλλὰ νῦ καὶ τὸν
 630 ἀνθρώποι βέζουσιν αἰδορέητι νόοιο.
 χρήματα γὰρ Ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασι. ἀλλὰ σ' ἄνωγα
 φράζεσθαι γὰρ πάντα μετὰ Φρεσίν, ὅσ' ἀγορεύω,
 μὴδ' ἐνὶ νηυσὶν ἄπαντα βίον κοίλῃσι τίθισθαι·
 635 ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μέλαινα φορτίζεσθαι.
 δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πῆματι κύρσαι.
 δεινόν τ', εἴ κ' ἐΦ' ἄμαξαν ὑπέρβιον ἄχθος αἰέρας,
 ἄξονα καυᾶξαις, τὰ δὲ φορτί' ἀμαυρωθεῖν.
 μέτρα φυλάσσεσθαι. καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
 640 Ωρεῖός δ' ἐ γυναικῶν τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι,

μήτε τριηκόντων ἑτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων,
μήτ' ἐσιθεὶς μάλα πολλὰ· γάμος δέ τοι ὤριος οὗτος.
ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἠΐψῃ, πέμπω δὲ γαμεῖτο.
παρθενικὴν δὲ γαμεῖν, ὥς κ' ἦτα κενὰ διδάξῃς·

645 τὴν δὲ μάλιστ' αὖ γαμεῖν, ἢ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει,
πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γένοιτο χάρμματα γήμης.
οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήζειτ' ἄμεινον
τῆς ἀγαθῆς· τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐρίγιον ἄλλο,
δειπνολόχου, ἢ τ' ἀνδρα καὶ ἰφθιμόν περ ἐόντα
650 εὖει ἄτερ ὀαλοῦ, καὶ ἐν ὠμῷ γῆραί τ' ἔηκεν.

Εὖ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένους εἶναι,
μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιῆσθαι ἑταῖρον·

εἰ δέ κε ποιήσῃς, μὴ μιν πρότερος κακὸν εἴρῃς.
μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρῃς,

655 ἢ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἢ καὶ ἔρξας,
δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος· εἰ δέ κεν αὖθις
ἠγῇτ' ἐς φιλοτίμη, δίκην δ' ἐθέλῃσι παρασχεῖν,
δέξασθαι. δειλὸς τοι κἄν φιλον ἄλλοτε ἄλλον
ποιεῖται. σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.

660 μηδὲ πολυξέπον, μηδ' ἄξιον καλέεσθαι,
μηδὲ κακῶν ἑταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεκροσίγηρα.
μηδὲ ποτ' ἐυλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
τέτλαδ' ὀνειδίζειν, μακάρων δέσιν αἰὲν ἐόντων.
γλώσσης τοι θεσπευὶς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος

665 φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
εἰ δὲ κακὸν εἴπῃς, τάχα κ' αὐτὸς μείζον ἀκούσῃς.
μηδὲ πολυξέινου δαιτὸς δυσπείμωτος εἶναι
ἐκ κοινοῦ· πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ἐλιγίστη.

Μηδὲ ποτ' ἐξ ἡούς Διὶ λείπειν αἴθροπα οἶνοσ
 670 χερσὶν ἀνίστοιτι, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
 οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπλύουσι δέ τ' ἀράς.
 μηδ' ἀντ' ἡέλιος τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν·
 αὐτὰρ ἔπῃν κε δὴ, μεμνημένος, ἔς τ' ἀνιόντος,
 μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκλὸς ὁδοῦ προβάδην οὐρήσης,
 675 μηδ' ἀπογυμνωθεῖς· μακάρων τοι νύκτες ἔασι·
 ἐξόμενος δ' ὅ γε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα ἰδούς,
 ἢ ὅ γε πρὸς τοῖχον πελάσας εὐερκέος αὐλῆς.
 μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
 ἐσθλὴ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέασθαι.
 680 μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπνοστήσασθαι
 σπερμαίνειν γενεήν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.

Μηδὲ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλιέρροον ὕδωρ
 ποσσὶ πρᾶν, πρὶν γ' εὗξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
 χεῖρας νηψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.
 685 ὅς ποταμὸν διαῖξῃ, κακότητι δὲ χεῖρας ἀνίστος,
 τᾶδε θεοὶ νημεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
 Μηδ' ἀπὸ πενιόζοιο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῇ,
 αἶον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἰθῶνι σιδήρῳ.
 μηδὲ ποτ' οἶνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθε
 690 πινύων· ὅλοη γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
 μηδὲ δόμον ποῶν ἀνεπιῆξστον καταλείπειν,
 μή τοι ἐφεξομένη κρώξῃ λακέρυζα κορώνη.
 μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκλων ἀνελόνει
 ἔσθειν, μηδὲ λῶεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποιή.
 695 μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)
 παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅ τ' ἀνὴρ ἀνήνορα ποιεῖ·

μηδὲ δωδεκάμηνον ἴσον καὶ τοῦτο τίτυλλαι.

μηδὲ γυναικίῳ λουτρῷ χρόα Φαίδρυνεσθαι

άνερα· λευγαλέη γάρ ἐπὶ χρόνον ἔσ' ἐπὶ καὶ τῷ

700 ποινῇ. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰδομένοισι κυρήσας,

μαμμεύειν αἰδηλὰ· θεὸς νύ τι καὶ τὰ νημεσᾶ.

μηδὲ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἄλαδε προρέοντων,

μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν· μάλα δ' ἐξαλείεσθαι·

μηδ' ἐναποψύχειν· τὸ γὰρ οὐ τοι λαιόν ἐστιν.

705 Ὡδ' ἔρδειν, δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπακλύου Φήμην.

Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, κούφη μὲν αἰῆραι

ῥεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπὴ δ' ἀποδέσθαι.

Φήμη δ' οὐ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἦν τινα πολλοὶ

λαοὶ φημίζουσι· θεὸς νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

710 Ἡματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένους εὐκατὰ μοῖραν,

πεφραδόμεν ὁμώεσσι. τριηκᾶδα μηνὸς ἀρίστην

ἔργα τ' ἐπωπτεύειν, ἢ δ' ἀρμαλὴν ὁπτεύεσθαι,

εὐτ' ἂν ἀληθεῖην λαοὶ κρίνοιντο ἄγωνιν.

αἶδε γὰρ ἡμέραι εἰς Διὸς παρὰ μητιένους.

715 πρῶτον ἔτη, τετράς τε, καὶ ἑξῶμη, ἱερὸν ἡμαρ.

τῇ γὰρ Ἀπάλλωνά χρυσάορα γείνατο Λητώ.

ὠγδοάτῃ τ' ἐνάτῃ τε, δύο γε μὲν ἡματα μηνὸς

ἔξοχ' αἰετομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.

ἐνδεκάτῃ τε, δωδεκάτῃ τ', ἅμφω γε μὲν ἐσθλαί·

720 ἢ μὲν οἷς πείκειν, ἢ δ' εὐφρονα καρπὸν ἀμαῖσθαι.

ἢ δὲ δωδεκάτῃ τῆς ἐνδεκάτης μέγ' ἀμείνων.

τῇ γὰρ τοι νεὶ νήματ' ἀρσιπότητος ἀράχνης

ἡματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σῶρον ἀμαῖται·

τῇδ' ἴσλόν σήσαιτο γυνή, προῖχλοῖτό τε ἔργον.

- 725 μινὸς δ' ἰσθλόμενου τρεῖς καὶ δέκα τέτην ἀλέασθαι
 σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.
 ἔκλῃ δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·
 ἀνδρογόνος τ' ἀγαθὴ· κούρη δ' οὐ σύμφορός ἐστιν,
 οὔτε γενέσθαι πρῶτ', οὔτ' ἄρ' γάμου ἀντιβολῆσαι.
- 730 οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἔκλῃ κούρησι γενέσθαι
 ἄρμενος, ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πάῃα μῆλ' αἰ
 σπκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἥπιον ἥμαρ.
 ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
 ψεύδεά θ', αἰμυλίους τε λόγους, κρηπίους τ' ὀαρισμούς.
- 735 μινὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βούν' ἐρίμυκον
 ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυαδρακτὴ ταλαεργούς.
 εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ, πλεῖν ἥματι, ἴσθωρα φῶτα
 γένεσθαι· μάλα γάρ τε νόον πεπωκυκασμένος ἐστίν.
 ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος δεκάτῃ, κούρησι δὲ τετράς
- 740 μέσση. τῇ δ' ὅς τε μῆλα, καὶ εἰλόποδας ἑλικας βούς,
 καὶ κίνα καρχαρόδοντα, καὶ οὐρῆας ταλαεργούς
 πρήνυν, ἐπὶ χεῖρα τιθεῖς. πεσνύλαξο δὲ θυμῷ
 τετραὶδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός θ' ἰσθλόμενου τε
 ἄλγεα θυμοδορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένον ἥμαρ.
- 745 ἐν δὲ τετάρτῃ μινὸς ἄγεσθαι εἰς οἶκον ἄκοιτιν,
 οἰωνούς κρίνας, οἳ ἐπ' ἔργατι τούτῳ ἀρίστοι.
 πέμπτῃ δ' ἐξαλείασθαι· ἐπεὶ χαλεπαὶ τε καὶ αἰνάι.
 ἐν πέμπτῃ γάρ Φαισιν Εἰρινύας ἀμφίπολευσεν,
 Ὀρκον τινυμένας, τὸν Εἰρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις.
- 750 μέσση δ' ἐβδομάτῃ Δημήτερος ἱερὸν ἀκλὴν
 εὖ μάλ' ἐπιπλευνούσῃ εὐτροχάλῳ ἐν ἀλῶν
 βάλλειν· ὑλοτόμοι τε ταμῖν θαλαμῆϊα δοῦρα,

νῆα τε ξύλα πολλὰ, τὰ τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.

τετράδι δ' ἄρχεσθαι νῆας πηγνυσθαι ἀραιάς.

755 εἰνὰς δ' ἡ μέσση ἐπιδείελα λαΐων ἤμαρ·

πρωτίσῃ δ' εἰνὰς παναπήμων ἀνδρώποισιν.

ἐσθλὴ μὲν γάρ θ' ἥδε φυτευέμεν, ἥδε γενέσθαι,

ἀνέρι τ' ἥδ' ἐ γυναικί· καὶ οὐ ποτε πάσκαον ἤμαρ.

παῦροι δ' αὐτὲ ἴσασι τριτεταίδα μηνὸς ἀρίστην

760 ἄρξασθαι τε πίθου, καὶ ἐπὶ ξυγὸν αὐχένα θάϊναι

βουσί καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπέδεσσι,

νῆα πολυκλήϊδα θοὴν εἰς οἶνοπα πόντον

εἰρῦμεναι· παῦροι δὲ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι.

τετράδι δ' οἶγε πίθον· πέρι πάντων ἱερὸν ἤμαρ

765 μέσση· παῦροι δ' αὐτὲ μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην

ἡοὺς γυγνομένης· ἐπιδείελα δ' ἐσθλὴ χερσίν.

αἶδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιρρηνόες μὲν ὄνειαρ·

αἱ δ' ἄλλαι μετὰ δουποι, κύνεσι, οὐ τι φέρουσαι.

ἄλλος δ' ἀλλοῖν αἰνεῖ, παῦροι δὲ τ' ἴσασιν.

770 ἄλλοτε μητρὸν πέλει ἡμεῖς, ἄλλοτε μήτηρ.

τῶν εὐδαίμων τε καὶ ὀλβίος, ὅς τ' αὖτε πάντῃ

εἰδὼς ἐργάζηται, ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,

ὄρνιθας κτείνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΗΣΙΟΔΟΥ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΩΝ.

SENTENTIÆ EX HESIODI
OPERIBUS ET DIEBUS EXCERPTÆ
A JOANNE STOBÆO
LATINIS VERSIBUS REDDITÆ
AB H. GROTIŌ.

V. 11. Tit. XXIX. & XXXVIII.

Nam piger alterius magnos si spectat acervos,
qui ferat arboribus terram, qui verset aratro,
qui regat arte domum, regat sub corde cupido
æmula: certamen pulchrum mortalibus hoc est.
Sic figulo figulus, fabro faber invidet, & sic
odit inops inopem, sic vatem denique vates.

V. 20. Floril. Tit. x. & E. M. Tit. 1.

Heu miseri! ignorant quanto præstantior asse
sit semis: quantum lapathus juvet, herbaque malvæ.
Dii vitam miseris mortalibus absconderunt.

V. 47. Tit. LXXIII.

His ego pro rapto igne malum dabo, quod tamen omnes
læto corde colant & ament, sua damna foventes.

V. 57. Ibid.

Indita mens illi fallax, nec gnara vereri.

V. 66. Ibid.

Illi Mercurius subter præcordia fixit
blanditiam, falsosque dolos, mentitaque verba.

V. 84. Tit. CXI.

Sola sed intactis Spes in penetralibus hæsit
 margine pressa cadi, nec se projecit in auras
 evolitans. Quippe illa eadum jam clauferat ante.

V. 88. Tit. XCVIII.

Plena malis tellus, plenæ sunt æquoris undæ:
 præterea adveniunt morbi nocturne diuque,
 exitium humano generi & tormenta ferentes.

V. 173. Tit. II.

Nulla boni justique & fas servantis & æquum
 gratia: laudatur sceclerum fraudisque repertor,
 & vi cuncta trahens: nusquam pudor: aurea nusquam
 justitia: insultant pravi potioribus ultro
 falsiloquo sermone, sed & jurare parati.
 Invidia a tergo miseris mortalibus instat
 læta malis, immane tuens, fæva omnia portans.

V. 194. Tit. IV.

Mente caret, quisquis certare potentibus audet:
 spe sine vincendi probrum subit atque dolores.

V. 239. Tit. IX.

Justitia est virgo, Iovis altitonantis,
 quam Dii suscipiunt cœlestia templa colentes.
 Læserit hanc aliquis deflectens tramite recto;
 illa sedens solium juxta sublime parentis
 facta hominum narrat crudelia, nec tacet ante
 pendat quam populus regum pro crimine pœnas,
 obliquis qui jura parant invertere dictis.

V. 252. Ecl. Phys. Tit. VII.

Juppiter hanc posuit legem mortalibus ipse.
 Fit fera namque feris, & piscis piscibus esca,

alitibusque ales; nullo quia jure tenentur:
ast hominum generi data lux præstantior æqui.

V. 263. Tit. I. & III.

Improbitas nullo datur amplectenda labore:
tam prope nos habitat; tam molli calle petenda.
Sudorem ante aditum virtutis Dii posuerunt:
& longa huc & celsa simul via ducit euntem,
ardua principio: sed ubi est ad culmina ventum,
incipiet molli sese submittere clivo.

Ille quidem ante omnes, per se ipse quid utile, quid non,
qui videt, & longe fines prospectat agendi:
qui bene consultis didicit parere, secundus:
at qui consiliis pollet nihil ipse, nec audit
suadentes alios, nullus homo vivit ad usus.

V. 278. Tit. XXX.

Ille iram Superum atque odium mortale meretur,
qui sic vivit inertis, tanquam sine acumine fucus
depascens ignavus apum congesta labore.

V. 283. Tit. XXIX.

Divitias pariunt studia indefessa laborum.
Ipsi sudantem clementius aspiciunt Dii.
Non labor in probro, sed diffugisse laborem.
Impiger invidia pigrum stimulas, opima
forte nitens. Comitantur opes virtusque decusque.

V. 292. Ibid.

Sæpe pudor miseros facit, & fiducia dites.
Quæ non rapta datur divinitus, est melior res.

V. 319. Tit. II.

Vicinus malus, atra lues: bonus, optima merx est:
quem qui indeptus erit, maustum se credat honore.

V. 325. Tit. x. & xxix.

Ne male lucreris: mala lucra æqualia noxæ.
 Donare, egregium: raptus, malus & necis auctor.
 Nam quicunque dedit quàmvis ingentia dona,
 ipse sibi placet, & subter præcordia gaudet:
 at si quis rapuit, perrupta lege pudoris,
 vel minimum, luctu languescit tabifico cor.
 Nam si vel modicum modico superaddere tentes,
 atque iterum atque iterum, tandem consurget acervus.

V. 343. Tit. lxxxv. & lxxxiii.

Ne malecasta tibi prædetur femina mentem,
 blanda, tuos lepido captans sermone penates.
 Credere femineis, est furi credere, verbis.

V. 380. Ecl. Mor. Tit. v.

Cras & cras iterum noli differre paratus:
 qui nimium differt, in luctum damna laceffit,

V. 468. Tit. xxx.

Pauper & ignavus, sed spe lactatus inani,
 perpetuo mala multa suo sub corde volutat.
 Ah! nimium spes illa nocens, quæ sola sedentem
 in triviis hominem victus solatur egenum.

V. 631. Tit. xci.

Argentum miseris mortalibus, altera vita est.

V. 640. Tit. lxxi. lxx. lxix.

Quære tibi uxorem, quum iusta adoleverit ætas,
 nec multum decies ternis provectior annis,
 nec minor: hic verus thalamo modus. Aptæ puellæ
 connubiis, quinto floris jam puberis anno.

Quære toro intactam, pulchris quam moribus ornes:
neu sit læta tua vicinia labe, caveto.
Commoda si qua viro conjunx obvenerit, hæc est
fortunæ pars prima bonæ: mala, pessima fors est,
delitiosa, virum quæ torre potentius omni
urit, & ad celeris. perducit fata fenestræ.

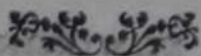
V. 662. Tit. xcvi. & xxxv.

Ne cui pauperiem mortalia corda domantem
objectes, quando dono datur illa Deorum.
Humanas res inter opes carissima, lingua est
parca sui: magnus favor est moderata loquentis.

V. 770. Tit. cv.

Ipse dies homini jam mater jamque noverca est.

ΚΩΜΙΚΩΝ
ΤΙΝΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΓΝΩΜΑΙ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΕΞΙΔΟΣ.

I.

Εἰ τοῦ μεθύσκεσθαι πρότερον τὸ κρηπικαλῶν
παργένεθ' ἡμῖν, οὐδ' ἂν εἰς οἶνον ποτε
προσέιτο πλεῖον τοῦ μετρίου· νυνὶ δὲ τὴν
τιμωρίαν οὐ προσδοκῶντες τῆς μέθης
5 ἤξειν, προχείρως τοὺς ἀκράτους πίναμεν.

II.

Ομοίωτατον ἄνθρωπος εἶναι τὴν φύσιν
τρόπον τιν' εἶσι. καὶ τὸν οἶνον τὸν νέον
πολλὴ γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἀνδρ' ἀποξέσαι
πρώτιστον, ἀφουδεῖσαι τ'· ἀπανθήσαντα δέ,
5 σκληρὸν γενέσθαι· παρακινμάσκειν δ' ὡς λέγω
τεύτῳ ἀπέναντον, ἀπαρυθέντα τὴν ἄγω
ταύτην ἄνθρωπον ἐπιπολάζουσιν, ποτὲ
ἰσχυρὸν γενέσθαι, καὶ κατασθῆναι πάλιν,
πάλιν δ' ἅπασι τοῦπίλοιπον διατελεῖν.

III.

Οὐκ εἶσιν οὔτε τῆχος, οὔτε χρήματα,
οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν ὡς γυνή.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΜΦΙΔΟΣ.

I.

Εν οἷς ἂν ἀτυχήσῃ τις ἀνθρώπος τόπως
ἤμισθα τούτοις πλησιάζων ἥδεται.

II.

Ὅστις γὰρ ὁμνύοντι μηδὲν πείθεται,
αὐτὸς ἐπιτορκεῖν βραδίως ἐπίστανται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΑΝΔΡΙΔΟΥ.

I.

Ὅστις λόγους γὰρ, παρακαταθήκην ὡς, λαδῶν,
ἐξεῖπεν, ἀδίκος ἐστίν, ἢ ἀκρατής ἄγαν.
ὁ μὲν ἔτι κέρδος, ἀδίκος· ὁ δὲ τούτου δίχα,
ἀκρατής. ἴσως δὲ γ' εἰσὶν ἀμφότεροι κακαί.

II.

Οὐ τοι τὸ γῆρας ἐστίν, ὡς οἶει, πάτερ,
τῶν φορτίων μέγιστον. ἀλλ' ὅς ἂν φέρῃ
ἀγνωμόνας αὐτῷ, οὗτός ἐστιν αἴτιος·
ὁ δ' εὐκόλως, ἐνίοτε κοιμίζειν ποιεῖ,
5 μεταλαμβάνων ἐπιδέξαι αὐτοῦ τὸν τρόπον,
λύπην ἀφαιρῶν, ἡδονήν τε προστίθει.
λύπην δ' ἐπαίησ', ὅστις εἶχε δυσκόλως.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΤΙΦΑΝΟΥΣ.

I.

Δίσποιν', ἔταν τις ἀμνύσῃς καταφρονῇ,
 ᾧ μὴ ξύνειδ' ἐπιδόκει, πρῶτον ἐπιωρκηκότι,
 οὗτος καταφρονεῖν τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκεῖ,
 καὶ πρῶτον ἀμόσας αὐτὸς ἐπιωρκημέναι.

II.

Ἐπὶ χρέμασιν ἰδὼν ἔμπερος φρονεῖ μέγα,
 ὧν ἐστὶ πέντων ἐπὶ ἄνεμος κύριος.

III.

Κρύψαι, Φειδῶκα,
 ἅπαντα τὰλλα τις δύναται, ἀν, πλὴν οὐαῖν,
 οἶνον τε πίνων, εἰς ἔρωτα τ' ἐμπεσών·
 ἀμφοτέρωθεν μὲν γὰρ καὶ τῶν βλέμμάτων,
 καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ, ὥστε τοὺς ἀρνούμενους
 ὁ μάλιστα ταῦτα καταφανεῖς πολλοὺς ποιεῖν.

IV.

Οὐκ ἐστὶν οὐδὲν βαρύτερον τῶν φαρτίων
 ὅπως, γυναικὸς προῖκα πολλὴν φερομένης.

V.

Πενθεῖν δὲ μετρίως τοὺς προσήκουσας φίλους.
 οὐ γὰρ τεθνήσκουσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν,
 ἣν πάντες ἐλθεῖν ἐστὶν ἀναγκαίως ἔχον,
 πρὸς ἐκλήθυθαι· ἵστα ἔ' ἡμεῖς ὅσπερ

ς ἐς ταυτὸ καταγώγειον αὐτοῖς ἤξομεν,
κοινῇ τὸν ἄλλον συνδικτρίψουτες χρόνον.

VI.

Πλοῦτος δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώπου τρόπων.
ὅταν εὐπορῶν γὰρ αἰσχυρὰ πράττῃ πράγματα,
τί τοῦτον ἀπορήσαντ' ἂν οὐκ εἴει ποιεῖν;

VII.

Πρὸς γὰρ τὸ γῆρας, ὥσπερ ἐργαστήριον,
ἅπαντα τὰνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά.

VIII.

Σφρόδρ' ἐστὶν ἡμῶν ὁ βίος οὐκ ἀπροσφερές·
ὅταν ἢ τὸ λοιπὸν μικρὸν, ὅξος γίγνεται.

IX.

Καλῶς πέμψαι μᾶλλον, ἢ πλουτεῖν κακῶς.
τὸ μὲν γὰρ ἔλεον, τὸ δ' ἐπιτίμησιν φέρει.

X.

Τί δ' οὐχὶ θανάτου μισθόφορος, ὦ φιλγᾶτι,
ὅς ἐνεκα τοῦ ζῆν' ἔρχετ' ἀποθανούμενος;

XI.

Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν.
πάντ' ἐστὶ ἰδεῖν ἐς τοῦτο καταπεφευγότα.

XII.

Τοῦ γὰρ ποτ' ἄλλου, πρὸς θεῶν, τις οὐνεκα
εὖξαιτο πλουτεῖν, εὐπορεῖν τε χρημάτων,
ἢ τοῦ δύνασθαι παραδοσθεῖν ταῖς φίλοις,

σπείρειν τε καρπὸν Χάριτος, ἡδίστης Θεῶν ;
 5 τοῦ γὰρ πιεῖν τε καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς
 ἔχομεν ὁμοίως· οὐχὶ τοῖς λαμπροῖσι δὲ
 δειπνοῖς τὸ πεινῆν παύεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ.

I.

Καὶ κλείεθ' ἡ θύρα μαχλοῖς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς
 τέκνων ὄχυράν οὕτως ἐποίησεν θύραν,
 δι' ἧς γαλῇ καὶ μοιχὸς οὐκ ἐσέρχεται.

II.

Οτε μαιράκιον ἦν, τοὺς ἄώρους ἠλέσων·
 νυνὶ δ' ὅταν γέροντος ἐκφορὰν ἴδω,
 κλαίω. πρὸς ἐμὲ γὰρ ἐστὶ τοῦτ' ἐκεῖν' ὁδοῦ.

III.

Οὐδέποτε' ἀθυμεῖν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ,
 ἄνδρες, τὰ βέλτερά δὲ προδοκᾶν αἰεὶ.

IV.

Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.
 καὶ γὰρ πᾶν λαμπρὸν οὐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ·
 οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει,
 ὃ περιέτρεψεν ἡ χρόνος τις ἢ φθόνος,
 5 ἑσπῶν ἐπ' ἄκρον τις τοῦ καλῶς πράττειν δράμῃ.
 ἡ δὲ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλεστέρα,
 τῷ μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῆς τύχης

μέρει φέρεσθαι, μήτ' ἐν ὑψηλῷ πάλιν.
 καὶ γὰρ πέση τις ἐξ ἐλάττωνος μέτρου,
 10 εὐπερικάλυπτον ἔσχε τὴν δυσπραξίαν.
 ὅρκου δὲ μεγάλου πῖῶμα γίνεται μέγα.
 πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται,
 σφάλλει δ' ἐκείνους, οὓς ἂν ὑψώσῃ τύχη.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΦΙΛΟΥ.

I.

Εὐ γ' ὁ κατάχρυσος εἶπε ταῦτ' Εὐριπίδης·
 » Νικᾷ δὲ χρεῖα μ', ἢ κακῶς τ' ὄλουμένη
 γαστήρ. » ταλαιπωρότερον οὐδὲν ἔστι γὰρ
 τῆς γαστρός, εἰς ἣν πρῶτον ἂν πάντ' ἐμβάλοις,
 5 ἀλλ' οὐχ ἕτερον ἀγνέειν. ἐν πῆρᾳ φέροις
 ἄρτους ἂν, ἀλλ' οὐ ζῶμεν, ἢ διαφθερεῖς·
 εἰς σπυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς, ἀλλ' οὐ φάκην·
 οἰκίριον εἰς λάγνον, ἀλλ' οὐ κάραον.
 εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφορεῖς
 10 τὰ πάνθ', ἑαυτοῖς οὐδὲν ὁμολογούμενα.
 κοῦ προσιδίημι τᾶλλα, διότι πανταχοῦ
 διὰ τὴν τάλαιναν πάντα τλητὰ γίνεται.

II.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεται
 συνιδέσθ' αὐτῷ Φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
 πῶς τὸν γε μηδὲν εἰδὼτ' αἰσχυνθήσεται;

III.

Πένητος ἀνδρὲς οὐδὲν εὐτυχίστηρον.
τὴν γὰρ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν οὐ προσδοκᾷ.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ.

I.

Αἰεὶ κράτιστόν ἐστι τάλιχθ' ἔλεγειν
ἐν παντὶ καιρῷ. τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλείστον μέρος.

II.

Ἀν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τετάρτῳ,
σκιπτόμεθα τάναρχαί' ἐκάστης ἡμέρας·
δέον δὲ φείσασθαι τι τοῦ γήραος χάριν,
οὐ φειδόμεσθ', ἐφόδια περιποιούμενοι.

III.

Ἀπαντα τὰ ζῶ' ἐστὶ μακαριώτερα
καὶ νοῦν ἔχοντα μᾶλλον ἀνθρώπου πολυ.
τὸν ὄντι ὄρεται ἔξιστι πρῶτα τούτου.
οὗτος κακοεχίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως.
5 τοῦτω κακὸν δι' αὐτὸν οὐδὲν γίγνεται·
ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκε, ταῦτ' ἔχει μόνα.
ἡμεῖς δὲ, χάρις τῶν ἀναρχαίων κακῶν,
αὐτοὶ παρ' αὐτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.
λυπούμεθ' ἂν πλήρη τις· ἂν εἴπῃ κακῶς,
10 ἐργιζόμεθ'· ἂν ἴδῃ τι ἐνύπνιον, σφόδρα

Φεδούμεθ'· ἂν γλαυξ ἀνακράγῃ, δεδούκαμεν.
ἀγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακὰ.

IV.

Γέρον γέροντι γλωττιαν ἡδίστην ἔχει,
παῖς παιδί, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή,
νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι· καὶ δυσπραξία
ληφθεὶς, ἐπαυδὸς ἐστὶ τῷ πειρωμένῳ.

V.

Σ. πρὸς τὸ πρᾶγμ' ἔχω
κακῶς. Α. ἐπαριστέρως γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις.
τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπησάντιά σε
ὄρας ἐν αὐτῷ· τὰ δ' ἀγαθ' οὐκ ἐπιδλέπεις.
5 εὖροις δ' ἂν οὐδέν τῶν ἀπάντων, Σιμύλε,
ἀγαθόν, ὅπου τι μὴ πρόσεστι καὶ κακόν.
γυνὴ πολυτελής, ἔστι ὀχληρόν, οὐδ' ἔφ'
ξῆν τον λαδόνθ' ὡς βούλετ'· ἀλλ' ἐνεστί τι
ἀγαθόν ἀπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον,
10 τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς·
ἀτυχοῦντι συμπαρέμεινεν· ἀποθανόντι τε
ἔθαψε· περιέστειλεν οἰκείως. ὄρα
εἰς ταῦθ', ἔταν λυπῇ τι τῶν καθ' ἡμέραν.
οὕτω γὰρ οἴσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'· ἂν δ' ἐκλέγῃς
15 αἰὲ τὸ λυποῦν, μηδὲν ἀντιπαρatiθεῖς
τῶν προσδοκωμένων, ἐδυνήσῃ διὰ τέλους.

VI.

Εἰ γὰρ ἐγένου σὺ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
ἔτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ', ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν

- πράττειν ἂν βούλει, καὶ διευτυχῶν αἰεὶ,
 καὶ τοῦτο τῶν θεῶν τις ὁμολόγησέ σοι,
 5 ἔρθῳς ἀγανακτεῖς· ἔσσι γὰρ σ' ἐψευσμένος,
 ἄτοπόν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις,
 ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς, ἔσπασας τὸν αἶρα
 τὸν κοινόν, ἵνα σοὶ τι τραγικώτερον καλῶ,
 οἰστέον ἄρκειν ταῦτα καὶ λογιστέον.
 10 τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων· ἄνθρωπος εἴ,
 οὐ μεταβολὴν θάττον πρὸς ὕψος, καὶ πάλιν
 ταπεινότητά, ζῶον οὐδὲν λαμβάνει·
 καὶ μάλα δικαίως. ἀσθενέστερον γὰρ ἐν
 φύσει, μεγάλῳ οἰκονομεῖται πράγματι·
 15 ὅταν πέσῃ δέ, πλεῖστα συνήξει καὶ αἰ.
 σὺ δ' οὐθ' ὑπερέβηθαι, Τρόφιμ', ἀπάλεσας
 ἀγαθὰ· τὰ νυνὶ δ' ἐστὶ μέτρα σοι κακὰ·
 ὡς τὰνάμισόν που καὶ τὸ λατὸν εὖ φέρε.

VII.

Εἰρήνη γέωρον καὶν πέτραις
 τρέφει καλῶς· πόλεμος δὲ καὶν πεδίῳ κακῶς.

VIII.

Θυγάτηρ ἐπὶ γάμος, καὶν ὅλως μηδὲν λαλῇ,
 διὰ τοῦ σιωπᾶν, πλεῖστα περὶ αὐτῆς λέγει.

IX.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
 οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
 ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
 τὰ δ' ἴδια προσιδέασιν τοῖς ἀλλοτρίοις.

X.

Οὐ πώποτ' ἐξήλωσα πολυτελῆ νεκρὸν.
εἰς τὸν ἴσον οἶκον τῷ σφύδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

XI.

Μὴ τοῦτο βλέψῃς, εἰ νεώτερος λέγω,
ἀλλ' εἰ Φρονούντων τοὺς λόγους ἀνδρῶν ἐρᾷ.

XII.

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν ἐν τῷ κουφετεῖν,
ταῖς μὲν λόγοις πικρὸς ἐστὶ, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

XIII.

Ὅστις δὲ διαβολαῖσι κείθεται ταχὺ,
ἢ τοι πονηρὸς αὐτὸς ἐστὶ τοὺς τρόπους,
ἢ πανάπασι παιδαρίου γνώμην ἔχει.

XIV.

Οὐτ' ἐκ χερὸς μεθένηα κατερόν λίθον
ἀπὸν κατὰσχειν, οὐτ' ἀπὸ γλώττης λόγον.

XV.

Οὗτος κράτιστός ἐστ' ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίστανται βροτῶν.

XVI.

Τὸ κουφότατόν σε τῶν κακῶν πάντων δάκνει,
πενία. τί γὰρ τοῦτ' ἐστίν, ἢς γένοιτ' ἂν εἰς
φίλος βοηθήσας, ἱατρὸς ῥαδίως;

XVII.

XVII.

Τρία γάρ ἐσσι, δέσποτα,
 δι' ὧν ἀπανθᾷ γίγνεται, ἢ κατὰ τοὺς νόμους,
 ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τὸ τρίτον ἔδει τινί.

XVIII.

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διατεθειμένῳ κακῶς
 χρεῖα ἔστιν ἰατροῦ· τῷ δὲ τὴν ψυχὴν, φίλου
 λύπην γὰρ εὖνους οἶδε θεραπεύειν λόγος.

XIX.

Υπερήφανόν ποῦ γίγνεται ἡ λίαν τρυφή·
 ὅτε πλούτος ἐξώκειλε τὸν κεκλημένον
 εἰς ἕτερον ἥθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

XX.

Ὡμεν ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὧ φανία,
 οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσθετον, οὐ στένειν
 τάς νύκτας, οὐδὲ σιρφεσμένους ἄνω κάτω
 ΟΙΜΟΙ λέγειν· ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶον τινα
 ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πτωχῶν τινὰ
 νυνὶ δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλουμένους
 ὑμᾶς, ὁρᾷ ποιουνίας ἡμῖν ἐμφερῇ.

XXI.

Ἀλλ' ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τις ἀξιοῖ,
 παρὰ τίνι τάνόντων οὗτος ὥφεται;

XXII.

Ὁ προκαταγνώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
 κύτος πονηρός ἐστι, πιστεύσας κακῶς.

XXIII.

Πολλοὺς δὲ ἀνάγκην γὰρ πανηρέας εἶδ' ἐγὼ,
 ἔταν ἀτυχήσωσιν, γεγονότας, οὐ φύσει
 ὄντας τοιούτους.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ

I.

Αγαθῆς γυναικὸς εἶναι, ὧ Νικοστράτη,
 μὴ κρείττον εἶναι τὰνδρὸς, ἀλλ' οὐκ ἔστιν.
 γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα, κτήν ἐστιν μέγα.

II.

Ἄνὴρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
 ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος, μὴ βούλεται.
 οὐδ' ὅς τ' αὖ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
 ἀλλ' ὅς τ' αὖ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
 5 ἔχων δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
 οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
 ἀλλ' ὅστις ἄδολον γησίου τ' ἔχων φύσιν,
 εἶναι δίκαιος, καὶ δοκεῖν εἶναι θέλει.

III.

Εἴ τις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὧ Πάμφιλε,
 ταύρων γε πληθὺς, ἢ ἐρίφων, ἢ νῆ Δία
 ἐτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα,
 χρυσᾶς πειήσας χλαμύδας, ἥτοι πορφυρᾶς,
 5 ἢ αἰ ἐλεφαντῆος ἢ σμαράγδου ζώδια,

εὐνοῦν νομίζει τὸν θεὸν καθιστάναι,
 πεπλάνητ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κούφας ἔχει.
 δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
 μὴ παρθένους φθείροντα, μὴ μοιχῶμενον,
 10 κλέπτοντα, καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.

μηδὲ βελόνης,

ὦ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀγοτρίας ποτέ.
 ὁ θεὸς γὰρ ἔργους τοῖς δίκαισι ἥδεται.
 πονοῦντα δ' εἰς τὸν ἴδιον ἰφῶσται βίον,
 15 τὴν γῆν ἀρουῖτα νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
 θεῶν δὲ θυεὶ διὰ τέλους δίκαιος ὢν,
 μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν ὡς τῇ κλεῖδῃ
 βροντῆς δ' ἀκούσας μηδαμῶς πόρην φεγγῆς,
 μηδὲν συνειδώς αὐτὸς αὐτῷ, δέσποτα.
 20 ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησύνει παρῶν.

IV.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ κρυψικώτερον
 ἔσθ', ἢ δύνασθαι λαιδορούμενον φέρειν.
 ὁ λαιδορῶν γὰρ, εἴην ὁ λαιδορούμενος
 μὴ προσποιῇται, λαιδορεῖται λαιδορῶν.

V.

Κἂν δοῖλος ἢ τις, οὐδὲν ἥττον, δέσποτα,
 ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ἂν ἄνθρωπος ἦ.

VI.

Οὐκ ἔστιν ἡμῖν οὐδεμία Τύχη θεός,
 οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταυτόματον, ὃ γίγνεται
 ὡς ἔτυχ' ἐκαστῷ, προσαγορεύεται Τύχη.

VII.

Ούτε γὰρ ἰατρός οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῇς,
τοὺς αὐτὸς αὐτοῦ βούλειθ' ὑγιαίνειν φίλους,
οὔτε σιρακιώτης πόλιν ὄρνῃν ἄνευ κακοῦ.

VIII.

Πάντ' ἐστὶν ἐξευρεῖν, εἰάν μὴ τὸν πόνον
φεύγῃ τις, ὅς πρὸς ἐσσι τοῖς ζητουμένοις.

IX.

Πολὺ μείζον ἐστὶ τοῦ κακῶς ἔχειν κικόν,
τὸ καθ' ἓνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπούμενοις
δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα, πᾶς ἔχει λέγειν.

X.

A. Σύρα, Σύρα. Σ. Τί ἐστὶ; A. Πῶς ἡμῖν ἔχεις;
Σ. Μηδέποτε ἐρώτα τοῦτ', ἐπὶ ἂν γέροντ' ἴδῃς,
ἢ γραῦν τι· ἴσθι δ' εὐθύς ὅτι κακῶς ἔχει.

XI.

Αἰσχροπῶν ὅνλα ῥάδιον παραινεῖσαι
ἐστὶν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥάδιον.
τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ
ὑπὲρ ἐσκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σφόδρα
ἢ πάντας λαλοῦντας· εἴτ' ἐπὶ πλάισωσί τι,
αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ', ὅσ' οὐκ εἶον τότε.
ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἐστ' ἴσως.

XII.

A. Τίς ἐστὶν οὗτος; B. Ἰατρός. A. Ως κακῶς ἔχει
ἅπας ἰατρός, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχη.

XIII.

Τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεινῶν μηδὲ εἶναι,
μακρὸν νόμιζε, καὶ οὐκ εἶπε συλλαβῆς.
τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρὸν,
μηδ' ἂν σφδρ' εἶπε πολλά, καὶ πολὺν χρένεν.

5 τεκμήριον δὲ τοῦδε τοῦ Ομηροῦ λάβε.
οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει,
ἀλλ' οὐδὲ εἰς Ομηρον εἴρηκεν μακρὸν.

XIV.

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῖν τῶν κακῶν ἦν Φάρμακον,
αἰεὶ θ' ὁ κλαύσας τοῦ παντὶ ἐπαύετο,
ἡλαττώμεθ' ἂν δάκρυα, δύνῃς χρυσίου.
νῦν δ' αὖ προσέχει τὰ πράγματ', οὐκ ἀποδέσπει
5 ἐς ταῦτα, δέσπειτ', ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αἶσιν,
εἰάν τε κλαίης, ἂν τε μὴ, πορευεσθαι.
τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν, ἢ λύπη δ' αἰεὶ,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν ἔχει τὰ δάκρυα.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ.

Εγὼ μὲν οὖν τὸν νόμον ἐμαυτῷ τουτονὶ
τίθεμαι ἡσυχάζων, ὥσπερ εἴρηται, ποιῶν.
κρεῖττον γὰρ εἶναι εὖ τετραμμένην λαθεῖν
γυναικὶ ἀπροικόν, ἢ κακὴν μετὰ χρημάτων,
5 τὴν ἐσομένην καὶ ταῦτα μέτοχον τοῦ βίου.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΥΒΟΥΛΟΥ.

Τρεῖς γὰρ μόνους πρατῆρας ἐξεραυνῶ
τοῖς εὖ φρονούσι· τὸν μὲν ὑγιείας ἔναι,

ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
 ἔρωτος ἡδονῆς τε· τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
 5 ὃν εἰσπλέοντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
 οἴκαδε βαδίζουσ'· ὁ δὲ τέταρτος οὐκ ἔτι
 ἡμέτερος ἐστ', ἀλλ' ὕβρεος· ὁ δὲ πέμπτος, βαῆς·
 ἔκλος δὲ κώμων· ἔσθρος δ' ὑπώπλων·
 ὀγδοὺς ἀνακλητόρων· ὁ δ' ἑννατος χολῆς·
 10 δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποτὶν.
 πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀλγεῖον χυδαῖς
 ὑποσκελίζει βασιλᾶ τοὺς πεπωκότας.

ΕΚ ΤΩΝ ΪΠΠΑΡΧΟΥ.

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων κλῆμα τιμιώτατον
 ἅπαντι ἀνθρώπῳ εἰς τὸ ζῆν τέχνη.
 τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος, καὶ μεταβολὴ
 τύχης ἀνέλωσ'· ἡ τέχνη δ' σώζεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΡΑΤΗΤΟΥ.

I.

Ὁ γὰρ χρόνος μ' ἐκαμψε, τέκνων μὲν σοφῶς,
 ἄπλητα δ' ἐργαζόμενος ἀσθενέστερα.

II.

Ὡνειδίσας μοι γῆρας, ὡς κακὸν μέγα,
 εὐ μὴ τυχόντι θάνατος ἐστ' ἢ ζῆμία,
 εὐ πάντες ἐπιθυμοῦμεν· ἂν δ' ἔλθῃ ποτὲ,
 ἀνιώμεθ'. οὕτως ἐσμέν ἀχάριστοι φύσει.

III.

Γαστήρ δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.
 μόνη γὰρ ὣν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν,
 αἰεὶ δὲ τοῦ δεινῆς ἐνδοῖται πλέον.
 ὅστις δὲ γαστήρ μὴ κρατεῖν ἐπίσταται,
 οὗτος τὰ πλείω τῶν κακῶν ἔχει κακά.

IV.

Γλώσσης μάλιστα παύλαχϋ πειρῶ κρατεῖν.
 ὃ καὶ γέροντι καὶ νέῳ τιμὴν φέρει
 ἢ γλώσσα σιγὴν καιρίαν κεκλημένη.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ

Εἰ τὸ συνεχῶς καὶ πολλὰ καὶ ταχέως λαλεῖν
 ἢ τοῦ φρονεῖν παράσημον, αἱ χυλιδόνες
 ἐλέγοντ' ἂν ἡμῶν σωφρονέσθαι πολὺ.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΕΡΕΚΡΑΤΟΥΣ.

Ὡ γῆρας, ὡς ἐπαχθεὶς ἀνθρώποισιν εἶ,
 καὶ παύλαχϋ λυπηρόν, οὐ κατ' ἐν μόνον
 ἐσθ' ὡ γὰρ οὐδὲν δυνάμεθ', οὐδ' ἰσχύομεν,
 σὺ τῆνικαὺθ' ἡμᾶς προδιδάσκεις εὖ φρονεῖν.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Οὐ χαλεπὸν ἐστὶ τῷ κακῶς διακειμένῳ
 εἰπεῖν τιν' ἐσθίουσα, Μὴ κακῶς ἔχε,

τύχῃ τ' ἐπιτιμᾶν, οὐδὲν ἔργον μαχομένῳ·
αὐτὸν δὲ μάχεσθαι οὐκ ἔτ' ἐστὶ ρῆδιον·
§ ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ καὶ τὸ πωπιδέναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ.

I.

Αἰσχροὶν γυναῖκ' ἔχημας, ἀλλὰ πλουσίαν
κάτευδ' ἀπόως, ἠδέως ματώμενος.

II.

Ὅταν ἀτυχεῖν σοι συμπίσῃ τις, θέσποτα,
Εὐριπίδου μνήσθητι, καὶ δαῖν' ἔσθι·
» Οὐκ ἐστὶν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ. ἢ
εἶναι δ' ὑπόλαβε καὶ σὲ τῶν πολλῶν ἓνα.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΩΤΑΔΟΥ.

Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, ὡς θνητὸς ἀκουσον,
ἂν μακρὰ πλὴς, φλεγματίῳ κρατὶ περισσῶ,
ἂν εὐματῆς, ταῦτα πρὸ τοῦ προδᾶτιον εἶχεν,
ἂν χρυσοφορῆς, τοῦτο τύχης ἐστὶν ἔπαρμα.
§ ἂν πλούσιος ᾖς, τοῦτο χρόνου ἀδελφὸς ἰσχύς,
ἂν δ' ἀλαζονῆς, τοῦτ' ἀνοίας ἐστὶ φρύαγμα,
ἂν δὲ σωφρονῆς, τοῦτο θεῶν δῶρον ὑπάρχει,
ἢ σωφροσύνη πάρεστιν, ἂν μετρηῇ σεαυτόν.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΙΦΟΥ.

Λόγος γάρ ἐστ' ἀρχαῖος αὐ κακῶς ἔχων·
οἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας, ὦ πάτερ,
πείθειν χορεύειν οὐ θέλοντας.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

I.

Εργον γε λύπην ἐκφυγεῖν· ἡ δ' ἡμέρα
αἰεί τι κακὸν εἰς τὸ φροντίζειν φέρεται.

II.

Ο μὴ πεπλευκῶς οὐδὲν εὐρακεν κακόν.
τῶν μονομαχοῦντων ἐσμέν ἀθλιώτεροι.

III.

Τὴν χλαυδα πάντες, ὡς ἔοικεν, αἶψα ἐμὲ,
προσηγόρευον· οὐδὲ εἰς νῦν μετὰ λαλεῖ.

IV.

Ὡν τοῖς θεοῖς ἀνθρώποις εὐχεσθαι τυχεῖν,
τῆς εὐθανασίας καίτις οὐδὲν εὐχεσθαι.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΙΜΟΚΛΕΟΥΣ.

I.

Ἀπορῶν ἰδεῖν εὐαφον, εὐποροῦντι μὲν
ἡδύστον· ἂν δ' ἀπορῇ τις, ἀθλιώτατον.

II.

Ὡ τὰν, ἄκουστον, ἣν τι σοι δοκῶ λέγειν.
ἄνθρωπός ἐστι ζῶον ἐπίπτονον φύσει.

- καὶ πολλὰ λυπὴρ ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρεται.
 παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο
 5 ταύτας. ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,
 πρὸς ἄλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
 μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε, παιδευθεὶς ἅμα.
 τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
 ὡς ὠφελούσι πάντας. ὣν μὲν γὰρ πένης,
 10 πτωχότερον αὐτοῦ καταμαδῶν τὸν Τηλέφον
 γενόμενον, αὐτῷ τὴν πενίαν ῥῆσιν φέρεται.
 ὁ νοσῶν τι μακρόν, Αλκμαίῳ ἐσκεψάτο.
 ὀφθαλμοῖς τις· εἰσὶ Φινεΐδαι τοῖσ' αἰσίοι.
 τέθνηκέ τῳ παῖς· ἡ Πυρρὸν κεκούφισται.
 15 χολὸς τις ἔστι· τὸν φιλαλήτην ὄρεται.
 γέρον τις ἀτυχεῖ, κατέμαστιν τὸν Οἰνέα.
 ἑπικλῖται γὰρ τοι, μείζον' ἢ πέπονδ' ἔστις,
 ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγενῶτ' ἐννοούμενος,
 τὰς αὐτὰς αὐτοῦ συμφορὰς ἥτις οὐ σέβει.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΛΕΑΡΧΟΥ.

- Εἰ τοῖς μεθύσκομένοις ἐκάστης ἡμέρας
 ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πίνειν
 τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἰς ἑπινεν ἂν·
 νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
 5 προλαμψάνοις ὑπερῶμεν τὰ γὰρ τοῦ.

COMICORUM
QUORUNDAM VETERUM
SENTENTIÆ.

EX ALEXIDE.

I.

Sane ebrietatem crapula si anteverteret, nemo temetum supra qui satis est modum haurire vellet. Sed enim nunc improvidi non expectantes pœnam vinolentiæ, promte quæ obveniunt exliccamus pocula.

II.

Ex parte vino non male assimulaveris humanum ingenium. Namque uti vinum novum, ita juvenis animus opus est ut deferbeat, & despumando ducat aspritudinem. At mox ubi illa nimia vis abscefferit, & quæ natabat in sublimi amentia exhausta fuerit, tempus est confidere, ut sese præbens omnibus potabilem perpetua placeat lenitate in posterum.

III.

Non murus, non vis auri, non quidquid putes, custoditu difficile est æque, ac femina.

EX AMPHIDE.

I.

Quibus male homines rem gesserunt in locis,
ad ea se rursus non libenter applicant.

II.

Quicumque negat habere juranti fidem,
detegitur ipse promptus in perjurium.

EX ANAXANDRIDE.

I.

Commisssa cui sunt verba, depositum velut,
si reteggit, est iniquus, aut est garrulus:
si spe lucri, est iniquus: hac sine, garrulus.
Censendus autem uterque pariter improbus.

II.

Non est senectus, ut tu, pater, existimas,
onus adeo difficile: sed qui fert eam
minus decore, ipse impedimentum est sibi.
At contra facilem reddit ac tractabilem
qui placide illius moribus se accommodat,
tristitiam demens atque apponens gaudium.
Male qui fert, sibi perpetuam mœstitiam parit.

EX ANTIPHANE.

I.

Hera, quisquis aspernatur jurantem alterum,
quem non compertum noverit perjurii,

Deorum hic aspernari sanctitudinem,
& ipse pejerasse suspectus mihi est.

II.

Divitiis insolescit mercator suis,
in quas domini ventus ipso plus habet.

III.

Res celare cæteras
utcuñque possis, Phidia, hæc præter duo,
si nimium biberis, & si in amorem incubueris
utrumque de se manifestum indicium facit
oratione ac vultu, sic ut qui neget
tamen ipse suo se prodat testimonio.

IV.

Nullum esse gravius impedimentum potest,
quam mulier, dote sarcinata quum advenit.

V.

Lugere amicos luctu moderate decet:
nec enim perierunt, sed eam, quam necessitas
indixit cunctis, anteverterunt viam:
& nos citati mox suo quisque ordine
cogemur omnes in idem diverforium,
pariterque cum illis ævum agemus alterum.

VI.

Exploratrices ingeniorum sunt opes:
nam qui secundis rebus vivit turpiter,
quid pressum paupertate facturum putas?

VII.

Senectus veluti stabulum est: nam quidquid mali
humana recipit vita, in illam confluit.

VIII.

Est nostra vino vita quam fimillima :
accecit, est quum reliqua parva portio.

IX.

Sis pauper honeste potius quam dives male :
namque hoc fert crimen, illud misericordiam.

X.

Amice, qui non mortis sit peculium,
miles, qui vitæ causa se auctorat neci?

XI.

Aram malorum jure senectutem voces :
namque ad eam sese recipit quod ubique est mali.

XII.

Quid quæso cause est, cur quis optet a Deis
pecunia florere & rerum copia,
nisi ut possimus amicis opitularier,
& ferere frugem Gratix, suavis Dæ?
namque ea voluptas quæ in potu atque esu est sita,
per ferre est cunctis: neque magis lautæ dapes
esurientem sedent.

EX APOLLODORO.

I.

Clauduntur ædes pessulis, repagulis:
sed januam faber haud ita unquam muniit,
ut non pateret feli aditus & adultero.

II.

Miserabar juvenis olim acerba funera :
et nunc quoties intueor exsequias fenis,
id lachrymo. Nam mox eadem me spectat via.

III.

Non debet animus desponderi in miseris :
sed expectanda sunt meliora in posterum.

IV.

Habent superba dona Fortunæ metum.
rebus negata fulgidis securitas,
tutumque hominibus nil & excoelsum simul :
aut livor illud , aut edax sternit dies ,
summum ad gradum quum claritatis venerit.
Mediocrитatis tutior possessio,
per quam nec aliquis premitur afflictus solo,
nec se invidenda tollit in fastigia.
Nam qui minore volvitur spatio cadens,
multo facilius damna diffimulat sua.
Majore moles vasta cum strepitu ruit :
invidia claris semper est rebus comes,
& quum favet Fortuna , captatum venit.

E. DIPHILO.

I.

Egregie , ut multa , dixit bonus Euripides :
„ Me dira egestas subigit & miserabilis
venter. „ Nam certe ventre nihil est miserius :
in illum cuncta conjicis : at in vas aliud
idem non liceat. Panem fers in mantica ,
jus non fers : aliter manticam corrueris.
Imples placenta sportulam , non lentibus :
in utrem villum immittis , non & carabum.
At in illum Diis invisum compingi solent
etiam quæ inter se nil habent commercii.

Net cætera addo: quippe quum constet satis
illius ergo miseri peccari omnia.

II.

Qui non veretur ipse semet, conscius
sibi mali facinoris, quod commiserit,
hic quomodo alios nescios reverebitur?

III.

Paupertino homine nihil est fortunatius:
nam solus in deterius non metuit vices.

E MENANDRO.

I.

In re omni conducibile est quovis tempore
verum proloquier: idque in vita spondeo
securitatis esse partem maximam.

II.

Si navigandum sit diebus quatuor,
quantum sat est paramus in totidem dies.
Cur non item sollicita parsimonia est,
viaticum ne desit ætati malæ?

III.

Homnibus alia quotquot sunt animantia
tum sunt beatiora, tum sapiunt magis.
Principio, fodes, asinum specta istum mihi.
Is est infelix extra controversiam:
at nulla propriæ accepta culpæ fert mala;
sed quæ natura injunxit, his defungitur.
Nos vero, præter ea quæ fert necessitas,
ipsi alia nostra sponte super arcessimus.

Dolemus

Dolemus ubi quis sternuit: convicium
 quis dixit? indignamur: vidit somnium?
 metuimus: ululât noctua? exhorrescimus.
 Leges, honores, ambitus, certatio,
 mala hæc adscita nobis sunt, non adfita.

IV.

Seni fenilis lingua jucundissima;
 puerque puero, & apta mulier mulieri,
 & æger ægro: pressus infortunio
 lenimen est homini malis exercito.

V.

S. Ut fatear, displicet
 res ipsa. *A.* Nempe quia sinistrorsum rapis.
 Quidquid molestum, quidquid adversum accidit,
 tecum ipse spectas, & connives ad bona.
 Atqui nihil usquam, Simyle, invenias boni,
 cui nulla se mali admiscuerit portio.
 Mulier opipara, res molesta est, nec finit
 virum pro arbitrio vivere: hæc eadem tamen
 sua commoda adfert: liberos: merum gravi
 morbo maritum curat familiariter,
 nec conflictantem cum fortuna deferit:
 defuncti exsequias rite curat. Respice
 ad ista, si quid tædii animo obvenerit.
 Ita rem feres facilius. Sin quidquid dolet
 excernas semper tibi, nec contra compares
 quod est utibile, jam tolerando non eris.

VI.

Si solum, Trophimè, te omnium mortalium
 in hoc progenuit mater, ut tibi perpetim

agere ita liceret, animo ut collibitum foret,
idque ita futurum si aliquis promisit Deus,
recte indignaris. Nam rem fecit improbam,
qui te fefellit. Sin iisdem legibus,
quibus nos omnes, hunc communem spiritum
hausisti, ut aliquid etiam paratragediem,
ferenda sunt modeste hæc, ut ratio jubet.
Omnis sermonum summa redit istuc: homo es,
quo nullum est animal, quod mutetur celerius,
aut sursum enitens, aut deorsum decedens:
neque pol immerito: nam natura virium
quum sit vefcarum, res molitur maximas,
suoque lapsu multa egregia proterit.
At tu quæ amisti, Trophime, non ingentia
sunt adeo: tum quæ pateris sunt mediocria:
quo magis hoc triste ferre te modice decet.

VII.

Vel inter faxa agricolam nutriat
pax alma: bello fordet & felix ager.

VIII.

Ætate nata nubili, ut dicat nihil,
fatis tamen ipso significat silentio.

IX.

Summum est aviditas generis humani malum:
aliena namque pro suis qui vindicant,
persæpe non tantum improba spe decidunt
victi, sed apponunt & alienis sua.

X.

Nunquam laudavi sumtuosum mortuum:
namque in idem cum vili atque contempto redit.

XI.

Nē tu loquentis respice ætatem precor:
sed an, quæ deceant verba prudentem, loquar.

XII.

Qui commonefacit filium feveriter,
verbis acerbis ut sit, revera est pater.

XIII.

Qui mentem addicit credulam calumniis,
aut ipse est pravis inquinatus moribus,
aut certe ingenio nil supra puerum valet.

XIV.

Nec faxum facile valida projectum manu
reprehendas, nec sermonem qui lingua fugit.

XV.

O Gorgia, ille vir virorum est optimus,
qui melius aliis callet ferre injurias.

XVI.

Adeon' te excruciat, quod malorum est omnium
levissimum, paupertas? quantillum est enim,
amicus unus cui medendo sufficit?

XVII.

Tria sunt, here,
ex quibus geruntur cuncta, nempe ex legibus,
aut ex necessitate, aut consuetudine.

XVIII.

Cuicunque affectum est corpus, ei medico est opus:
at cui laborat animus, is amico indiget.
benevolus amicus medicus ægrimonix est.

XIX.

Delitiæ nimix pariunt insolentiam;
pecuniæque dominum trajiciunt suum
in mores alios quam quos induerat prius.

XX.

Ego autumabam divites, ô Phania,
in ære vivunt qui suo, nec noctibus
suspiria agere, nec fus deque vortier,
nec dicere EHEU; sed tranquilla molliter
frui quiete: illa esse pauperum mala.
At nunc vos video, quos beatos prædicant,
vitam cum nostra vivere æquiparabilem.

XXI.

Amantem si quis mente credit præditum,
ubi ille rerum inveniet, quæso, amentiam?

XXII.

Quicumque damnat causâ non bene cognita,
damnandus ipse est credulitatis crimine.

XXIII.

Multos jam vidi, quos malos necessitas
finxit miseriis, quum non essent ejusmodi
suoapte ingenio.

E PHILEMONE.

I.

Bonæ mulieris, ô Nicostrata, est, dare
non imperiosam, sed morigeram se viro.
viro superior femina, immensum est malum.

II.

Injuriam qui non facit, non protinus
 iustus: sed ille qui potest, non vult tamen.
 manus nec ille qui suas parva abstinet:
 ingentia sed impune qui quum tollere
 sibi que habere possit, animo temperat.
 Immo nec ille, observat ista qui omnia:
 sed ille mente præditus qui candida,
 re iustus esse, non videri esse, expetit.

III.

Adducat si quis victimas, ô Pamphile,
 five ex caprigeno pecore, five ex bucerō.
 five adeo pecudes alias, aut dono ferat
 paludamentum ex auro, five ex purpura,
 aut ex ebore aut smaragdo sigillaria,
 atque his propitium speret adipisci Deum,
 decipitur vanitate mentis credula.
 Sed oportet ipsum hominem esse puris moribus,
 non felem virginalē, non adulterum,
 non furem, non qui occidit quæsti gratia.

Ne tu ad aciculam
 unquam alienam animum adjexis, mi carissime.
 Nam iustis factis gaudet omnipotens Deus:
 coque augere rem finit laboribus,
 occando, sarriendo noctes & dies.
 Deo sacrificæ semper ingenio probo,
 neu tu albam vestem magis quam mores induas.
 Neu si de cælo tonerit fugias protinam,
 here, quippe nullæ conscius culpæ tibi.
 Te namque cernit, cuncta qui videt, Deus.

IV.

Nullus contentus est auditu suavior,
quam quum dissimulat, petitur qui conviciis;
nam qui ridetur, id si non ægre tulit,
ridendo risor ipse ridiculus manet.

V.

Here, quisquis est homo natus, quamvis feriat
is servitutem, tamen esse homo non desinit.

VI.

Profecto hominibus nulla Fortuna est dea:
nulla, inquam: verum quidquid temere provenit,
Fortunæ a nobis accipit vocabulum.

VII.

Si circumspicias, nemo est medicorum omnium,
recte valere amicos qui cupiat suos;
nec miles urbis placidum qui exoptet statum.

VIII.

Nihil est quod homini non sit indagabile,
si quæritandi non recusetur labos.

IX.

Male sese habere levius est multo malum,
quam male se habentem cogier visentibus,
quo se modo habeat, singulis exponere.

X.

A. Syra heus Syra. *S.* Hem quid me vis? *A.* Ut vero vales?
S. Nunquam istud percunctare, senem si videris,
anumve: quippe liquido non recte valent.

XI.

Facile omnes homines aliis consilium damus;
sed in re nostra non tam facile est exsequi.
A medicis argumentum est in promptu situm,
præcepta videas quos dare invalentibus
victus severi: at ipsi si in morbo cubent,
eadem illa facere, quæ aliis interdixerant.
Credo una nolunt dolor esse & curatio.

XII.

A. Quid hoc est hominis? B. Medicus. A. Pro superum fidem
quam miser est omnis medicus, si nemo est miser!

XIII.

Quicumque dicit ad rem quæ non pertineat,
duas loquutus syllabas, prolixus est.
At bene dicentem ne prolixum dixeris,
quantumvis dicat multa & multo tempore.
Ab Homero sume testimonium tibi:
is quum exararit versum tot millia,
nemo est Homerum qui prolixum judicet.

XIV.

Lamenta nostris si mederentur malis,
& possent fieri deliniri miseræ,
auro licerent contra & pluris lachrymæ.
Nunc non attendit luctum res, nec respicit:
sed plores, sen non plores, insistit viam.
Quid proficis? nec hilum. At interea tamen
ut arbor poma, sic dolor lachrymas parit.

E DIODORO.

Legem hanc condixi, atque ipse constitui mihi;
 ita scivi, ita sanxi, ita animi stat sententia;
 pol satius inopem ducere educam probe,
 quam male moratam dote fretam dapfili,
 vitæ confortem assiduæ consuetudinis.

EX EUBULO.

Bacchus loquitur.

Tres ego crateras solos his queis cor sapit
 miscere soleo. Sanitati is est facer
 qui primus bibitur: alterum sibi vindicant
 amor & voluptas: tertium poscit sopor:
 quem postquam ebiberunt, qui esse sapientes volunt,
 domum recedunt: quartus contumeliæ,
 non ultra noster: quintus vociferantium;
 sextus nequitia: fugillarum septimus;
 octavus revocatoris: nonus bilis est;
 decimus furoris, tela ut mittantur quoque.
 Nam Liber multus parvo infusus vasculo
 suos potatores facile evertit e gradu.

EX HIPPARCHO.

In ætate hominum nihil arte est pretiosius,
 aut ad degendam vitam conducibilis.
 Res alias quippe belli & fortunæ vices
 transmutant facile: ars semper incolumis manet.

E CRATETE.

I.

Me tempus incurvavit, egregius faber,
sed qui imbecilliora reddit omnia.

II.

Senectam ætatem quid mihi ut malum exprobras?
quam non apisci vitæ pretio constitit,
quam cuncti concupiscimus: at quum venerit,
toleramus ægre. Tam ingrato ingenio sumus!

III.

Frænis regendus venter adductis tibi est:
solus datorum gratias nullas agit,
supraque fines indigentiae indiget.
Ventre domare qui suum non sufficit,
malum necesse est semper accumulet malo.

IV.

Linguae modum tenere præcipuum puta,
Juveni senique gloriam semper parit
edocta lingua conticere in tempore.

E NICOSTRATO.

Si multa indefinenter & propere eloqui
sapientiae esset signum, certe hirundines
sapientiores hominibus multo forent.

E PHERECRATE.

O quam senectus tristis es mortalibus,
& tædiosa, vel ob hoc præter cætera,

O s

quod, quum deficiunt vires ac valentia,
sapientiam tum primum nos doctum venis!

E PHILIPPO.

Sane haud difficile est ægrotanti dicere
vegetum valentem: Ne tam te habeas molliter:
& castigare pugilem, quum a pugna vaces.
At ipsum depugnare non æque est facul.
Aliud differere est, aliud rem sentiscere.

E PHILIPPIDE.

I.

Dotata nupsit uxor & turpis tibi,
ut suave cœnes atque infuave dormias.

II.

Here, si qua tibi unquam calamitas advenerit,
feres facilius dicti memor Euripidis:
Felix ab omni parte nemo usquam est homo:
Tum vero e multis esse te unum existima.

E SOTADE.

Si rex es, homo sed tamen es, quapropter audi.
Si grande fereas, plenus es ergo pituitæ.
Si veste nites, at prius hanc oves tulere.
Si vincula fers aurea, sortis iste lusus.
Si divitiæ sunt tibi, temporis rapina est.
Si corde tumes, stultitiæ teneris æstu.
Sin sobria mens est tibi, munus est deorum,
te nempe tuo si pede tute metiaris.

EX ERIPHO.

Antiquus sermo est, ac non aspernabilis,
pater: vinum, ajunt, quamvis invitos senes
salire cogit.

E POSIDIPPO.

I.

Difficile est luctum fugere. Nam quot sunt dies,
materiam pariunt semper ad luctum novam.

II.

Qui mare non sensit, nescit is quid sit malum,
nam nos miseria gladiatores vincimus.

III.

Omnes locutos non mihi puto, sed togæ:
usque adeo nemo est nunc salutantum super.

IV.

Res inter omnes quas Deos exposcimus
locum meretur principem tranquilla mors.

E TIMOCLE.

I.

Forum videre plenum egregiis piscibus,
diti voluptas, crux est summa pauperi.

II.

Advorte fides numquid ex usu loquar.
miserum suapte natura animal est homo,

& vita quanta quanta est scatet incommodis:
 lenimenta ideo curis & solatia
 sibi ipsa reperit. Namque mens proprii mali
 oblita, alienis dum se mulcet miseriis,
 doctrinam pariter cum voluptate imbibit.
 primum tragædos, si placet, considera
 quam pulchra dent documenta. Nam qui pauper est,
 ubi pauperiorem se cognovit Telephum,
 ibi paupertatem fert suam patientius.
 Limfatur aliquis? Alemæonem conspiciit.
 Oculis laborans, cæcos Phinidas videt.
 Natum effert alius: Niobe lugentem levat.
 Dolet hic se claudum: sed Philoctetem videt.
 Miser in senecta est: inuenitur Cneum.
 Ita quisque, dum evenisse majores suis
 olim aliis calamitates secum cogitat,
 animo æquiere fert fortunæ injurias.

E CLEARCHO.

Hominibus si vinosis semper pridie
 caput doleret, antequam biberent merum,
 nemo esset nostrum deditus temulentiae:
 nunc ante dolorem præcipientes gaudia,
 a concupito mox bono relinquitur.

ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ
ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ
ΚΑΤ' Α ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΑΙ.

ΕΙΣ ΑΓΑΘΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Ανὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτέ.
Γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίνονται.
Εσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ διδοῖ θεός.
Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἀνδρα καὶ τὸν σώφρονα.

ΕΙΣ ΑΛΗΘΕΙΑΝ.

5 Ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς ἀλήθειαν λέγειν.
Ἡ γλῶσσ' ἀμαρτάνουσα τάλαντ' ἔχει.

ΕΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΝ.

Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πράττει, μηδὲ μάνθανε.
Αμαρτάνει τι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.
Δὲς ἑξαμαρτεῖν ταυτὸν, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
10 Ἐργῶν παντῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχει.
Ὁ μηδὲν εἰδώς οὐδὲν ἑξαμαρτάνει.

ΕΙΣ ΑΝΑΓΚΗΝ.

Οὐδεὶς ἀνάγκης μεῖζον ἰσχύει νόμος.
Πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τάχ' ἐστ' ἀσθενῆ.
Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγειν ὅσον ζυγόν.
15 Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλεύεται ταχύν.

Υπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ ποιῶμεν κακὰ.
Χρεία διδάσκει, καὶ βραδύς τις ἦ, σφόν.

ΕΙΣ ΑΡΤΙΑΝ.

Ανάπανσίς ἐστι τῶν κακῶν, ἀπραξία.

ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΝ.

Αρετὴ, μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.
20 Αρετῆς βέβαιαι δ' εἰσὶν αἱ κλήσεις μόναι.
Α μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε, μήθ' ἔρα.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Ελεύθερον φύλασσε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Εἶσιν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς εὐτακτοῦ βίος.
25 Καλὸν φύουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
Λάβε πρόνοιαν τοῦ προσήκουτος βίου.
Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
Οπλον μέγιστον ἐστὶν ἡ ῥετὴ βροτοῖς.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
30 Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ κατὰ δύνη.
Ψυχὴν ἔθιξε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.

ΕΙΣ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΝ.

Αχάριστος, ὅστις εὖ παθῶν ἀμνημονεῖ.
Αεὶ δ' ὁ σωθεὶς ἐστὶν ἀχάριστος φύσει.
Αμ' ἡλέηται, καὶ τίθειναι ἡ χάρις.
35 Επιλανθάνονταί πάντες οἱ παθόντες εὖ.
Καλὸν γε θηταύρισμα, κειμένη χάρις.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
Χάριν λαβὼν εὐκαιρον, εὐκαιρον δίδου.

- Χάριν χαρίζου, καὶ ἔσσι ἰσχυεῖς ἔμω.
 40 Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
 Χάριν λαθῶν μέμνησο, καὶ δοῦς ἐπιλάθου.

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Αρχὴς τετευχώς, ἴσθι ταύτης ἄξιος.
 Εἰκὼν δὲ βασιλεὺς ἐστὶν ἐμψυχος Θεοῦ.

ΕΙΣ ΒΙΟΝ.

- Ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεσ' εὐσχημονεῖν.
 45 Ἀνθρώπος ἐστὶ πνεῦμα καὶ σκιά μόνον.
 Βιοῖ μὲν οὐδεὶς ἐν προαιρεῖται βίον.
 Βίος ἐστὶν, ἃν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
 Βίος κέκληται δ', ὅτι βίᾳ πορίζεται.
 Γῇ πάντα τίθει, καὶ πάλιν κομίζεται.
 50 Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
 Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλην Θεοῦ ἀντὶ κακῶν.
 Οὐκ ἔστι βίον εὐρεῖν ἄλυστον οὐδινί.
 Τὸ ζῆν ἀλύτως, ἀνδρὲς ἐστὶν εὐτυχούς.
 Τυφλὸν γε καὶ δυσήνορον ἀνθρώποις βίος.
 55 Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἃν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ.

Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα, καὶ πόλις σώζει πόλιν.
 Μένεισο πλουτῶν τοὺς πένκτας ὠφελεῖν.
 Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
 Χεῖρ χεῖρα νίπτει, δάκρυλός τε δάκρυλον.

ΕΙΣ ΒΟΥΛΗΝ.

- 60 Ἀνὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μαχθεῖ τρέχων.
 Ἀβουλία γὰρ πολλὰ βλάπτειναι βροτεῖ.

Ἀνὴρ ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.

Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέςτερον.

Βουλῆς γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἐχθιον κακῆς.

65 Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίνεταί.

Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς προσδέχου συμβουλίαν.

Σοφὴ σοφῶν γὰρ γίνεταί συμβουλία.

Εἰς Γάμον.

Ἀλυτὼν ἔξεις τὸν βίον χωρὶς γάμου.

Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.

70 Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐχέλαιον κακόν.

Γαμεῖν δὲ μέλλων, βλέπον εἰς τοὺς γείτονας.

Δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσθι.

Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ' αἰεὶ.

Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἐλευθέρος γ' ἔσθι.

75 Ἥθος προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.

Μηδέποτε γῆμῃ μηδὲ εἰς εὐνοὺς ἔμοι.

Νόμιζε γήμας δούλος εἶναι τῷ βίῳ.

Νύμφῃ δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν.

Ὁ μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακὰ.

80 Ῥᾶν βίον ξῆς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.

Ὡς ἔστι τὸ γαμεῖν ἐσχατὸν τοῦ δυστυχεῖν.

Ὡς τρισκακοδαίμων, ὅστις ὦν πένης γαμεῖ.

Εἰς Γέλῳτα.

Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν.

Γελᾷ δ' ὁ μῶρος, κἂν τι μὴ γελοῖον ᾖ.

ΕΙΣ ΓΗΡΑΣ.

- 85 Γῆρας διδάσκει πάντα, καὶ χρόνου τριβὴν
Γνώμαι δ' ἀμείνους εἰς τῶν γεραιτέρων.
Εσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς γῆρας εὐπροσήγορον.
Εφ' ὅδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου.
Ἡξεῖ τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
90 Καλὸν τὸ γηρᾶν, καὶ τὸ μὴ γηρᾶν πάλιν.
Ομοίας δὲ τὰς γεραιτέρας φίλει.
Οχληρὸς ἐστὶν ἐν νέῃς ἀνὴρ γέρον.
Πολὺ χρόνου μνῆσις, οὐ φρονήσεως.
Τοῦ ξῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἔραϊ.
95 Φοβῶν τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
Χαλεπὸν τὸ γῆρας ἐστὶν ἀνθρώποις βίωσι.

ΕΙΣ ΓΟΝΕΙΣ.

- Βεδαισιτάτην Φιλίαν ἔχει πρὸς τοὺς γονεῖς.
Βούλου γονεῖς πρὸ πάντων ἐν τιμαῖς ἔχειν.
Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
100 Γεννητόρων ἔστιν κατθανεῖν καλόν.
Ελπίζε, τιμῶν τοὺς γονεῖς, πράξειν καλῶς.
Ἡδὺ γὰρ πατὴρ φρονήσει ἀντ' ὀργῆς ἔχων.
Θεὸς μεγίστος τοῖς φρονέουσιν οἱ γονεῖς.
Ἰκανῶς βιώσεις, γηροδοσκῶν τοὺς γονεῖς.
105 Νόμιζε ταυτῶν τοὺς γονεῖς εἶναι θεοὺς.
Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Ὡς ἡδὺ τῷ φύσας πεῖθεσθαι τέκνα.

ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ.

- Βίου σπάνως πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
 Γυναικὶ πάσῃ κόσμος ἢ σιγὴ φέρει.
 110 Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστὶ σῶζειν οἰκίαν.
 Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐχὶ χρυσία.
 Γυνὴ δικαία, τοῦ βίου σωτήρια.
 Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ βῆδιον.
 Γυναῖκα θάπτειν κρεῖσσόν ἐστιν ἢ γαμεῖν.
 115 Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὲν φύσει.
 Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
 Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε, πλην ὃ θορυβεταί.
 Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιον ἐστὶ εὐκλείας.
 Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδασθαι ἢ φύσει.
 120 Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῦμα καὶ σωτήρια.
 Γυνὴ γυναικὸς πῶπῳ οὐδὲν διαφέρει.
 Ἐν γὰρ γυναικὶ πίστιν οὐκ ἔνεσ' ἰδεῖν.
 Ζῆλος γυναικὸς πάντῃ πυρπολεῖ δέμον.
 Ζῆτε, γυναῖκα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
 125 Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολεοὺς τρόπους.
 Θησαυρὸς ἐστὶ τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
 Θηρῶν ἀπάντων ἀγριωτέρα γυνή.
 Θάλασσα, καὶ πῦρ, καὶ γυνή, κακὰ τρία.
 Ἰσθὶ γυναικῶν ἔργα, κοῦκ ἐκκλησίαι.
 130 Ἰός πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
 Ἴσον λεαίνης καὶ γυναικὸς ὡμότης.
 καλὸν γυναικὸς ἰσπερὶν καλοὺς τρόπους.
 Λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἢ γυνή.
 Λέειν συζῆν, ἢ γυναικὶ συμχεῖσθαι.

- 135 Μισθὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.
 Ὅπου γυναῖκες εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
 Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον, οὐδὲ τῆς καλῆς.
 Πολλὰ γυναικῶν δυσίχουσιν εὐνεκᾶ.
 Ρύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
 140 Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
 Ὑπερήφανον πρᾶγμα ἐστὶν ὡραία γυνή.
 Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
 Φύσει γυνὴ δυσήνιον ἐστὶ καὶ πικρόν.
 Χειμῶν κατ' οἴκου ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή.
 145 Ὡς ἐστ' ἄπιστος ἢ γυναικεῖα φύσις.

Εἰς Ἀἷμον.

Ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστὶν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.

Εἰς Δίκαιον.

- Ἀνδρὸς δίκαιου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
 Ἀπάτης δίκαιος οὐκ ἀποπλάττει θεός.
 Βάδιζε τὴν εὐθειάν, ἢ δίκαιος ἦς.
 150 Βίον δίκαιον οἴσινται τέλος καλόν.
 Δίκαιος ἴσθ', ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχης.
 Δίκαιος εἶναι, μάλλον ἢ χρηστός θέλει.
 Δίκαια θράσας συμμαχου τεύξη θεοῦ.
 Δίκαιος εἶναι ἦς, τῷ τρόπῳ χρησέσθαι νόμῳ.
 155 Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
 Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.
 Ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.
 Πρὸς εὖ λέγουσας οὐδὲν ἀνέλεστέον ἔχω.

Τοῖς γὰρ δίκαιος ἀνέχεν οὐ βῆδιν.

160 Τρόπος δίκαιος, κῆμα τιμιώτατον.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.

Χρηστέω παρ' ἀνδρὸς μηδὲν ὑπονόει κακόν.

Εἰς Δοξάν.

Καλῶς ἀκούειν μάλλον ἢ πλουτεῖν θέλει.

165 Κενὴς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.

Εἰς Δούλους καὶ Δεσποτάς.

Δούλου δὲ χεῖρον οὐδὲν, οὐδὲ τοῦ καλοῦ.

Εἷς ἐστὶ δούλος οἰκίας ὁ δεσποτῆς.

Λυπεῖ με δούλος δεσπότης μείζον φρονῶν.

Φεύγειν αἰεὶ δεῖ δεσπότης θυμουμένους.

Εἰς Δυστυχίαν.

170 Ἀνδραγαθὸς ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν.

Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.

Δρυὸς πεπύσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.

Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.

Μὴ μῆλαινε δυστυχοῦντι· κοινὴ γὰρ Τύχη.

175 Μηδέποτε στυγνὴν δυστυχίαν ἀπειπίσης.

Νόμιζε κοινὰ πάντα δυστυχήματα.

Οἱ μοι τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.

Τῶν δυστυχοῦντων εὐτυχὴς οὐδεὶς φίλος.

Εἰς Εὐκράτειαν.

Ἡ κοιλία καὶ ποτὶά χωρεῖ, κηλίγα.

ΕΙΣ ΕΛΠΙΔΑ.

- 180 Ἀνθρώπος ἀτυχῶν, σώζεται ταῖς ἐλπίσι.
 Αελπίον οὐδέν· πάντα δ' ἐλπίζειν χρεῶν.
 Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενούς βροτῶν.
 Ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

ΕΙΣ ΕΠΑΙΝΟΝ.

- Ὑπὲρ σεαυτοῦ μὴ φράσης ἐκώμια.
 185 Φίλων ἔπαινον μάλλον ἢ σεαυτοῦ λέγε.

ΕΙΣ ΕΥΓΕΝΗ.

Ἄνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
 Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχροῦς τοῖς καλῶς πεφικμένοι.

ΕΙΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝ.

- Βέβαια δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχὴ γενῶς.
 Δίκαιον εὖ πράττειν αἰμαμένηται θεοῦ.
 190 Εσθλῶν κακίους ἐνίοτ' εὐτυχέστεροι.
 Εὐδαιμονί' εἴωθεν ὑπερβαίνειαι ποιεῖν.
 Ἐνιοὶ κακῶς φρονέουσι πράσσοντες καλῶς.
 Θεῶν δ' ἔκλειος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
 Ἰδίαν κατὰ φρονήσιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.
 195 Καλὸν δὲ κοινὸν ἐστὶ χρηστὸς εὐτυχῶν.
 Μὴ πῶ μὲν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἰδῇς.
 Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονέουσι δέ.
 Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
 Τῶν εὐτυχοῦντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.
 200 Τίς δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς, ὁλβιος γενῶς;
 Ὡς εὐκόλως πίπτουσι αἱ λαμπραὶ τύχαι.

ΕΙΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ.

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεοῦς.
Υπὲρ εὐσεβείας καὶ λάλει καὶ μάνθανε.

ΕΙΣ ΕΥΧΗΝ.

Εὐχῆς δικαίας αὐτὸν ἀνήκοος θεός.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ.

305 Γέρων ἐρασθῆς, ἐσχάτη κακὴ τύχη.
Μόνον ἔσθ' ἀπαρηγόρητον ἀνδρώποισ' ἔρας.
Οργὴ φιλοῦντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.
Πολλοῖς ὑπέκκαυμ' ἔσθ' ἔρωτος μουσική.
Φεῦ Φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.

ΕΙΣ ΕΧΘΡΑΝ.

210 Εχθροῦς ἀμύνου μὴ πρὶ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
Εχθροῖς ἀπειλῶν οὐ ποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μὴ ποδ' ἠγήσῃ φέρον.

ΕΙΣ ΖΩΗΝ.

Ζῆν βουλομένους, μὴ πρῶττε θανάτου ἄξιοι.
Ζῆν αἰσχροῦν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
215 πάντες καλῶς ζῆν θέλομεν, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Τί ζῆν ὄφειλος, ὃ μὴ ἔστι τὸ ζῆν εἰδέναι;
Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, μὴ φθονούσης τῆς τύχης.

ΕΙΣ ΗΔΟΝΗΝ.

Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
Ἡ γὰρ παράκαιρος ἡδονὴ τίλει βλάβην.
220 Οὐδεὶς ἑσπαινὸν ἡδοναῖς ἐκλήσατο.

Φεύγ' ἡδονὴν φέρουσιν ὕπερον βλάψεν.
Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.

ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ.

- Ἀλλ' ἔσθ' ὁ θάνατος λοῖσθος ἰατρὸς νόσων.
Βροτῶς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
225 Ζωὴς πονηρᾶς θάνατος εὐπορώτερος.
Ἡ ζῆν ἀλύπως, ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.
Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
Καλὸν τὸ θνήσκειν, οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει.
Κρεῖττον τὸ μὴ ζῆν ἔσθιν, ἢ ζῆν ἀδελῶς.
230 Ὅν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος.
Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλ' αἰσχρὸν θανεῖν.

ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΔΙΚΗΝ.

- Λγεί τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.
Αἰ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύνες.
Θεὸς συνεργῶν πάντα ποιεῖ μαδίως.
235 Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ.
Θεοῦ θέλοντος καὶ ἐπὶ βίωτος πλήεις.
Θεῷ μάχεσθαι δεινὸν ἔστι καὶ τύχη.
Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κελεύεται.
240 Λήθειν διὰ τέλους μὴ δοκεῖ πονηρὸς ὢν.
Ὅτι δ' ἂν ποιῆς νόμιζ' ὅρᾳν θεοὺς τινας.
Οὐδεὶς παρανομῶν πρὸς θεοὺς ἔχέτηνος.
Πάντη γὰρ ἔστι, πάντα τε βλέπει θεός.
Τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει θεός.

ΕΙΣ ΙΑΤΡΟΥΣ.

245 Πολλῶν ἱατρῶν εἰσοδός μ' ἀπώλεσεν.

ΕΙΣ ΚΑΙΡΟΝ.

Απικνὰ καιρῷ χάριν ἔχει τρυγώμενα.

Καλὸν τὸ καιροῦ παντός εἰδέναι μέτρον.

Καιρὸς γὰρ ἐστὶ τῶν νόμων κρείττων πολὺ.

Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.

250 Καιροῦ τυχὼν γὰρ πτωχὸς ἰσχύει μέγα.

Πολλῶν ὁ καιρὸς γίνεταί παραίτιος.

Πολλοὺς ὁ καιρὸς ἀνδρας οὐκ ὄντας ποιεῖ.

Τάχιστ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.

Τὸν καιρὸν εὖχου πάντοδ' ἔχειν ἔχειν.

255 Ὡς μέγα τὸ μικρὸν ἐστὶ ἐν καιρῷ δοθέν.

Ὡρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.

ΕΙΣ ΚΑΛΟΣ.

Δυσμορφὸς εἶναι μάλλον, ἢ καλὸς κακός.

Μὴ κοῖν', ὄρων τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.

Ὡς ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχη νοῦν σώφρονα.

ΕΙΣ ΚΕΡΔΟΣ.

260 Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.

Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.

Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ' ἂν εἰς πονηρὸς ἦν.

Ζῆται συναγαγεῖν ἐκ δικαίων τὸν βίον.

Ἡθὸς πονηρὸν Φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.

265 Κέρδος πονηρὸν μὴ λαβεῖν βούλου ποτέ.

Κακοῖς τὸ κέρδος, τῆς δίκης ὑπέρτερον.

Κέρδη πονηρὰ ζημίαν αἰεὶ φέρει.

Τὰ μικρὰ κέρδη μείζονας βλάβας φέρει.

Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος, ἀν δίκαιον ἦ.

270 Τὰ δ' αἰσχροῦ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.

ΕΙΣ ΚΡΙΣΙΝ.

Ανεξέταστον μὴ κἀλαξέ μηδέν.

Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι, καὶ κρίνειν ὁμοῦ.

Κρίνειν τὸ δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον, θέλει.

ΕΙΣ ΚΡΥΦΙΑ.

Αφείς τὰ φανερά μὴ δίωκε τὰ φανή.

275 Ἡ μὴ ποιεῖ τὸ κρυπτόν, ἢ μόνος ποιεῖ.

Σοφοὶ δὲ συκρύπτουσιν αἰκίας βλάβας.

Υπόνοια δεινὸν ἐστὶν ἀνθρώποις κακόν.

ΕΙΣ ΛΙΜΟΝ.

Απανθ' ὁ λιμὸς γλυκίᾳ πλὴν αὐτοῦ ποιεῖ.

Γαστήρ ἀναλτος καὶ νεῦν ἄφρον ὁρόμα.

280 Λιμὸς μέγιστον ἄλλος ἀνθρώποις ἔστι.

Λιμῷ γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἀντιπαῖν ἔπος.

Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος.

ΕΙΣ ΛΟΓΟΝ.

Ἄνθρωπος χαρὰ κτῆρ' ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Ἰατρός ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.

285 Ἰσχυρότερον δὲ γ' οὐδὲν ἐστὶ τῷ λόγῳ.

Λόγος γὰρ ἐστὶ φάρμακον λύπης μόνου.

Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις παίδοντά σε.

Λύπην γὰρ εὖνους οἶδεν ἰσθῆναι λόγος.

Λόγῳ διοικεῖται βροτῶν βίος μόνος.

- 290 Εἴθεος τιτρώσκει τῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.
 Οὐκ ἔσ' ἅπ' ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλὰ.
 Οργῆς ματαίας εἰσὶν αἵτιοι λόγοι.
 Ῥῆμα παρὰ καιρὸν ῥιζθὲν ἀναγρέπει βίον.
 Ρίψας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
 295 Σοφῶ παρ' ἀνδρὶ πρῶτον εὐρέθη λόγος.
 Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τό τὰ καίρια.
 Χρηστὸς ποιηραῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
 Ψυχῆς νοτούσης ἐστὶ Φάρμακον λόγος.

ΕΙΣ ΑΤΗΝΗ.

- Λεὶ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
 300 Ἀρ' ἐστὶ συγγενὲς τι λύπῃ καὶ βίος.
 Βιῶν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ βράδιον.
 Λύπη μακίας ἐμέταιχος εἶναί μοι δοκεῖ.
 Λύπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίλνουσιν νότους.
 Νόσον πολλὰ κρείττον ἐστίν, ἢ λύπην Φέρειν.
 305 Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώπῳ κακόν.

ΕΙΣ ΜΕΘΗΝ.

Καλὸν τὸ νῆθειν, ἢ τὸ πολλὰ κραιπαλαῶν.
 Κάτοπλον εἶδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.
 Ο πολὺς ἄκρατος μίχρ' ἀναβιάζει Φρονεῖν.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

- Θνητὸς πεφυκὼς τοῦπίσω πειρῶ βλέπειν.
 310 Μένει δ' ἑκάστον τοῦθ', ὥπερ μέλει παθεῖν.
 Μὴ μοι γένοιθ' ἃ βούλομαι, ἀλλ' ἃ συμφέρει.

ΕΙΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΝ.

Ἡ δὲ μετάνοια γίγνεται ἀνθρώποις κρίσις.

ΕΙΣ ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΑ.

Ἀνθρώπων ὄντα σαυτὸν ἀναμίνυσθαι αἰεὶ.

Βούλου δ' ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνον.

315 Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρονεῖ.

Ὡς δ' εὐπρεστηγόροισιν ἔστι τις χάρις.

Ἰσος μὲν ἴσθαι πᾶσι, καὶ προὔχης βίῃ.

Καλὸν φρονεῖν τὸν θνητὸν ἀνθρώποις ἴσα.

Σωτηρίας σημεῖον, ἡμέρες τρόπος.

320 Τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ πανάχαυ ὅστις χρηστικόν.

ΕΙΣ ΜΗΤΡΙΑΝ.

Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρικῶς κακόν.

ΕΙΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΝ.

Ὡς γὰρ πένεσθαι κρεῖττον, ἢ πλουτοῦναι πλεῖν.

ΕΙΣ ΝΕΟΤΗΤΑ.

Ἀκμὴ τὸ σθένος οὐδὲν ἄνθρωπος διαφέρει.

Μέμνησο νέος ὢν, ὡς γέροντος ἔσθι ποτέ.

325 Νέος πεφουκῶς πολλὰ χρηστὰ μάνθανε.

Νέος δὲ σιγᾶν μάλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.

Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλει.

ΕΙΣ ΝΟΜΟΥΣ.

Ἀναρχίας δὲ μείζον οὐκ ἔστι κακόν.

Βίας παρούσης οὐδὲν ἰσχύει νόμος.

- 330 Ἰσχυρὸν ὁ νόμος ἐστίν, ἣν ἄρχοντ' ἔχη.
 Νόμῳ τὰ πάντα γίνεταί καὶ κρίνεται.
 Νόμοις ἑπασθαι τοῖσιν ἐσχωροῖς καλόν.
 Ρήτωρ πανηρὸς τοὺς νόμους λυμαίνεται.

ΕΙΣ ΕΕΝΟΤΣ.

- Ἕνευς πένητας μὴ παραδράμῃς ἰδών.
 335 Ἕνευς ἐπαρκῶν τῶν ἴτων τεύξῃ ποτέ.
 Ἕνίας αἰεὶ φρόνιζε, μὴ καθυστέρει.
 Ἕνεοσι πιστοῖς πιστὸς ὦν γίνεαι φίλος.
 Ἕνον ἀδικήσεις μηδέποτε καιρὸν λαθών.
 Ἕνῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
 340 Ἕνος ὦν, ἀπράγμων ἴδι, καὶ πράξεις καλῶς.
 Ἕνον προτιμᾶν μάλλον κ' ἀφρώποισ ἔθος.
 Ἕνον δὲ σιγαῖν κρείττον' ἢ κεκραγένοι.
 Ἕνος πεφυκὸς τοὺς ξενόδοκους σέβου.
 Ἕνευς ξένιστος· καὶ σὺ γὰρ ξένος γ' ἔσθι.
 345 Πλάνη βίη τίθησι σωφρονέστερον.

ΕΙΣ ΟΡΚΟΝ.

- Ἀνδρῶν δὲ Φαύλων ὅρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
 Ἀφροδίσιος γὰρ ὅρκος οὐκ ἐμπαίνιμος.
 Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λεληθέναι.
 Οἷον δὲ φεύγε, καὶ δικαίως ἀμύνῃς.
 350 Οἷος γὰρ οὐδεὶς ἀνδρὶ φηλήτῃ βαρύν.
 Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνὴρ.

ΕΙΣ ΟΡΓΗΝ.

- Ἀνθρώπος ὦν, γίνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
 Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεσών.

Γίγνου δ' ἐς ὄργην μὴ ταχύς γ', ἀλλὰ βραδύς.

355 Εἴω γὰρ ὄργης πᾶς ἀνὴρ σωώτερος.

Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς.

Θυμοῦ κρατῆσαι κἀπιθυμίας καλόν.

Νίκησον ὄργην τῷ λογίζεσθαι καλῶς.

Ὀργὴ δὲ πολλὰ θρᾶν ἀναγκάζει κακά.

360 Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλ' ἔνεσ' ἀσχήμονα.

Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὄργην πόνος.

Οὐδεὶς μετ' ὄργης ἀσφαλῶς βουλευέται.

Πόλ' ἐστὶν ὄργης ἐξ ἀπαιδέυτου κακά.

Ω μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.

365 Ως εἶδ' ἐν ὄργῃ πάντα γίνεσθαι κακά.

Εἰς ΠΑΙΔΑΣ.

Αὐθαίρετος λύπῃ ἔστιν ἡ τέκνων σαρξ.

Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὐτακτὸν τρέφειν.

Μακάριος, ὅστις εὐτύχηται εἰς τέκνα.

Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδες εἰσὶν ἄρσενες.

370 Χαλεπὸν γε θυγάτηρ κλῆμα, καὶ δυσδιάθετον.

Φιλίας μέγιστος δεσμός, αἱ τέκνων γοναί.

Ω παῖδες, ὅσον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

Εἰς ΠΑΙΔΕΙΑΝ.

Αὐθαίρετον κλῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.

Ἀπαντίας ἡ παιδείησις ἡμέρους ποιεῖ.

375 Ἀριστὸν ἐστὶ πάντ' ἐπίσταςθαι καλὰ.

Αὐτὰ σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.

Βλέπων πεπαιδευμ' ἐς τὰ τῶν ἄλλων κακά.

Βασιλεία γὰρ ἐστὶ παιδεία βίου.

Γράμματα μαθεῖν δεῖ, καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.

380 Διπλοῦν θράσιν οἱ μαθόντες γράμματα.

Κάλλιστον ἔστι κῆμα παιδεία βροτοῖς.

Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μαθάνειν σοφά.

Ο γράμματ' εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.

Ο σοφὸς ἐν αὐτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.

385 Ο μὴ δαρὲς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται.

Ο γραμματικῶν ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

Οὐκ ἔστι σοφίας κῆμα τιμιώτερον.

Σοφοῖς ὁμιλῶν καὶ τὸς ἐκδέχῃ σοφός.

Σοφία γὰρ ἔστι καὶ μαθεῖν ὃ μὴ νοεῖς.

390 Σοφία δὲ πλεόντων κῆμα τιμιώτερον.

Σοφοῦ παρ' ἀνδρὲς κρη σοφόν τι μαθάνειν.

Τιμὴ πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.

Ὡς οὐδὲν ἢ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.

Εἰς ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΝ.

Ρᾶν περσινεῖν, ἢ παθούηκα χαρακτηρεῖν.

Εἰς ΠΑΤΡΙΔΑ.

395 Μακάριος ἔστις εὐτυχῶν οἶκοι μένει.

Τί γὰρ πατρώας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός;

Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.

Ὡς πανταχοῦ γε πατρίς ἢ βόσκουσα γῆ.

Εἰς ΠΕΝΙΑΝ.

Αἰὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.

400 Αἰσχερὲν γενέσθαι πτωχόν, ἀσθενὴ δ' ἄμα.

Ερημὸς ἔστ' ἄνθρωπος ἡπορημένος.

Λεπτῶς καλῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ λαμπρῶς κακῶς.

Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.

Οὐδὲν πενίας βαρύτερόν ἐστι Φορτίον.

- 405 Πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ
Πενίαν φέρειν οὐ παῖς, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.
Πένητας ἀργοὺς οὐ τρέφει βιβυμῖα.
Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
Πενία διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρεῖᾳ κακόν.
410 Πενία δὲ τοῖς ἔχουσιν οὐ σμικρὰ νόσος.
Πενίας γὰρ οὐδεὶς ἐστὶ μείζων πολέμιος.
Πενίαν φέρειν καὶ γῆρας ἐστὶ δύσκολον.
Τῶν γὰρ πενήτων εἰσὶν οἱ λόγοι κεινοί.
Χρεῖα δ' ἀνάγκης οὐκ ἀποσπᾷτε πολὺ.

Εἰς Πίστιν.

- 415 Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν αἶψ.

Εἰς Πλεονεξίαν.

Ισότητα δ' αἰροῦ, καὶ πλεονεξίαν φύγε.

Εἰς Πλοῦτον.

Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.

Δύναται γὰρ πλουτεῖν καὶ Φιλανθρώπους ποιεῖν.

Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.

- 420 Εὖν δ' ἔχωμεν χρήμαθ', ἔξομεν φίλους.

Ἡδιστόν ἐστι τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.

Μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχύς πένης γένη.

Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχέως δίκαιος ὢν.

Πλούτος δὲ πολλῶν ἐπιπάλημ' ἐστὶν κακῶν.

- 425 Πλούτῳ πεπειθῶς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.

Ράθυμος ὢν σὺ πλούσιος, πένης ἔσῃ.
 Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν εὗρίσκει φίλους,
 Χρυσὸς δ' αἰετοῖνε πάντα, καὶ Αἰδοῦ πύλας.

Εἰς πολυπραγμοσύνην.

Πολυπραγμονεῖν ταλλέτρια μὴ βούλου κακά.
 430 Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν εἰς τὰ χεῖρονα.
 Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ σαπρὸν.
 Τὸ πολλὰ πράττειν κωδύνει πολλὰς ἔχει.

Εἰς πονηροῦς.

Ἄνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, καὶ ἐντυχῇ.
 Ἄνδρὸς πονηροῦ Φεῦγε συνουσίαν αἰεὶ.
 435 Ασυλόμοιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
 Ανουθέτητόν ἐστιν ἡ πονηρία.
 Ἄνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλασσεται.
 Ἐαυτὸν εὐδαίς ἐμολογεῖ κακοῦργός ὢν.
 Ἦδη πονηρὰ τὴν φύσιν διασπρέφει.
 440 Κακοῖς ἐμιλῶν καὶ τὸς ἐκθήσῃ κακός.
 Κακῷ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅπως ἔδοιπόρει.
 Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
 Τὸν δόλιον ἄνδρα Φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον.
 Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς καλοὺς.
 445 Φθείρουσιν ἤδη χρηστὰς ἐμιλίαι κακάι.
 Ὡς ἔργον εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἤθελον.
 Ὡς πάντα τιμῆς ἐστὶ, πλὴν κακοῦ τρόπου.

ΕΙΣ ΠΡΟΣΟΧΗΝ.

Εἰ μὴ φυλάξεις μίκρ', ἀπολείς τὰ μέζονα.
Τῆς ἐπιμελείας πάντα δούλα γίνεταί.

ΕΙΣ ΣΙΩΠΗΝ.

- 450 Γλῶσση ματαία ζημία προσβρίσκεται.
Διὰ δὲ σιωπῆς πικρότερον κατηγορεῖ.
Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσσι σοι κινά.
Ενίς τὸ σιγᾶν ἔστι κρεῖττον τοῦ λέγειν.
Εὐκαταφρόνιτόν ἐστι σιγῆλος τρόπος.
- 455 Ἡ λέγει τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχει.
Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὀλεθρον ἤγαγεν.
Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστὶν αἰτία κακῶν.
Ἡ δὲ σιωπᾶν, ἢ λέγειν ἀμείνονα.
Κρεῖττον σιωπᾶν, ἢ λαλεῖν ἂν μὴ πρέσει.
- 460 Οὐδὲν σιωπῆς ἔστι χρησιμώτερον.
Οὐ δὲ, σιωπᾶν, καὶ λαλεῖν, ὅπου χρεών.
Πολλοὺς ἀπέκρισις ἢ σιωπὴ τυγχάνει.
Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἰρετώτερα λόγου.

ΕΙΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ.

Βροτοῖς ἄπικον ἢ συνείδησις θεός.

ΕΙΣ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΝ.

- 465 Εὐτακτον εἶναι τὰλλότρια δεσποῦντα δεῖ.
Ταμειῖον ἀρετῆς ἔστι σωφροσύνη μόνη.

ΕΙΣ ΤΕΧΝΗΝ.

Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
Τύχη τέχνην εὖρηκας, οὐ τέχνη τύχην.

ΕΙΣ ΤΙΜΗΝ.

Αγαπῶν ἑαυτὸν οὐ τις ἀμελεῖθ' ἡδέως.
 470 Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἡδονταὶ βροτοί.

ΕΙΣ ΤΟΛΜΑΝ.

Εὐτολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μή.
 Ἔστιν τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
 Προπέτεια πολλοῖς ἔστιν αἰγία κακῶν.
 Τὸ πολλὰ τολμᾶν πόλλ' ἀμαρτάνειν ποιεῖ.

ΕΙΣ ΤΥΧΗΝ.

475 Ἄνθρωπος ὢν μέμνητο τῆς κοινῆς τύχης.
 Βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν.
 Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν, ἐκλήψῃ μέγα.
 Δυσπαρκαλοῦσθαι δὲ πρᾶγμ' ἔσθ' ἡ τύχη.
 Θῆ μὲν δίδωσι, οἷς δ' ἀφαιρεῖται τύχη.
 480 Πολλοὺς κακῶς πράττουσας ὥρθωσεν τύχη.
 Ρέουσι παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
 Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῳ μικρὰ τύχη.
 Τύχης τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλίας.
 Ταυτέματον ἡμῶν καλῶς βουλευέται.
 485 Τὸ τῆς τύχης τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
 Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἔστι καὶ πλάνον τύχη.

ΕΙΣ ΤΒΡΙΝ.

Δύσμοιρος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακῆγορος.
 Οὐδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσπαῖῃ.

ΕΙΣ ΤΥΓΙΕΙΑΝ.

Οὐκ ἔσθ' ὑγείας κρείττον οὐδὲν ἐν βίῳ.

490 Τυγίεια καὶ νοῦς, ἑσθλὰ τῷ βίῳ δύο.

ΕΙΣ ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΝ.

Αλαζονείας οὐ τις ἐκφεύγει δίκην.

Ογ' εὐτυχεῖς μάλαστα, μὴ μέγα φρόνει.

Ο Ζεὺς κολασθὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρονῶν.

ΕΙΣ ΤΗΝΟΝ.

Τῶνος δὲ θανάτου τις προμελέτησις πέλει.

495 Τῶνος δὲ πᾶσιν ἔστιν ὑγίεια βίου.

Τῶνος τὰ μικρὰ τοῦ θανάτου μυστήρια.

Τῶνος πέφυκε σώματος σωτηρία.

Τῶνος δὲ πείναν τὴν κακίστην δοῦμα.

ΕΙΣ ΥΠΟΜΟΝΗΝ.

Ἄνδρες, τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.

500 Ἐνεσχε λύπην καὶ βλάβην ἑβρωμένως.

Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.

Νίκα λογισμῷ τὴν παροῦσαν συμφορὰν.

Πειρῷ τύχης ἄνοιαν εὐχερῶς φέρειν.

Στερόως φέρειν δεῖ συμφορὰν τὸν εὐγενῆ.

505 Τὴν τῶν κρατούντων μάθε φέρειν ἐξουσίαν.

Φρονούηδες ἔσσι ζημίαν πρῶως φέρειν.

Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὅλα τὴν τύχην.

ΕΙΣ ΦΘΟΝΟΝ.

Αὐτὸς πενωθεὶς τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνοι.

Οὐδεὶς δὲ πρὸς τοὺς ἐκποδῶν ἔφυ φθόνος.

ΕΙΣ ΦΙΛΟΥΣ.

- 510 Ἀδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἐκουσίως.
 Ἀπασιν εὖ πράττουσιν ἥδουμαι φίλοις.
 Ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι.
 Βεβηαίως ἴσθι, καὶ βεβηαίως χρῶ φίλοις.
 Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν, οὐ λόγους, ἔχειν.
- 515 Ἐν τοῖσι δεινοῖς χρημάτων κρείττων φίλος.
 Εὐχου δ' ἔχειν τι, καὶ ἔχης, ἔξεις φίλους.
 Ἐν τοῖς κακοῖσι τοὺς φίλους εὐεργέτει.
 Ἰσον θεῶ σὺ τοὺς φίλους τιμᾶν θέλει.
 Ἰδίᾳς νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφεράς.
- 520 Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
 Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἀμαρτάνειν.
 Καλὸν θέαμα δ' εἶναι εὖ πράττων φίλος.
 Καλὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
 Λίγῃ φίλον τελευτὸν οὐχ ἔξεις φίλον.
- 525 Μακροῖα μίσει, καὶ φιλοῦνθ' ὑπερφίλει.
 Μικρὸν γ' εἰταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
 Μακάριος ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
 Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτῆς.
 Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινούς φίλους.
- 530 Οργὴν εἰταῖρου καὶ φίλου πειρῶ φέρειν.
 Οργῆς χάριν τὰ κρυπλὰ μὴ ἀφάνης φίλου.
 Οὐκ εἶσιν οὐδὲν κήμα κάλλιον φίλου.
 Πειρῶ φίλοις μὴ κακοῖς εἶναι φίλος.
 Πένιτας οὐδεὶς βούλεται κλῆσθαι φίλους.
- 535 Πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀληθείας φίλοι.
 Πονηρὸν ἄνθρωπον μηδέποτε ποιῶν φίλον.

Φίλον δι' ὀργὴν ἐν κακοῖς μὴ περιῖθης.
 Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὐτῷ πονεῖ.
 Φίλου τρόπους γίγνωσκει, μισήσῃ δὲ μὴ.
 540 Φίλος με βλάπτων οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
 Φίλους ἔχων, νόμιζε θεσφαυροὺς ἔχειν.
 Φιλίας δικαίας κλήσις ἀσφαλεσιόγη.
 Φίλον βέβαιον ἐν κακῇσι μὴ φοβοῦ.

Εἰς ΦΙΛΑΤΤΙΑΝ.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις οὐχ αὐτὸν φιλεῖ.
 545 Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.

Εἰς ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΝ.

Ἀπανθία τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντος γίγνεται.
 Ἀπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὐρίσκει τέλος.
 Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίγνεται ἂν θέλεις κρατεῖν.
 Ἐργοῖς φιλόπονος ἴσθι, καὶ λόγοις μόνον.
 550 Ἰδίᾳ ὁδοῦς ζητοῦσαι φιλόπονοι φύσεις.
 Μοχθεῖν ἀνάγκη τοῦς φιλονίκας εὐτυχεῖν.
 Μόχθου γὰρ οὐδὲς τοῦ παρελθόντος λόγος.
 Πόνου μετακαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς.
 Πόνος γὰρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.
 555 Σὺν μαρίᾳσι τὰ καλὰ γίγνεται πόνους.
 Τῆς ἐπιμελείας δούλα πάντῃα γίγνεται.
 Τὸ συνεχὲς ἔργον παλὸς εὐρίσκει τέλος.
 Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ θεὸς συλλαμβάνει.
 Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.
 560 Φιλόπονος ἴσθι, καὶ βίον κλήσῃ καλόν.

Ὡς ἡδὺ τοῖς σωθεῖσι μεμνησθαι πόνων.

Ὡς πολλὰ θνητοῖς ἡ σχολή ποιεῖ κακὰ.

ΕΙΣ ΦΡΟΝΗΣΙΝ.

Αγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησις ἐστ' αἰεί.

Ἀν' εὐφρονης, τὰ πάντα γ' εὐδαίμων ἔσθ.

565 Αἰ κρείττιστον ἐστὶ τὰς φαλέστων.

Εμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.

Ἠδιστὸν ἐστὶν εὐτυχουῦντα νοῦν ἔχειν.

Κοινὸν τύχη· γνώμη δὲ, τῶν κεκλημένων.

Μιστῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὐτῷ τιφεί.

570 Ο παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἑξαρχάζεται.

Οὐδεὶς ὁ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὁ δὲ ποιεῖς βλέπει.

Πᾶσιν γὰρ εὐφρονέουσι, συμμικχαῖ Τύχη.

Σοφὸς γὰρ οὐδεὶς, ὅς τὰ πάντα προσκοπεῖ.

Συνετὸς πεφουκῶς φεύγει τὴν κακουργίαν.

575 Τὸ ΜΗΔΕΝ ΕΙΚΗ πανταχοῦ ἐστὶ χρήσιμον.

Ψυχῆς μάλιστα χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.

ΕΙΣ ΦΥΣΙΝ.

Ἡ δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται Φύσις.

Ἡ Φύσις ἐκάστω τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.

Ἡ Φύσις ἀπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.

580 Φύσιν ποτηρὰν μεταβάλλειν οὐ ράδιον.

ΕΙΣ ΧΡΟΝΟΝ.

Λυγρὸς δὲ πρὸς Φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

Ἡθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.

Λύπης δὲ πάσης γίγνεται ἰατρὸς χρόνος.

Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

- 585 Ο κοινὸς ἰατρὸς σε θεραπεύσει χρόνος.
 Ο χρόνος ἀπάσης ἐστὶν ὀργῆς Φάρμακον.
 Πάντ' ἐκκαλύπτειν ὁ χρόνος εἰς τὸ Φῶς ἄγει.
 Πάλιν χρόνῳ τὰρχαῖα καινὰ γίνονται.
 Σύμβουλος οὐδὲς ἐστὶ βελτίων χρόνου.
 590 Σοφὸν λέγουσι τὸν χρόνον πεφυκέναι.
 Χρόνος δίκαιον ἄνθρωπον μινύει ποτέ.
 Χρόνῳ τὰ πάντα γίνονται καὶ κείνεται.
 Χρόνος μαλάσσει πάντα κἄξεργάζεται.
 Χρόνος ἀναιρεῖ πάντα, καὶ λήθην ἄγει.

Εἰς Χρεὸς.

- 595 Λαδὼν ἀπόδος, ἄνθρωπε, καὶ λήψῃ καλῶς.
 Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.

Εἰς Ψευδός.

- Ἀλλ' οὐδὲν ἔρπει ψευδὸς εἰς γῆρας χρόνου.
 Ψευδὸς δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.
 Ψευδὸς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
 600 Ψευδόμενος εἰδὲς καὶ θάνει πολὺν χρόνον.
 Ψευδὴ δὲ τοῖς ἐσθλοῖσιν οὐ πρέπει λέγειν.

Εἰς Φοβόν.

- Ἠθους δικαίου Φαῦλος οὐ ψαίνει λόγος.
 Νικᾷ γὰρ αἰεὶ διαβολὴ τὰ κρείττονα.
 Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψεῖγει, ἀνδρὸς κακοῦ.

SENTENTIÆ
SINGULIS VERSIBUS CONTENTÆ
EX DIVERSIS POETIS.

IN PROBUM VIRUM.

Nunquam bono est exosus alter vir bonus.
Quippe opera recta sensus recti proferunt.
Bonis hominibus quid nisi bona det Deus?
Bonos probosque colere & imitari decet.

IN VERITATEM.

Perhibere vera semper ingenuum decet.
Profari vera lubricum linguæ solet.

IN PECCATUM.

Facias nihil tu turpe, ne dicas quidem.
Sapientis qui plus sapiat est quum fallitur.
Qui sapit, eundem non bis errabit modum.
Mali facinoris liberam ferva manum.
Quicumque nil scit, ille vir peccat nihil.

IN NECESSITATEM.

Necessitate nulla lex valentior.
Infirma cuncta, si ingruat necessitas.
Necessitatis onus inenarrabile.
Necessitati cuncta succumbunt cito.
Necessitate multa patramus mala.
Hebetes disertos efficit necessitas.

IN OTIUM.

Mali est levamen, esse sine negotio.

IN VIRTUTEM.

Humana virtus omnia antificat bona.

Virtutis una, quæ manet, possessio est.

Quod indecorum est tu nec audi, nec vide.

Mens sana sano corpore est præstantior.

Mores tueri liberos magnum puta.

Composita recte vita, pulchra obventio est.

Mores decori, frugis est pulchræ feges.

Curanda res est, ex decoro vivere.

Beatus ille, quoniam beatus imperat.

Virtus hominibus implet armorum vicem.

Te liberum ipse moribus præstat tuis.

Quantum potes, fac mentis ut curam geras.

Ita tempera animum, ut rebus alluescat bonis.

IN INGRATAM MEMORIAM.

Qui benefici non meminit, ingratum voca.

Debere vitam, semper ingratos facit.

Simul miseritum est, ipsa moritur gratia.

Cunctis memoria est fluxa, quæ factum bene est.

Benefacta bene locata, thesaurus gravis.

Post munera cito confenesceit gratia.

In tempore acceptum ipse redde in tempore.

Bene quære multis facere, sed pro viribus.

Beneficia iusta confer, & iusta accipe.

Summi benefici sis memor, dati immemor.

IN REGEM.

Fac, lectus imperare, te dignum imperi.

Rex est imago viva viventis Dei.

IN VITAM.

Non fert honesta vita negligentiam.
Homo status est & umbra; præterea nihil.
Homo nullus ævum degit arbitrii sui.
Ea vera vita est, vivere ex sententia.
Vi quia paratur vita, vita dicitur.
Tellus ut edit, ita resorbet omnia.
Ut quimus, haud ut volumus, ævum ducimus.
Illæsa solis vita concessa est Deis.
Vacuam invenire non datur vitam malis.
Humana vita cæcum & infelix iter.
Felicis hominis indolentem vivere.
Quam vita dulcis, vita quid sit nesciis!

IN AUXILIUM.

Servat virum vir, civitatem civitas.
Memento, dives, facere pauperibus bene.
Danda opera amici, conjugisve in gratiam.
Digitum lavabit digitus, & manum manus.

IN CONSILIUM.

Frustra laborat cursus expers consili.
Consilii inopia maximas noxas nocet.
Improvido res propria, deliciis capi.
Nam tutior res nulla consilio bono.
Hostilior res nulla consilio malo.
Consilia noctu capere, mos sapientium est.
Tu non nisi a prudente consilium pete.
Sapientium consilia sunt sapientia.

IN NUPTIAS.

Secura vita est absque matrimonio.
Ad pœnitendum properat, qui uxorem accipit.

Connubium homini inire votivum est malum.
Quæris maritus esse? vicinos vide.
Eris tibi Deus, divitem si duxeris,
Mali malorum se applicant connubio.
Haud liber ultra est, nuptiæ quem vinciunt.
Ex moribus, non ære nupturam æstima.
Mihi bene volentum nemo uxorem duxerit.
Uxore ducta vivere ut servus para.
Sine dote nupta jus loquendi non habet.
Multis malis caret ille, qui uxorem haud habet.
Vivas facilius, conjugem si non alas.
Extrema malorum linea matrimonium est.
Qui pauper uxorem accipit, miserrimus.

IN RISUM.

Grave est malum homini rires haud in tempore.
Mens stulta ridet, quando ridendum est nihil.

IN SENECTUTEM.

Senium, diesque longa res multas docent.
Consilia tutiora sunt, quæ dant senes.
Boni senectus comis accessu viri.
Bonum senectæ compara viaticum.
Veniet senectus omne crimen sustinens.
Res pulchra senium, pulchra non senescere.
Seniores quære amicitias tibi.
Res tædiofa senior in juvenum grege.
Annos notat canitia, non prudentiam.
Vitæ cupido maxime tentat senes.
Metue senectam: quippe comitata advenit.
Homini senectus tædiofa est sarcina.

IN PARENTES.

Amor ad parentes esto constantissimus.
Venerarier parentes inprimis stude.
Honestâ mors est pro parentibus mori.
Reverens parentum sis, amicis beneficus.
Quisquis parentes bene colit, speret bene.
Amatur genitor, cui pro ira prudentia est.
Numen parentes maximum sapientibus.
Senes parentes qui fovet, vivet bene.
Tu tibi parentes alteros credas Deos.
Boni parentis ira nulla in filium.
Quam dulce natos esse morigeros patri!

IN MULIEREM.

Nihil viro uxor est nisi esuries mera.
Decus mulieri cuilibet silentium.
Salvam domum præstare, matronæ est probæ.
Non ornat aurum feminam, at mores probi.
Mulier probe morata, vitæ est sospita.
Certe invenire feminam laud facile est bonam.
Sepelire satius feminam quam ducere.
Mulier profecto dapibile est negotium.
Cave salutem feminæ credas tuam.
Scit quod cupiscit femina, ulterius nihil.
Honestâ mulier est gubernaculum domus.
Natura quippe feminæ imperium negat.
Mulier familiæ pestis est, mulier salus.
Mulier mulieri propemodum distat nihil.
Vix feminarum in genere reperire est fidem.
Mulieris æmulatus incendit domum.
Quære adjuvamen rebus uxorem tuis.
Nullam esse decuit feminam multis modis.

Ingens mali thesaurus est mulier mala.
Inter feras fera nulla ferior muliere.
Tria magna mala sunt, æquor, ignis, femina.
Muliebres telæ sunt opus, non concio.
Ipsum venenum est aspidis mulier mala.
Feritas leonæ quanta, tanta est feminæ.
Spectare mores dulce matronæ probos.
Mulier perenne pignus ægrimonie est.
Melius leonis feminæ commercio.
Mulier malorum plena semper sarcina est.
Ubique est mulier, ibi malorum omne est genus.
Nihil muliere pejus est, pulchra quoque.
Multis miseriæ causa femineum genus.
Sordes mulierem puta, sed argento illius.
Malum viris est mulier, at dulce est malum.
Formosa mulier, plena res superbia.
Danda opera amici, conjugii in gratiam.
Mulier suo ingenio effraus & fera est.
Mulier marito sæva tempestas domi.
Ingenia feminina, perniciæ penus.

IN POPULUM.

Plebs nempe res est valida, sed mentis carens.

IN JUSTUM.

Justi obsequentum fructus haud unquam perit.
Bonos nec ipse Juppiter spernit dolos.
Vis justus esse? tramitem rectum tene.
Quæ justa vita est, exitus pulchros habet.
Ut justa consequaris, quod justum est face.
Benignus esse quære; sed justus magis.
Sectanti justa fautor adsistet Deus.

Si iustus es, pro lege tibi mores erunt.
 Male facere nescit, quisquis affluvit bono.
 Debet quod jus est vincere omni tempore.
 Qui nihil inique patrat, huic lege haud est opus.
 Haud ego loquenti recta responfauero.
 Justis recalcitrare, difficilis labor.
 Possessio pretiosa, morum integritas.
 Decet istud omnes, abstinere injuriis.
 Humanitatis limen, injusti fuga.
 Nil suspicandum de probis est sequius.

IN GLORIAM.

Opulentix antepone rumorem bonum,
 Nihil est inani gloria infelicius.

IN SERVOS ET DOMINOS.

Res nulla servo pejor est etiam bono.
 Unus familiae servus ipse adeo est herus.
 Res tædiosa est servus plus sapiens hero.
 Fugiendus herus est semper, ira percitus.

IN INFORTUNIUM.

Homo: ista causa ad calamitates est satis.
 Aliis necesse est bene sit, aliis sit male.
 Quercu ruente, ligna quivis colligit.
 Miseri miserix ne quid adfingas mali.
 Misero cave insultare: Fors hera omnium est.
 Animum miseria urgente ne despondeas.
 Commune cuivis crede, quod cuiquam accidit.
 Eheu! ut homines subita dementant mala.
 Felix amicus nullus infelicibus.

IN CONTINENTIAM.

Multum parumque venter ex æquo capit.

IN SPEM.

Spes servat hominem rebus in duris bona.
Nil est supra spem: cuncta sperari data.
Ut quisque vanus, hoc magis spe pascitur.
Spe semper aliqua, qui sapit, vitam fovet.

IN LAUDEM.

Noli ipse laudis facere tibi præconium.
Celebrare amici quam tuas laudes velis.

IN NOBILEM.

Virtute summum ne voces ignobilem.
Vita indecora nobiles minime deceat.

IN FELICITATEM.

Firma & perennis nemini est felicitas.
Dei tuenda memoria in rebus bonis.
Feliciores sæpe perversi probis.
Superbiam utero nimia fert felicitas.
Est agere recte, sapere non recte tamen.
Crimen Deorum est improbi felicitas.
Suo arbitrato nullus est felix satis.
Viri probi communis est felicitas.
Ne dic beatum, quem mori non videris.
Multis adest fortuna, non prudentia.
Fortuna famam sæpe dat prudentiæ.
Felicium se quisque cognatum vocat.
Quis non bonum se præstet in re prospera?
Fortuna splendens quam levi impulsu ruit!

IN PIETATEM.

Supra Deos ne sapite, mortales fati.
Ea fator atque discite, quæ pietas probat.

IN PRECES.

Preces piorum facilis exaudit Deus.

IN AMOREM.

Senex amator, ultimum infortunium.

Unum inter homines confilii est expertus, amor.

Amantium ira ferre ætatem non potest.

Plerisque fomes est amoris musica.

Proh dolor, amores quanta sunt homini mala!

IN INIMICITIAM.

Ulciscere hostes, non tamen damno tuo.

Fidere inimico si caves, damno cares.

Nulla ab inimico verba crede benevola.

IN VITAM.

Nil facito dignum morte, si adamas vivere.

Vita indecens, fortuna quum vitam invidet.

Bene vivere omnes volumus, at non possumus.

Quid vivere opus est nescienti vivere?

Quam vita dulce est, fata dum non invident!

IN VOLUPTATEM.

Nempe est voluptas mater infortunii.

Tempestiva aliqua ni voluptas sit, nocet.

Clarum voluptas nemini peperit decus.

Noxam trahentes post se delicias fuge.

Quam multa capimus ob voluptatem mala!

IN MORTEM.

Mors ultima est medicina morborum omnium.

Mortem subire certa lex mortalibus.

Laboriosa ætate mors felicior.

Felicis ævum sine malis agere, aut mori.

Mortalis

Mortalis ipse mortuum ne irrideas.
Queis fœda vita restat, his pulchrum est mori.
Satiùs mori, quam calamitose vivere.
Flore in juvenili moritur, quem Dii diligunt.
Mors ipsa non est fœda, sed fœde mori.

IN DEUM ET IN DIVINAM JUSTITIAM.

Vindex iniquos ducit ad pœnam Deus.
Quando Jovis non alea ex voto cadit?
Rem facile quamvis peragit adjutor Deus.
Dei absque nutu nemo fortunam invenit.
Deo volente naviges vel vimine.
Obstiterè est difficile fortunæ & Deo.
Contra Dei ictum non data est homini fuga.
Vivisque mortuisque pœna instat malis.
Latere semper posse ne spera nocens.
Quidquid agis, esse crede, qui videant, Deos.
Nemo in Deos qui peccat, hoc tutum tulit.
Adest ubique, nilque non cernit Deus.
Iniqua facta non latent unquam Deos.

IN MEDICOS.

Turba medicorum me frequentans perdidit.

IN OCCASIONEM.

Sunt gratiora cuncta carpta in tempore.
Occasionis nosse res pulchra est modum.
Validior ipsa lege res occasio est.
Ad regna quoque vertenda valet occasio.
Mendicus etiam sæpe valet in tempore.
Ex parte rebus causa sæpe occasio est.
Occasione vir fit, is qui non fuit.

Defubito tempus demovet res de ftatu.
 Opta tibi ufque temporis faventiam.
 Quam magna res, quæ parva, fed data tempore!
 Res tempus omnes optime dijudicat.

IN PULCHRITUDINEM.

Turpem effe præftat ore, quam pulchrum & malum.
 Mores in arbitrandò, non faciem vide.
 Quam dulce, facies pulchra cum ingenio probò!

IN LUCRUM.

Omni arte vitam quære, dum ne ars fit mala.
 Amice, ubique lucra feftari cave.
 Ex rebus aufer CAPERE, & abftuleris malos.
 Vitam ex honeftis tibi para negotiis.
 Injufta fuge compendia & mores malos.
 Ex non honefto lucra feftari cave.
 Apud malos utilia plus juftis valent.
 Queftus iniquos damna confequi folent.
 Majora parvis damna juncta funt lucris.
 Lucrum effe lucrum crede, fi juftum eft lucrum.
 Habent mala lucra calamitates pedifequas.

IN JUDICIUM.

Ne judicato nifi bene auditum prius.
 Judex & accufator effe idem nequit.
 Judex, quod eft jus, non quod ex ufu eft, vide.

IN OCCULTA.

Abftufa, omiffis quæ patent, quæras cave.
 Aut occulendum nil patra, aut folus patra.
 Sui ipfe diffimulatores funt fapiens mali.
 Sufpicio peftis peffima eft mortalibus.

IN FAMEM.

Se præter unam cætera edulcat fames.
Et navigare reperit alvi inania.
Fames dolorum maximus mortalibus.
Famem adeo respondere nil contra datur.
Commenta multa nobis suggerit fames.

IN SERMONEM.

Cujus notæ sit quisque, indicium oratio est.
Morbos ad animi medica valet oratio.
Oratione nulla vis potentior.
Mæroris unquam remedium est oratio.
Verbis agas agente cum verbis viro.
Sanare luctum scit benevola oratio.
Mortalium res sola regit oratio.
Ut corpus ensis, verba mentem lucciant.
Rei indecoræ nec decora oratio est.
Inanis iræ causa sæpe oratio est.
Vitæ lues vox missa non in tempore.
Emissa ab ore verba revocare haud datur.
Sapiente ab homine nata primum oratio est.
Aliud loqui opportuna, quam multum loqui.
Non vulneratur vir bonus verbo improbo.
Sermo medela est animi ad ægrimonias.

IN MÆROREM.

Expelle vita quidquid ad luctum facit.
Res sunt cognatæ, vita & anxietudines.
Mortalis ullus vix sit exfors tristium.
Infantiæ tristitiam vicinam arbitror.
Tristitia morbos parturit mortalibus.
Morbum quam tristitatem exantles facilius.
Mærore nullum hominibus est pejus malum.

SENTENTIÆ

IN EBRIETATEM.

Est crapulante melior is, qui sobrius.
 Æs præbet ori specula, sed menti merum.
 Multum meracum pauca sapere nos facit.

IN FUTURUM.

Homo natus id quod instat, ut videas age.
 Quod destinatum forte, non fugies pati.
 Ne sit mihi quod cupio, sed quod expedit.

IN POENITENTIAM.

Prudentiores pœnitentia efficit.

IN MODESTIAM.

Hominem esse temet perpetim dicta tibi.
 Aliis placere quare, non soli tibi.
 Mortalia modo cogita, ut mortalis es.
 In comitate magna vis est gratiæ.
 Quamvis superior forte, da te æquum omnibus.
 Mortale supra sapere nil hominem decet.
 Signum ad salutem grande, morum comitas.
 Hoc, NOSCE TEMET, utile est per omnia.

IN NOVERCAM.

Nulla est noverca pestis exitior

IN NAVIGATIONEM.

Terra esse pauper malim, quam dives mari.

IN JUVENTUTEM.

Nil flore differt vegetus ætatis vigor.
 Juvenis memento te fore aliquando senem.
 Dum floret ætas, disce quod scitum juvet.

Juvenem magis tacere quam fari decet.
Audi libenter ipse adhuc juvenis senes.

IN LEGES.

Summum malorum est, populus impatiens regi.
Leges profecto nil valent, ubi vis valet.
Lex valida, legem quum magistratus fovet.
Nil non fit aut dijudicatur legibus.
Res est honesta pro locis leges sequi.
Orator improbus lues est legibus.

IN HOSPITES.

Prætervidere pauperem externum cave.
Bene de extero quid meritis exspectes idem.
Cura hospitalis esse, nec in hoc sis piger.
Amicus esto fidus in fidum hospitem.
Occasione lædito nulla hospitem.
Bene se modeste gerere peregrinum decet.
Rerum abstine peregrinus & vives bene.
Mos est hominibus anteferre extraneos.
Silere quam clamare peregrinum decet.
Honorem habe, peregrine, susceptoribus.
Bene hospiti fac: tu quoque hospes fors eris.
Peregrina vitam vita prudentem facit.

IN JUSJURANDUM.

Scribantur in aqua, si qua jurat improbus.
Amantium impunita sunt perjuria.
Deum latere ne putes quod pejeras.
Jurare fugias, falsa non jures licet.
Nulla imbrobo conditio jurandi gravis.
Fides sacramento vir, haud illud viro.

IN IRAM.

Mortalis, iræ disce moderari impetum.
 Nociva res est animus iræ traditus.
 Ne propera ad iram: quam potes, tarde veni.
 Plus quisque semper positus extra iram sapit.
 Vitam dat ire commode, ira cum modo.
 Res pulchra & iram & cupiditatem vincere.
 Ratione rem putando, vince iræ impetum.
 Ad prava sæpe impellit iracundia.
 Flagitia secum multa fert ira impotens.
 O quantus labor est iræ frænare impetum!
 Consilia sunt intuta, quibus ira addidet.
 Ira imperita mater est magnis malis.
 Stulte, in miseris ira, damnosum est malum.
 Ut omne malorum genus ex ira nascitur!

IN LIBEROS.

Spontalis est miseria, fatio liberum.
 Felicitas eximia, sapiens filius.
 Felix, boni cui contigerunt liberi!
 Domum columina quippe sunt nati mares.
 Filia, molestum incommodumque peculium est.
 Vinculum est amoris grande, fatio liberum.
 O nati, quanti animo estis humano illices!

IN DOCTRINAM.

Bonum est quod haud aufertur, eruditio.
 Doctrina mores esse non patitur feros.
 Honesta cuncta nosse, res pulcherrima est.
 Per se ipsa vitæ sat docent negotia.
 Evasi doctus spectans aliena ad mala.
 Doctrina baculus dicier vitæ potest.

Prudentia opus est, ubi didiceris literas.
 Qui literas didicere, bis tantum vident.
 Doctrina hominibus optima est possessio.
 Addiscere aliquid, digna res etiam sene.
 Qui literas didicere, mentis plus habent.
 Qui sapit, is in se cuncta circumfert sua.
 Male eruditur ille qui non vapulat.
 Illiterata vita cum oculis cæcitas.
 Pretiosa res est nulla præ sapientia.
 Dat sapere confors vita cum sapientibus.
 Quæ nescias didicisse, pars sapientiæ est.
 Plus opibus ipsis sunt opes sapientiæ.
 Est unde sapias, discere a sapientibus.
 Cunctis hominibus gloria eruditio.
 Quam nihil est disciplina, ni mens adest!

IN HORTATIONEM.

Patientiam suadere facile, non pati.

IN PATRIAM.

Beatus ille, qui domi felix manet.
 Nam quid paterno dulcius tandem solo?
 Est patria tellus omnis, ubicunque est bene.
 Ubicunque recte vixeris, patriam puta.

IN PAUPERTATEM.

Deorum cura pauperes credi solent.
 Turpe est pauperiem comitans imbecillitas.
 Homo pauper solitudo & vastities mera est.
 Honestæ tenuis vita præ dite ac mala.
 Res pauper est odiosa, donans diviti.
 Onus inopia longe omnium gravissimum.

Indigna multos facere paupertas jubet.
Perferre inopiam non nisi sapientium est.
Desidia nescit educare pauperem.
Pauper inhonorus, genere fit clarus licet.
Peccare egestas saepe nolentes docet.
Inopia morbus est laboranti gravis.
Penuria hostis nullus est infestior.
Tolerare inopiam cum senectute arduum est.
Haud pondus ullum pauperum verbis ineit.
Necessitati proximum indigentia est.

IN FIDEM.

Credenda cunctis esse cuncta ne putes.

IN CUPIDITATEM HABENDI PLUS ALIIS.

Æqualis esse aliis pete, nec habere plus.

IN DIVITIAS.

Ditescere omnes volumus, at non possumus.
Pecunia homines gratiosos efficit.
Homines profecto quantum habent, tantum valent.
Sat erit amicū, si sat est pecuniā.
Opes tenere, non teneri opibus, juvat.
Ditescere properans, inops fies cito.
Nemo & repente dives, & justus fuit.
Mire divitiæ sunt vitiis obtentui.
Iniqua nunquam facito opum fiducia.
Si dives es pigerque, mox inops eris.
Divitiæ amicos comparant mortalibus.
Aurum omnia aperit, Inferū portas quoque.

IN CURIOSITATEM.

Ne curiose alterius inquire in mala.
Nil agere, causa plurimis ut agant male.
Nimis agere multa, putidum semper nimis.
Multa agere multis initium est mœroribus.

IN IMPROBOS.

Malus, quod est beatus, hoc ipso est miser.
Hominis mali usquequaque congressus fuge.
Rationis actu nescit improbitas regi.
Animus malignus vitium inemendabile est.
Miserefcere haud scit improbi cordis rigor.
Nemo maleficus se fatetur maleficum.
Bonæ indolis venena sunt mores mali.
Facient malorum te malum commercia.
Hominem malignum nec viâ comitem cape.
Haud ulla munus improbi fert commoda.
Per tota vitæ spatia fallacem fuge.
Bonos vocare pessimos, mos est malis.
Colloquia mores prava corrumpunt bonos.
Quantum est, bonum esse audere temporibus malis!
Ut cuncta nunc sunt cara, nisi mores mali!

IN ATTENTIONEM.

Majora perdes, minima nisi servaveris.
Sunt cuncta ubique famula diligentia.

IN SILENTIUM.

Afferre damna lubricum linguæ solet.
Quæ fit filendo, gravior accusatio est.

Linguam nisi tenebis, impendent mala.
Multis tacere quam loqui utilius fuit.
Taciturna facile ingenia contemni solent.
Silentio ni melius quid portas, tace.
Multis hominibus lingua perniciem attulit.
Malis initium lingua permultis dedit.
Meliora ni dicturus es dictis, tace.
Decet tacere, quam loqui quæ non decet.
In ætate utibilis nil silentio est.
Pulchrum, ubi decet, filere; & ubi oportet, loqui.
Silentium implet sæpe responsi vicem.
Est ubi loquela melius est silentium.

IN CONSCIENTIAM.

Homini Deus sua cuique conscientia est.

IN MODESTIAM.

Modestia est servanda cœnanti foris.
Virtutis omnis horreum modestia est.

IN ARTEM.

Ars est hominibus portus infortunii.

IN HONOREM.

Qui sese amat, non facile se fert negligi.
Omnes enim homines sese honorari expetunt.

IN AUDACIAM.

Audentiam tibi fume, non audaciam.
Amice, non sapientis est res, temeritas.
Sæpe est malorum causa festinatio.
Peccet necesse est multa, qui multa audeat.

IN FORTUNAM.

Homo es: ergo fortunæ esto communis memor.
Nihil, ut videtur, proprium in vita datur.
Dans parva fortî, recipies quæ magna sint.
Fortuna perdifficile quiddam est assequi.
Fortuna multos spoliât, alios munerat.
Multos jacentes sæpe Fortuna erigit.
Adstante Forte dormiunt negotia.
Fortuna parva versat humana omnia.
Humana casus vita, non prudentia est.
Meliora quam nos sæpe casus consulit.
Fortuna varias semper alternat vices.
Fortuna apprime res est & varia & vaga.

IN INJURIAM.

Miser esse multo quam maledicus mavelis.
Nihil grave accidit, nisi tibi vindicas.

IN SANITATEM.

Nil sanitate vita habet præstantius.
Vitæ bona duo, sanitas, prudentia.

IN SUPERBIAM.

Pœnam arrogantiae effugit nemo suæ.
Quum maxime es beatus, a fastu abstine.
Quisquis superbit, vindicem expectet Jovem.

IN SOMNUM.

Somnus futuræ mortis est meditatio.
Sopor est hominibus ipsa vitæ sanitas.
Somnum esse mortis parva dic Mysteria.

Incolumitas est corporis nostri, sopor.
Domatur a fomno malum ultimum fames.

IN PATIENTIAM.

Tolerare casus fortiter virum decet.
Damna ac labores disce generose pati.
Fiet levis fortuna, si leviter feras.
Ratione subjuganda præfens calamitas.
Forti animo ferre fortunæ aude amentiam.
Tolerare casus nobilem animose decet.
Aequo potentum imperia disce animo pati.
Sapientis opus est, facile jacturam pati.
Homini necesse est ferre fortunæ impetum.

IN INVIDIAM.

Noli ipse pauper invidere habentibus.
Livoris est mos mortuos omittere.

IN AMICOS.

Injusta res est sponte amicos lædere.
Habere amicos aveo queis res sint bonæ.
Fugiunt amici, quem fugit felicitas.
Constans ubique sis, amicis maxime.
Non bene stat intra verba amicorum fides.
Amicus in re ancipite plus auro valet.
Opta aliquid habeas: qui habet, is & amicos habet.
Bene fac amicis, res habent quorum male.
Ita cole amicos ut secundos a Deo.
Tuas amicus crede amici miserias.
Aurum probatur igne, amicus tempore.
Pulcherrimum, peccare in amicos nihil.

Felix amicus, optimum spectaculum.
Malo ex amico fructus oritur pessimus.
Amans sui ipse nimis, amicus nemini.
Qui te odit, odio habeto: amantem plus ama.
Fugias amicum fugere dejectum malis.
Generosa amicus mente, felicitis bonum.
Ne recipe amicos inter arbitrium duos.
Veros amicos, alteros fratres puta.
Toleres amici & comitis iracundiam.
Arcana amici ne per iram prodito.
Nulla est amico pulchrior possessio.
Cura esse amicus, verum amicis non malis.
Nemo est amicos pauperes sibi qui legat.
Re non amant plerique, sed mensa tentat.
Tibi nunquam amicum facito moratur male.
Amicum ob iram deserere cave in malis.
Dans operam amico amicus, operam dat sibi.
Mores amici noveris, non oderis.
Lædens amicus distat inimico nihil.
Tibi si est amicus, esse thesaurum puta.
Tutius habetur iusta amicitia nihil.
Fidelem amicum ne time in rebus malis.

IN AMOREM SUI.

Nemo est, amicus ipse qui non sit sibi.
Haud ullus alii quam sibi est amicior.

IN INDUSTRIAM.

Pretium est laboris quidquid est pulchrum uspiam.
Inveniet avidus cuncta quærentis labor.

Cupido labore quod cupis datur assequi.
Esto opere, non sermone solo industrius.
Itinere trito non it anima industria.
Opus est laboret, esse qui felix cupit.
Nihil molesti retinet exactus labor.
Juvant labores, transiit postquam labor.
Ut fama perhibet, gloriæ pater est labos.
Labore pulchræ res egent quam maximo.
Labori affiduo nihil est quod non ferviat.
Ubique finem reperit assiduus labor.
Et ipse fautor est laboranti Deus.
Habet laborans collaborantem Deum.
Si non laboris te piget, vires bene.
Meminisse dulce est, quæ fuit durum pati.
Quam multa hominibus otium excudit mala!

IN PRUDENTIAM.

Bonum undequaque maximum prudentia est.
Eris beatus, sapere si recte vales.
Præstare semper crede quod tutissimum est.
Perita cura vincit imperitiam.
Fortuna si adsit, sapere res dulcissima est.
Communis est fortuna: mens proprium bonum.
Odi professum sapere, qui sibi non sapit.
Odio est, quicumque præter ætatem sapit.
Quid cogites, scit nemo: quid facias, patet.
Sapientibus Fortuna se fert opiferam.
Non cuncta prospectare sapienti datum.
Valens sagaci mente, quod pravum est, fuge.
NIL AGERE TEMERE semper est tutissimum.
Ratio inter homines obtinet fræni vicem.

IN NATURAM.

Natura donat ac reforbet omnia.
Natura generi cuique tanquam patria est.
Natura superat omne doctrinæ genus.
Haud facile commutatur ingenium malum.

IN TEMPUS.

In lucis auras protrahit verum dies.
Est moris explorator humani dies.
Omni medetur longa tristitiæ dies.
Mala multa secum longa ferre ætas solet.
Tempus, communis medicus, tibi medebitur.
Iræ mederi novit omnigenæ dies.
Nudata cuncta tempus in lucem trahit.
Amant vetusta tempore instaurarier.
Dies hominibus ipsa consilium optimum.
Antiqua tempus sapere facit dictio.
Tandem bonus quis vir sit, ostendit dies.
Judex & auctor omnium rerum dies.
Res mollit omnes atque consummat dies.
Oblivionem tempus affert omnium.

IN MUTUUM.

Capias ut iterum, redde quod jam ceperas.
Fœnus frequenter liberos servos facit.

IN MENDACIUM.

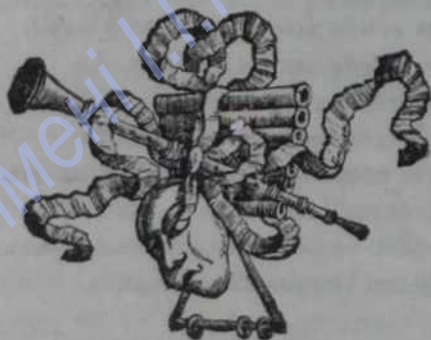
Mendacium recusat ætatem pati.
Vir frugi & sapiens odio habet mendacia.

272 SENTENTIÆ SINGULARES.

Vitam diffociat mentiens calumnia.
Semper latere quisquis mentitur nequit.
Inter bonos mendacio uti non decet.

IN VITUPERIUM.

Vox prava non pertingit ad mores bonos.
Calumniæ mos vincere id quod rectius.
Hominis mali est culpae quem laudaverit.

IN
P O E T A R U M

HOC VOLUMINE CONTENTORUM

S E N T E N T I A S

VARIÆ LECTIONES, NOTÆ
ET EMENDATIONES.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

IN THEOGNIDEM.

V. 6. ῥαδινῆς dativus est pluralis, ut v. 980. Vulgo ῥαδινῆς, quod ad Φοῖνικας solœce refertur, siquidem Φοῖνιξ arbor generis est masculini. Callim. H. in Apoll. ἐπίνευσεν ὁ Δῆλιος πρὸς τι Φοῖνιξ. Mendam vidit E. Vinetus, in eodem men falsus, quod ῥαδινῶς scribendum esse censebat. Ceterum epitheton istud arboribus tribuitur, ut e Theocrito notum, apud quem ῥαδινὰ κυπάρισσοι: quod fraudi fuit interpretum nonnullis *palmam teneram* vertentibus: debuissent saltem *proceram*. Sed multo sæpius occurrunt ῥαδινὰι χεῖρες, *graciles manus*, & proinde *delicate*. Apollon. Argon. III. 106. τὴν δ' Ἥρην ῥαδινῆς ἐπεμάσαστο χεῖρες.

11. Θηροφόνε. Vulgo Θηροφόνι, quod male græcum esse opinor. Vide quæ notavi ad Comicum Thesmoph. 320. Ista feminini generis formas committenti sunt librarii. Non melioris est commatis, quod vulgo legitur in Hesiodi Eργ. 649. τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ βίβιον ἄλλο δειπνολόχης. Utriusque generis sunt Θηροφόνος, δειπνολόχης, aliaque ejusdem compositionis nomina.

17. De proverbio, quod *pulchrum est, placere*; vide M. A. Mureti Var. Lect. IV. 4.

20. ἔπει. Sic bene Aldina editio: sequiores v subjecerunt sine causa. Quippe vocalis producitur tum vi cæsurae, tum ob sequentem liquidam.

22. Θεόγνιδος. Sic quatuor a me collati codd. Aldus edidit Θεόγνιδος.

26. πάντας ἀνδάνει. Perperam in uno cod. πάντως. In Eurip. Oreste v. 1633. edidi recte, ut opinor: οὐ γὰρ μ'

ἀνδάνουσιν αἱ κακαί. Id est, οὐχ ἀνδάνουσίν με. Jam forte ἀνδάνειν τινα, placere alicui, Græcum videbitur Viro docto, qui Bibliothecam Criticam Amstelædami in lucem emittit; ejus operis in Parte V. p. 40. de ista locutione quædam scripta sunt consideratius retractanda.

30. μήτ' ἀρετὰς, μήτ' ἄφενος. Hoc postulat Græci sermonis elegantia. Vulgo bis rursus μηδ' —

35. Laudatur a multis hoc distichon, quos recenset Th. Gataker Advers. Misc. p. 174. quorum habent quidam διδάξαι. Consentiant quatuor mei codd. in vulgato μαθήσαι. Vertit Gatakerus:

Nam discēs sectando bonos bona: sin tibi pravi
sint focii, perdes & bona, si qua inerant.

40. Pentametrum, quem, flagitante sensu, in suum locum reposui, exhibent codices in sententia quæ incipit v. 611. Cum eo sedem suam commutaverat ille, qui in vulgatis libris hoc loco legitur, in nostra autem edit. est v. 612.

εὐθύντῃς κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.

41. ἀσπὶς μὲν γὰρ ἔασι σαύφρονες. Sic legitur alio loco, ubi rursus codd. distichon hoc exhibent. In hac vero sententia vulgata lectio est: ἀσπὶς μὲν γὰρ ἔσ' οἶδε σαύφρονες. In duorum seqq. versuum interpunctione aliquid ab operis fuit turbatum, ejus mendi immunis est tertia exemplarium pars.

56. εἶσω. Inepte vulgo ἔξω. Ista facile ab imperitis librariis commutabantur, quod sæpe factum deprehendi. Succurrit exemplum, v. in Euripidis Iphigen. Aul. 345. ubi quum manifestum sit poetam scripsisse δυσπρόσιτος, ἔξω τε καὶ θύων σπάνιος, libri tamen exhibent εἶσω. Per δορὰς αἰγῶν intellige amictum e pellibus caprinis, qui σισύρα appellabatur, cujusque in militia usus erat.

58. Huic versui subjici potuisset distichon, quod est infra

v. 1067. & tota sententia quæ incipit a v. 1065. sine ullo horum fragmentorum dispendio, expungi.

61. Πολυπαίδη, ποίσο ἄσπῳν. Sic scabritiem vulgatæ lectionis expoliui, quæ habet ποιῶ Πολυπαίδη ἄσπῳν.

66. πίστις ἔπ' οὐδεμίῃ. Sic optime unus e Regiis codd. ἔπ', plene ἔπει, id est ἔπεισι. Alii cum Aldo habent ἔστ' metro reclamante. Ceteræ editt. ἔτ'. In seq. v. nomini δόλων copulam subjeci, quæ vulgo abest.

73. ἰμῶς, peræque, pariter, quod adverbium in Theognidis poësi frequens est. Perperam vulgo ὅλως.

84. ἄγει. Sic recte edidit Turnebus. In Aldina & codd. ἄγει.

87. ἔπεισι. Sic IV. codd. Fulcro non indiget versus: vide not. ad v. 20.

92. δεινός, formidabilis. Sophocles Philoct. 147. ἐπέταν δὲ μέλη δεινός ἐδίτης. Ne quis suspicetur scribi hic debuisse δειλός, quæ alioqui facile permutantur.

93. Hoc distichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi est v. 1079. In codd. vero eodem loco positum est, nempe post sententiam quæ incipit v. 1041. sed subiectum duobus aliis, quæ habuimus supra 87-90.

95. ἐπαινέσει. Sic bene unus e Regiis. Alii cum Aldo ἐπαινέσει, unde in sequiores editt. venit ἐπαινίσσει.

103. μηδὲς σ' ἀνθρώπων πείσῃ. Omissum vulgo pronomen repositui.

106. ἐθέλει. Sic scriptum oportuit. Solæce vulgo ἐθέλει.

115. μήποτε τοι κακὸν ἄνδρα. Perperam vulgo τὸν κακόν. Importunus est articulus & indoli linguæ repugnans, ubi de indefinita persona fermo est.

117. πολλοὶ παρ' κρητῆρι φίλοι γίνονται ἑταῖροι. Sic legitur hic versus in vulgatis libris, ubi iterum hoc distichon occurrit v. 643. Semel tantum distichon posui, melioremque

elegi lectionem. Hoc loco vulgo legitur πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιος ἰσὶν ἑταῖροι, qui versus in Pseudo-Phocylidis præceptis exstat.

121. ἀνσχετος ἄτη, id est ἀνάσχετος, tolerabilis. Perperam in codd. & in priscais editt. ἄσχετος.

124. ψυδρὸς ἑών. Unus e Regg. codd. cum Aldo ψεδνός, tres alii ψυδνός, quæ forte vera est lectio, quamque fere me pœnitet non admisisse. ψυδρὸς recepi ex emendatione viri longe doctissimi D. Ruhnken, cujus observata videas de forma & significatione hujus nominis in Epist. Crit. II. p. 215. repetitæ editionis. Verum si litera modo differunt formæ peræque probæ, significationisque nequaquam diversæ, κυδρὸς, κυδνός. αἰυδρὸς, αἰυδνός. μολυχερὸς, μολυχνός. μυσαχερὸς, μυσαχνός. πελλαιχερὸς, πελλαιχνός. ιαχερὸς, ιαχνός, quas recenset Hemsterhusius ad Hesychii glossam ἰάχεον, quidni censeamus ex eadem analogia probas esse perinde voces ψυδρὸς & ψυδνός? Apud Hesychium reperitur, describentis ut videtur errore, ψυδνὴ (L. ψεδνὴ) χέρσος, αἶραι, ὀλίγη. Huc in versu vulgatum ψεδνός depravatum est ex ψυδρὸς, quod sincerum & genuinum Theognidi restituentum.

128. πειραθείης. Sic Aldus & codd. In ceteris editt. πειραθείης.

129. ἐς ὄνιον. Tanquam si rem venum expositam spectaturus venias. Corrupte in libris ἐς ὄνιον, vel conjunctim ἐσώμιον, unde nata est insulsiſſima interpretatio, quam in aliis editionibus videas.

147. εὐσεβέων, participium. Sic Aldus & Codd. Perperam in sequioribus editt. εὐσεβέως.

148. πασσάμενος. Perperam in libris πασσάμενος. Nemini græce tantulum docto ignorare fas est, quid intersit inter πάσασθαι prima correpta & πάσασθαι prima producta:

quod si cui minus sit compertum, legat Valckenarii Animadv. ad Ammonium III. 7.

157. *χολωθεῖς*. In Stobæo *χαλεθεῖς*, quod non nemini exquisitius videri possit, ita ut alterum, in quo consentiunt libri mei omnes, pro glossemate habeatur. Sane in Hesychio occurrit *χαλεφάμενος, χολωθεῖς*. In pentametro idem Stobæus habet, *μηδ' ἀχρημοσύνην, Κύβη, κακὴν πρό-Φερε*, quod Turnebus recepit. Nos vero Aldinam editionem & codd. sequimur, in quibus *ἀχρημοσύνην εὐλομένην πρόΦερε*.

159. *ἄλλοτε ἄλλως*. Hoc flagitat sententiæ series, siquæ recte scriptum est in Reg. Stobæi codice. Perperam vulgo *ἄλλοτε ἄλλω*.

177. *μεγακλήτεα*. Clemens Alex. p. 574. distinctionem hoc laudat & habet *βαθυκλήτεα*, ut etiam in Stobæi cod. scriptum est. De hac varietate lectionis videndus Hemsterhusius ad Luciani Timonem p. 139. ubi facete Mercurius ad ista Theognidis adludit. Clemens præterea, ut in Stobæi quoque cod. scriptum, exhibet *πετρεών*. Idiotismos Jonicæ dialecti, qua usum fuisse maxime Theognidem constet, a librariis oblitteratos, omnes reponere parvuli laboris erat: vel tironi hoc facile. Sed *πετρεών* legaturne, *μουσέων*, aliaque ejus formæ, an *μουρῶν, πετρώων*, nihil hoc ad mores. Id nobis curæ solummodo erit, ne solæcissent poetæ isti. *ῥηπτεῖν* est a *ῥηπτεῖω*. Sic in codd. nostris, in Aldina, in Clemente. Sequiorum editorum prava fedulitate *ῥηπτεῖν* excusum fuit.

179. *καὶ γὰρ ἀνὴρ* — Sic codd. & Aldus. E Stobæo Turnebus edidit *πᾶς πᾶρ ἀνὴρ* —

181. *χρὴ δ' ἄρ' ὁμῶς*. Excudi volui *χρὴ τ' ἄρ' ὁμῶς*. Id est *χρὴ τοι ἄρα*. Sicque scripsi in apographo typothetæ tradito. Vulgo *χρὴ γὰρ ὁμῶς*. Atqui nullus hic locus est particulae ratiocinativæ *γάρ*.

187. κήσασθαι. Vulgo βήσασθαι: duo codices βήσασθαι. Verbi significationem eleganti versione expressit Grotius: sed videndum an sincerum sit & formæ legitimæ. Nullibi, quod sciam, occurrit forma media verbi βαίνων, eo sensu, quo hic intelligendum est: active & passively tantum usurpatur, ut in isto versu, quem citat Eustathius ad Odyss. p. 1678.

βαινόμενος, βαίνων, ὅτε νυμφίος, ἄλλοτε νύμφη.

Præterea scripturus fuisse videtur poeta βήσασθαι: nam more insolito futurum βήσασθαι hic verbo βούλεται subiungitur. Sed quidquid horum sit, Xenophontis apud Stobæum lectionem prætulimus, edit. Gefneri p. 499. Locum e Reg. cod. descriptum propono: Θεόγνιδος εἶπεν ἔπει τοῦ Μεγαρέως. οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποιήται, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων· καὶ ἔστιν ἡ ποίησις, σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων· ὥσπερ εἰ τις ἱππικὸς ὢν, συγγράψει περὶ ἱππικῆς. ἡ γοῦν ἀρχὴ μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὀρθῶς ἔχειν. ἀρχεται γάρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾧτο γὰρ οὔτε ἀνθρώπων, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἀν' ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσασθαι ἀγαθὰ εἶναι. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζώοις χρῆσθαι, ὅσα μὴ εἰκὴ τρέφεται, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἑκάστη θεραπεύεται, ὥπως γενναϊότατα ἔσονται. δηλοῖ δὲ ἐν ταῖςδε τοῖς ἔπεισι·

κίους μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας· καὶ τις βούλεται ἐξ ἀγαθοῦ

κήσασθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἢν τις χρήματα πολλὰ διδῷ.

οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναινέται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου· ἀλλ' ἀφνειὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.

χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγχεσι,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.

ταῦτα τὰ ἔπει λέγει τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐπίστας γενεῶν ἐξ
ἀλλήλων, κατὰ γίνεσθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων κάκιον αἰε,

μηνύμενον τὸ χεῖρον τῷ βελτίονι. οἱ δὲ πολλοὶ ἐκ τούτων τῶν ἑσῶν οἰοῦνται τὸν ποιητὴν πολυπραγμοσύνην τῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖν, καὶ ἀντὶ χρημάτων ἀγνείαν καὶ κακίαν ἀντικατάστασθαι εἰδότης. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄγνοιαν κατηγορεῖν τῶν ἀνθρώπων περὶ τὸν αὐτῶν βίον.

189. εὐδὲ γυνή — Sic bene Stobæus. Vulgo εὐδεμία. — ἀναίνεται εἶναι. Aures gratior accideret sonus, si legeretur ἀναίνεται εἶμεν. Hæc infinitivi forma occurrit infra v. 938.

191. χρήματα γὰρ — & hoc rursus e Stobæo sumimus. Vulgo χρέματα μὲν —

198. ἐντύει. Sic ad metri normam legendum. Vulgo ἐτύναι, cujus verbi media longa est.

200. παρεμόνιμον. Syncope pro παραμόνιμον. Sic conjunctim scribi debuit. In tribus codd. vox mala in duas divisa πὰρ μόνιμον. Inde depravata Aldi lectio γὰρ μόνιμον: unde viro cuidam docto in mentem venit, ne otiosa esset copula, emendare αἰεὶ καὶ μονίμως.

205. In Aldina edit. legitur: εὐ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς γίνονται μάκαρες πηγμάτων ἀμπλακίης. In edit. Turnebi: εὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς γίνονται μάκαρες πηγμάτων ἀμπλακίης. Utramvis eligeris lectionem, nullum ex ea sensum exsculpes. Satiùs erat ista sine ulla interpretatione prætermisissè, quam istam adtexuissè versionem, quam ex Rad. Wintertopi editione describo: Sed hæc hominum fallunt mentem: non enim ob ea fiunt beati, rei errore. Poterant ne insulsius? In codd. initio pentametri est τίθενται, cum varia lectione in uno τίσσονται. Et sensum & verba certissime restituimus: εὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τίνοσθαι μάκαρες πηγμάτων ἀμπλακίης. Non enim in ipso actu ulcisci solent Dei peccata, non ipso in temporis puncto, quo admittuntur. Sic coherent hujus sententiæ partes, quam videas etiam in Solonis elegia p. 74. v. 29.

207. αὐτὸς ἔτισσι. Minus bene vulgo αὐτὸς τίττει.

212. *ἔσθι*. Sic bene Aldus & codicum nonnulli. Vulgo *ἔσθιν*. Post hunc versum legitur in impressis distichon, quod amovi, quia iisdem verbis recurrit infra v. 501. nisi quod hic pro εἶνος πινόμενος πουλὺς, legatur αἶνόν τοι πίνειν πουλύν, quod nihil aliud est quam librarii παραδόξωμα, non intelligentis, qui masculino nomini jungerentur adjectiva neutra κακόν, ἀγαθόν.

213. Et pars etiam hujus sententiæ bis posita est in vulgatis libris, quos vide v. 1069. E duabus lectionibus meliorem elegi. Hic vulgo legitur in primo pentametro, ὄργην συμμίτγων ἦν τιν' ἑκάστος ἔχει. In secundo hexametro pro ὄργην unus e codd. habet ὁρμήν, quæ voces sæpe permutantur, ut observatum fuit Ruhnkenio ad Hesiodum, Epist. Crit. I. p. 83.

216. προσομιλήσῃ. Sic in Athenæo legitur p. 317. A. Vulgo προσομιλήσει.

217. Aldus & codd. ποτέ. Turnebus ποτὲ.

218. In impressis sic legitur hic pentameter: κραιπνὸν τοι σοφίη γίνεται ἀτρεπής, cui quidem, ut ait ille, *Œdipo opus est conjecturae, qui Sphynxi interpretis fuit*. Nec tamen sua versione nudatum ejus latus in bellulis libris, quos erudiendæ Juventuti tradunt in manus. In codd. ultima vox est ἀτρεπής. Altero in loco quem modo indicavi, impressi habent: κραιπνὸν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς. Inde Theognidis versum reconcinnare pronum fuit:

κραιπνὸν τοι σοφίη γίνεται ἀτρεπής.

219. μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε. Perperam in libris μηδ' ἄγαν, turpiter claudicante versu. Corrigebat vir doctus μηδὲ λίαν ἄσχαλλε. Certior & facilius est medicina nostra. Sic infra 665. μηδὲν ἄγαν χαλεπαῖσιν ἀσῶ φρίνα.

226. Post hunc versum in Gnomologorum editt. omnibus leguntur sex versus qui Solonis sunt, quique rursus exhi-

bentur inter Solonis fragmenta, nempe in fine Elegiæ V. Ineptum est bis eadem in eodem libello edere, diversis auctoribus tributa, quum tamen necessario sint unius. Nos aliena possessione Theognidem depellimus.

230. Pentametrum hunc sic edidit Aldus: *λέειν ὡς πόλεως τοίχῃ ἀλωσομένης*. Turnebus vero sic: *λέειν, ὡς πόλεως τείχῃ ἀλωσομένης*. Rursus Oedipo vel Sibylla opus est. Faculam ostendunt codices in quibus omnibus: *ἀλέειν, κύρῃ, ὡς πολέ' ἀλωσομένη*. Vides jam de nihilo non esse, quod in fine præcedentis versus Aldus habeat *σώζομένησιν*, ut etiam est in codd. Istud v paragogicum fere indicium est sequentem versum a vocali incipere, quæ forte in Aldi codice evannerat. Luxatus fuit mala librariorum prau pentameter, cujus sensum & metrum proclive fuit restituere:

ἀλέειν, πόλεως ὥσπερ ἀλωσομένης.

236. *εὐκόσμως*. Sic tres codices, quod ob euphoniā prætulī. Aldus ἐν κόσμῳ. Scripserat forte Poëta ἐν κώμοις.

237. *κεῦθεσι*. Est vox homerica *κεῦθος*. Lexicographis incognitum *κεῦθμα*, nec memini alibi quam hic legisse: habent enim libri omnes *κεῦθμασι γαίης*. Augeantur inde lexica, si pravo exemplo lectionem mutavi.

247. *παρὰ σέῳ οὐ τυχεῖν*. Sic IV. codd. Aldus οὐ omisit cum versus labes, nec a quoquam fuit repositum. Alia alii fulcra supposuerunt. In quibusdam editionibus invenio *παρὰ σέῳ ἐπιτυχεῖν αἰδοῦς*. Sed longe facetissimum est, quod commentī sunt alii, *αἰδοῦς* trisyllabum facere, nec tamen animadvertentes miserum versum crurifragio sic in duobus ultimis pedibus mulcari.

250. *ἡδίστον δὲ τυχεῖν, οὗ τις ἑκάστος ἐρᾷ*. Sic in Stobæo, nisi quod habet *ὦν* pro *οὔ*. In Theognidis vero libris: *πρᾶγμα δὲ τερπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν*.

258. Aldus & plerique codd. habent: *ὡς θαμὰ θ' ὑδρεύει*.

Non facile est sensum hujus fragmenti declarare, quod sumtum videtur ex amatoria elegia. Malleo legi: ἡ δὲ θ' αὖ' ὑδρεύει, καὶ με γοῶσα καλεῖ. Illa vero simul ac it aquatum, gemens me vocat.

270. Vulgo χρημάτα δ' ἐγκαταθήσ, πόλλ' ἀνιηρά παθών. Verbum quod ab ἐπι pendet, optativum esse debet, ut duo quæ præcedunt.

275. ἀπάλαμνα male vertunt *difficilia*. Ex opposito nomine intelligitur illud significare *indecora, mala, inhonesta, turpia*. Solon XIV. 12. οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἐργ' ἀπάλαμνα θέλει. Infra in hisce Excerptis 473. μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήσουσ' εἰδεται αἰσχρά.

277. Vulgo legitur μηδὲν πιστὸς εἶναι. Atqui nomen πιστὸς Theognidi valde frequentatum, nullibi apud eum occurrit pro πιστεύων, *fidens*; quam significationem sententia hujus loci requirit. πιστὸς εἶναι librarii errore scriptum fuisse opinor, pro eo quod reposui, πιστεύων. Activa significatione πιστὸς pro *factum*, afferri ait in Thesaurο H. Stephanus a Budeo ex Platone. Budeum consulere non vacat: sed aliud exemplum non minus certum in promptu habeo. Sophocles Oed. Col. 1031.

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὦν ἴδρας τάδε.

Nemo non videt πιστὸς ne eo quidem sensu quo adhibetur a Tragico hic locum habere.

278. συνκυσύνη. Codd. omnes φιληκυσύνη.

279. μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχει — locum manifeste corruptum sic emendo. Vulgo μηδ' εἰ Ζῆν' ἰθέλει παρέχειν.

284. εὐτραπέροισι, *urbanis, dicacibus, νόμος, cantilena, fabula*. C'est une chanson aux railleurs. Sic recte T. Faber, teste ejus filia ad Callim. H. in Delum 304. male vulgo ἐλτραπέροισι.

290. πέλαται. Sic reperit Turnebus in quodam exemplari:

ipse tamen edidit μέλαια, quod & Aldus & codd. habent. Joanni Pierfsono singulari ingenio & doctrina viro hand sine causa videbatur huic pentametro ulcus subelle ὕπουλον. Manifesta est librarii fraus, quam in voce ἀδᾶης deprehendere mihi videor. Scripserat Theognis:

Φθιγόμενος δ' ἀδᾶς αἶσι παῖν πίλεται.

ἀδᾶς & significatione & ratione compositionis plane id ipsum est, quod nobis Gallis *déplaisant*. Apud Hesychium Glossa exstat ἀαδῆς, ἀπδῆς. Quod neutiquam est Doricum; sed ab α privativo & ἀδᾶν. Eidem Pierfsono, quem vide verisimilium p. 55. non assentior, seq. v. pro ἀνακαῖν reponenti ἀνηγῆ. Est enim eadem utriusque nominis significatio. Quæcunque coacti patimur, quæque vix effugere licet, ea sunt maxime ἀνηγᾶ. Inde si quid velle est *ingratum*, id recte ἀνακαῖν appellatur, quia ἀνακαῖν seu *vim* adfert. In ἀνακαῖν intensior est significatio.

294. γερόνῃ. Sic Turnebus ad syntaxeos legem: Aldus & codd. γερόνι.

305. εἶδε, ἴσθι, σείας. Sic bene Turnebus. Ediderat Aldus εἰ δὲ — Codices alii εἰς δὲ εἶρει, alii εἰς δὲ εἶροι. In præc. versu μιν, αὐτῶν, significat τὸν πεπνυμένον ἄνδρα.

308. Post hunc versum legitur in impressis sententia duobus distichis constans, quorum sine controversia Solon auctor est. Sunt inter ejus fragmenta XIII.

319. βραδὺς εὐβουλός. Sic Aldus & codd. Ultima in εὐβουλός producitur vi cæsurae, ut eadem syllaba apud Homerum centies. Nihil erat causæ cur Turnebus ederet εὐβούλως.

324. αὐτός. Sic scribi oportuit. Vulgo, solemniori errorre, αὐτός. Non amplius est idem, ὁ αὐτός.

328. δυνησόμενον. Non mihi liquet de ratione qua construi debeat hoc participium. Interpretes subaudire videntur

verbum substantivum, quod valde durum est. Corruptelam subodoror. Corrigebat vir doctus in margine libri quem habeo, *δυνήσμεναι*. Sed *δυνήσεν* forma activa non est in usu.

329. μετ' ἀνθρώποις, *inter homines*. Sic ex indole lingue emendo vulgatum μετ' ἀνθρώπων, quod est in codd. omnibus.

331. Ζεῦ. Sic unus cod. Tres alii cum Aldo & Turnebo Ζεύς.

334. δαίης. Sic recte Turnebus. Tres codd. cum Aldo, δαίη. Unus, δαίν.

341. ᾧ δαίῃ — Sic duo codd. alii δ.

349. ἐπιφαίνων. Hoc, ita flagitante sententia, reposui. Perperam in libris ἐπιφαίνειν.

352. ἀποτινυμένου. Perperam vulgo ἀποτιννυμένου. τίνω in lingua Jonica primam producit, quæ Atticis brevis est.

355. ἐπίστω. Sic quidem libri unanimi consensu: sed mendose, ni fallor. Scribendum ἐπίστω.

356. ἐξυτίη κραδίη. Inverso ordine & labefactato metro Aldus, κραδίη ἐξυτίη, quod etiam in duobus est codd. Alii cum Turnebo, κραδίη ἐξυτίη.

357. Hujus sententiæ primum distichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi exstat inter versus additos qui extra numerum sunt. Secundum distichon etiam concinnius ibi legitur quam inter numeratos.

363. ὑπ' ἁμαξάν. Sic Aldus & codd. Turnebus edidit ὑπ' ἁμαξάν. Non hilum interest. Sed Jonice scripsit Theognis; estque hoc e dialecto, tametsi apud Herodotum vocem hanc asperatam videre memini.

369. πῶς δὲ σὺ. Sic IV. codd. Mendam Aldinæ editionis πῶς δὲ σὺ correxit nescio quis πῶς δὲ σίο. ^{σείων} F

370. μίση. Vulgo μίση. Jonicam formam præstant tres codd.

F. P. Seidenius (v. p. 45) ex antiq. codd. πῶς δὲ ΣΕΥ emendat

πῶς δὲ, ΣΕΥ κρηπίδῃ —

hæc. δὲ hoc loco necessaria est. codd. δὲ ab emendatore aliquo originem haurit, metro subvenire cupiente.

371. τρεφῆ. Fœda in libris menda τρεφῆ; nec interpretibus suboluit: vertunt enim: *sive probitate delectetur mens*. Atqui Græce non dicitur τρέψασθαι ἐπὶ τι. Sed ἐπὶ τινί. Multoque minus τρέψασθαι πρὸς ὕδριν. Sed græcum est τρέψασθαι ἐπὶ τι & πρὸς τι. Sic in Homerio Epigr. αἰς κοίμινον.

ἦν δ' ἐπ' ἀναιδεῖν τρεφβίλης ψυδῆ ἄρσθα.

374. ἦν τις ἰών. Perperam in libris ἦν τιν' ἰών.

376. Legendum omnino: ὅμως πενὶν μητέρ' ἀμυχάνης ἔλαβον. Consentiunt libri omnes in πενίης. Sed plerique habent etiam ἀμυχάνης. Sententiam corrumpit librariorum stupor casus fusque deque habentium. Mox sequitur de Paupertate v. 384. ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίλει ἀμυχάνην.

386. εἴτ' ἂν δῆ. Sic codd. In impressis εἴτ' ἂν δῆ.

388. ἐμπίψου. Mendose libri ἐμπεψύ.

392. Libri omnes ἐντρέπει δ' ἀθανάτων. Adversativa particula inepte inserta. Scribendum erat, ut fecimus, ἐντρέπων ἀθανάτων. vel ἐντρέπε' ἀθανάτων, pro ἐντρέπειο. Estque hoc a codd. scriptura minus remotum, proinde verisimilius. Activum ἐντρέπω hic locum non habet.

401. Hic in impressis legitur: οὐδένα θυσιαρὸν παῖσιν καταθήσει ἀμείνω. Recurritque idem versus 1157. ubi καταθήσειν παῖσιν ἀμείνω. Apud Stobæum longe diversa lectio. Ex linguæ indole cum ἔνδον oportet καταθήσειαι: cum παῖσιν vero, καταθήσεις.

403. κακίων. Sic Aldus & codd. bono sensu: *Homine nullo, qui velit possitque facere bene, pejor amicus videarís*. Turnebus nescio unde, dedit κακίας: tanquam si dixisset Theognis γνώμην ἔπεσθαι τῷ κακῷ.

405. θωρήσομαι. Sic unus cod. recte, ut Turnebus. Tres alii & Aldus θωρύσομαι. E variis lectionibus a Turnebo collectis receptum in recentioribus editt. θωρήσομαι.

410. Libri omnes: ὑπερτερὴς δ' ἄμμιν ἐνέσσι νόος, quod latine sic redditur: *præstantior vero nobis inest mens*. Bene fit interpreti! Bonus ille homo ὑπερτερὴς accepisse videtur pro nomine adjectivo. Atqui substantivum est ὑπερτερήν. Hefychius: ὑπερτερήσι, νεωτερισμοῖς, ὑπερηφανίαις. Hanc significationem sequens, ifacillime quis duarum literarum mutatione græca emendabit, repōnendo: ὑπερτερὴς δ' ἄμμιν ἄπεισι νόος: vel liberius, ὑπερτερὴς δ' οὐδὲν ἐνέσσι νόω: vel ὑπερτερήν δ' οὐ τις ἐνέσσι νόω. Sed substantiva ὑπερτερήν innata est etiam *præstantiæ* significatio, cui, si quis eam retinere velit, græca accommodabit, nobiscum legendo: ὑπερτερήν δ' ἄμμιν ἐνέσσι νόω.

414. πόλλ' ἀμέλιστα μέλει. Apud Stobæum melius: πόλλ' ἀνάλιστα πέλει. Longe etiam apud eum diversa est sequentis diffichi lectio, quam receptæ in Theognide non præfero.

417. ἀρχήν. Sic Stobæus. In Theognide autem πάντων.

420. πολλὴν γαῖαν ἐφεισάμενον. Vide Hemsterhusium ad Hefychii glossam ἐπίσσαι θῆν, ταφῆναι. & Valckenarium ad Herodotum p. 630. 12. Vulgo, πολλὴν γαῖαν ἐφεισάμενον.

424. τοῦτό γ' ἔδωκε. Sic IV. codd. Ingratum hiatum efficit omissio particulae in impressis.

433. Hæc sententia in impressis bis posita. Recurrit versus finem ad v. 1159. Eam semel tantum exhibeo, melioribus adsumtis lectionibus.

451. οὐδ' ἄλκυραι ἔχουσιν. Sic codd. tum Theognidis, tum Stobæi. In illo inepte editum ἄλκυραν ἔχουσιν: in hoc Grotius dedit, οὐδ' ἄλκυρα ἔχει νιν.

453. μή ποτε ἀπὸ ἀπρηλοῖσι. Sic tres codd. in quarto ἐν. Aldus neutram præpositionem habet, versu ruente, quem sustentavit Turnebus scribendo μή ποτε ἀπρηλοῖσι. At vera lectionis

lectionis in emendandis meminit, unde eam adfoiverunt sequiores editores.

456. χαλεπῶ δ' ἔργματι κῦδος ἔστι. *Gloriosum est rem difficilem perfecisse. Qui se ex difficultatibus expedivit, hunc gloria consequitur.* Hæc est poetæ mens, quam emendata verba referunt. Libri omnes sine sensu χαλεπῶ δ' ἔργματι κῦδος ἔχει.

457. τὰ δίκαια φίλ' ἔστι. Sic codd. Aldus, τὰ δίκαια φίλα, imperfecto versu, quod, ut alia multa, ostendit quanta cum religione & fide codicem quem typis describeret, sequi & representare solebat. Turnebus edidit φίλ' ἔστι, facta melioris lectionis in emendationibus mentione.

464. Hic versus citatur tanquam Eveni a Plutarcho, *Moral.* p. 1102. B.

465. παρασπλῶν εἰνοχοίτω. Quis? ὁ εἰνοχος. Adsumitur enim extrinsecus cognatum verbo substantivum. Sed alia mihi oborta inspicio: adverbium παρασπλῶν suppositum fuisse a pudico quodam ludimagistro; scripsisse vero Theognidem:

τῷ πίνειν δ' ἐδέχοντο πολλὸς παῖς εἰνοχοίτω.

Idque firmare videtur sequens ἄβρα παθεῖν.

469. Hæc distichon & quatuor sequentia citat Athenæus cum multa varietate lectionis p. 428. Illinc sumi v. 475. σώφρων τε καὶ ἥπιος. Vulgo legitur σώφρων, τότε ἥπιος, fluctuante in veteribus libris lectione. Nam Aldus habet οὔτε ἥπιος. Tres codd. ὅτε ἥπιος.

477. Aldus σὺ δὲ ἔχει τοῦτο μάταιον. Sicque tres codd. sed cum vacuo post δὲ spatio, quantum sit syllabæ recipiendæ. In quarto σὺ δ' ἔχει. Nec σὺ δ' ἔσθης, nec σὺ δ' αὖ ἔχει scribendum erat. Emendo certissime σὺ δ' οὐκ ἔχει τοῦτο μάταιον. In seq. v. Aldus dedit κοτύλης αἰεὶ, quod fane insecuti editores non intellexerunt, sed fulciendo

versui articulum præfixerunt, τῆς κοτύλης αἰεί; & ne genitivus ille ponderibus suis libratus, tanquam aërostaticus follis, ejus admiratio nunc vel sapientes insanire facit, volitaret, punctum in fine præc. versus deleverunt, ut is a τοῦτο μάταιον suspenderetur. Inde nata hæc phrasis:

σὺ δ' αὖ ἔχε τοῦτο μάταιον

τῆς κοτύλης αἰεί, τοῦνεκά τοι μεθύεις.

quam sic latine expressam video in editione Wintertoni. Tu vero habes hoc vanum calicis semper, propter quod sane potus es. Ecquis tali versione adjutus Græcum poetam facile non intelligat? Vera lectio quam reposui, quam habent codices mei omnes, jam exstabat in emendandis Turnebi, & a docto Germano Michaelē Neandro recepta fuerat, in editione minime omnium contemnenda. Quis nescit combibones garrulitate sæpe non minus quam vino incallescere?

483. ἀγνίσθαι δ' οὐκ εἶδας. Sic bene tres codd. In primariis editt. omissa connectiva particula, quam sequiorum editorum alii vltro inferuerunt, alii neglexerunt. Parum interest conjunctimne scribatur τοιοῦτος, ut Aldus & pars codicum habet; an divisim ἀνίκατος δὲ τοι οὗτος, ut Turnebus & duo codd.

484. πολλός. Sic codd. In primariis editt. perperam πολλός. Subauditur κύλικας.

493. ἤρατο. Sic IV. codd. Primariæ editt. ἤετο.

497. τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. Hinc Juvenalis Sat. VI. Totum vertigine tectum ambulat. Vide B. Martinii Var. Lect. IV. 4.

498. περιδῶ. Sic codd. bene. Aldus mendose ediderat περιδῶ. Aliarum editt. lectio περιήσω conjectori debetur.

501. κακὸν bis in hoc disticho & ἀγαθὸν habent codd. omnes & Aldus. κακός & ἀγαθός sunt ab imperito cor-

rectore. Adjectivum neutrum singulare cum substantivis diverſi generis & numeri conſtruitur eleganter per ellipſin nominis *χεῖμα*. Res eſt pueris nota, & exempla ubique obvia. Comicus in Concion. 236.

χεῖματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.

In Pluto 782.

ὡς χαλεπὸν εἰσιν οἱ φίλοι,

οἱ φαινόμενοι παραχεῖμ', ὅταν πρᾶτῃ τις εὖ.

508. *σεῦ φίλος ὦν*. Sic Aldus & tres codd. Typotheta, ut videtur, errore in Turnebi editione excuſum fuit 227 *φίλος ὦν*, quod plerique ſequiorum editorum ſtulte retinuerunt, non tamen Neander. In quarto codice pro *σεῦ φίλος*, eſt *ἄφελος*.

514. *πλεόνεσσ'*. Perperam in codd. & primariis editt. *πλέον εἴσι*.

519. Hoc diſtichon & quæ ſequuntur omnia ad fragmenti finem, in impreſſis leguntur inferius v. 699.

522. *Αλεξίδεω*. In libris *Αλεξίδω*. In ſeq. verſu, ubi recte Turnebus edidit *Αἰδεω*, Aldus habet *Αἰδαω*, quæ etiam codd. trium ſcriptura eſt. Dialecti nullam rationem habuerunt librarii. Tum codd. & primariæ editt. *πολυιδεῖσιν* minus bene.

528. *ἐς κριερόν*. Sic Aldus, ut ſcribere debuit librarius unius e Regiis codd. ubi eſt *ἐς κριερόν*. Tres alii *ἐς σκιερόν*.

533. *ποιῶς*. Sic bene Turnebus. In codd. ut in Aldina *ποιῶς*.

536. *ἴσι*. In uno cod. *εἴσι*, male pro *ἴσι*. Tres alii cum Aldo *τῶν ἄφαρ εἴσι πόδες*.

540. *τῆς δ' ἀπονισσομένης*. Sic eſt in Stobæo: in Anthologia Planudis L. I. Tit. in ſeneſcutem & ſenes, *ἀπονισσομένης*: in Theognidis vero libris tum ſcriptis tum impreſſis, *τῆς δ' ἀπανισταμένης*.

542. δούλιον recte in edit. Wintertoni redditum *servile*. Qui *dolosum* verterant, similem epenthesein hic esse rebantur literæ υ, qua *δύνομα* dicitur pro *ὄνομα*. Sed δούλιον pro δέλιον nullibi credo exstare.

543. *ἰάινεται*. Sic liquido scriptum in uno e Regiis: duo alii *ἔινεται*. Sciunt qui veteres libros tractarunt, quam sæpe confuderint librarii *αι* & *ι*. Aldus *ἵνεται*, quod etiam ex *ἰάινεται* depravatam. Turnebus dedit *ἰγᾶνεται*, cujus verbi significatio sententiæ minus est accommodata, estque hoc in plerisque editt. licet jam dudum sinceram lectionem recepisset Neander.

545. *αὖ*. Perperam in libris *εὖ*. — *αὖ* αὐλητῆρος δειδών, ut infra 803. Certissima mihi videtur hæc Prifoni emendatio, Verisimil. p. 226. Quod autem sequitur *χερσὶ λύξην ὀχέων* sollicitari non credo debere, locumque per me tuebatur, donec bonus codex, qui forte nunquam in lucem protrahetur, meliorem lectionem afferat.

547. *δουλείη*. Perperam Aldus & Turnebus *δουλήη*.

555. *παρὰ πρὸς αὐτὴν καὶ γνώμονα*. Valckenarii emendatio est, qua nihil verius. Vide Præstantissimi Viri Animadv. in Annonium II. 6. Inepte vulgo legitur *καὶ γνώμην*. Quod sequitur distichon in editione Turnebi sedem suam deseruit, antequam priori præpositum, unde sensus plane peremptus.

563. *ταχυπέροισι*. Sic IV. codd. In impressis perquam absurde *ταχυπέροισι*.

565. *πολλὴν κίλευθεν*. Libri omnes *πολλὸν*, quod sane solæcum est, nec amplius erat ferendum. *διαπρήξουσι* habent codd. omnes & Aldus. Male Turnebus *διαπρήσσουσι*.

584. *ἀπειρήτων δέξιν*. Perperam Turnebus *ἀπειρήτων*. Distichon hoc in codd. bis *καίται*. Altero loco ubi repetitum est, subiectum habet distichon quod hic sequitur, quodque in impressis est v. 1101. estque illic *ἀπειρήτων*.

587. εὖ ἔρδων εὖ πράσσει. Sic bene tres codd. in uno, ut in impressis ἔρδω. Sensus est: *Bene facienti tibi bene sit. Bene faciens felix sis.* τί δ' ὄψυλον. Pro δὲ perperam in libris est κε, quod aliter retineri non poterat, nisi scribendo ἰάλλοις.

595. περιδρομον, *vulgariaga venere utentem, ine converse.* Vide Bentleium ad Callimachi Epigr. XXX. Alio sensu occurrit in Phocylidis Carmine in mulieres.

597. ἀμήχανόν ἐστι. Sic codd. Perperam in primariis edit. aliisque plerisque ἀμήχαν' ἐνεστι. Initio versus excudi volui. Nomen est, non adverbium: τὰ μὲν περὶ ἔργα, ἀμήχανόν ἐστι ἄλλα γενέσθαι. Post hanc sententiam tria sequuntur in impressis disticha, quae omisi, quia Solonis sunt, & inter ejus fragmenta existant p. 76. v. 65.

600. ἀμφοτέρων τὸ λάχος, *utramque sortem, prosperam & malam fortunam.* Male in libris ἀμφοτέρων.

605. ἀτὰρ κείνοισιν ἀμειβν. Sic emendo vulgatum ἀτὰρ τ' ἀμειβν. In codd. ἀτὰρ τ' ἀμειβν.

610. ποικίλῳ, *vario, mixto, versuto.* Perperam in libris ποικίλον. Epitheton infideli amico melius convenit quam augui, cui jam supra adpositum est, ψυχρὸν.

619. προσμαρτυρῇ est in quatuor codd. Vulgo προσμαρτυρῇ. At seq. v. libri omnes habent, metro reclamante, καὶ ἐξήλθε. Emendo καὶ ἐξήλθε.

628. πολλῶν. Sic in edito Stobæo legitur. In scripto πολλῶν, mendose quidem, sed ad verum propius, quam recepta in Theognide lectio πολλόν. Apud hunc poetam κρείσσων magis probò quam κρέσσων, quod apud Homerum non reperitur.

630. Repetitum hoc distichon in codd. post versum nostræ editionis 1070. ibique legitur ἀρχὴν γὰρ πεινῆς.

632. αὐτός, id est ὁ αὐτός. Vide ad v. 324. Perperam in libris αὐτός.

638. μένοι. Sic unus codex. Reliqui cum Aldo μένει, quod æque bonum est. Turnebus pessime μένη.

642. Κύρν' ὄγε καὶ μεγάλαις. Sic optime unus cod. In duobus aliis Κύρνε καὶ μεγάλαις. In quarto, ut in Aldina, Κύρνε τοι καὶ μεγάλαις, unde sequiores editores fecerunt Κύρνε τι, καὶ μεγάλαις. Unice vera est nostra lectio.

643. ἔλθῃ. Sic unus cod. cum Turnebo tres alii cum Aldo ἔλθοι.

646. οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις. Sic quatuor codd. & Aldus. Editiones pleraque ex Turnebo, οἱ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.

647. ὁμοῖοι. Melius in Stobæo legitur ὁμοῖα, quod quum reponi voluisssem, nescio quo casu illud remansit.

651. οὔτε τιν' ἐχθρόν. Perperam in libris οὔτε τὸν ἐχθρόν. Seq. v. ἀντιτύχοι, quod ultro reposueram, firmavit postmodo unus cod. Reliqui cum impressis ἀντιτύχοις. Post hanc sententiam repetitur in libris distichon, quod simplici vice exhibendum putavi v. 117.

653. εὐρίκεν. Unus cod. εὕρισκεν.

657. ἡμοῖς ἐπικειμένη ὥμοις. Sic Stobæus. In Theognide, ἡμοῖοι καθημένη ὥμοις.

664. ἀλλὰ τό γ' ἀλλότριον. Vulgo ἀλλά τοι ἀλλότριον. Minus commode aberat articulus.

667. Male in plerisque editt. legitur: οὐδ' ὁμόσαι χρὴ τοῦτό τι, μήποτε. Recte voces distinxit Neander. Simile est istud Menandri:

οὐκ ἔστιν εἰπαῖν ζῶντα, τοῦτ' οὐ πείσομαι.

669. χρὴ πρῆξαι μὲν τοι τι. Perperam vulgo καὶ πρῆξαι.

671. πέπαται. Perperam in libris πέπασαι. Vide supra ad v. 148.

678. γνούς περ. Codd. γνούς ἂν ἄμεινον. Aldus neutram particulam habet claudicante versu.

686. οὐκ ἔτ' ἴσος. Sic tres codd. recte. Vulgo ἴσως.

690. καὶ κακός. Sic e sententia legendum: inepte vulgo καὶ κακόν.

696. οὔτε δίκην. Vulgo οὐδὲ δίκην.

706. Post hunc versum leguntur in impressis decem disticha, quæ exhibui supra ad v. 519. his subiiciuntur quinque alia Solonis, quæ inter hujus fragmenta vide XII. Tum codices habent distichon, quod in vulgaribus editionibus exstat inter versus additos e diversis scriptoribus, Φροντίδες —

711. μετὰ Φρεσὶν ἔσσις. Sic legendum, ut & Neandrum edidisse video. Perperam in aliis editionibus μετὰ Φρεσὶ δ' ἔσσις. Porro est hic locus in impressis omnibus perverse distinctus.

722. Hic & secundo abhinc versu ἔει repono pro ἑὼν, quod in libris omnibus est contra syntaxeos legem, ejus habita ratione Turnebus jam παθεῖν ediderat, nulla alia, ut opinor, auctoritate. Nam codices omnes cum Aldo habent παθεῖν, quod alii plurimi retinuerunt. Simili menda v. 726. libri habent καὶ τῖνα θυμὸν ἔχων, ubi sensus flagitat ἔχοι.

727. οὔτε τι ἀνδρῶν, οὔτε τι ἀθανάτων. Perperam Turnebus οὔτε τι ἀνδρός, quod per alias editiones propagatum fuit. Melius Aldus ediderat, ut est in codd. omnibus, οὔτε τιν' ἀνδρός. Sed concinnior, elegantior, ac proinde vera est nostra lectio.

739. Aldus habet Φέρισις' αὖ Φέρισις' ἱερὸν μέλος ἢ δὲ καὶ αὐλῶν, quod retinuit Sylburgius, correctæ scripturæ menda, Φέρισις'. Est itaque nominativus hujus verbi Apollo, quem tamen nunquam audiui tibicinem fuisse. In duobus

codd. est, ut Turnebus edidit, *Φθίσγειοιθ'*, quod tolerabile quidem, nec tamen minus mendosum est. Repono, *Φόρμιγξ δ' αὖ Φθίσγειοιθ' ἱερὸν μέλος, ἥδ' αὖ αὐλὸς.*

743. καὶ ἄμεινον ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας. Aldus & codd. *ἀμεινονα εὐφρονα.* In aliis edit. *ἄμεινον εὐφρονα.* Postremam vocem mendæ arguit sequens adverbium *εὐφροσύνας.*

751. Hi versus certissimum præbent argumentum patriæ Theognidis, Megarensis eum fuisse e Græcia, quæque abrogant Platoni ipsi, aliisque qui Siculum eum fuisse perhibuerunt. De Alcathoo Pelopis filio, qui Megaris regnavit, dirutaque a Cretenlibus mania urbis denuo extruxit, videndus Pausanias in Atticis Cap. XLI. Eum videntur Megarenses pro conditore suæ urbis habuisse, quod præter hos Theognidis versus testatur inscriptio vetus Megaris reperta, quam protulit Jo. Taylor ad Demosthenem T. II. p. 358. ubi male ΑΛΚΑΘΕΟΤ legitur pro ΑΛΚΑΘΟΟΤ. Carmen ipsum hic propono :

Ἐκ γένεος περίεωτον ἀπ' ἀνθυπάτων καὶ ὑπάρχων
Πλούταρχον καθαρῶς αἰδοίμεν εὐνομίῃσιν
προσφρονέως Μεγαρεῖς ἀειμνήστοις ἐπὶ ἔργοις
ἀπὸν λαίην σῆπταν ἀγασσάμεν
πάνη Πλουτάρχου κλέος, πάνη δέ τε θαῦμα,
πάνη δ' εὐνομίης εὐχας ἀπειρέσιον,
νέος Εὐρείου, τὸν Αἰακίδου ναιτῆρες
πολλῶν ἀντ' ἀγαθῶν ἀμφὶ Δίκης τεμένει.

756. Concinnius scriberetur καὶ θαλῆς ἐρατῆς.

761. ἐς Σικελίαν. Aldus & pars codicum ἐς Σικελικὴν. Sæpissime in libris gentilia hæc nomina permutata reperiuntur. Vide quæ notamus ad Comici Vespas 838.

773. Distichon hoc exstat in Anthologia Planudis sub Mianerimi nomine, L. I. cap. 89.

778. αἷς λαόν, αὖ — Sic duo codd. optime. In uno

leviter depravata lectio, ὅς λαόν. Phrasis est: ἀλλ' ὡς λαόν
ἔστιν ἐκείνῳ, οὗ ὀλίγοις μέλει. Vulgo ἀλλ' ὃ λαόν, sine sensu.

780. δύσεται. Sic bene edidit Aldus. E profodix igno-
rantia Turnebus dedit δύσεται.

784. χρὴ μὲν — Sic Aldus & codd. Mendosam Turnebi
lectionem editiones plurimæ receperunt χρὴ μιν. At idem
bene pro φυλασσόμενον reposuit φυλασσέμεναι. Seq. v. im-
pressi habent, ὃ τινί κεν Πυθῶν θεὸς χρήσας ἱερεῖα. In duobus
codd. scripturam observavi ἱερεῖα. Emendo, namque
corrupta mihi videtur lectio, θεοῦ χρήσας ἱερεῖα. Quid fre-
quentius apud scriptores, quam ἔχρησεν ἢ Πυθία?

797. ἄρρηκτον κακόν. Sic quatuor codd. qua in lectione
acquiescimus. Impressi ἄρρηκτον, quod sane correctionis in-
digeat, quam feliciter adhibuit Ruhnkenius reponendo
ἄσκηκτον. Adi elegantissimæ doctrinæ Virum in Epist. Crit. II.
p. 194.

799. Non male hoc distichon subjungeretur illi quod est
v. 133. ut e duobus una fieret sententia.

814. ἔθαλον. Aldus & tres codd. ἔθαλεν.

820. ἄγῃ. Aldus & codd. ἄγει. Turnebus, ἄγοι. Men-
dosum utrumque.

822. οἷκῳ ἱμῶν παυσάμενοι πύσας. Subauditur μέμνησθε.
Sic Aldus & codd. Turnebus edidit παυσάμενον, haud de-
terius, subaudiendo χρὴ.

831. In impressis legitur integra hæc sententia ad v. 1031.
Hic vero posterius distichon solummodo conspicitur cum
perversa lectione; sicque bis κεῖται.

839. ἢν δέ τι μοι ποθὲν ἐσθλόν. Sic Aldus & codd. Tur-
nebus vero edidit, ἢν δέ τι μ' ἢ ποθέν.

844. ἦμος. Sic Aldus & codd. Nescio unde Turnebus
Doricum ἄμος acciverit.

855. ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. Hic præferendam non duxi

trium codd. lectionem ἐσθλὸν καὶ κακὸν ἐστὶ. Seq. v. ἐπαίνῃσαι optativum requirit linguae indoles. Perperam in libris ἐπαίνῃσθαι.

857. Distichum hoc in codd. hujus sententiae primum est, habentque omnes ἡδῶις. In impressis hoc suo loco omis- sum, repositum est inter additos versus, ibique legitur ἡδῶις, forte pro ἡδύς. Praeterea legitur ipsum hoc distichon inter numeratos versus 1067. mutato tantum ἡδῶις in τέραςό μοι.

859. τὸν ἐμοὶ κορυβῆς. Sic recte duo codd. Vulgo τὸν ἐμῆς κορυβῆς.

863. σκεδάσεις μελιδῶνας. Sic Horatius: *Dissipat Enius curas edaces.*

871. Κήρυθος. Sic perite Turnebus & Neander. In Aldina aliisque plurimis editis mendose Κήρυθος. Urbs est Eubææ, de qua præter Cellarium videndus Valckenarius ad Herodotum p. 427. 27.

877. μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε. Meliore vocum colloca- tione versui numeros suos reddidi. In codd. scriptum, ut in Aldina, Κύρνε μὴ πάντ' ἀνδράσι. Turnebi inconcinna est lectio, Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα.

878. εἶον ἔκαστος. Sic Aldus & codd. Perperam Turne- bus εἶος ἔκαστος.

888. τοῦτον δὲ εἶχε βίον. Sic Aldus & codd. omnes. Tur- nebus magis ex indole linguae edidit τοῦτον οὗ εἶχε βίου.

891. εἰσὶ πρόσθεν. Sic tres codd. Vulgo inferitur parti- cula δὲ, quam nec hic nec in priori membro Aldus agnoscit: sed prior est in codd.

900. ὅς ἢ γαστρὶ χαριζόμενος. Sic Aldus & codd. Turne- bus edidit ὅς ἢ γαστρὶ χαριζόμενος, χεῖματα μὲν — quæ lectio haud deterior est. Seq. v. ἐπάγω significat προάγω, progredior, id est, ævum duco, je vais devant moi, quod

proprium est animi curis vacui, & de eo quod futurum sit minime solliciti.

905. κάματον μεταδούς. Sic Aldus & codd. Turnebus sine causa mutavit scribendo καμάτου, tanquam si μεταδόναι cum quarto casu construi non posset. μετά in compositione hujus verbi hic tempus notat, non communionem. Sic in Sophoclis Oed. Col. 1484. ἀκερδῇ χάριν μετάσχοιμί πως.

910. αὐτὸς ἀνὴρ, ὁ αὐτὸς, idem homo. Male vulgo αὐτὸς sine articulo.

913. In scriptis tribus, ut in impressis libris legitur ἀρετὴ καὶ κάλλος, inepte, si quid recte judico. In uno cod. pro κάλλος est κλέος, quod declaratio est precedentis nominis ἀρετῆς. Inde orta videtur depravatio. Seq. v. pro ἔλαχε, mallet ἔτυχε, quæ verba sæpe librarum commutaverunt. Tertio v. quid sibi velit ἴσαι non capio. Nam οἱ ἴσαι, & οἱ κατ' αὐτὸν iidem sunt. Manifesta est menda, libris quibus usus sum antiquior. Scriptum oportuit: ὁμῶς νέοι, εἴ τε κατ' αὐτὸν, ut est in Turtæi Elegia III. 41. qui rursus e Theognide emendandas. Illic enim minus bene legitur εἰκουσ' ἐκ χάρις. Quod pro vulgato μὲν reposui μιν, est hoc in tribus codd. In Turnebi editione typotheta errore excusum fuit εἰκῶσιν, quod licet insullissimum in aliquot alias tamen transiit. Aldus & Neander hand male, ut in tribus codd. reperi, ediderunt εἰκουσι. Paragoricum istud v. in casura abesse maxime probo.

934. χρεῖσαι. Male in libris χηρώσει.

941. ἐπαινήσης. Perperam Aldus ἐπαινέσης, quod non aliter erat emendandum ac feci. Vulgo ἐπαινέσσης. Vide supra 95.

951. καλύψει. Sic Aldus & codd. Turnebus καλύψη.

955. κραδίη εὖ πείτομαι. Sic Aldus & codd. Perperam Turnebus κραδίην.

967. ἔταν δὲ τι θυμὸν ἀσκηθῆς. Veteres impressi habent ἔταν τοι θυμὸν ἀσκηθῆς. In duobus codd. ἔταν τι θυμὸν. Exciderat particula quam reposui.

971. εἰδ' εἴη σ', Ἀκᾶδημε. Sic bene voces distinxit Turnebus. Perperam in Aldina excusum εἰ θεῖς Ἀκᾶδημε. Pessimum in modum depravatus hic versus legitur apud Athenæum p. 310. unde assumpsi in altero hexametro δηριῶσι, pro quo Theognidis codd. habent δηρισάντων, vel mendose δηρησάντων.

977. Aldus & IV. codd. δαίπνου τε λήγοιμεν. Turnebus ex Athenæo, δαίπνου δὲ λήγοιμεν. Depravata est lectio & menda manifesta. Meridies hora erat incipiendi, non finiendi prandii. Ante prandium aqua dabatur lavandis manibus. Homerus Od. δ'. 213.

δόρπον δ' ἐξαυτῆς μνησαίμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδαρ
χευάντων.

Vocabatur hæc aqua ante prandium χέρνυς, quod ex his versibus, qui sæpe in Odyssea recurrunt, notum:

χέρνυς δ' ἀμφιπλοῖς προχέει ἐπὶ χεῖρας φέρουσα
καλῇ· χερσὶ γὰρ ὑπὲρ ἀργυρίοις λείπεται,
νέφασθαι· παρὰ δὲ ξιστὴν ἐτάσσουσ' ἐτάσσαντες,
αἶσαν δ' αἰθεῖν ταμὴν παρὶ θύρας φέρουσα.

Post prandium ἀπενέφασθαι dicebatur. Coronati epulari solebant: nec demum postquam convivium peractum erat, coronas imponebant capiti, sed statim atque manus laverant. Est igitur meridiana luce clarius scripsisse Theognidem:

δαίπνου δὲ μνησαίμεθ', ἔσθ' οὖν τινα θυμὸς ἀνώγει.

Postrema illa sunt ex Athenæo sumta. In Theognide legitur ἔσθ' οὖν τινα θυμὸς ἀνώγει. In fine huius fragmenti ionicam formam ἔσθ' οὖν præsinit Athenæus & scriptus & impressus. Sequuntur vulgo quatuor versus, qui sunt Tyrtæi in Elegia III. 13.

982. ἔχῃ. Perperam in libris ἔχων. Mox ἡσῇ habent Aldus & codd. Turnebus νοῖ.

985. κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπείγει. Postremum cēta, ut videtur, conjectura restituit Pierſonus Verisim. p. 27. Vulgo ἐλίσσει sine sensu.

990. Post hunc versum sequuntur vulgo sex versus, qui sunt Mimnermi in fragmento V.

993. ματαιέτεροι νότι. Sic bene Turnebus & Neānder. Inepta est Aldinæ editionis lectio γέλοι, quam tamen editores haud pauci perverso iudicio prætulērunt. Initio versus dedi δειλοῖς μὲν, licet libri omnes habeant δειλοῖς τοι.

1010. Aldus, cui unus adſtipulatur cod. αὐτὸν φερέει. In duobus aliis εὖ στυφελῆς. Turnebi lectionem αὐτὸν φερέει prætulī.

1012. ἡμέτερον κῶμον διζέται ἀργαλέως. Sic quatuor codd. & Turnebus. In Aldina ἡμέτερον μῶμον διζέται ἀργαλέως.

1015. σοὶ δὴ. Sic restituenda erat mendosa Aldina lectio σοὶ δὲ, non vero σοὶ δ' αὖ. In uno cod. reperi σοὶ δὲ καὶ οὐδ' αὖτε — quod etiam sincerum esse possit.

1019. μαρναμένων. Melius, meo iudicio, legeretur μαυρομένων.

1024. καὶ μὲν — In Aldina μὲν καὶ — In codd. καὶ omiſſum. Libri omnes mendose ἀμφιπερικλύουσι.

1025. Τιμαγόρα, παλῶν — Ridicula codd. plerorumque & Aldinæ editionis depravatio, τιμὰ γὰρ Ἀπόλλων.

1030. ἐξ ἔρον ἱμενον. Mendose Turnebus ἱμερον ἱμενον.

1032. ἐπιτεπνότερον. Sic Aldus. In uno cod. ἐπιτεπνόμενον: in alio ἐπὶ τεπνόμενον. Veram lectionem, quam ſequi debebam, expreſſit Turnebus; ἔπει (id est ἔπειτα) τεπνότερον.

1043. Sic versum hunc exhibet Aldina editio: δῆμον δ' ἀξιοῖ παλὰ φέρει βαρύς. αὐτὸν γὰρ ἐπείγει — Sic etiam codd.

nisi quod unus habet βαρύν. In his nec sensus est nec metrum. Versui, non sententiæ, numeros suos restituerunt editores, quorum est ista lectio: δῆμον δ' ἄλλα πολλὰ φέρειν βαρύν. quod nihil omnino significat, ne id quidem quod versio ad latus posita exhibet: *Populum vero rogat multa ferre gravius*. Lego: δῆ μὲν σ' ἄλλα πολλὰ φέρειν βαρύν. *Te quidem gravia multa condigne ferre necesse est, quandoquidem nescis id facere, quod tibi non est jucundum.*

1057. βρόχον ἀπορήξας. Sic codd. omnes bene. Editores versum claudicare rati βρόσχος dederunt inepte. Aliud est βρόχος, aliud βρόσχος; aliud *macula retis*, aliud *collum*. Avis quæ se e retibus non aliter quam abrupto collo expedire potest, ea certe non avolat. Occurrunt apud veteres poetas quandoque versus ἀκίδαλαι, quales quidem negat apud Theognidem esse Athenæus p. 632. D. sed fecellit eum memoria.

1058. αὐτῆρου. In libris ἡμετέρην, invita & pessundata sententiâ. In uno cod. ὑμετέρην hand melius.

1065. Vide notam ad v. 58.

1075. φιδῶ. Sic tres codd. ut recte Turnebus edidit. In Aldina φιδῶ, quod non erat revocandum.

1079. μή με κακῶν μίμνησκε. Sic bene Turnebus edidit. Mendose apud Aldum, ut in codd. μέμνησθε.

1092. Οὐλυμπένδ' — Aldus & codd. Οὐλυμπον, quod peræque bonum est.

1101. εὐχόμενος δὲ θεοῖσι. In libris εὐχέσθω δὲ, quod minus est concinnum.

1109. πλουτεῦναι. Sic Stobæus. In Theognide communis forma πλουτεῦναι. In seq. quoque disticho Stobæi lectionem prætuli, quam præstat etiam unus cod. in Theognide. Vulgo bis εὐτ'.

1113. Distichon hoc Turnebus e Stobæo in locum suum repofuit. Omiffum est in Aldina editione & in codd.

1116. Post hunc versum in impressis sequuntur quatuor disticha e præcedentibus repetita; quibus præfixum in codd. illud, quod est in hac editione v. 1053. depravato ad hunc modum initio: ὦ νῆε, εἰ γὰρ ἀνδρες, ἔμελλε μὲν —

1130. ἐκ τούτων. Sic Aldus & codd. Turnebus e falsa conjectura, ἐκ τούτου: unde in præc. v. editores quidam contra librorum fidem dederunt τοῦ αὐτοῦ κείμενον.

1131. αἰῶς. Sic Aldus. In codd. αἰ κ' αἰῶς, quod præferendum non videtur.

1137. τὰ τ' ἐν — Sic codd. unde depravata Aldi lectio ταῦτ' ἐν — Turnebus dedit τὰδ' ἐν —

1142. βουλόμενος περισύγει. Sic bene Turnebus. In codd. ut in Aldina, περισυγῖν.

1145. ἀσπλάγχε γὰρ τάπητιν. Sic optime & vere unus codex. Omiffione insertæ illius particulæ versus claudicat. Prima in τάπητι apud omnes poetas brevis est.

1150. ἀρέτρου. Perperam codd. & primaria edit. ἀρέτρου. Hesiodus infra v. 418.

εὐτ' αἰ γέρωνος Φανὴν ἐπακούσῃς

ὑψόθεν ἐκ νηῆων ἐνιχύσια κελληγυῖας,

ἥτ' ἀρότρου τε σῆμα φέρει.

1154. τῆς ἄλλης μνηστῆς εἰνικα ναυτιλίας. Ineptum est hoc & manifeste depravatum. Quid sibi vult ἄλλης μνηστῆς, vel, ut Aldus dedit, μνηστῆς, e quo sensus nullus exsculpi potest, qui bonus sit? Nam quod habet vulgata versio alius promissæ causæ navigationis, insulsum est. Scripserat Theognis, τῆς αἰεὶ χαλεπῆς, vel τῆς πάντα σμυγερῆς, aut simile quid.

1155. κελλεύσεται. Sic emendo. Tres codd. & Aldus

κεκλήσεται. Unus cum Turnebo κεκλήσεται. Mendose itidem v. seq. libri omnes ἐπὶ γῆν.

1163. Φίλους δὲναζε τεκῆας. Sic perite jam ediderat M. Neander, ejus certissimam emendationem adeo stolidi fuerunt subsecuti editores ut respuerent, primariorumque tuerentur editionum mendosam ineptissimamque lectionem Φίλους δ' εὐναζε τεκῆας. Quod dedimus, IV. exhibent codd. δαναζην significat βλασφημῶν, λοιδορεῖν.

1168. Ἀνθαίω κεκλημένη πιδίω. Non dubito, quin librarii errore sic legamus. Scribi debuit Ἀνθαίω κεκλημένη ποταμῷ.

1178. σὺ δ' ἐμοὶ γίγνῃς. Sic Stobæi cod. Mf. Perperam in impressis σὺ δὲ μιν.

1181. Distichon hoc existat apud Athenæum p. 457.

Fragmentum e CALLINI Elegia servavit Stobæus Tit. LI. De Callino Elegiacorum poetarum antiquissimo quædam lectu digna sunt in Actiæ Academiæ Parisiensis T. VII. p. 364. Tertius hexameter in Stobæi codd. omisus est: ejus in locum Cametarius versum hunc suffecit:

εὐ γὰρ τις ἀσπίδα θίσβω ἐν ἀντιόχοις πολιορκίῳ.

quem recepit & in versione expressit Grotius.

8. θάνατος δὲ τὸν ἔσσειται, ὅπῃ τε κεν δῆ. Sic bene Stobæi liber scriptus. Grotius edidit δὲ ποτ' ἔσσειται, ὅπῃ τε κεν δῆ.

17. ἦν τι πάθῃ. Si in pugna decideris. De hoc euphemismo vide quæ notavimus ad Comici Concion. 1105. Idem in Pace 169.

ὡς ἦν τι πτωχῶν
ἐνθὶνδε πάθῃ, τοῦ μὲν θανάτου
πέντε τάλαντ' ἢ πόλις ἢ Χίον
ἐφλήσει.

Quandoque

Quandoque additur κακόν, ut in Euripidis Androm. 89.

ἀπ' εἰμ', ἐπὶ τοι γ' οὐ περιλειπὸς βίος

δούλης γυναικός, ἥν τι καὶ πάθω κακόν.

Quos versus protuli ut levem maculam e priori fenario abstergerem. Male editum est ἐπεί τοι καὶ —

TYRTÆI Elegiam I. debemus Lycurgo in oratione contra Leocratem, ubi clauditur disticho quod in Elegia II. est undecimum commodiore fede, quodque bis hic legi inutile visum est.

7. ἔχθιστος γὰρ τοῖσι. Jo. Taylori emendatio est. Aldus habet ἐχθρὸς γὰρ τοῖσι, claudicante versu. Veram nunc lectionem tenere mihi videor. Scribere debuit librarius, ut mox v. 21.

ἐχθρὸς γὰρ δὴ τοῖσι μετέσσιται, οὐκ ἔστιν ἴσχυται.

Elegiam II. servavit Stobæus Tit. 50.

6. In scripto Stobæo legitur: κῆρος ἐπ' αὐγαῖσιν ἡελίου φίλας. Menda manifesta. Grotius dedit κῆρος ἐμῶς αὐγαῖς — Minori mutatione veram lectionem certissime restituit Vir doctus in Miscell. Observ. T. I. p. 128. ἴσα, ἴσως, ἰπίσως, *instar, ceu, aequè*.

9. πρὸς Φρυγέων. Sic Stobæi cod. eleganter. Grotius dedit μετὰ Φρυγέων. Significat εἶναι πρὸς τινός, *esse a partibus alienis*.

16. ἀνὰ κίσχυρά. Hanc scripturam requirit metri integritas. Perperam in libris ἀνὰ κίσχυρά. In fine versus duplicem lectionem præstat codex, κακὰ & κακῶ. Priorem præfero.

33. πεπαλημένος. Perperam in libris πεπαλημένος.

38. τοῖσι πανοσιόταις ἐγυῖον ἰσάμενοι. Sic Stobæi cod. In Grotii editione πλοσιόν ἰσάμενοι.

Elegiam III. servavit itidem Stobæus Tit. LI.

I. τιθείμην. Vulgo legitur τιθίην.

13. ἢ δ' αἶψα, τό γ' αἶψον ἐν ἀνθρώποις αἶθρον. Sic in scripto: at in impresso Stobæo, τόδ' αἶθρον ἐν ἀνθρώποις αἶψον.

35. Solæce in libris εἰ δὲ φύγη. Ignorarunt librarii constructionem conjunctionum εἰ & αὖ vel ἤν, quas perpetuo commutatas reperias. Sæpiissime tamen in editores culpa transferenda, quod multis exemplis ostendere possem e collatione codicum Oppiani, quam forte ad manum habeo.

42. Scr. εἰκουσι χάρις. Vide ad Theognidem 913.

MIMNERMI I. Ad hos versus respexit Horatius Nuncio scribens:

Si, Mimnermus uti censet, sine amore jocisque
nil est jucundum, vivas in amore jocisque.

5. Male in Stobæo legitur ἐπεὶ δ' ὀδυνηρόν ἐπέλθῃ, quæ constructio solæca est.

8. προσοῶν τίπτεται. Sic scriptus liber & Gefneri editio: in Grotii editione προσοῶν, quod, ut alia infinita menda præstantissimi illius operis tam in Græcis quam in Latinis, typothetæ imperitiæ tribuendum.

Venustam hujus fragmenti versionem quæ exstat in Actis Parisiensis Academiæ T. X. p. 294. nemo non libenter hic leget:

Que seroit, sans l'amour, le plaisir & la vie ?

Puisse-t-elle m'être ravie,

Quand je perdrai le goût d'un mystère amoureux,

Des faveurs, des lieux faits pour les amants heureux.

Cueillons la fleur de l'âge, elle est bientôt passée :

*Le sexe n'y fait rien : la vieillesse glacée
Vient avec la laideur confondre la beauté.
L'homme alors est en proie aux soins , à la tristesse ;
Haï des jeunes gens , des belles maltraité ,
Du soleil à regret il souffre la clarté.*

Voilà le sort de la vieillesse.

II. 2. αψ. In Stobæo legitur αψ'.

16. διδοί. Sic Stobæi codex. In impressis male διδοί.

V. Hujus fragmenti tres primi versus defunt in Stobæo. Eos e Theognide supplevi, apud quem tria prima disticha leguntur in aliis editionibus ad v. 1011.

VI. Distichon hoc legitur apud Diogenem Laërtium in Solonis vita.

VIII. In Stobæi codice primus hujus fragmenti versus sic legitur : εἷα δὲ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν. Senarium restituo pro εἷα legendo εὔποια. Mox optimam lectionem præstat cod. τὰ δὲν' ὑπὲρφοῖα. Impressi habent ὑπὲρ φόβου.

SOLONIS I. Quatuor primos versus exhibet Diogenes Laërtius. Ultimum distichon laudat Plutarchus in comparatione Solonis & Publicolæ, ubi legitur ποιῶσαις θανάων. Stobæum sequor.

II. Distichon hoc laudat Plutarchus in Solonis vita, & Op. Mor. p. 571. ubi etiam IV. exstat.

III. Distichon hoc ex Hermiæ Philosophi commentario Mf. in Platonis Phædrum protulit ad Callimachi fragmenta Ruhnkenius p. 421.

V. 8. πάντως ἔσθλερον. Sic Stobæi cod. & Plutarchus in Solonis vita. Grotius dedit πάντων ἔσθλερος. Mox v. 10. cod. εἰς κερυφὴν, non εἰς.

23. κατ' ἀπείρονα γαῖαν. In Stobæi cod. κατὰ πύονα γαῖαν.

ut vulgo: sed superscripta altera illa lectio, quam prætulimus.

27. αἰεὶ δ' οὐ τι λήθηθε. Sic est in cod. Perperam in impressis αἰεὶ οὐτε λήθηθε.

29. ἦν δὲ Φύγασον. Solæce vulgo εἰ. In cod. εἰ δὲ —

31. αὐτῆς ἀναίτια. Sic legendum sententia flagitante. Vulgo αὐτῆς ἀναίτια. Horum prius saltem defendi non poterat. Mox emendatio ἡ γένος ἐξοπίσω scripta est in codicis margine, cujus contextus exhibet mendose ἡγεμόνων. Sic Tyrtæus El. III. 30. καὶ παίδων παίδας, καὶ γένος ἐξοπίσω.

44. ἐν νηυσί. & v. 48. τοῖσι exhibet cod. sine putida paragoge literæ ν.

50. ἔργα δαίης. Postliminio tandem redit beneficio Reg. Codicis genuina lectio quæ ab impressis exulabat. In Gesneri editione excusum ἔργαλα ἐν χειροῖν. In antiquissimo codice scriptum erat ΕΡΓΑΔΑΕΙΣ, quod quam facile depravari potuerit intelligent, quibus notum, quot in libris ortæ fuerint mendæ ex confusione literarum Α. Α. Δ. Jam varias conjecturas, quibus hujus versus tentata fuerat emendatio, nihil adtinet referre. Omnium sane optima erat illa viri peræque docti & ingeniosi, cujus amicitia recordatio est eritque mihi semper jucundissima, ἔργα λαχών. Seq. v. Μουσίων scribi debuit. In cod. Μουσάων.

61. In hoc disticho forte quis deprehendet naturæ illud arcanum, quod nunc in artem medendi transferri incipit, quodque vocant *le magnétisme animal*.

65. Hoc distichon & duo sequentia in Theognidis fraginem relata fuerunt, ubi leguntur vulgo v. 585. Triæ ultima Elegiæ disticha eo etiam inserta fuerunt v. 227.

76. ἄλλοτὶ κ' ἄλλος ἔχου. In codice scriptum ἄλλοτε τ'

ἄλλος ἔχει. In impressis ἄλλοι τ' ἄλλος ἔχει. Scribi potuit etiam ἄλλοι ἂν ἄλλος ἔχει, quod sane mallet.

VII. Laudatur hic Solonis pentameter a Plutarcho in illius vita, Edit. Bryani p. 202.

VIII. Exstat apud Clementem Alex. p. 694.

IX. Laudatur hic versus a Plutarcho in Solonis vita, & a Sophoclis Schol. ad Antigonem 711.

X. Laudant hunc versum Eusebius P. E. p. 688. & Clemens Alex. p. 727. ubi pro πάμπαν legitur πάντη. Sequens versum habet idem Clemens p. 740.

XII. Hos versus qui in Theognideis vulgo leguntur ad v. 719. Solonis esse constat, Plutarchi testimonio, qui partem eorum laudat initio illius vitæ. Sequens etiam fragmentum Plutarchi auctoritate freti Soloni unice tribuimus, quod inter Theognidea quoque legitur ad v. 315.

XIV. Hos Solonis versus servavit Philo Judæus T. I. p. 25. Exstant etiam apud Clementem Alex. p. 814.

XV. Citavit hanc Elegiam Demosthenes in oratione de male gesta legatione Edit. Taylori p. 203.

XVI. Hi versus excerpti sunt ex Elegia cujus inscriptio erat Salamis, de cujus argumento vide Plutarchum in Solonis vita p. 180. ubi primum exstat distichon. Cetera servavit Diogenes Laertius p. 28. qui sequens etiam laudat distichon.

XVIII. Hoc fragmentum apud Diogenem Laertium p. 30. & in Plutarchi Solone exstat: sed apud neutrum integrum.

XIX. Laudant hos versus Diogenes Laertius, Plutarchus in Solone, & Clemens Alex. p. 328.

XX. Laudat hos versus Plutarchus in Solonis vita.

XXI. Distichon hoc profert Plutarchus in comparatione Solonis & Publicolæ p. 243. Reposita in sedem suam voce δῆμος, hexametro numeros suos reddidimus.

310 IN SOLONEM ET PHOCYLIDEM.

XXII. Versum hunc, ut & sequens fragmentum laudat Plutarchus in Solone p. 203.

XXIV. Solonis Poëma quo leges suas descripserat, cuiusque initium hoc refert Plutarchus, inter illa antiquitatis monumenta censeretur debet, quæ ad ætatem nostram permanisse maxime optandum esset.

XXV. Trochaicos hos tetrametros, & qui sequuntur, servavit Plutarchus in Solonis vita.

XXVIII. Hos versus citat Aristides T. II. p. 397. quorum ad nonnullos adludit Plutarchus in Solone, eos pro arbitrio suo mutans & mutilans, ut Gul. Canteri verbis utar, Nov. Lect. V. 9.

11. δουλοσύνην αἰκία. Sic quidem est apud Plutarchum p. 190. Sed aliter scripserat Solon. Ex Aristide legendum:

τοῦς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην αἰκία.

20. οὐκ ἂν κατίσχε θυμὸν. Reiskii correctio est. Vulgo legitur δῆμον.

24. De hoc loco videndus Valckenarius ad Herodotum p. 475. 61. Mendose apud Aristidem legitur δρᾶσαι, διὰ πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἢ ἰχειρώθη πόλεις.

XXIX. Servavit hoc quoque fragmentum Aristides loco citato.

XXX. Sunt hi versus apud Athenæum p. 645.

XXXI. Hoc Scolion servavit Diogenes Laertius in Solonis vita.

PHOCYLIDIS II. 1. ἀπὸ τῶνδ' ἐγένοντο. Sic in cod. scriptum: in impressis mendose ἀπὸ τῶνδε γίνονται.

III. 1. τί πλέον. Sic cod. cum interrogatione, optime. In impressis τὸ πλέον.

IV. Servavit hos versus Dio Chrysostomus pag. 440. ubi quæ de Phocylide habet, quia genus & figuram quasi de-

feribunt illius poëseos, gratum lectoribus erit hic reperire:

Οὕτως καὶ τῆς τοῦ Φωκυλίδου ποιήσεως ἴξισί τοι λαβοῖν διῶγ-
μα ἐν βραχυῇ. καὶ γὰρ ἴσιν οὐ τῶν μακρῶν τινα καὶ συνεχῆ
πρῖντιν εἰρόνων· ὥσπερ ὁ ὑμῖντες μίαν ἱξὺς διέξεισι μάχην ἐν
πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις ἑπισιν. ἀλλὰ κατὰ δύο καὶ τρία ἴση
αὐτῇ καὶ ἀρχὴν ἢ ποιήσεις καὶ πέρας λαμβάνει, ὥστε καὶ
προσίδῃσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καθ' ἑκάστην διανόημα, ἅτε σπου-
δαῖον καὶ πολλοῦ ἄξιν ἡγούμενος· οὐχ ὥσπερ Ομηρὸς οὐδαμοῦ
τῆς ποιήσεως ἐνέμασιν αὐτόν. ἢ οὐ δοκῇ σοι εἰκότως προσβῆναι
Φωκυλίδος τῇ ταιαύτῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει· Καὶ τέτοι κ. τ. λ.

V. Profert hoc distichon Strabo L. XI. p. 747. Sequens
fervavit Phrynichus in Eclogis nominum Atticorum p. 158.
Postremum fragmentum existat apud Athenæum p. 428.

SIMONIDIS I. Primus hujus carminis versus omissus
in Stobæo. Integrum carmen legitur in appendice An-
thologiæ.

II. 5. ἐν εἴμασιν. Sic bene cod. In impresso Stobæo ἐν
ἱμάσιν.

10. τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐπὶ πολλῶν κακόν. In impresso
Stobæo pro αὐτῆς est αὐτῶν. At in scripto longe diversa
lectio: τὸ μὲν γὰρ αὐτό γ' εἶπε πολλῶν κακόν. cum nota
in margine ad vocem αὐτὸ pertinente: γρ. αὐτῶν.

11. λισσυγόν, id est, Hefychio interprete, κακοῦργον.
Vide Valckenarium ad Hefychii glossam laudatum.

19. αὐδία, κραυγή. Sic lexica sine auctoritate, qua au-
geri possunt.

32. τὴν δ', scilicet ἡμέραν, quod e v. 28. repeti debet.

35. καπεθυμῖν. Sic in scripto Stobæo: in impresso καπε-
θυμία, neglecta jonica forma.

42. ὄργην. Sic cod. & editio Gesneri. In Grotii Florile-
gio perperam excusum ὄργη.

43. Vulgo legitur τὴν δ' ἔκ τε σποδῆς καὶ παλιντριβίδος ὄνου. Perverse collocatæ voces videntur, particula τε, quæ nomini quod copulat subjici debet, ante nomen posita. Proinde lego τὴν δ' ἐκ σποδῆς τε καὶ παλιντριβίδος ὄνου. Huic correctioni opponi possit lex metrica, quam veteribus jambographis observatam fuisse testatur Hephæstio, ne in parem sedem recipiatur anapæstus. Sed lex illa non ita omnium suffragio comprobata est, ut non malim contra eam peccari, quam contra constructionis rationem. Præterea videndum esset an τε corripi possit ante literas σπ. Sunt quidem istius licentiæ exempla in poetis, sed perpauca, multoque pauciora anapæstis in paribus senariorum sedibus. In Stobæi codice scriptum παλιντριβίδος, Attica contractione, quæ Jonibus non fuit in usu. σποδῖδος notat cinericeum colorem seu gilvum, quem in equis damnat Virgilius. Vide Salmasium in Plin. Exercit. p. 181.

45. ὦν Jonice pro ὄν præstitit scriptus liber.

53. ἀδνηῆς, id est ἀπειρῆς. Hesychius ἀδνηῖν (sic legendum, non ἀδηνῖν) ἀπειρία. Male in cod. scriptum ἀλνηῆς, e frequenti, quam paulo ante tetigi, permutatione literarum A. Δ. Λ.

56. ἄδουα δ' ἱπᾶ. Perperam vulgo legitur ἄδουα, quod nescio an satis Græcum sit. Sinceram formam præstat Athenæus p. 179. E. Jonicum vero ἱπᾶ, quod tuetur etiam Stobæi codex, retineri debuit.

57. ἀβρηχαιτίσος. Sic olim emendaveram lectionem quam in Grotii Florilegio repereram ἀβροχαιτίσος. In Gesneri edit. legitur ἀβρηχαιτίσος, & in marg. ἀβρηχαιτίσος. Nescio qua mea negligentia vetus illud lectionis monstrum hic remansit, quod sane nolebam. Sincera lectio quam liquido & distincte exhibet cod. Reg. reponi debuit:

τὴν δ' ἵππος ἀβρὴ χαιτίσος ἐγυῖατο.

E duobus adjectivis bene componi posset ἀφροχαιτήσ'. Sed χαιτέας, quod e vet. Lex. affert Henr. Stephanus, Græcum non est, nec proinde mirum, si nullo firmatur exemplo. η in χαιτήσ' corripitur ante vocalem, poetarum more, cuius in senariis etiam Tragicorum occurrunt exempla, ut apud Euripidem in Heraclidis,

ὅπως θηάσας καὶ καταδίδνας ἑμὸς
ἐχθρούς.

Sic ζῶης jambus est in fine senarii apud Eurip. in Hecuba, & ζῶειν apud Simonidem vel eundem huncce, vel alterum IV. 17.

58. περιτρέπαι. E vi sententiæ Grotius vertit optime: *Spernit laboris omne servilis genus.* Utique verbum hic aversandi significatione adhibuit Poëta, quæ nulli composito simplicis τρέπω inesse potest, nisi in forma media. Locus est depravatus. Conjeceram olim ἀποστρύγει, quod a veteris scripturæ ductu longe est, alioquin & metro & sententiæ admodum est adpositum.

60. ἄρειν, Æolica forma pro ἄραι, ut τύψαι pro τύψει. Illud nescio an alibi occurrat. Scripsisset Atticus poeta ἄραι ἄν.

67. καλὸν μὲν ὦν θῆμα. Vulgo μὲν οὖν θῆμα. Scribi debuit, ut supra v. 45. Jonice ὦν. Itidem ex usu dialecti θῆμα, quod postremum firmat Aelianus H. A. XVI. 24. ubi quatuordecim versus ex hoc carmine citati.

97. Hic & sequens versus in codice deficient, quia a nomine καλὸν, quod præcedit, aberravit librarii oculus ad finem secundi abhinc versus, quæ causa fuit multarum omissionum. In altero horum versuum legitur vulgo ἔχοντι τῷ μάλιστα, quod male Græcum est. Articulus non sic so-

let nomini suo postponi; sed præponitur, ut supra 68. τῷ ὃ ἔχοντι γίνεταί κακόν. Legendum ἔχοντί τοι.

100. σύν γυναικί πέλεται. Sic Stobæi libri omnes. Grotius e conjectura suffecit πίνεταί, quod alienum est. Certum est vetustissimis poetis non solum in compositis, sed etiam in simplicibus vocibus vocalem brevem produci ante liquidam, quæ geminatur pronuntiando, nec tamen duplex scribi debet. In Hesiodi operibus 12. ἀρόμεναι secunda longa, ubi minime necesse est, immo est insecutum, scribere ἀρόμμεναι.

101. ἐν δόμων ἀπώσεται. Codicis hæc lectio est: in impresso Stobæo οἰκίης ἀπώσεται.

110. Ex hiatu sententiæ manifestum est, finem hujus versus cum sequentis initio, nisi forte plura, deesse.

113. τοῦτέρου. Sic conjunctionem excudi debuit. In cod. scriptum τοῦ τέρου. Vide, si tanti est, Porti Lexicon Joanicum in τοῦτερον.

III. Hi versus qui a Clemente Alex. & Eusebio landantur, expressi sunt ex Hesiodeis in Operibus 647.

IV. 5. ἐκλευτήσσι. Sic codex bene. Solæcum est quod impressus Stobæus exhibet ἐκλευτήσῃ.

6. ἐπιπείθειν, fiducia, vox est, qua lexica augeri possunt.

9. οὐ δοκέι. Sic cod. In impressis οὐ δοκέει.

17. ξάεν. Sic cod. & Gesneri editio. In Grotii Floril. ξάεν. Non erat cur metro timeret. ω ante vocalem vel diphthongum Tragici quoque corripiunt in senariis, ut Euripides in Hecuba 1094. Seq. v. ad codicis etiam fidem reposuimus ἔψαντο. Perperam in impressis ἄψαντο.

23. ἐρῶμεν optativus est. Perperam in impressis ἐρῶμεν sine i subscripto, & αἰνιζόμεθα vel αἰνιζάμεθα. Bene in cod. scriptum αἰνιζόμεθα. ἔχοντες neutraliter hic adhibitum pro ὄντες.

VII. Ἰκχι. Sic in scripto libro: in impressis vero Ἰφικι. Codicis lectionem prætuli. In κινάτω primam producunt alii poëtae, corripiunt alii, idque pro dialectorum diversitate, quod observavi ad Euripidis Hippol. 1455. Idem Tragicus in Alceſtide 488.

Ἀδμυτον ἐν δέμοισιν ἄρα κινάτω;

VIII. Hujus fragmenti versus admodum erant luxati, quos codicis ope & ductu metro suo restitui. Tres primi anapæstici sunt. Particula γάρ, quam in primo insertam exhibet Grotii Floril. non agnoscit scriptus liber, a quo ἐσσεῖται sumi.

Carmen νουθετικόν, quod PHOCYLIDIS nentitur nomen, Christiani est alicujus, qui sub finem quarti sæculi vixisse videtur. Jos. Scaligeri de eo Judicium, nullius veterum carmen exstare, quod cum illo aut elegantia, aut nitore, aut cultu verborum conferri possit, eruditorum multorum, quibus vereor ut possim assentiri, calculo comprobatum fuit. Quanto autem majoribus Poëtam hunc laudibus extulissent, si tanto nitidius redditum legissent illius opus, tot deletis maculis, quas vel codicem ope, vel certis conjecturis sustulimus!

II. ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν, Et in omnibus charitatem observa. Veram hanc lectionem servavit unus e Regiis codicibus. In impressis legitur πίστιν. Utraque hujus versus pars, qua verba, qua sententiam, Christianum auctorem manifesto arguit.

14. μήτ' ἐπινοεῖν, μήτ' ἀγνοῖν, μήτε ἐκοντί. Sic unus e Reg. codd. In impressis legitur, μήτ' ἐπινοεῖν, μήτ' ἀγνοῖν, μήτε ἐκοντί.

15. ὅσους ὁμόσει. Sic bene [duo codd. Vulgo ὁμόσει.

Meliorem etiam lectionem alter eorum dedit in seq. v. ὅστις ἔληται. Vulgo ὅστις ἀρεῖται.

20. εὐθύ διδου. In duobus codd. εὐθύς, quod non patitur metrum, sed linguae proprietates flagitat. Peccavit pius auctor hujus carminis: εὐθύ non adhibetur ἐπὶ χρέον.

32. Post hunc versum legitur in impressis versus qui infra est 64. quemque sic vulgares hujus carminis editiones bis exhibent: codices semel tantum; duo hoc loco; tertius in posteriore.

46. βουλὴ δ' εὐθύνηςθ' ἐκαστου, hæc est trium codd. scriptura. In impressis βουλὴν δ' εὐθύνε ἐκαστου, nullo, aut pravo sensu. Alias minoris momenti varietates, si quas forte silentio præteream, sciat tamen lector eas codicum fide niti. Sic quod v. 43. dedi μήτ' ἕτερον κεύθοις, idoneum habet fideiufforem. Si quid ipse meo folius arbitrio mutaverim, id sedulo monebo.

52. ἔξετίλασεν. Sic duo codd. & editiones aliquot; plures alix ἔξετίλασας. Optimum esset: πολλὰς ὁ πλῆξας ἀέκων φόνον ἔξετίλασεν.

55. ἡ πολλὰ δὲ τροφή. Sic codd. & Stobæus. Ex Aldina editione in alias manavit τροφή.

59. Vulgo legitur φαύλων δ' ὑποργός, mendose, ut H. Stephano etiam visum est, Thef. T. I. col. 1233. Aut scripsit, aut scribere debuit pius auctor carminis, φαύλων δέ, κακουργός.

62. ἀγανόφρων. Efferenda hæc vox, tanquam si scriptum esset ἀγανόφρων. Vide not. ad Simonidis II. 100. Prava est unius codicis lectio ἡδύς δ' ἀγανόφρων. Haud parca manu istud δὲ infererunt librarii. Paulo infra e melioribus libris edidi μὴ φθονέτης ἀγαθῶν ἰτάροις; ubi legebatur antea, μὴ φθονέτης δ' ἀγαθῶν. In seq. v. multas editiones putida insidet menda, πῖν pro πίνων.

72. δίκη δ' ἀπέλασεν ἄμυναν. Sic optime in uno cod. scriptum. Sed *justitiæ relinque vindictam*. Vulgo ἀπάλασεν, quod ut insecutum est, ita infulse versi debuit: sed jure abole vindictam.

77. ἡ πλείσταις θαλάσσι. Absurde vulgo legitur ἡ πλείσταις θαλάσσι. Vere θαλάσσι, οἰπάρῃ, *lautæ epulæ* opponuntur λιταῖσι τροπίζαις, quæ etiam si sint tenuissimæ, tamen subdolæ esse possunt.

82. τέχνην. Vulgo τέχνης. Inter hunc & præcedentem versum insertus est iste in uno codice:

μηδὲ δίκην δικάσῃς, πρὶν ἄμφω μῦθεν ἀκούσῃς.

scriptum oportuit πρὶν ἂν ἄμφω. Sed longe antiquior est versus ille auctore hujus carminis. Ad eum alludit Aristophanes in Vespis 725.

ἦ ποῦ σοφὸς ἦν, ὅστις ἔφασκεν. Πρὶν ἂν ἄμφω μῦθεν ἀκούσῃς, οὐκ ἂν δικάσαις.

Laudatur etiam a Plutarcho in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1034. E.

96. ἀρμονίην ἀναλύμεν ἀνδράποισι, *humanum cadaver dissectare*: quod faciunt, nunquam facerent sæpius adhuc & curiosius medendi artis studiosi. Manca enim esse debet Medicina absque perfectissima interiorum corporis humani partium cognitione. Sed juxta christianam disciplinam temporis quo vixit auctor hujus carminis, grande piaculum erat illa humani cadaveris dissectio, ob rationem quam ipse subdit, nempe quia corpora olim in lucem vitæque rursus proditura sunt. Hæret etiamnum piaculi illius horror plebeculæ animis. Hinc est quod sæpe in nosocomiis videmus pauperes homines extremam animam ægre ducentes nihil tam anxie a circumstantibus flagitare, quam ut integri condantur humo, neu chirurgis reliquiæ suæ tradantur.

101. Pessimum in modum depravati sunt in libris hi versus, quorum sinceram lectionem restituiimus. Vulgo legitur, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν λυόμενοι κόνις ἴσμεν. In codd. vero, ut in Aldina editione, καὶ πάντα πρὸς αὐτὴν.

111. πολλά τοι ἐν βίῳ καὶ θαρσαλείῳσι ἄπιστα. In codd. omnibus scriptura penultimæ vocis eadem est quæ hic. Iidem v. 80. νεοσσὺς præstant, non νεοτρεῦς. Sed minuta sunt hæc & vix animadversioe digna. Majoris momenti mutationem in hoc versu feci, qui sic vulgo legitur: πολλοὶ ἐν βίῳ καὶ θαρσαλείῳσι ἄπιστοι. In uno codice reperi ἄπιστοι.

114. μὴ μεγαληγορήσῃ τρυφῶν. Sic optime unus cod. quod absque eo etiam facile reponi poterat & debebat. Nam primam in τρυφῶν nullibi non correptam reperiēs: & quantitatem syllabarum profecto non ignoravit auctor hujus carminis. Mendose ad hanc diem editum fuit, μὴ μεγαληγορή τρυφῶν.

117. Ineptissima est horum versuum in impressis omnibus lectio & distinctio. Particulam μὲν insertam post ὄρνισι non agnoscit unus cod. eamque respuit metri lex. Nullus enim est poeta, ne pessimus quidem, qui mediam in ὄρνισι corripuerit. Deus dedit avibus φύσιν ἡρόφαιτον, quam naturam æviam latina versio juxta depravata Græca per adpositionem conjungit cum ὥπλον. Leonibus dedit celeritatem ἔσ' ῥοβυρ; quod verum est. Nulla enim fera est quam leo cursu non adsequatur. Sequitur taurinum genus, in quo phrasin variat poeta: ταύροις δ' αὐτόχυτον κέρα ἴσσι. Vulgo legitur sine ullo sensu: ταύροις δ' αὐτοχύτοις κέραισσι. Sic etiam scriptum est in Stobæi codice. Carminis hujus codices alii habent ταύροις, alii ταύρους. Grotius dedit: ταύροις δ' αὐτοφυῶς κέρα ἴσσι. Præstitisset meo judicio, ταύ-

φοις δ' αὐτοφωή κίρατ' ἰσλίν. Probabilior est nostra emendatio, quæ veteris scripturæ vestigiis propius insistit.

124. ἀδυνάτω. Lectionem codicis unde hoc sumsi, parumper depravatam sic restitui: in eo enim scriptum ἀδυνάτω. De facinoroso quando dicitur δυνάτω valet indicare, denoncer. ἀδυνάτω, is qui non indicatur. Male vulgo ἀττω.

129. μοῖρας παῖσι νύμιν. Nempe ἰσας. Sic scriptum est in uno cod. in alio μοῖραν παῖσι. At vulgo μοῖραν πᾶσι.

133. Codd. plerique habent πλαζόμεναι δι βρετὸν καὶ ἀλήμονα οὐ ποτ' ἐλγέης. In seq. v. habent omnes ἀν' ἐχθροῖς τυχεῖν φίλον εὐμενέοντα, quod reposui pro vulgato ἀν' ἐχθροῦ τυχεῖν φίλου εὐμενέοντος.

137. ἴδονται. Sic codd. & primariæ Editt. perperam in sequioribus ἴδονται. In seq. v. codd. omnes μὴ τεύχων: impressi male μὴ τεύχου.

139. νηπιόχων ἀπαλῶν μὴ ἄψῃ χαρὶ βιάσῃ. Aldus edidit, νηπιόχους ἀπαλοῖς μὴ μάψῃ χαρὰ βιάσῃ. quod ne Græcum quidem est. Sylburgius μὴ μάψῃς. In uno cod. reperi μὴ ἄψῃ, unde ad genuinam lectionem proclivi viâ perductus fui.

140. διχοστασίας & secundo abhinc versu βιοτεύης codicis nituntur fide.

145. ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων παύσαι ἀνέστις. Quod Aldus edidit ἀπὸ τῶν οἰκείων, e glossemate est, observatumque a me fuit in uno codice. Ex alio elegantem poeticamque lectionem reposui, ἀνέστις. Neutrum est plurale adverbii vice. Vulgo ἀνέστις.

146. σκάπτετο δικάμη. Vetus est dictum. Unde qui se excusabant quod pravis artibus victum quærerent, dicebant, ut ille apud Comicum sycophanta:

τί γὰρ πᾶθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

158. ἄτρετοι. Sic legendum esse phrasis ipsa manifesto

ostendit. In codd. scriptum ἄτρυρον, ut Turnebus edidit. Pessime, ex frequenti permutatione literarum η & υ, in Aldina ἀτρηλον, quod recentiorum quorundam editorum imperita stoliditas revocavit.

159. ἡεροφῶιτις. Sic in uno cod. scriptum. Vulgo ἡεροφῶιτος.

162. μυριότρητα κατ' ἄλγος. Vera est, si quæ alia, Ruhnkenii nostri emendatio in Epist. crit. I. Mendose vulgo legitur κατ' ἀνθρα.

163. νώνυμος. Perperam vulgo νώνυμος.

167. μὴ ψαῦε τὰ διύτερα. Sic bene in uno codice. In duobus aliis μὴ ψαῦε τε, quod haud minus ineptum est quam vulgatum μὴ ψαῦέ γε.

170. ἐπὶ παλλακίσιν πατρός. Sic legendum: non, ut in plerisque editt. παλλακίσσι. Aldus ediderat παλλακίσι. In uno cod. est παλακῆσι, in alio παλακίσι. Vide quot modis in voce usitatissima peccatum fuerit.

174. μηδὲ τῶν ἀλλήλων ἐκδύμεν χεῖρα βάλοις. Sic in uno cod. scriptum. In alio μηδὲ τις ἢ — βάλλει. Unde orta vulgata lectio.

175. ἐκ λήρας ἔλθεις. Sic in uno cod. quod hic prætulī vulgato ἐλθὲν. Rursus v. 182. vulgatum βαίνειν prætulī duorum codd. lectioni βαίνεις. In his modis variandis multum sibi indulgit librariorum licentia.

176. ἐπ' αἰσχύνῃς χεῖλεσσι. Sic duo codd. In alio, ut vulgo, λεχέσσι. Non dubito quin verum sit, quod dedi. Notat id genus turpitudinis, de quo fenex apud Comicum in Vespis:

ἔρα δ', ἐγὼ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην

μέλουσιν ἢ δὴ λισσῶν τοὺς συμπτώτας.

Qui libris scit uti, plura hac de re in notis nostris ad Comicum reperiet.

178. οὐδ' αὐτοῖς θήρῃσι συνιῶδον ἄρσινες εἰσὶν αἶ. Hic versus in Aldina editione post v. 174. positus est, & sic expressus:
οὐδ' αὐτοῖς θήρῃσι ἄρσιν συνιῶδον ἐς εὐνὴν.

Quod portentum Turnebus maluit amovere, quum id rite procurare non posset. Scriptus est versus in tribus codd. ut eum diu ante nos exhibuerat Sylburgius.

187. μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματι οἰκᾷ ἄγισθαι. Sic optime in uno cod. Putide in impressis, γυναῖκα κακὴν οἰκοῖσιν σοῖσιν ἄγισθαι: immo titubante versu in Aldina σοῖσιν οἰκοῖσιν. Sic emendatus versus cum sequente cohaeret. λατρεύειν δ' ἀλόχῳ, ut etiam in codd. scriptum est. In Aldina λατρεύεις δ' ἀλόχῳ: in aliis λατρεύης δ' ἀλόχῳ, sine ulla constructionis legitimæ forma.

190. παναγγέλους. Sic unus cod. Male vulgo παναγγέλους. Mox versu abhinc tertio ἄγῳς unius etiam codicis fide nititur. Quartum vero e scriptis duobus libris addidimus, qui in impressis omissus est. Sicque vera est hoc carmen versuum 217. ut eos numeravit Albertus Fabricius Bibl. Gr. L. II. cap. XI. Nam versus 64. qui bis positus erat, pro uno tantum censeretur debet. Augeri adhuc posset illo versu quem protuli supra ad v. 82. quemque suspicor in aliqua hujus corminis editione exstare. Citatur enim tanquam e Phocylide a Florente Christiano ad Comicum.

196. καλύπτω. In uno cod. scriptum κερνέτω: in alio ἐσ-κερνέτω.

198. τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης. Sic optime tres codd. In Aldina τρέφειν πλοκαμίδος χαίτην: in aliis τρέφειν χαίτην πλοκαμίδος. In seq. v. pro ἄμματα duo codd. habent ἱμάματα: alius μὴ θαύματα λέξαι.

215. ἀγνίσθι ψυχῆς, τοῦ σώματος ἐξὸς καθαγιάζεις. Hæc est duorum codd. scriptura. In impressis, ἀγνίσθι — εἰσι καθαγιάζεις. Seq. v. τοῖα βιούντες præstitit unus cod. Vulgo οἶα.

NAUMACHII carmen opus est etiam Christiani alicujus, quem non eundem esse crediderim, qui Phocylidis mentitus est nomen. Ille poetica facultate Pseudo-Phocylide præstantior mihi videtur. Exstat hoc carmen totum in Stobæi Florilegio, sed in partes discerptum, quas pro more studiosorum ejusmodi collectanea facientium, in diversos retulit titulos. XI. primi versus sunt in sermone LXXVIII. ejus lemma est *Uxorem ducere non esse bonum*. Versus 59. cum tribus sequentibus & quarti initio sunt in sermone XCIII. ejus lemma est *Vituperium divitiarum*. Reliqui omnes sunt in sermone LXXIV. ejus lemma est *Nuptialia monita*, ubi integer reperitur versus, ejus dimidia pars tantum in Titulo XCIII. exstat. Hoc filo, si quis id calide apprehendisset, sponte sua perductus fuisset ad investigationem seriei & junctura corporis hujus membrorum, quæ nunc primum coagmentata exhibemus.

9. ξυνῖο. Sic Stobæi cod. ut Turnebus jam ediderat. In impresso Stobæo perperam ξίνοιο.

16. βίος. Sic libri omnes: malletm νόος.

24. μηδὲ κέλευε σὴν βίξιν λόγῳ. Perperam in impressis μηδὲ κέλευειν σὴν βίξιν. Reg. cod. habet βίξιν. Turnebus jam ediderat κέλευε.

27. λαχέων ἴπερ γυμνωθεῖσαν. Male in cod. duæ voces in unam coaluerunt. Pejus in impressis ἀπογυμνωθεῖσαν.

43. φιλέεις. Sic scriptus liber: sinceramque hanc lectionem judicavi, ad quam accommodari debuit particula in fine præc. v. Vulgo ἔτι καὶ τέκνα ἐκ θυμοῦ φιλέεις.

48. δμῶσι τοῖς. Sic cod. pro varia lectione: in contextu autem δμῶσι τῆς. Moxque rursus pro varia lectione ἐνίτοις.

50. θάρα. Legendum videtur τάρβη.

55. μηδὲ μὲν — Perperam vulgo μηδὲ μὲν.

58. Post hunc versum Stobæus omisit quatuor versus, in alium titulum translatos, quos in suam sedem repono.

63. τοῖς ἑπὶ Φυσιώσει ἀλλήφρονες. Sic cod. Stobæi duobus in locis. In Titulo *De nuptialibus monitis* impressus Stobæus habet τοῖς ἑπὶ Φυσιώσει θαλάφρονες. In Titulo *De vituperio divitiarum* Stobæi codex superiora tantum verba exhibet, imperfecto versu. Nescio cujus sit inepta clausula in impressis libris, ubi legitur

τοῖς ἑπὶ Φυσιώσει δ' ἀλλήφρονες ἀσπιδωκῆς.

Non intellecta vox ἀλλήφρονες maris & proinde piscatorum in auctoris hujus affumenti animo excitavit imaginem. His vero nullus est hic locus. ἀλλήφρων, modo vox proba fit, nihil aliud hic significare potest, quam ματαίφρων. Apud Hesychium occurrit mirā glossa: ἀλλήφρων, ἰκανή φρόνησις. Forte in interpretatione vocis omissa fuit a librario negativa particula, οὐχ ἰκανή. Utut sit, lectionem codicis representavi, qua forte meliorem ex ingenio reposuissem, si meo arbitratu agere voluissem. Credo auctorem hujus carminis homericam vocem hic adhibuisse: τοῖς ἑπὶ Φυσιώσει θαλάφρονες.

64. μηδὲ κατόπιστον. Sic jam emendate edidit Turnebus. In Stobæi libris κατόπιστον. In seq. versu parum commodè utitur auctor verbo διακρίνειν, quod subjecto suo caret, nisi durissime ad μορφήν referatur. διακρίνειν κόμας obvium est: sed διακρίνειν μορφήν vix altero exemplo comprobatum iri credo.

68. Φύσις ὥπασεν. Sic optimè codex, quod ex vi sententiæ interpretes in versione expresserunt: sed in editionibus legitur inepte δέμας ὥπασεν.

LINI I. 7. Sic legitur hic versus in scripto Stobæo & in edit. Gefneri: οὐτε γὰρ σε καθαρὸς ὄντως δικαίως ὀνειῖται. Tam ineptam lectionem repræsentare veritus Grotius dedit e conjectura ἀναμπακίως ὀνειῖται. Melius, ut opinor, ego, ἀπ' ἀμπακίων ὀσιώσει. Alia, quam optimam omnium censerem haud ægre feram, prostat emendatio Primarii viri in egregio opere de reliquiis perditorum Euripidis dramatum p. 281. ἀπ' ἀτρικίως ὀσιώσει.

9. νηδὺν μὲν πρώτιστ'. Eiusdem Præstantissimi viri hæc est emendatio, qua nihil certius. In cod. scriptum ἥδη μὲν πρώτισται αἰσχυρῶν.

PANYASIDIS I. 1. ἀρετὴν τις. Sic scriptus Stobæus Tit. XVIII. In impressis δὲ τις.

5. ἔνθα τε. Sic rursus cod. Vulgo ἔνθα δέ.

7. τοῦ κεν ἐγὼ θεῖμην. Minus bene vulgo τοῦ μὲν ἐγὼ.

II. Hos versus servavit Athenæus p. 37. ubi etiam superioris fragmenti septem ultimi exstant cum aliqua lectionis varietate.

III. Apud Athenæum p. 498.

RHIANI 3. In Stobæo Tit. IV. legitur ἀφραδίη κραδίη, quod exhibet etiam cod. a prima manu scriptum. Reposuit librarius ἀφραδίη, unde pronum erat emendare ἀφραδίη κραδίη. Sed quia in codd. perpetuo commutantur literæ η & ι, genuinum credo quod dedi ἀφραδίη κραδίη.

6. θαρσαλὺς. Sic bene Turnebus. In Stobæo θαρσαλίως.

16. μετ' ἀθανάτοις ἐναρίθμος. Vulgo μετ' ἀθανάτοις ἐρίθμος. In Gefneri editione εἰλαπινάζει: bene Turnebus εἰλαπινάζη. Melior hæc lectio in cod. superscripta deteriori.

21. Ζηὶ Θεῶν κρείοντι. Sic optime Turnebus, ut est etiam in Reg. cod. sed posterior illa vox κρείοντι est ab emendatrice manu. Scriptum primo fuerat κρύοντι, quod habet Gesnerus in margine, in textu vero κρείοντι. Vide quantam nebulam excitare possit unius literæ transpositio. KPIOENTI & KPEIONTI lisdem constant elementis. Inde miram lectionem extudit Grotius: Ζηὶ Θεῶ κρείοντι.

EVENI duo prima fragmenta exstant apud Athenzum p. 367. & in Stobæo Grotii Tit. LXXXII. qui tertium distichon ex Athenæo addidit, quod nec in scripto Stobæi cod. nec in Gesneri editione comparet.

III. Est apud Stobæum Tit. LI. Sequens distichon ibidem exstat Tit. XX.

V. Servavit hos versus Andronicus Rhodius in Ethicorum Nicomacheorum paraphrasi p. 370.

CALLIMACHI I. Est hoc distichon pars epigrammatis, quod integrum legitur in Callimachi editionibus, in Analektis nostris, & mala Pinudis manu interpolatum in Anthologia H. Stephani p. 481. Carmen quia breve est & venustum non piget describere:

Ωμοσε Καλλίγλωττος Ἰωνίδι μὴ ποτ' ἐκείνης
 ἔξαι μῆτε Φίλον κρέσσονα, μῆτε Φίλην.
 ὦμοσε· ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
 ἔρρους μὴ δύνειν οὐατ' ἐς ἀθανάτων.
 νῦν δ' ὁ μὲν ἀρσενικῷ θύρεται πυρὶ τῆς δὲ ταλαίνης
 νόμφης, ὡς Μεγαρίων, οὐ λόγος, οὐτ' ἀρετμός.

II. Fragmentum hoc exstat in Florilegio Stobæi Tit. LXXXI. Primus pentameter in Gesneri editione sic legitur: ξανθὰ σὺν εὐόδοις ἀκρὰσιπῇ στεφάνοις. At in cod. H.

326 IN ERATOST. MENECR. ET POSID.

quido scriptum ἀέρος λίπη, quod vel ex eodem fonte hausit, vel ex ingenio Valckenarius, cui nomen proprium ἐάηδε pro ἐάνδε debeo. In 5, versu pro ἀκουαῖς Stobæi libri habent ἀκουαῖς. Elegantes Mureti versus ex Callimacheis expressos adpono, ut cum Grotii versione comparantur.

Namque & ego nitido capiti, flavisque capillis
ferta olim Assyrio sparsa liquore dedi,
& bona in ingratum congesti plurima ventrem;
cuncta sed in ventos illa abiere leves.
Servarunt solæ commissa fideliter aures:
corporis hac una est parte reperta fides.

III. Vide Callimachi fragmenta a Bentleio collecta CLXXIX.

ERATOSTHENIS fragmentum exstat apud Athenæum p. 36. & in Stobæi Floril. Tit. XVIII.

MENECRATIS distichon I. exstat in Anthologia Planudis, editionis Stephani p. 21. in quod notam hanc e Salmasii schædis descripsi. *Hic Menecrates Samius fuit; de eo hoc tantum scimus. Quidam illi sequens etiam distichon tribuunt. Nam ita lemma legitur in membranis; Λευκαδίου. αἱ δὲ Μενεκράτους Σαμίου.*

POSIDIPPI v. 1. Codicis lectionem reposuimus τάμη, quam adseruimus ad Comici Plutum 438. Sic in Sophoclis Oedipo Col. 170. ποῖ τις Θεοτίδης ἔλδη. Inique cum lectore agerem, si eum versione fraudarer Hngonis Grotii; ingratusque essem erga summum virum, cui tantum venustatis debet hic libellus, si elegantissimos ejus versus supprimerem.

Quod vitæ sectemur iter? fora plena molestis
 litibus: infedit morbida cura domos:
 rure labor multus, multusque in fluctibus horror.
 Qui pereгри vivunt, his & habere metus,
 & nec habere dolor. Tum ducta conjuge, semper
 anxius: in vita cælibe, solus eris.
 Qui pater est, fatagit: vivit non suaviter orbus.
 Aetas est juvenum stulta, vieta senum.
 Nil igitur fatius, quam nunquam cernere lucem:
 vel modo conspecta luce repente mori.

HESIODUS inter poëtas principem tenet locum, qui præcepta de moribus & bene instituenda vitæ tradidere. Opus ejus inscriptum ΕΡΤΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ in Gnomographorum collectione desiderari non debet. Ediscebant hoc olim pueri, teste Cicerone L. VI. ad Famil. Ep. 18. *Lepta suavissimum ediscat Hesiodum, & habeat in ore τῆς δ' ἀρετῆς ἰσοδότη.* Quod quidem poëma hic exhibere volui, non ad eam formam quam habet in aliis editionibus, sed ea qua esse debet, rejectis scilicet spurciis additiisq; versibus, & emendata lectione, vel codicis quo usus sum auctoritate, vel certis doctorum virorum conjecturis.

10. ἀπάλαμον. Sic bene scriptum in Regio codice. ἀπάλαμος est ὁ μὴ δυνάμενος παλαμῆσθαι. Litera ν in hac voce non est ex etymo, sed ἐπιδληματική. Proinde minime necesse erat ut in hoc versu vim metro inferret.

12. ἀρέμεναι. Sic scriptum in cod. Secunda longa est vi liquidæ. Vide supra ad Simonidis II. 100.

15. καὶ κεραμεὶ κεραμεὺς κούει. Vide Miscell. Observatt. T. II. p. 315.

30. εὐδα ἴσασιν. Sic Reg. cod. In ἴσασιν prima brevis est. Vide 759. 769.

54. ἔργα διδασκόμεναι. Vide Miscell. Observatt. T. II. p. 316.

56. γυνεῶρους. Vide Ruhnkenii Epist. Crit. I. p. 80.

77. γένοιτο. Optativum flagitat constructionis ratio. Perperam vulgo γίνεται. Nihil frequentius hac modorum permutatione. Vide infra ad 317.

81. κῆρας. Vide Miscell. Observ. loco supra laudato.

85. ἔμεινε. Sic Hesiodi & Stobæi codd. vulgo ἔμεινε.

99. ὡς δὲ θεοὶ ζώσκον. Supra 79. πρὶν μὲν γὰρ ζώσκον. Scabra est vulgata lectio ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων.

129. ἔβριμον. Sic recte scriptum in cod. ubi etiam v. 132. ἀπλᾶτοι, & sequenti ἐπὶ στήθεσσι μέλασται, ut habent etiam impressi in Scuto v. 76.

135. εἰργάζοντα. Sic est in codice.

138. νώνυμοι. Sic scribi & excudi debuit. Perperam in libris νώνυμοι, tanquam si media hujus vocis syllaba produci posset. Eandem mendam fustulimus in primo versu paginæ 118.

170. οὐδέ κεν. Vulgo οὐδέ μὲν, mendose, sequente verbo modi optativi.

182. μετὰ θυλὸν ἴτην. Sic in cod. ut apud veterem Sophoclis Scholiastam, qui hos versus laudat ad Oed. Col. 1670.

186. ἰση with spiritu tenui, ut Jonibus efferre moris erat. Hæc est ubique scriptura Reg. codicis. ποικιλόγητον. Vide Ruhnkenium in Epist. crit. I.

190. τί λίλκας. Sic bene scriptum in R. codice. Idem v. 194. exhibet ἔς κε θέλη.

225. ἐπήλασε. Sic Plutarchus in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1040. C.

230. ἀποτίνυται. Sic in cod. scriptum, ex Jonismo recte.

237. Hæc est vera sedes horum versuum, qui in impressis bis positi sunt.

240. κυδὴρ legatur an κυδὴν, ne minimum quidem interest. Illud pratuli non e Grævii emendatione, sed quia sic liquido scriptum in R. codice. Vide ad Theogn. 124.

244. βασιλῶν. Sic scribi debuit. Vulgo contra metri legem βασιλίων.

247. Tmesin hic esse non viderunt Hesiodi editores, ἐπιδάθετε παύχην, ut paucis interjectis, βίης δ' ἐπιδάθετε πάμπαν.

264. λαίη μὲν ὄδός. Sic recte apud Stobæum legitur. Vide Miscell. Observ. T. II. p. 318.

274. Δίου γένος. Hesiodus fraterque Perseus patrem habuerunt Diom. Perperam vulgo Δίων γένος. Vide Ruhnkenium ad Velleium p. 26.

279. εἰκέλος ὄργην. Perperam vulgo ἱκέλος ὄργην. Iis quæ in hunc locum observavit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. addo scribi debuisse ad metri integritatem εἰκέλος. Prima in ἱκέλος brevis est. In v. 180. insignem varietatem exhibet Stobæus: καίματον νήποιον ἔδωκεν. Eleganter quidem: sed quodnam participium initio seq. versus legisse censendus est? minus adpositum esset τρυχούτας.

301. βαίνει. Sic cod. Perperam in impressis βαίνει.

317. ἱπώμιον. Sic legendum esse ostendit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. Nec magis γένηται ferendum erat, quum solæcum sit, & γένοιτο legatur apud Stephanum.

327. ὃ γε κῆν μέγα δῶκε. Sic bene scriptum in cod. ut Aldus etiam edidit. Nescio qui in recentiores editiones venerit ὃ γε καὶ μέγα δῶκε.

330. τό γ' — Sic in scripto etiam Stobæo. Vulgo apud Hesiodum τό τ' —

345. Φιλήτραι. Sic in Stobæi codice.

354. δυσμενῶν. Perperam vulgo σ geminatur. Vide Eustathium ad Il. τ'. p. 1169. l. 57.

339. *ναίετόν* & *μοχ ναίουσιν* lectiones sunt a codice confirmatæ.

404. *ἴτιρ' κ' ἐπὶ βουσι βόλεις*. Perperam vulgo *ἴτιρ' γ' ἐπὶ* — Particulam *κα* optativum verbum quod sequitur, requirit, ut supra 395. *ἀπὸ καὶ σφύραν κα τάρεις*. Similiter peccatum fuerat v. 170. Ad leges constructionis particularum non satis attendit Grævius.

406. *ὄρνις ἔλυμα*. Versus *ἀνέβαλος*, quales apud vetustissimos poetas reperiri plurimos observavi ad Theogn. 1057. Sic supra 156. *τρίς ἴτις*, quod perperam a librariis interpolatum fuerat, qui metro se consulere arbitrabantur scribendo *τρίς τοῦ ἴτις*. Non itaque audiendus erat Orvilius qui ad Charitonem p. 427. legendum statuit *ὄρνις ἔλυμα*. At certam vero ulceri medicinam fecit, *γόνυ πρίνου* legens pro *πρίνου δι γόνυ*.

418. *εὔτ' ἂν γιγάνου Φωνὴ ἱπποκύσσης*. Sic concinne disposita sunt verba in codice. Vulgo *Φωνὴν γιγάνου*.

428. *εὔτ' ἂν δι πρὸς*. Sic cod. Perperam in impressis *δι*.

432. *ἴαρι*. Sic scribendum. Coalescunt in unam duæ vocales, pronunciandæ tanquam si scriptum esset *ἴρι*. Perperam vulgo *ἴαρι*.

438. *ὄρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι*. Observanda tmesis, *ἰΦίππη νῶτον βοῶν ὄρπηκι*. Prava scriptura, pravaque distinctione obscuratur in libris hic locus. *ὄρπηκα* legi solet. *ἰΦιπῆσαι*, attingere, hic adhibitum ut *καθικνεῖσθαι*, quod feriendi significatione passim obvium.

444. Versum hunc *ὄβελίζε* Ruhnenkios, iudicio, ut opinor, nimis severo. Non magis indigna Hesiodi erga Deos pietate sententia, boni quidquam spondere veriti, nisi divinus favor prosperum finem laboribus impertiat, quam quod legitur v. 612. & quando v. 604. magnum lucri

proventum sperare jubet, *ἢ κ' ἄγε μοι γέ κακὰς ἀπέχουσιν αἵ τας.*

446. *βιότον αἰετῶμενον.* Vide Ruhnkenium in Epist. Crit. I.

455. *ἀρέσας.* Sic cod. & Aldina editio. In Grævii recensione, *ἀρέσας.*

460. *ἰσοφαρίζει.* Optativum requirit recta scribendi ratio. In cod. verbum est modi subjunctivi: in impressis, indicativi. Ad eundem prorsus modum res se habet v. 465. ubi *ἐφίλας* reposui.

467. *πίζης.* Sic bene cod. Pendet hoc verbum ab eadem particula *μή*, qua verbum itidem subjunctivum *καταμάζεις.*

500. *λυγρὸν μαλ' αἰώντες.* Vide Valckenarii Animadv. ad Ammonium p. 39. *ἔριξ* emendate scriptum est in codice.

502. Sententia forte magis esset congrua, si legeretur:

οἱ σὺς πα μαιόμενοι πυκινὸς κελύματις ἔλωσι.

Fugiant ferae omnes, idque unice curant, quo, tecta inquirentes, densas latebras occupent.

512. *πυκνέσσας.* Sic scribendum: non *πυκνέσας*, media brevi.

523. Concinnam cod. R. lectionem representavi, Vulgo legitur:

τῆμος θῶμισν βοῦν, ἐπὶ δ' ἀνέρι καὶ πλείον ἐσθ.

536. *κάρθου.* Sic cod. In impressis *κάρθῃ.*

550. *βέβληας.* Sic scribi debuit. Perperam in libris, qui frequens error est, *βέβληνος.* Theocritus Idyll. XIV. 15. *ἀνέρεα δὲ βέβληνον αὐτοῖς.*

563. *Θῆτ' ἄεμον.* Copulam in impressis omissam e codice addidi. Pejus Aldus *Θῆτ' ἄεμον.*

579. *αἶψῃ.* Sic bene cod. In impressis *αἶψῃ.*

588. Cod. *τεῖν ἐν κάρθῃς*, male divisi vocibus, quae conjungendae erant.

605. Hujus & seq. versus lectionem representavi fideliter, quam exhibet Reg. cod. vulgata longe concinnio-rem,

629. ἀλλά νυ καὶ τόν. Sic cod. Scilicet πλόν. In impressis καὶ τά.

636. πῆμασι κύρσαι. Sic cod. & Aldina editio. In Grævii recensione πῆμασι. Teretes aures offendit ingrata ejusdem soni repetitio : μετὰ κύμασι πῆμασι κύρσαι.

646. χάσματα γήμης. In Stobæi cod. χάσματα νείμης.

649. διππολόχου. Sic Stobæus, quod præferendum duxi vulgato διππολόχης. Vide ad Theognidem v. 11. Μοx idem Stobæus καὶ ἐν ὧμῳ γήρεϊ θῆκεν. In Hesiodi edit. præpositio omissa. Cod. vero habet, ut Aldi editio, καὶ ὧμῳ γήρεϊ δῶκεν.

709. φημίξουσι. Sic in cod. scriptum liquido, cum adposita glossa κηρύξουσι.

749. τυνυμένας. Sic cod. Vulgo τυνυμένας. E cod. etiam v. 759. dedi αὐτὲ ἴσασι. Vide ad v. 30.

765. μέσση· παῦροι δ' αὐτὲ μετ' εἰκάδα. Sic cod. & Aldi editio. Miror ineptam lectionem prælatam fuisse a Grævio, μεσσή· παῦροι δὲ μετ' εἰκάδα.

IN COMICORUM SENTENTIAS.

ALEXIDIS sententia I. defumta e Fabula cui titulus fuit Φρύξ, servata ab Athenæo p. 429. est in Excerptis Grotii p. 593. Ibid. p. 565. existat II. sententia, ex Athenæo p. 36. Eam decurtatam & sex tantum comprehensam verbis habet Stobæus Floril. Tit. CXVI. cui debetur index Fabulæ, e qua deprompta fuit, Δημήτριος, ἢ Φιλέταιρος. III. sententia est in Floril. Stobæi Tit. LXXIII.

AMPHIDIS sententia I. excerpta est e Fabula cujus titulus Ἀμπελογυγός. Habet eam Stobæus Floril. Tit. CIV. Ibidem existat II. Tit. XXVII.

ANAXANDRIDIS sententia I. est in Stobæi Floril. Tit. XLI. Ibidem est II. Tit. CXVIII. Ultimus versus in cod. sic scriptus est: *λύπην δὲ πειῶν, εἴ τις δυσκόλως ἔχει.*

ANTIPHANIS sententia I. est in Floril. Stobæi Tit. XXVII. Ibidem est II. Tit. LIX. Lectionem codicis secutus sum qui titulum etiam Fabulæ habet, *Μέλισσις*. Alibi non laudari illam Fabulam probabile est, quandoquidem titulus ille non comparet in catalogo Fabricii. III. est in Excerptis Grotii p. 635.

IV. Sententia est in Floril. Stobæi Tit. LXXII. Ibidem est V. Tit. CXXV. Tum VI. Tit. XCI. Quæ sequuntur duo sunt in Tit. CXVII. ut etiam XI.

IX. Sententiam habet Stobæus ibid. Tit. XCVII. & X. Tit. LIII. Ultimam habet Grotius in Excerptis p. 635.

APOLLODORI I. Sententiam hanc Rad. Wintertonus, cujus ex editione hæc fragmenta Comicorum exhibeo, sumfit ex eleganti libello H. Stephani. Unde autem petita sit, nec scio, nec quærere vacat. Ceterum fallitur Typographum ille doctissimus, quum ait apte *felem* cum adultero jungi & velut copulari. *γαλῆ* non *felem*, sed *mustelam* significat. II. Sententia est apud Stobæum Tit. CXX. desumpta e Fabula cui titulus fuit *Δικμαστάνων*. III. est ibid. Tit. CXI. desumpta e Fabula cujus titulus *Παῖδες*. IV. ibid. Tit. CV. sine auctoris nomine, Fabulæve indice. Quin in cod. lemma adpositum *τραγικὸν ὑπερσώδιον*. Nescio qua auctoritate fragmentum hoc H. Stephanus, quem nulla adhibita crisi secutus est Wintertonus, Apollodoro tribuerit. A quibusdam, quos non nominat, Apollodorum horum

versuum auctorem agnosci testatur Grotius in Excerptis
p. 800. Quinam ii sint, querere nunc non vacat.

DIPHILI sententia I. e *Parasito* ab Athenæo servata p. 422. est apud Grotium in *Excerptis* p. 793. In ultimo versu optime correxit Valckenarius ad Eurip. Hippol. 874. *πάντα τὰ τὰ γίνεσθαι*. Vulgo legitur pravo aut nullo sensu *πάντα τὰ τὰ*. Euripidis senarii inter fragmenta incerta sunt in editione Musgravii CLIX. Alteras duas habet Stobæus Tit. XXIV. & XCV.

MENANDRI fragmentum I. e Fabula cuius titulus Ἰπποκρίτης, est apud Stobæum Tit. XI. Ibidem est II. Tit. XV. In v. 4. e codice dedi ὁ Ἰπποκρίτης. III. est ibidem Tit. XCVIII. In v. 5. codice lectionem vulgata meliorem dedi.

IV. Sententiam ex H. Stephani libello fuit Wintertonus. Nescio cui auctori veteri acceptum ferri debeat, quod hi versus ad nostram aetatem pervenerint. Non memini eos legere in Jo. Clerici collectione.

V. Fragmentum hoc, quod de curatam exhibet Winter-
toni editio, exstat apud Stobæum partim Tit. LXIX. par-
tim Tit. CVIII. Desumptum est ex laudatissima Fabula cu-
jus titulus Μισογυνία. In v. 11. lego ad codicis fidem ἀπο-
θαινόμα τε. V. ult. scripturam prætuli quam exhibent Cod.
& Gesneri editio in Tit. CVIII.

τῶν προσδοκωμένων, ἐδυνήσῃ διὰ τέλους.

De veritate lectionis in clausula, non est cur quis ambigat. In altero loco Cod. habet τῶν προσλεγμένων, οὐ δυνήσῃ διὰ τῶν. Ineptum istud οὐ δυνήσῃ, quod fervari non debebat, ansam dedit mutandi participii τῶν προσλεγμένων, quæ lectio est Gesneri. Grotius utroque in loco dedit τῶν προσδεδεμένων, & διὰ τῶν mutavit in διατελειῶν.

VI. Fragmentum hoc, a Plutarcho in consolatorio ad Apollonium servatum, est in Excerptis Grotii p. 751. VII. est apud Stobæum Tit. LV. Ibidem est VIII. Tit. LXXVII. IX. Tit. X.

X. Fragmentum hoc e Perinthia sumtum, quam Terentius in Andriam suam transtulit, est in Stobæi Floril. Tit. CXXIV. Perita summi Critici manus id emendavit. Quod sequitur est apud eundem Stobæum Tit. LII. In postremo versu scripturam codicis sequor. Impressus Stobæum habet ἀλλ' ἢ φρονεῖντος τοὺς λόγους ἀνδρὲς ἐστὶν, claudicante versu, quem Bentleii stabilit emendatio ἀνδρὲς εἶναι. XII. ibidem est Tit. LXXXIII.

XIII. Est apud Stobæum hæc sententia Tit. XLII. Recte cod. in r. versu habet πείθεται. XIV. ibidem Tit. XXXVI. Quæ sequitur ad Fabulam pertinet cujus titulus fuit Γεωργός. Est apud Stobæum Tit. V.

XVI. Fragmentum est e Fabula cujus titulus Κεθαριστής, apud Stobæum Tit. XCV. Quod sequitur pertinet ad Fabulam cujus titulus Ευκατράμην. Servatum a Stobæo Tit. XLIII. emendavit Bentleius. In cod. scriptum non γίνεσαι, sed γίνετ'. XVIII. est apud Stobæum Tit. CXIV. Libri exhibent in ult. v. εὐνοὺς φίλος, perperam. Hic versus alibi legitur, unde veram lectionem restitui εὐνοὺς λόγους.

Sententia XIX. est apud Stobæum Tit. XCIII. Sequens Tit. XCVII. XXI. sumta est e Fabula cujus titulus Αφροδίσια: servavit eam idem Stobæus Tit. LXIV. alter versus in cod. sic scriptus est: παρὰ τίνι τάνόντ' ἄ γ' οὗτος ἔστ' ἔται; XXII. ibidem est Tit. XLVI. Ultima Tit. CVII.

PHILEMONIS sententia I. est apud Stobæum Tit. LXXIV. Ibidem est II. Tit. IX.

336 IN COMICORUM SENTENTIAS.

III. Fragmentum hoc, cujus ne minima pars apud quemquam profanorum scriptorum occurrit, certatim laudant Ecclesiastici, de auctore non consentientes. Philemoni tribuit id Justinus: Clemens vero & Eusebius Menandro. Aentiori cuius statim oboritur suspicio neutrius esse hos versus, sed eadem pia fraude Menandro vel Philemoni affectos, qua eruditi Christiani Sibyllis, Orpheo, Sophocli aliisque furtim supposuerunt versus, quibus ostenderent veterum sapientum placitis non abhorreere Christianam disciplinam. In iis digerendis observatis Criticorum ad Clementem usi sumus, apud quem exstant p. 720. Sunt autem in Excerptis Grotii p. 757.

IV. Sumta est hæc sententia e Fabula cujus titulus *Ἐπιδικαζόμενος*, estque apud Stobæum Tit. XIX. Non animadvertenter editores claudicare versum 3. in quo *ἄν* pro *ἰάν* legebatur.

V. Est hæc sententia apud Stobæum Tit. LXII. In cod. adpositus Fabulæ titulus *Ἐξοικιζόμενοι*, quem in Fabricii catalogo non reperio.

VI. Servavit hanc sententiam Clemens Alex. p. 726. unde eam Grotius in Excerpta sua retulit p. 775.

VII. XI. & XII. sunt in Stobæi Tit. CII. In primo fragmento pro *ἄν* *εὖ σκοπῆς*, cod. habet *ἄντι κόπον*. Secundum sumtum est e Fabula cujus titulus *Σικελικός*. Sed in cod. lemma præter auctoris nomen nihil habet. Ultimi versus sinceram lectionem restitui. In cod. scriptum *ἴτερον*, non, ut vulgo, *ἰτίσαν*: ipse vero alterum articulum addidi, qui in similibus phrasibus librariorum incuria perquam sæpe omissus fuit:

ἴτερον τὸ τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἔστ' ἴσως.

ut etiam Philippi versum restituimus:

ἴτερόν τι τὸ λῆγειν ἔστι καὶ τὸ πιπιδέναι.

Sic

Sic versus qui infra inter monosticha occurrit, sub titulo
 εἰς λόγον, quique est Sophoclis in Oed. Col. nostræ editio-
 nis sog. legi debet:

χωρὶς τὸ τ' εἰπὼν ποῖα, καὶ τὸ τὰ καίρια.

VIII. Sumtum ex Fabula cui titulus fuit Καταψευδόμε-
 νος, est apud Stobæum Tit. XXIX. Quod sequitur ibidem
 est Tit. C. sumtumque e Fabula cujus titulus fuisse perhi-
 betur Μύσθης vel Μύθης. X. est ibidem Tit. CXVII. Ad-
 ditum in Grotii Florilegio quartum versum, a Wintertonio
 omissum, codex non agnoscit:

καλὸν τὸ θεῖταιν ἔσθιν ἐπὶ τούτῳ λόγῳ.

XIII. est apud Stobæum Tit. XXXVI. Ultima, quod
 male Wintertonius Menandreis immiserit, est apud Sto-
 bæum, quinto versu defectum, Tit. CVIII. ubi præter aucto-
 ris nomen Fabulæ etiam index habetur e qua desumptum,
 Σάρδιος. Venustissimos hos versus citat etiam Plutarchus
 in Consolatorio ad Apollonium. In 1. cod. Stobæi habet ut
 Plutarchus, ἡμῖν. In 6. habet etiam εἰς τε κλίης, ἂν τε
 μῆ. Duo postremi pessime a librariis habiti fuerunt. In
 Stobæi cod. sic leguntur:

τί οὐ πλὴν πλὴν εὐδύν. ἢ λύπη δ' ἔχει
 ὥσπερ τὰ δένδρα τοῦτο καρπὸν, τὸ δάκρυον.

In Plutarchi vero editione Aldina p. 97. l. 10.

τί οὐ πλὴν ποιούμεν. εὐδύν. ἢ λύπη δ' ἔχει
 ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, τὰ δάκρυα.

Bentleius emendabat:

τί οὐ πλὴν ἔχομεν; εὐδύν. ἢ λύπη δ' ἔχει
 ὥσπερ τὰ δένδρα, καρπὸν εἴ τὰ δάκρυα.

Neminem esse opinor in Atticorum Poetarum lectione tri-
 tum, cui illud pronomen αἰ sic positum placeat & genui-
 num videatur. Nisi me fallit opinio, melioribus avibus
 conjecturam periclitatus sum:

338 IN COMICORUM SENTENTIAS.

τί οὖν πλέον σοί γ' ; οὐδέν. ἡ λύπη δ' αἰὲν,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα.

Ex hoc Philemonis fragmento expressi sunt versus elegantissimi M. Ant. Mureti, quos Jos. Scaliger Q. Trahez, Comici Latini, esse credidit.

Here, si querelis, ejulatu, fletibus
medicina fieret miseris mortalium,
auro parandæ lacrimæ contra forent;
nunc hæc ad minuenda mala non magis valent,
quam nœnia præciæ ad excitandos mortuos.
Res turbidæ consilium, non fletum expetunt.

DIODORI fragmentum est apud Stobæum Tit. LXXII.

EUBULI fragmentum e Fabula in qua Bacchus inducebatur, cujus hæc sunt verba, servavit Athenæus p. 36. unde in Excerpta transtulit Grotius p. 649. V. 9. ἀνακλητέρων. Grotius dedit ἀνακλητήτορος. Ad metrum perinde est: illud ob euphoniā præstare videtur. Præterea quum ebrii sæpe non uni tantum injuriam faciant, & a pluribus injus vocentur, ἀνακλητέρων malui. Meministi istud Comici nostri in Vespis:

εἰπαίφρω σ' ἐλευθεῖν· εἰ δὲ μὴ, τάχα
κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.

Cum his Eubuli comparari etiam possunt Aristophanis versus isti in eadem Fabula:

κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίνεται
καὶ θυροκοπήσαι, καὶ πατάξαι, καὶ ΒΑΛΕΙΝ·
καί ποτε ἀποτίνειν ἀργύριον ἐν κραπέῳ.

HIPPARCHI sententia e Fabula desumpta cujus titulus Ζωγράφος, est apud Stobæum Tit. LX. Recte in eod.

feriptum v. 4. ἀνάλωσ'. Secunda natura longa est, quod ignorare non possunt qui Atticos Poetas legerunt.

CRATETIS fragmentum I., est apud Stobæum Tit. CXVII. Ibidem est II. Tit. CXVI. Ibidem III. Tit. XVII. Ultimum habet idem Stobæus Tit. XXXIII.

NICOSTRATI sententia est apud Stobæum Tit. XXXVI.

PHERECRATIS sententia est apud Stobæum Tit. CXVII.

PHILIPPI sententia est apud Stobæum Tit. CXIV. desumpta e Fabula cujus titulus Ολυμπιακός, si Grotii Florilegio fides, in quo fragmentum hoc non Philippo, sed Philippiḍi tributum. Ultimus, versus pessimum ad modum editus sic vulgo legitur:

ἑτέρον τι τοῦ λέγειν ἐστὶ τὸ πεπονθέναι.

claudicat turpiter, dactylo quartam sedem tenente. Vide supra ad Philemonis XL.

PHILIPPIDIS sententia prior est in Stobæi Tit. LXIX. Altera desumpta e Fabula cujus titulus Φιλαδέλφει, est ibidem Tit. CVIII. Euripidis versus erat in Sthenebæa. Vide Aristoph. Ran. 1217.

SOTADES, cujus sequitur fragmentum a Stobæo servatum Tit. XXII. non fuit Comicus poeta, quod e versuum genere, liquet; sed alter ille qui Ptolemæi Philadelphi tempore vixit, cujus iussu fuit interemptus. De Sotadico metro, seu jonico a majore tetrametro brachycatalecto, vide Hephæstionis Enchiridion p. 37. In 2 versu minus bene

340 IN COMICORUM SENTENTIAS.

vulgo legitur *Φλογματίῳ κρατῆς περισσῷ*. E codice *κρατῆ* reposui. Versus 6. claudicat. Legendum *ἀν δ' ἀλαξύνῃς*, nisi potius omnium istorum versuum initio scribi debuerit *ἦν pro ἀν*. Utut sit, certum est in hujus primo pede ditrochæum esse debere. In ultimo perperam legitur vulgo *ἐὰν μετρήῃς*, reclamante metro. Sotadis fragmenta sunt apud Stobæum nonnulla. Unum occurrit in Gesneri editione p. 38. quod in versus digestum non est, ideoque forte a Grotio fuit omissum. Quandoquidem ab argumento hujus libelli non alienum est, hic illud proponam, uti legi debet:

Λύπη σε μακρὰν προφύξεται ἀγαθὰ φρονούντα.
 μιμοῦ τὸ καλόν, καὶ μὲνεις ἐν ἔρεσις ἀρίστας.
 νόμος ἐστὶ θεός· τοῦτον ἀεὶ πάντοτε τίμα.
 ἕνος ὀφείλεις εἶναι τῶν οὐ καλῶς φρονούντων.
 οὐ καλῶς βίεις, παρὰ μιν, καὶ τυχεῖς τὰ πάντα.
 παρατήρει τὰ πάντα καλὰ, καὶ ταῦτα σὺ μιμοῦ.
 ἦσαν δεδομένην ἀρετὴν φύλασσε σαιαῦ.
 σοὶ ταῦτα γενέσθαι φίλον μηδαμῶς ἀτακτεῖν,
 τὴν ἡσυχίαν κατὰ βίαν ἵνα πάντοτε τηρῇς.
 ὑγιαίνειν εὖχου τοῖς θεοῖς ἰδ' ὅσον ἔχεις ζῆν.

Decem hi versus in codice Stobæi, quo usus sum, sic in numeros suos digesti, subjecti sunt septem aliis versibus ejusdem auctoris qui in Gesneri Stobæo p. 65. tanquam soluta oratio excusi sunt, adposito hoc lemmate, *Sotadis*, al. *Socratis*. Est hoc perquam inscitum, mirorque istæc verba legi in Indice auctorum a Jo. Stobæo laudatorum, quem Tomo VIII. Bibl. Gr. inferuit Fabricius: *Interdum Sotadis nomen scriptum videtur pro Socratis*. Literam Socrates nullam reliquit, quod cum aliunde, tum Ciceronis testimonio constat. Sed his missis, illos etiam versus adponam, prout legi debent:

Τῆς τύχης σκεπτεῖν δὲ τὸ μέγιστον, ὡς ἔλαττον,

καὶ τὸ μὴ παρὼν μὴ θέλειν* οὐδὲ γὰρ πόν ἴσιν.
 ἀμφοτέρω μὲν οὐκ εἶδεν* ἰσθῆκε γὰρ οὐδέν.
 ἂν πλούσιος ὦν καὶ ἡμέραν σκοπῆς τὸ πλεῖον,
 εἰς τοσούτον εἰ πενυχρὸς, εἰς ὅσον εἰ πεισιπύς.
 ὥς πένης θύλων ἔχειν, καὶ πλούσιος πλέον σχῆν,
 ἴσον ἔχουσιν αὐτῶν αἱ ψυχαὶ τὸ μεμνηῖν.

ERIPHI fragmentum e Fabula, ejus titulus Αἰόλος.
 servatum ab Athenæo p. 134. est in Excerptis Grotii p. 685.

POSIDIPPI sententia I. est apud Stobæum Tit. XCIX.
 Desumptam secundam e Fabula ejus titulus Περὶ Ἑσπερίδος
 servavit Athenæus p. 154. in fine, unde eam Grotius in
 Excerpta retulit p. 815. III. habet Stobæus Tit. XIV.
 Ultima ibidem est Tit. CXIX. Festivam sententiam vul-
 garis horum versuum scriptura exhibet, ejus absurditate
 haud percussos fuisse viros, si quos alios, ingeniosos,
 Henr. Stephanum & Hug. Grotium, pol satis mirari nequeo.
 Quippe legitur in altero versu

τῆς ἀθανασίας κρείττον οὐδὲν εὐχεται.

Fuit ne unquam aliquis adeo stolidus, ut crederet se a
 communi hominum sorte exemptum iri, precibusque a Diis
 impetraturum ut ne moreretur? hocce in Comœdia dici
 potuit? Præterea claudicat versus. Nam in comicis fena-
 riis primam semper corripunt ἀθάνατος, ἀθανασία, quod
 ad Aristophanem confirmavimus. Quid multa? Liquido in
 codice scriptum est:

τῆς ἀθανασίας κρείττον οὐδὲν εὐχεται.

Hoc quid sit nemo melius docebit Suetonio in vita Augusti
 cap. XCIX. Defecit, sortitus exitum facilem, & qualem
 semper optaverat. Nam fere quoties audisset, cito ac nullo

342 IN COMICORUM SENTENTIAS.

cruciatu defunctum quempiam, sibi & suis εὐχαισάμενος similem (hoc enim & verbo uti solebat) precabatur. Grotius verterat: locum meretur principem immortalitas. Quod probabile est summum virum scripturum fuisse, si veram lectionem cognovisset; reposui, *tranquilla mors*.

TIMOCLIS sententia I. initium est longioris fragmenti e Fabula cujus titulus Επρχαίεικος, quod servavit Athenæus p. 241. habetque Grotius in Excerptis p. 693. Qui sequuntur versus sunt in Stobæi Tit. CXXV.

CLEARCHI fragmentum e fabula cujus titulus Κορίνθιος, ab Athenæo servatum p. 613. est in Excerptis Grotii p. 827. Eadem est sententia, quæ Alexis fragmenti I.

IN SENTENTIAS SINGULARES.

Senariorum istorum e scena sumtorum collectionem a nescio quo factam primus vulgavit Aldus Manutius, a cujus editione nihil aut perparum differunt ceteræ omnes quæ postea subsecutæ sunt. Nova hæc nostra ad nullius præcedentium normam exacta est, eoque, ut opinamur, erit haud paulo melior. Nam primo quidem versus ex ea sustulimus, qui manifesto nexu conjuncti unam sententiam efficiebant, ac proinde non singuli singulas continebant sententias; quales sunt isti, qui in Titulo τῆς δίκαιον vulgo leguntur:

ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικῶν δυνάμενος οὐ βούλεται.

Nec solum ob illam rationem isti versus eximi debebant, sed etiam quia ἤρως integra, e qua depromti sunt, jam exstat inter Comicorum fragmenta. Vide Philemonis II.

Ex altera hac causa, quia inficetum fuisset in tam exiguo libello eisdem versus diversis in locis exhibuisse, si qui istorum senariorum jam in fragmentis Comicorum occurrissent, eos inter singulares sententias repetere nolimus. Sic sublatu8 est in Titulo εἰς θάνατον versus iste:

οὐ πάποτε' ἐξήλωσα πλουτεῖα νεκρὸν.

quem exhibet Menandri fragmentum X.

Secundo versus plurimos sustulimus, quibus multum abscedit leporis, si ab eis sejungantur, quibus adherent in fragmentis unde sunt excerpti: cujus generis est iste qui legitur vulgo in Titulo εἰς δούλους:

ὡς ἡδὺ δούλῳ δεσπότην χρηστοῦ τυχεῖν.

Est Euripidis, cujus fragmentum ex Meleagro servavit Stobæus:

ὡς ἡδὺ δούλοις δεσπότης χρηστός λαβεῖν,
καὶ δεσπότηται δούλον εἰμὲν δομοῖς.

Porro versus inde facessere iussimus aliquot, quorum inepta visa est sententia, aut qui nunquam in scena fuerunt recitati, sed scriptorum recentiorum, Christianorum, eorumque non pure loquentium, facile esse judicantur, quales sunt isti:

ἀθάναντες ἔχθραν μὴ Φύλαττε θνητὸς ὢν.
δεῖν σέβου, καὶ πάντα πράξεις ἐνδύως.

Denique versus aliquot ad Titulos, quo non pertinebant, relatos, meliorem in sedem transfulimus. Sic statim initio in Titulo εἰς ἀγαθὸν ἄνδρα legebatur hic versus:

ἥθους δὲ βασάνος ἐστὶν ἀνθρώποις χρόνος.

qui nunc aptius in Titulo εἰς χρόνον legitur. Initio Tituli εἰς ἀρετὴν legebatur versus iste, cujus sententia nihil ad virtutem facit:

ἀνάπαισις ἐστὶ τῶν κακῶν ἀπραξία.

omissum fuerat a librario lemma, quod reposuimus, εἰς ἀργίαν.

Hæ sunt fere rationes consilii nostri. Mutatus versuum ordo neminem damno afficit. Si quid autem detrimenti cepit hæc collectio, tot senariorum ejectorum absentia, abunde id refarciet additorum major numerus, quos Stobæus supeditavit, vel Grotii Excerpta. Summi hujus viri tota est harum sententiarum versio, nisi paucarum, in quibus felicior visa est Henr. Stephani industria. Superest, ut mutata a nobis lectionis in iis tantum versibus quos exhibent vulgares editiones, inprimis illa, quam habemus ad manum, Radulphi Wintertoni, rationem reddamus.

V. 5. Hic versus, quem haud inepte in hunc Titulum transtulimus, vulgo exstat in Titulo *εις ἀρετήν*. Utro loco legatur, parum interest: sed intererat multum fœdam in eo mendam eluere. Sic enim antea legebatur:

ἐλευθέρου γὰρ ἀνὴρὸς πολλὰθὴ λέγειν.

24. Solutos hujus senarii numeros in Aldina editione,

καρπὸς δ' ἀγαθὸς ἐστὶν εὐτακὶς βίος.

bene restituisse sibi forte visus est bonus homo Wintertonus, scribendo absque elisione *δὲ ἀγαθὸς*, cujus modi hiatum non patiebantur theatra.

27. Hic versus in Titulum *εις δούλους καὶ δισπότας* transferri debebat.

38. *εὐκαιρὸν δίδου*. Sic dedit Grotius, quod præstat. Vulgo *ἐν καιρῷ δίδου*.

48. Eadem est fere sententia hujus Lucilii versus, quem laudat Varro:

Vis est vita, vides, quæ nos facere omnia cogit.

54. *τοφλὸν γε*. Sic bene apud Stobæum legitur Tit. XCVIII. Vulgo *τοφλὸν δέ*. Menandri versus est.

72. *δαίμων ἑαυτῷ*. Vulgo *σεαυτῷ*. Est illud elegantius & *Ἀττικώτατον*. Secundæ etiam personæ serviunt pronomina *αὐτοῦ*, *ἑαυτοῦ*, quod ad Comicum observare memini.

Sophocles Trach. 451. εἰ δ' αὐτὸς αὐτὸν ὤδῃ παιδεύεις. Oed. Col. 853. ὅθ' οὐνεκ' αὐτὸς αὐτὸν οὔτε νῦν καλὰ ὄραται. 930. αἰσχύνεις πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.

89. Φέρων. Sic bene Grotius. Solæce vulgo Φέρων, quod vel puer emendasset.

92. Vulgo legitur, ὁ γλῆρος ἀνὴρ ἐστὶν ἐν νέοις γέρον. Menda, ut nobis jam persuasum est, certissima. Statuimus enim poetam nullum in scena vocem ἀνὴρ extulisse. prima longa, præterquam in melicis.

103. Θεὸς μέγιστος. Sic bene Stobæus Tit. LXXIX. Scire debetur mutata lectio, Θεοὶ μέγιστοι.

111. Metrorum sane rudes fuerunt, qui hos versus ediderunt, quorum hominum imperitiam Grotium in hoc senario non animadvertisse miror. Sic enim eum ubique reperio :

γυναικὶ κόσμος, ὁ τρέπος καὶ χρυσία.

Paragogen in οὐχὶ sæpe neglexerunt librarii, cum versuum labe, cuius rei infligne exemplam a nemine observatum ad Sophoclem proferemus.

127. ἀγριατέρα γυνή. Vulgo κακὴ γυνή. Vocem κακὴ e præcedenti versu ab oscitante librario repetitam sustulisset quivis editor parumper adtentus.

138. δυστυχῆσαι οὐνεκα. Perperam vulgo εἵνεκεν, quod in scena locum non habuisse ad Comicum satis declaravi.

142. Sic nolente & imprudente remansit in hac sede hic versus, quem deletum volebam, quippe quem in Titulum τῆς Βοηθείας transfuleram.

180. ἀνδρωπὸς ἀτυχῶν. Sic bene apud Stobæum legitur Tit. CXI. Vulgo inficete ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ —

194. ἴδαν κατὰ Φέρων. Sic bene legitur in Excerptis Grotii. Vel puer numeros restituisset hujus senarii, quos tamen Cantabrigiensis sic solutos exhibet, κατ' ἴδαν Φερό-

νησιν — Nec peritiores in sequenti senario se ostenderunt editores, quem sic secure legunt:

κοινόν δὲ καλόν ἐστι χρηστὸς εὐτυχῶν.

rati nempe priorem syllabam vocis καλόν produci posse, quam corripunt semper Attici poetæ. Vide quæ notavimus ad Comici Concionantes 70.

202. Demonactis est versus servatus a Stobæo Tit. XXII. ejus lectionem merito prætulimus illi, quam concinnavit auctor vulgatæ collectionis: *Θητὸς πεδυκὸς μὴ Φρονῆς ὑπέθιξ.*

207. ὀλίγον ἰσχύει χρόνον. Sic Stobæus in Floril. Tit. LXIII. In vulgata collectione, ubi hic versus exstat Tit. *εἰς ὀργὴν*, legitur *μικρὸν ἰσχύει χρόνον*.

215. ἔην θέλωμεν. Sic bene Grotius. Vulgo minus concinne ἔην ἐθέλωμεν.

225. θάνατος εὐπεριώτερος. Sic apud Stobæum legitur Tit. CXXII. Vulgo θάνατος κρείττωτερος.

263. ἔηται συναναγκῶν. Sic recte Grotius. Vulgo, claudicante turpiter versu, ἔηται συνάγειν.

267. κέρει πονηροῦ. Sic Henr. Stephanus. Vulgo κέρειος πονηροῦ.

273. In vulgata collectione exstat hic versus Tit. *εἰς δίκαιον*, ubi labem contraxit omissione articuli in priori membro. Scripserat procul dubio auctor hujus senarii, ut edidimus:

κρίνειν τὸ δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον, θέλει.

286. Mirare, sodes, bellum senarium, quem ex Aldina editione lectoribus exhibet Wintertonus:

λόγος γὰρ ἐστὶ λύπης φάρμακον μόνος.

Ejusdem monetæ occurrit in eodem Titulo iste, quem omisimus:

μείζιστόν ἐστιν ὀργῆς φάρμακον λόγος.

Quem proclive adeo erat numeris suis restituere :

ἔργῃς μέγιστον ἴσθι θεάμακον λόγος.

Quis non rideat hominum impudentiam, qui, quum ne versus quidem jambici leges didicisse videantur, poetas tamen Græcos edere sustinent?

293. παρὰ καιρὸν ἔκθιν. Sic bene Grotius. Mendose in Aldina editione ἔκθιν, quod perperam correxit is, qui reposuit ἔκθιν.

303. τίχλουν νόσους. Sic bene Grotius in Florilegio 126. XCIX. Vulgo τίχλουν claudicante versu.

333. τοὺς νόμους λυμαίνεσθαι. Henr. Stephanus ex Aldina editione, τοῖς νόμοις, quod perinde est. Illud quod dedimus firmatur auctoritate scripti codicis.

343. τοὺς ξενόδοκους. Nescio qua mea incogitantia irrepsit hæc menda. Corrige τοὺς ξενιδοχούς, ut recte edidit Grotius. In Aldina editione, ut in veteri codice, est ξενόδοχους.

354. μὴ ταχύς γ'. Sic Grotius, inserto fulcro, sine quo versus rectis pedibus non incedit.

369. σὺλοι γὰρ οἶκον. Sic Stobæus Tit. LXXVII. Vulgo σὺλος γὰρ οἶκον. Est autem versus Euripidis in Iphig. T. 57. ubi inverbo nec deteriori vocum ordine legitur οἶκον εἰσὶ παῖδες —

382. μανθάνειν σοφά. Hanc lectionem merito probat Henr. Stephanus præ altera μαθάνειν σοφά.

422. μὴ ταχύς πίνης γάνη. In Aldina editione, cujus lectionem retinuit Henr. Stephanus, μὴ ταχὺ πίνης γάνη, versu claudicante. Emendaverat nescio quis μὴ πίνης γάνη ταχύ.

431. τὸ πολλὰ πράττειν. Sic bene & in hoc & in seq. v. edidit Aldus. Imperite alii τὰ πολλὰ πράττειν, quod ipsum est σαπρόν. Sequentis senarii finis κρῶντας πολλὰς ἔχει in folis Grotii Excerptis emendate exhibetur. Quippe Aldus edidit καὶ λύπας, alii κρῶντας πολλὰς ἔχει.

348 IN SENTENTIAS SINGULARES.

448. ἢ μὴ Φιλάξιος. Aldus edidit Φιλάσσιος. Wintertonus autem imperitissime, εἰ μὴ Φιλάσσης.

450. Versus est Aeschyli in Prometheus 329. Perperam Aldus edidit, γλώσσης ματαίας ζημία προσέχεται. Alii, γλώσση ματαία ζημία προσέχεται.

454. σιγηδός. Minus bene vulgo σιγηρός. Illam formam frequentant Attici Poetae. Vide Sophoclem Trach. 416. Philoct. 741, Euripidem Suppl. 569. Zenodotum in Florilegio Grotii p. 11.

466. ταμιῖον. Vulgares editiones versum hunc exhibent in Tit. εἰς ἀρετὴν, ubi legitur ταμιῖον.

490. ἰσθλά τῷ βίῳ δύο. Sic bene Aldus edidit. Imperite alii δύο, quae forma Atticis Poetis inusitata.

495. ἔστιν ὕψιστα βίον. Sic recte Grotius. In Aldina editione ἔστιν ὕψιστα. Wintertonus nescio unde ἔστιν ἡ ὕψιστα βίον, numeris fœde corruptis.

496. Hic versus est Muesimachi Comici, juxta Eustathium, qui eum laudat ad Iliadem p. 981. l. 3. Est in Excerptis Grotii p. 663.

503. τῶν ἀνδρῶν. Sic Stobaeus in Floril. Tit. CVIII. Vulgo ἀνδρῶν.

515. ἐν τοῖσι δεινοῖς. Minus bene vulgo ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς. Ad eundem modum in versu abhinc secundo pravam lectionem correximus ἐν τοῖς κακοῖς δὲ.

524. Fraudi mihi fuit Grotii editio, & quod Aldinam inspicere neglexerim, in qua elegantius & vere λόγον φιλοῦν ἐκτρέφει. Vide quae notavi ad v. 72.

525. Ad Christianae disciplinae normam sententiam reformare voluit auctor variae lectionis, quam exhibet margo editionis Aldinae, μισοῦντα φίλοι. Sed pia hominis voluntati metri lex reluctatur.

533. φίλοις μὴ κακοῖς. Sic recte Grotius. In Aldina edi-

tione ad sensum minus bene, & claudicante versu, με
κακός, Wintertonius με κακός γ'.

537. εν κακοῖς με παρῖδης. Sic certissime emendo pravam
lectionem με παρῖδης. Vide indicem nostrum in Aristopha-
nem, Sophoclem Oed. T. 1505. & Miscell. Observ. Vol.
IV. p. 451.

561. τοῖς σωθεῖσι. Sic Grotius. Vulgo τοῖς σωθῶσι.

578. Stobæi lectionem in Florilegii Tit. LXXXVII. re-
cepi. Vulgo ἡ φύσις ἐκείνου γὰρ γένος ἐστὶν πατρὶς.

587. Sic legitur hic versus in Stobæi Ecl. Phys. Tit. XI.
inconcinna est vulgata lectio.

599. Ψευδὴς διαβολή. Sic Stobæus Florilegii Tit. XII.
Vulgo Ψευδὸς διαβολή.

FINIS NOTARUM.

ARGENTORATI
TYPIS
JOANNIS HENRICI
HEITZ

ACADEMIE TYPOGRAPHI.

Die XXIX. Martii MDCCCLXXXIV.

88
H-92530.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

3

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова